

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק ל"ד

הַכְּתָבֶת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרַ"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֵהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֲרַא"ש זְצוּק"ל - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655
דְּאָר אֶלְקֶטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il
אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינַת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטֶר' - הַמְּרֻכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיוֹדְאִיקָה
הַגָּדוֹל בְּצֶפֶן
04-6650050

תֵּכֵן הָעֵינִינִים

- הַקְדָּמָה** יז.....
- ד' תו.** הַכְרַתִּי בַחֲוָרָה טוֹבָה, אֲךָ אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁהַעֲבָר שְׁלֵנוּ יִפְרִיעַ לְזוּגִיזוֹת שְׁלֵנוּ. מָה דַעְתְּכֶם? יט.....
- ד' תז.** אֲנִי כָּל הַזְמַן לְחוּצָה. אִיךָ זוֹכִים לְשָׁלוֹת נֶפֶשׁ אֲמַתִּית וּפְנִימִית? כ.....
- ד' תח.** לְמָרוֹת שְׁאֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְהִתְקַדֵּשׁ, אֲנִי נוֹפֵל שׁוֹב וְשׁוֹב בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת. מָה הַעֲצָה? כב.....
- ד' תט.** הָאֵם אֶפְשָׁר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַרְמַח"ל לְמָרוֹת שְׁיִישׁ לוֹ שִׁטָּה יְחוּדִית בַּקְּבֻלָּה? כו.....
- ד' תי.** חֲזִ"ל אָמְרוּ: 'לְעוֹלָם יִהְיוּ דְבָרָיו שֶׁל אָדָם מוֹעֵטִין'. אִיךָ זֶה מִסְתַּדֵּר עִם עֵינֵן הַהִתְבּוֹדְדוֹת? כז.....
- ד' תיא.** אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁהַמְשַׁדְּכֵת שְׁלִי לֹא מִסְפִּיק צְנוּעָה בְּפְנִימִיּוֹת וּבַחִיצוֹנִיּוֹת. הָאֵם לְהַמְשִׁיךְ? כט.....
- ד' תיב.** הָאֵם זֶה בְּסֹדֵר לְהִתְפַּלֵּל גַּם עַל דְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים? לא.....
- ד' תיג.** הַכְרַתִּי בַחֲוֹר שְׁמוּצָא חֵן בְּעֵינַי, אֲךָ אִמָּא שְׁלִי מְנַסָּה לְהַנִּיא אוֹתִי מִהַשְׁדּוֹךְ הַזֶּה. הָאֵם עָלִי לְלַכֵּת עִם הָאֲמַת שְׁלִי? לג.....
- ד' תיד.** מִנֵּינָן לְנוּ שֶׁהַהֲנָגוֹת שֶׁקִּבַּל רַבֵּי נֵתָן נֶאֱמָרוּ גַם עֲבוּרָנוּ, הֲרִי כָּל אֶחָד קִבֵּל הַנְּהָגָה לְפִי שֶׁרָשׁ נִשְׁמָתוֹ? לה.....

- ד' טו.** כָּבֵר שָׁנָה אָנִי סוֹבֵּלֶת מְכַאֲבִים וְכִמְעַט שָׂאֲנִי מִשְׁתַּגֶּעֶת.
 מָה יִהְיֶה אִתִּי?..... לז
- ד' טז.** בָּאִים לְפִתְחוֹנוֹ אֲנָשִׁים מְכֹל הַסּוּגִים וְהַמְגַזְרִים כְּדֵי לְבַקֵּשׁ
 צְדָקָה. אִיךָ נִדַּע לְמִי רְאוּי לְתֵת צְדָקָה?..... לט
- ד' תז.** הִגִּיעוּ אֵלַי זוּג שֶׁעֲבָרוּ טְפוּלֵי פּוּרִיּוֹת רַבִּים לְלֵא הַצִּלְחָה,
 וְהֵם עַל סֵף יְאוּשׁ. מָה אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת בְּנִדּוֹן?..... מא
- ד' תח.** בְּצַעֲרֵירוֹתַי גָּנַבְתִּי פְעָמִים רַבּוֹת מִסֶּפֶר. הֲאֵם אוֹכֵל לְתַקֵּן
 אֶת זֶה אִי פְעַם?..... מג
- ד' תט.** מְצִיעִים לִי לַעֲבֹר לְחֻבְרָה מְקַבֵּלָה וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ הֲאֵם לְקַבֵּל
 אֶת הַהֲצָעָה. מָה דַּעְתְּכֶם?..... מו
- ד' תכ.** אָנִי מִתְפַּלֵּל הַמוֹן עַל צְרוּת יִשְׂרָאֵל. הֲאֵם עָלַי לְהַפְסִיק
 וּלְהִתְמַקְדֵּם בְּצָרִיכִים שְׁלִי?..... נא
- ד' תכא.** בְּעָלֵי מְאֹד מִנְסָה לְחַזֵּק אוֹתִי שְׂאֲקִיד עַל תְּפִלַּת שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה. הֲאֵם זוֹ חוֹבָה?..... נב
- ד' תכב.** מֵאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי אֵין לִי חֶשֶׁק לְכֹלֹם וְעוֹבְרִים עָלַי מִשְׁבָּרִים
 וְגַלִּים. תַּעֲזֹר לִי!..... נה
- ד' תכג.** יֵשׁ לִי חוֹבוֹת עֲצוּמִים. הֲאֵם אָנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל זֶה
 הַשְׂתַּדְּלוּת נוֹסֶפֶת בְּפִרְנֹסָה?..... נח
- ד' תכד.** הַשְׂכֵּנָה שְׁלִי הִתְקַפָּה פִּיזִית עַל יְדֵי בְּנָה. הֲאֵם צָרִיכִים
 לְדוּחַ עַל כָּף לְשִׂאֵר הַיְלָדִים שְׁלָהּ?..... נט
- ד' תכה.** אִיךָ אוֹכֵל לְדַעַת מָה הַתְּפִקִיד שְׁלִי בְּעוֹלָם הַזֶּה?..... סא
- ד' תכו.** לְפָנַי כְּחֻדָּשִׁים הִתְגַּלְתָּה אֶצְלִי מַחְלָה קָשָׁה, וְהַרְפוּאִים
 אוֹמְרִים שֶׁזְּמַנִּי קָצוּב..... סג

תָּכֵן הָעֵינַיִם

ה

- ד' תכז.** יש לי מניעות גדולות בענין המִשְׁדָּךְ שְׁלִי. האם לוֹתֵר
ולבטל הכל?.....סו
- ד' תכת.** הַעֲלִילוּ עָלַי בְּמִשְׁטֵרָה עֲלִילַת שֶׁקֶר שְׁלֵא הִיְתָה וְלֹא
נִבְרָאָה. מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת?.....טו
- ד' תכט.** מדוע הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים לֹא עוֹשִׂים עֲצוּרוֹת תְּפִלָּה עֲבוּר
אֲחֻדוֹת עִם יִשְׂרָאֵל?.....טט
- ד' תל.** כָּכֵל שְׁאֲנִי לוֹמֵד עַל הַחֲמֵרָה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית אֲנִי נוֹפֵל
לַעֲצָבוֹת וְדִכְאוֹן. אֵיךְ יוֹצֵאִים מִהַמְּצִיאוֹת הַמְּרָה הַזֹּאת?.....עא
- ד' תלא.** אֵינְנִי מוֹסְתָדֵר עִם אָבִי. האם עָדִיף שְׁאֲשָׂאֵר בְּיִשִּׁיבָה וְכָךְ
אֲנִצֵּל מִחוֹסֵר כְּבוֹד הוֹרִים?.....עו
- ד' תלב.** אָבִי וּבְעָלִי לֹא מוֹסְתָדְרִים, וְהַמְּצַב הַגִּיעַ לְאִלְמוּת פִּיזִית.
מָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת?.....עח
- ד' תלג.** מֵרַגַע שֶׁהִתְאַרְסְתִּי אֲנִי מֵאֵד מְבִלְבֵּלַת וְחוֹשֶׁשֶׁת לְהִתְחַתֵּן.....פב
- ד' תלד.** הַתִּינוּק שֶׁלֵּנוּ מְגֵדֵר כְּחֵרֶשׁ, וּמְמַלְצִים לָנוּ עַל טְפוֹל
בְּמֵרֶכֶז לִילְדִים חֲרָשִׁים. מָה דַעְתְּכֶם?.....פד
- ד' תלה.** האם כְּדָאִי לִי לְהוֹצִיא כַּעַת רִשְׁיוֹן נְהִיגָה לְמֵרוֹת שְׁאֲשֶׁתִּמְשׁ
בּוּ רַק בְּעֵתִיד?.....פו
- ד' תלו.** אֵינִי שׁוֹמֵר שֶׁבֶת וְאֲנִי מוֹתַגְלַח בְּסִכּוֹן, אֲבָל אֲנִי מוֹתְבוֹדֵד,
מֵנִיחַ תְּפִלִּין וְקוֹרֵא תְהִלִּים.....פח
- ד' תלז.** האם אֶפְשָׁר לְסַמֵּךְ עַל אֲנָשִׁים שְׁקוֹרְאִים בְּקִלְפִים
וּמְתַעֲסָקִים בְּקִבְלָה?.....צ
- ד' תלת.** אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְיֵשׁ לִי רַק מַעַט זְמַן פְּנוּי בְּכָל יוֹם לְלִמּוּד
תּוֹרָה. מָה עָלַי לְלַמֵּד בְּאוֹתוֹ זְמַן?.....צב

- ד' תלט.** יִצְאֵתִי עִם מִיִּשְׁהוּ שְׁלֹשׁ שָׁנִים, וּמֵאֵז שֶׁנִּפְרְדְּנוּ אֲנִי סוֹבֶלֶת מֵעֲצָבוֹת וְחֲרָדוֹת. מָה עוֹשִׂים?.....צד
- ד' תמ.** בְּעָלִי עָזַב אֶת הַבַּיִת וְלֹא מוֹכֵן לַתֵּת עוֹד הַזְדַּמְנוֹת לְנִשְׁוֹאִין שְׁלֵנוּ.....צא
- ד' תמא.** אֵיזָה סֶפֶר נִחְשָׁב לְעֶקְרִי יוֹתֵר בַּקְּבֻלָּה: ה'פְּרִי עֵץ תַּיִם' אוֹ 'שֶׁעַר הַכְּנֹנֹת'?.....צט
- ד' תמב.** אִיךָ זֹכִים לְהִרְגִישׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל הַזְּמַן בְּבַחֲבִיבַת "שְׂוִיתִי הַשֵּׁם לְנִגְדֵי תְּמִיד"?.....קא
- ד' תמג.** מִדּוּעַ יֵשׁ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב שֶׁלֹּא טָסִים לְאוּמָן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וּמֵתְקַבְּצִים בִּירוּשָׁלַיִם?.....קג
- ד' תמד.** מָה הַהֶגְדָּרָה שֶׁל "רִיחַ נְאוּף" הַמְזַכֵּר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ?.....קח
- ד' תמה.** הֲאֵם יֵשׁ מִמָּה לַחֲשֹׁשׁ כְּשִׁמְעֵסִיקִים אֲנָשִׁים שְׂאִינָם שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת?.....קט
- ד' תמו.** הֲאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁהַמְּשֻׁג "הַר שֶׁל זָבֹל" הַמוּבָא בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיֹת מֵתַכְנֵן לַחֲסִידוֹת מְסִימָת?.....קי
- ד' תמוז.** אֲנִי הַמְּפָרְנֶסֶת הַיְחִידָה, וּבְעָלִי יוֹשֵׁב כָּל הַיּוֹם בְּבַיִת בְּמִקּוֹם לְהַבְיֵא פְּרֻנְסָה.....קיב
- ד' תמח.** הֲאֵם כְּשֶׁצָּרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל עֵינָן חָשׁוּב רְאוּי לְהִפְסִיק אֶת הַלְמוּד וְלִקְרֹא תְהִלִּים?.....קיג
- ד' תמט.** אֲנִי פְּרוּד כִּמְעַט שָׁנָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה לְהַחֲלִיט לְגַבִּי הַהִמְשָׁךְ.....קיד
- ד' תנ.** בְּשָׁנָה הָאַחֲרוֹנָה קָרוּ מְקָרִים טְרָאגִיִּים בְּבַיִת הַסֶּפֶר בּוֹ אֲנִי עוֹבְדָת. מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת?.....קטז

- ד' תנא.** אָנִי רוֹצֵה לְטוֹס בֵּט"וּ בְּאֵב לְאוּמוֹן, אֶךְ הוֹרִי לֹא מִסְכִּימִים
בְּגִלּוֹל הַמַּצֵּב הַבְּטוּחֹנִי הַשׁוֹרֵר שָׁם.....ק"ח
- ד' תנב.** בְּתַנּוּ מִתְגוֹרְרֵת לְבִדָּה בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית וְלֹא מוֹכֵנָה לְחֹזֵר
אַרְצָה. מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?.....ק"ט
- ד' תנג.** בְּנוֹתֵי לֹא מוֹכְנוֹת לְפָגֶשׁ אֶת אִשְׁתִּי הַחֲדָשָׁה.
מָה אֶפְשֵׁר לַעֲשׂוֹת?.....קכ
- ד' תנד.** כָּבֵר עֲשָׂרִים שָׁנָה אִשְׁתִּי יוֹרֶדֶת לְחַיִּי וְשׁוֹפֶכֶת אֶת דָּמִי, וְאֲנִי
לֹא רוֹאֶה פֶּתְרוֹן חוּץ מִגְרוּשֵׁינִי.....קכא
- ד' תנה.** הָאֵם לִוְתֵר עַל דְּרִישׁוֹתֵי וְלִתֵּת לְאִשְׁתִּי גֵט אוֹ שְׁעָלִי
לְהַתְעַקֵּשׁ עַל שְׁלִי?.....קכה
- ד' תנו.** הַמְּנַהֵל שֶׁל בְּעָלִי מִנְסָה לְהַכְשִׁיל אוֹתוֹ וְלִגְרַם לְפִטְרוּיֹו. מָה
עוֹשִׂים?.....קכז
- ד' תנז.** כָּבֵר שְׁנַתִּים אָנִי סוֹבֶלֶת מִבְּעִיָּה שֶׁל חֶסֶר שׁוּוִי מִשְׁקָל
וְחֲרָדוֹת.....קכח
- ד' תנת.** הַבְּעִיּוֹת הַרְפוּאִיּוֹת שֶׁפָּקְדוּ אוֹתִי לְאַחַרְוֹנָה מִשְׁבָּשׁוֹת אֶת
חַיִּי וְגוֹרְמוֹת לִי חֶסֶר יְצִיבוֹת בְּעִבּוּדָה.....קכט
- ד' תנט.** הָאֵם לְהַמְשִׁיךְ לְשִׁמְעַע שְׁעוּרִים מִהֶרֶב שֶׁמַּחֲזֵק אוֹתִי לְמֵרוֹת
שֶׁהוּא תוֹקֵף צְבוּר שְׁלֵם בְּעַם יִשְׂרָאֵל?.....קל
- ד' תס.** עֲבַרְתִּי טְרָאוּמָה בְּעִבּוּדָה וְכָבֵר שְׁנַתִּים אָנִי בְּבֵיתִי, אֶךְ כָּעַת
מִלְחִיצִים אוֹתִי לְחֹזֵר לְעִבּוּדָה.....קלג
- ד' תסא.** אָנִי וְהַמְשַׁדֵּךְ שְׁלִי נִפְרְדְּנוּ וְחֲזַרְנוּ כִּפְמָה פְּעָמִים וְאֲנִי
מְבַלְבֵּלֶת מְאֹד. מָה הַדְּבָר הַנִּכּוֹן לַעֲשׂוֹת?.....קלד
- ד' תסב.** כָּבֵר חֲצִי שָׁנָה הֵבֵן שְׁלִי לֹא מוֹכֵן לְלֶכֶת לְבֵית הַסֶּפֶר אוֹ
לְמִסְגֵּרַת אַחֲרָת. מָה נִתֵּן לַעֲשׂוֹת?.....קלו

- ד' תסג.** כָּבֵר אַרְבַּע שָׁנִים אָנִי מִנִּסָּה לְתַקֵּן אֶת הַיְחֻסִים שְׁלִי עִם
אֲשֶׁתִּי לְלֹא הַצְלָחָה. קלח
- ד' תסד.** אָנִי שְׂבוּרָה לְרִסְיִים מִהֶמְתָּנָה לְפָרִי בְטוֹן. מִתִּי תִגִּיעַ
הַיְשׁוּעָה שְׁלִי? קמ
- ד' תסה.** אֵין לִי אֶף חֲבֵרָה אֲמִתִּית וְאֲנִי מִרְגִּישָׁה בּוֹדְדָה מֵאֵד. קמא
- ד' תסו.** אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְפַעֵל אֲצֵל אֲשֶׁתִּי שֶׁהִיא תִדְאָג שְׁהַבִּית
!הֵיךְ מִסְדֵּר? קמג
- ד' תסז.** אָנִי עוֹסֵק בְּהַדְפָּסַת הַקְּנֻטְרִיסִים הַקְּדוּשִׁים שְׁלַכְּם וְצִרְיָךְ
הַרְבֵּה הַתְחַזְקוּת. קמה
- ד' תסח.** אָנִי עוֹסֵק בְּקִרּוּב בְּנֵי נְעַר נוֹשְׂרִים. מָה הָאִפֵּן הַטוֹב בְּיוֹתֵר
לְקַרֵּב אוֹתָם? קמז
- ד' תסט.** אָחִי וְאֶחָוִיתִי מְסִיתִים אֶת כָּל הַמְשֻׁפָּחָה נֶגֶד אִמּוֹנוֹ. הָאֵם
עָשִׂיתִי טוֹב שֶׁנִּתְקַתִּי אִתָּם אֶת הַקֶּשֶׁר? קנא
- ד' תע.** מִדּוּעַ הֵשָׁם כַּעַס עַל בְּקִשְׁתְּךָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְמִנּוֹת עֲלֵיהֶם
מְלָךְ, הֲרִי זֹה מִצְוָה בְּתוֹרָה? קנג
- ד' תעא.** בְּעוֹד כִּפְּמָה שָׁנִים בְּעֵלִי יִשְׁתַּחֲרַר מִהַכֹּלָא, וְאֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת
מֵאֵד שֶׁהוּא יִצַר קֶשֶׁר עִם בְּתִי. קנד
- ד' תעב.** כְּתַבְתָּם שֶׁ"תִּפְלָה בְּכַח" פִּירוּשׁוֹ שֶׁצְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת
הַמְחֻשְׁבָּה אֶל הַדְּבוּר. מָה הַמְקוּר לְזֶה? קנו
- ד' תעג.** מָה נִקְרָא מְצִיאַת חוֹן בְּשִׁדּוּךְ? וְאֵיךְ בּוֹדְקִים שֶׁיֵּשׁ לְבַחּוּרָה
מִדּוֹת טוֹבוֹת וְיִרְאֵת שְׁמִים? קנט
- ד' תעד.** אָנִי וְכֵן זֹגִי מִרְגִּישִׁים שֶׁאֲנַחְנוּ זֹאג מִשְׁמִים וְרוֹצִים
לְהַתְחַתֵּן, אֶךְ הַהוֹרִים שְׁלִי מִתְנַגְּדִים. קסא

- ד' תעה.** בְּעוֹד חֲדָשׁ אֲנִי מִתְחַתֵּן, וּמִשׁוֹם מָה נִפְלֵתִי לְדָכְאוֹן וְאִין לִי חֶשֶׁק לְשׁוֹם דְּבָר..... קסג
- ד' תעו.** לְאַחַרְוֹנָה עוֹבְרִים עָלַי הַרְבֵּה יְסוּרִים. אִיךְ מִמְתִּיקִים אֶת הַדֵּינִים?..... קסד
- ד' תעז.** הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָי לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִי מִשְׁנָה בְּאַמְצָעוֹת הַסְּמָרְטוֹן?..... קסו
- ד' תעה.** רַבְּנוּ מְדַבֵּר רַבּוֹת עַל דְּבָקוֹת בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל מַעֲלַת הַיְחִידִים. הָאֵם כָּל אָדָם יְכוֹל לְזָכוֹת לְזָה?..... קע
- ד' תעט.** אֲנִי רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן רַק עִם חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב. לֶאֱן אִו לְמִי לְפָנוֹת?..... קעב
- ד' תפ.** אֲשֵׁתִי פּוֹגַעַת בִּי בְּמַלִּים דּוֹקְרוֹת וּמְכַאֲבוֹת וְקִשָּׁה לִי לְחַיּוֹת כְּכֹה..... קעג
- ד' תפא.** אֲנִי מְרַגֵּשׁ מְבַלְבֵּל וּמִתְסַכֵּל וְאִין לִי מְרֻגָע נְפָשִׁי..... קעה
- ד' תפב.** אֲנִי עוֹבְדֵת בְּפְנִימִיָּה טְפוּלִית שֶׁל נְעָרִים מִתְבַּגְּרִים. הָאֵם יֵשׁ עוֹד סְכוּי לְתַקֵּן אֶת הַחֲנוּף שֶׁלָּהֶם?..... קעז
- ד' תפג.** הָאֵם יֵשׁ עֵינַי שְׂגָם מְקוּה לַגְּבָרִים יְהִיָּה עִם הַשָּׂקָה לְמִי גִשְׁמִים?..... קעט
- ד' תפד.** אֲנִי מְשַׁדֵּךְ עִם בַּחֲוָה מְצִינֵת וּבַעֲלַת מְדוֹת טוֹבוֹת, אֶךְ הַמְרָאָה שְׁלָהּ מְרַתִּיעַ אוֹתִי. הָאֵם לְהִתְקַדֵּם אוֹ לֹא?..... קפא
- ד' תפה.** בְּאִיזָה גִיל הִתְקַרַּב רַבִּי נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר לְרַבִּי נֵתָן?..... קפג
- ד' תפו.** רַבְּנִית אַחַת אָמְרָה לִי שֶׁהַשְּׂדוּךְ שְׁלִי מִתְעַכֵּב בְּגִלְל שֶׁבְּגִלְגוֹל הַקּוֹדֵם הִיִּיתִי נְשׂוּאָה לְגוֹי. מָה הִתְקוּן לְזָה?..... קפה
- ד' תפז.** בְּעַלִּי הִתְקַרַּב לְבְּרֶסֶלֶב, אֶךְ אִין לוֹ קְבִיעוֹת לְלַמּוֹד תּוֹרָה, וְזֶה גוֹרֵם לָנוּ לְמַרְיבוֹת רַבּוֹת..... קפו

- ד' תפח.** אֲשֶׁתִּי לֹא מוֹצֵאת אֶת מְקוֹמָהּ, וּבְכָל פַּעַם רוֹצֶה לַעֲבֹר
דִּירָה. הֲאֵם אֲנִי צָרִיךְ לְהִכְנִיעַ לָהּ?..... קפט
- ד' תפט.** לְמִרוֹת שְׂאֵנִי מְקַפֵּיד עַל קֵלָה כְּבַחְמוּרָה, מִשְׁמַיִם עוֹצְרִים
לִי אֶת הַשֹּׁפֵעַ. מַדּוּעַ?..... קצא
- ד' תצ.** מַדּוּעַ לְחַלֵּק מֵהָאֲנָשִׁים הַסְּפָרִים שֶׁל הָרֵב לֹא מְאִירִים
כָּלֵל, וּלְחַלֵּק כֵּן?..... קצג
- ד' תצא.** כָּבֵר תִּקְוֶפָה אֲרַכֶּה אֲנִי הוֹלֵךְ עִם חֲשָׁשׁוֹת שִׁיקְרָה לִי מִשְׁהוּ
לֹא טוֹב. אֵיךְ מֵתְגַבְּרִים עַל הַחֲשָׁשׁוֹת הָאֵלוּ?..... קצו
- ד' תצב.** יֵשׁ לִי חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁחֻבְרֵי זוֹכִים לְהִתְקַדֵּם
בְּרוֹחֲנִיּוֹת, וְאֵלוּ אֲנִי נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ. קצז
- ד' תצג.** כָּבֵר שְׁבוּעִים וְחֻצֵי אֲנִי הוֹלֵךְ בְּתַחוּשָׁה שְׁשׁוּרִים עָלַי דִּינָיִם.
אֵיךְ מְמַתִּיקִים אוֹתָם?..... קצט
- ד' תצד.** בְּמָה עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק כְּדִי שֶׁהַנְּעָרִים הַחֲטוּפִים יִחְזְרוּ
הַבֵּיתָה בְּשָׁלוֹם?..... רא
- ד' תצה.** הֲאֵם יֵשׁ עֵינַי לְפָתַח גַּם אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה בְּעַת פְּתִיחַת
הַהִיכָל?..... רב
- ד' תצו.** הֲאֵם רַבְּנוּ ז"ל הִשְׁאִיר לָנוּ עֶצֶה לַיָּמִים הַטְּרוּפִים וְהַקְּשִׁים
שֶׁלִּפְנֵי בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ?..... רג
- ד' תצז.** הֲאֵם בְּאֻמַּת הַיְּתֵה מִחֻלְקַת בֵּין הַגָּאוֹן מִיּוֹלָנָא וְהַבַּעַל שֵׁם
טוֹב? וְכִיצַד זֶה נוֹגֵעַ אֵלַינוּ?..... רד
- ד' תצח.** הֲאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁהָאִסוּר לְשַׁקֵּר הוּא רַק בְּדַבּוּר אֲבָל בְּכָתֵב
זֶה מֵתָר?..... רו
- ד' תצט.** מַדּוּעַ גָּרְמוּ מֵהַשְּׁמַיִם שֶׁחֻלֵּק מֵהַצַּדִּיקִים יִפְטְרוּ בְּגִיל צָעִיר
מָאד, הֲאֵם לֹא חֲשָׁשׁוֹ שִׁירְנָנוּ אַחֲרֵיהֶם?..... רז

תָּכַן הָעִנְיָנִים

יא

- ד' תק.** הפסקתי להאמין בַּמּוֹרֵי וְרַבֵּי, וּלְצַעֲרִי גַם זָלוּלְתִי בּוֹ. אִיךָ
מתקנים את זה?..... רח
- ד' תקא.** האם מתר לפתח את ארון הקדש לצַרְךָ תְּפִלָּה אִישִׁית?..... רי
- ד' תקב.** האם כְּשֶׁאָדָם לומד מבלי להשמיע לְאָזְנָיו זֶה נחשב לו
כְּלֻמוֹד?..... ריא
- ד' תקג.** הכרתי בחורה נחמדה, אך מאז שהיא ספרה לי שבעברה
הטרדה מינית אני חושש להמשיך את הקשר. ריב
- ד' תקד.** מדוע אין שום אָזְכוּר בְּתוֹלְדוֹת רַבְּנֵנוּ לְגַבֵּי גוֹרְלוֹ שֶׁל אָבִיו
רבי שמחה?..... ריד
- ד' תקה.** נולדו לנו שלשה ילדים בְּדֶרֶךְ נֶס, וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם לְעוֹד.
האם כְּדָאי לְעֲשׂוֹת טְפוּלֵי פּוֹרְיֹת?..... רטו
- ד' תקו.** האם גם מי שְׁיָטָן בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם צָרִיךְ לְטַל יְדִים לְפָנָי שְׂיוֹרֵד
מֵהַמְּטָה?..... רטז
- ד' תקז.** החזון איש אָמַר "שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שְׁשִׁיכִים לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל
הַחֲסִידִים חֲטָפוּ לְעֶצְמָם". מָהֵם הַדְּבָרִים?..... ריז
- ד' תקח.** אָנִי נְשׂוּאָה בְּפַעַם הַשְּׁנִיָּה. עִם מִי אֶהְיֶה בְּעוֹלָם הַבָּא - עִם
הַבַּעַל הַרְאִשׁוֹן אוֹ הַשְּׁנִי?..... ריט
- ד' תקט.** אָנִי לֹא מְרַצָּה מֵהַמְּרָאָה הַחִיצוֹנִי שֶׁל בַּעְלִי וְזֶה גוֹרֵם לְנוּ
מְרִיבוֹת רַבּוֹת. מָה עוֹשִׂים?..... רכ
- ד' תקי.** בַּעְלִי נוֹתֵן לְבַנּוֹ דְּגָמָא אִישִׁית לֹא טוֹבָה. מָה אָנִי יְכוֹלָה
לְעֲשׂוֹת?..... רכב
- ד' תקיא.** לְאַחַרְוֹנָה הִכְנִיסוּ אֶת תּוֹרַת הָאֲבוּלוֹצִיָּה לְתַכְנִית הַלְּמוּדִים.
אִיךָ אֶפְשָׁר לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה הַקְּשָׁה הַזֹּאת?..... רכד

ד' תקיב. יֵשׁ לִי בֵּת זֹוג כְּבָר חֲמִשָּׁה חֲדָשִׁים. הָאֵם לְהַצִּיעַ לָהּ נִשְׂוֹאִין
אוּ לְחַפּוֹת?..... רכז

ד' תקיג. נִכְשַׁלְתִּי בַּמַּבְחָן לְשִׁכַּת עוֹרְכֵי הַדִּין. הָאֵם לְהַבְחִן שׁוֹב אוּ
לִוְתֵר עַל הַמְקַצֹּעַ הַזֶּה?..... רכז

ד' תקיד. יֵשׁ לִי קִשְׁיִי פְּרִנְסָה וְאֵנִי נֹזֶקֶק לְתַמִּיכָתוֹ שֶׁל אָבִי. מָה עָלַי
לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְצַאֵת מִהַמַּחְנֶק הַזֶּה?..... רכט

ד' תקטו. אִמִּי הִפְרָה בֶּן זֹוג רְצִינִי. הָאֵם מִסּוּד הַקֶּשֶׁר שְׁלָהֶם הוּא
דָּבָר נִכּוֹן?..... רלא

ד' תקטז. בְּגִלּוֹל הָעֲלוּת הַגְּבוּהָה אֲשֶׁתִּי לֹא עָרְכָה בְּדִיקַת סְקִירַת
מַעְרָכוֹת. הָאֵם יֵשׁ מָמָה לְחִשָּׁשׁ?..... רלג

ד' תקיז. כְּבָר שָׁנִים אֲנִי סוֹבֵל מִבְּזִיוֹנוֹת, לְחֻצִים וְחֲרָדוֹת..... רלד

ד' תקיח. בְּעָלִי שֶׁתִּלְטֹן וְזֶה גוֹרֵם לְנוֹ כָּל הַזְּמַן לְמְרִיבוֹת. אִיךָ מְשִׁנִּים
אֵת זֶה?..... רלו

ד' תקיט. אַחֲוֹתִי מְבַזָּה אוֹתִי וְאֵת בְּעָלִי תָמִיד כְּשֶׁאֲנִי מְגִיעִים לְהוֹרִים.
מָה לַעֲשׂוֹת בְּנוֹשָׂא?..... רלז

ד' תקכ. הָאֵם בְּיוֹם טוֹב מְדַלְקִים אוֹתוֹ מִסָּפֵר נְרוֹת כְּמוֹ בְּשַׁבָּת?..... רלח

ד' תקכא. הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָי לְנִשְׁקֵךְ אֵת הָאִשָּׁה עַל הַלְחִי לִיד הַיְלָדִים?..... רלט

ד' תקכב. הָאֵם כְּשֶׁמְחַפְּשִׁים שְׂדוּךְ צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ דְּזָקָא בֵּת
תְּלִמִּיד חֲכָם?..... רמ

ד' תקכג. מֵאָז שֶׁהִתְגַּרְשֵׁתִי אֲנִי מְרַגִּיֶשָׁה שְׂשׂוּרִים עָלַי דִּינִים.
מָה עָלַי לְתַקֵּן?..... רמא

ד' תקכד. הַתְּפִלָּתִי עַל עֵינַי מְסִיִּם, וּבְגִלּוֹל שְׁקָרָה הַהֶפֶךְ נִפְלִיתִי
מִהָאֲמוּנָה וְהַפְּסָקָתִי לְהַתְּפַלֵּל..... רמב

ד' תקכה. בְּנֵי גֵלָה לִי שֶׁהוּא עָבַר הַתְּעַלְלוֹת מִיְּנִית בִּישִׁיבָה. לְמִי עָלִי
לְפָנוֹת?.....רמג

ד' תקכו. יֵשׁ לִי רְצוֹנוֹת כְּבִירִים לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל אֲנִי
מְרַגֵּשָׁה שֶׁאֲנִי לֹא מִתְקַדֶּמֶת.....רמה

ד' תקכז. הַתְּאַרְסֵתִי וְהַכֵּל מוֹכֵן לְחַתְנָה, אֵךְ פְּתֹאֹם יֵשׁ לִי מוֹעֵקָה
וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן.....רמו

ד' תקכח. הַגְּרוּשׁ שְׁלִי לֹא מְעַנֵּן לְרֹאוֹת אֶת הַבָּנוֹת שְׁלֵנוּ. הֲאֵם לְפַעַל
נִגְדוּ דְרָךְ עוֹבְדַת סוּצִיָּאלִית?.....רמז

ד' תקכט. רַבְּנוּ אָמַר שֶׁהָאֲדָם צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ וּלְמַצֵּא אֶת כָּל הָאֲבֹדוֹת
הַשִּׁיכוֹת לְשֵׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ. לְמָה הַכּוֹנֵה?.....רמח

ד' תקל. יִצְאֵתִי עִם בְּחוֹר טוֹב, וּמֵאֵז שֶׁעֲזַבְתִּי אוֹתוֹ אֲנִי מְרַגֵּשָׁה
שֶׁפִּסְפִּסְתִּי אֶת הַזּוּג שְׁלִי.....רנ

ד' תקלא. נוֹדַע לִי שֶׁאֲנִי מְעַבְרֶת עִם תְּאוֹמוֹת, וּמֵאֵז אֲנִי שְׁבוּרָה מְאֹד
וּמִתְסַכֶּלֶת.....רנב

ד' תקלב. כְּתַבְתֶּם בְּשֵׁם רַבְּנוּ שְׁלַעֲתִיד לְבוֹא יִנְהַגוּ כְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם.
מָה הַמְקוֹר לְשִׂיחָה זוֹ?.....רנד

ד' תקלג. הֲאֵם יֵשׁ צָרָךְ לוֹמַר וְדוּי בְּקִרְיַאת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה אִם
כְּבָר אִמְרֵתִי בְּתַקוּן חֲצוֹת?.....רנה

ד' תקלד. מָה הַסִּבָּה לְכַךְ שֶׁהוֹסִפְתֶּם בְּסִדּוֹר 'עַת רְצוֹן'
כְּנוֹנוֹת וְיַחְוּדִים?.....רנו

ד' תקלה. אֲנִי עוֹבֵד עַל עֲצָמֵי וּמִנְסָה לְכַבֵּשׁ אֶת מִדַּת הַפֵּעַס לְלֵא
הַצִּלְחָה. מָה הַעֲצָה?.....רנט

ד' תקלו. הַמְשַׁפְּחָה שֶׁל הַגְּרוּשׁ שְׁלִי מְכַפִּישָׁה אֶת שְׁמִי, וְהַעֲעַר
שֶׁנִּגְרַם לִי פֹגַע לִי בְּבְרִיאוֹת.....רסא

- ד' תקלז.** מה מביא לאדם את הישועה: התפלה או האמונה?..... רסב
- ד' תקלח.** אני מתנגדת למכירת הבית, ולכן כבר שלש שנים בעלי מעכב את נתינת הגט..... רסד
- ד' תקלט.** מה דעתכם בענין חבישת כפה לבנה עם כתוב?..... רסה
- ד' תקמ.** לאחרונה נכנסו בי פחדים שלא אצליח בחיים, וזה גורם לי לחלישות הדעת ועצבות..... רסז
- ד' תקמא.** לפני כמה שנים נכשלתי בעוון חמור, ומאז זה רובץ לי על הלב ולא נותן לי מנוחה..... רסח
- ד' תקמב.** בן זוגי הודיע לי שאינו מתכנן לשמור שבת גם בעתיד. האם יש טעם להמשיך בקשר?..... רסט
- ד' תקמג.** איך אנשים מצליחים לשרד בעולם הזה בלי העצות של רבי נחמן מברסלב?..... ער
- ד' תקמד.** האם כדאי לנסע לקבר יוסף בנסיעת נשים מארגנטינה?..... ערב
- ד' תקמה.** מה יהיה עם הגזרות הקשות שמאיומות לעקר את התורה בארץ ישראל?..... רעג
- ד' תקמו.** מדוע יש כל כך הרבה מחלקת על חסידות ברסלב ועל 'היכל הקדוש' בפרט?..... ערה
- ד' תקמז.** איך יתכן ששולשת החטופים נהרגו, הרי הם היו בחורי ישיבה ושומרי תורה ומצוות?..... רעז
- ד' תקמח.** האם כדאי להפסיק את הטפול התרופתי שלי כדי שאוכל להכנס להריון?..... רעט
- ד' תקמט.** האם כדאי לנו לעבר ליבנאל למרות שאיננו יודעים כמה נתפרנס שם?..... רפ

ד' תקנ. אֵין לִי שְׁלוֹם בֵּית תִּקּוּן, וְזֶה גֹרֵם לִי לְהִכָּשֵׁל בְּרֵאיוֹת
אֲסוּרוֹת. מָה עוֹשִׂים?..... רפא

ד' תקנא. מָה דַעְתּוֹ שֶׁל כְּבוֹד הָרַב בְּנוֹגֵעַ לְאֵלוֹ שֶׁהִכְרִיזוּ שֶׁהֵם
הוֹלְכִים לְנֶגְם בְּעַרְבִים בְּגִלְל רֶצַח שְׁלֹשֶׁת הַחַטּוּפִים?..... רפג

ד' תקנב. אֲנִי עוֹבֵד בַּמַּחְשָׁב עַל הוֹצָאת סֵפֶר קִדְּשׁ, אָךְ בְּמִקְבִּיל
נִכְשַׁלְתִּי בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת..... רפה

ד' תקנג. הַתְּבַרְכְּתִי בְּכִשְׁרוֹן מוֹזִיקָלִי טוב. אֵיךְ אֲנִי יוֹכֵלָה לְמַמַּשׁ אֶת
הַתְּפִקִּיד שְׁלִי בְּעוֹלָם בְּעֶזְרַת הַכִּשְׁרוֹן הַזֶּה?..... רפז

ד' תקנד. הָרֹאשׁ שְׁלִי מְלֵא בְּהִרְהוּרִים רְעִים וְאֲנִי נִכְשַׁל בְּרֵאיוֹת
אֲסוּרוֹת. בְּבִקְשָׁה, תַּעֲזֹר לִי!..... רפח

ד' תקנה. מִדּוּעַ עֵינַי הִתְפָּצָה הוּא דָבָר כֹּל כֵּךְ חָשׁוּב בְּחִסְדוֹת
בְּרִסְלָב?..... רצ

ד' תקנו. הַתְּגַרְשְׁתִּי פְעָמִים מִסַּבַּת אֲלִימוֹת קָשָׁה, וְגַם הַיְלָדִים שְׁלִי
סוֹבְלִים מְאֹד. לָמָּה?..... רצב

ד' תקנז. בְּכָל פְּעַם שֶׁאֲנִי רוֹצֵה לְהִתְבּוֹדֵד, אֲנִי שׁוֹמַעַת קוֹל פְּנִימִי
שֶׁמְחַלֵּשׁ אֶת דַּעְתִּי..... רצג

ד' תקנח. בְּעָלִי עֲזַב אֶת הַיְשִׁיבָה לְצַרְף פְּרִנְסָה. הָאֵם תִּהְיֶה לְנוֹ
הַצְּלָחָה?..... רצה

ד' תקנט. בְּתִקּוּפָה הָאֲחֵרוֹנָה אֵין לִי הַצְּלָחָה בְּפְרִנְסָה. מָה יִכּוֹל
לְעֹזֵר לִי?..... רצז

ד' תקס. הָאֵם כְּדַאי לְהִכְנִיס הַבֵּיתָה מַחְשָׁב עִם אֵינְטֶרְנֵט
לְצַרְף עֲבוֹדָה?..... רחא

ד' תקסא. הָאֵם מִתֵּר לְאִשָּׁה לְהִסְתַּוֵּבֵב בְּבֵית לְלֵא כְּסוּי רֹאשׁ כְּשֶׁרֶק
הַבַּעַל רוֹאֶה?..... רצט

ד' תקסב. אָנִי רוֹצֶה לְטוֹס לְאוֹמֵן בֶּט"וּ בָּאָב, אֲךָ אָבִי מַעֲדִיף שְׁאֲטוֹס
בַּחֲרָף יַחַד אִתּוֹ. מָה לַעֲשׂוֹת?..... שֵׁא

ד' תקסג. הָאֵם שִׁיף לַעֲבֹר לְגוֹר בְּכַפֵּר חֶב"ד לְתוֹעֵלַת חֲנוּף יְלָדֵינוּ
אֲךָ שְׂאִינְנוּ חֲסִידֵי חֶב"ד?..... שֵׁג

ד' תקסד. הַבְּחוּרָה אֲתָה אָנִי יוֹצֵא לֹא מִסְפִּיק אֵינְטֵלִיגֵנְטִית לְטַעֲמִי,
וְאָנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה לְהַחְלִיט לְגַבִּיָּה. שֵׁה

תְּפִלָּה לְשִׁמִּירַת הָעֵינַיִם כה.....

תְּפִלָּה לְשִׂמְחָה נז.....

תְּפִלָּה לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחִין עד.....

תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחוּרָה צה.....

תְּפִלָּה קְצָרָה לְזוּג קעג.....

תְּפִלָּה קְצָרָה לְמַעֲבַרַת רלג.....

תְּפִלָּה לְמַעֲבַרַת רצו.....

תְּקוּן הַכְּלָלִי שיג.....

הַקְדָּמָה

הספר הזה הוא החלק השלושים וארבע בסדרת 'שאלות ותשובות בחסידות ברסלב', ובו מופיעות שאלות ותשובות בנושאים שונים ומגוונים, הנותנות מענה לתהיות וספקות של מתקרבים חדשים לדרך של חסידות ברסלב, וכן לתלמידים ותיקים, אשר מעונינים לדעת את דעתו של רבנו הקדוש, רבי נחמן מברסלב זי"ע, ואת הדרך שלמד אותנו.

השאלות, שהגיעו מכל רחבי העולם, נשלחו ללשכת כבוד קדשת מוהרא"ש זצוק"ל - הצדיק מיבנאל, אשר השיב עליהן באפן אישי. התשובות אוצרות בתוכן עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם יתברך, איך להחזיק מעמד בכל מה שעובר על כל אחד ואחד, מקטן ועד גדול, ברוחניות ובגשמיות, ואיך להתמודד עם כל בעיות החיים בזה העולם.

מאמצים גדולים נעשו על מנת להגיש לקוראים את הספר באפן מהדר ואיכותי, ובלבנו תקוה, שכל מי שיקרא בספר הזה, יהנה ויחיה את עצמו מאד, וימצא תשובה גם לשאלותיו הפרטיות, כי למרות שהמכתבים נכתבו באפן אישי לשואל, מיעדים הם לכל אדם מישראל.

עַל-יָדַי שְׁאַתָּה נוֹטֵל עֲצָה מֵהָרֶב, עַל-
יָדַי-זֶה תִּזְכֶּה לִישׁוּעָה.

(ספר המדות, אות עצה, סימן ה')

אִי אֶפְשָׁר לְבֹא לְאֱמוּנָה אֲלֵא עַל-יָדַי
אֱמֶת... וְאִי-אֶפְשָׁר לְבֹא לְאֱמֶת אֲלֵא
עַל-יָדַי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים, וְיִלְךְ
בְּדֶרֶךְ עֲצָתָם.

(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז')

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

ד' תו.

הכרתי בחורה טובה, אך אני חושש שהעבר שלנו יפריע לזוגיות שלנו. מה דעתכם?

שאלה:

מאת דני: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. אני כרגע בשדוכים, ויצאתי עם בחורה שעברה הרבה דברים לא פשוטים בחיים. גם אני בעצמי עברתי דברים בחיים, ועדין עוברה השם יעזר... המדות שלה טובות ויש בינינו חבוא אצל אני מפתח שכל הרקע הקשה מהעבר שלה ושל יפריע לזוגיות שלנו.

אני מאד רוצה להתחתן, ולא יודע מה לעשות. אבקש מהרב עצה וברכה, ויהי רצון שהשם ישלח לרב רפואה שלמה מהרה מן השמים, אמן.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר בהעלתך, ד' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דני נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכמו שעברת משברים וגלים בחייך הצעירים וכו', עכשו מצאת בחורה שגם כן עברה משברים וגלים בחייה הצעירים וכו', ויש ביניכם התאמה וכו', ואתם רוצים אחד את השני, אזי אני לא רואה בזה שום בעיה, אדרבה, תחזקו אחד את השני, ותלמדו מהטעויות שעברו עליכם בימי צעירותכם וכו' וכו', ומהעבר תלמדו איך לבנות עתיד יותר טוב.

ולכן תראו להתחנן לשם שמים, והקדוש ברוך הוא יצליח את דרככם, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תז.

**אני כל הזמן לחוצה. איך זוכים לשלוח נפש
אמתית ופנימית?**

שאלה:

מאת שיר: לכבוד הרב.

אני כל הזמן לחוצה - מהמבצנים, מהמשפחה, מהחברות ובכלל מכל החיים המלחיצים האלו. איך זוכים לשלוח נפש אמתית ופנימית? ואיך אפשר להנות מההווה ולא לדאג מפה שיחרה בעתיד? תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, ד' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל שיר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

עקר השלמות בזה העולם הוא רק תמיד להיות בשמחה, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה מרחבת את הדעת בין בגשמיות ובין ברוחניות, ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רע"ג) טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את

עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל, ומוכא (ספורי מעשיות מעשה י"ג מהשבעה בעטלירס מיום ששי) אשר שם מרמז קצת מעלת הנגון, כי מבאר שם שעקר רפואת הבת מלכה שנפלה חלשות הוא על ידי נגון, הינו על ידי עשרה מיני נגינה וכו', כי המלך האכזר שהוא היצר הרע תופס את הנשמה בתוך עצבות ודכאון פנימי, ומכניס את האדם במרירות עצומה שזה החצים שירה המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם בתוך נשמת האדם שנקראת בת מלך.

כי הנשמה הקדושה של כל אחד מישראל היא נקראת בת מלך כידוע, והיא מנחת במקום שמנחת אצל כל אחד ואחד וכו', וכו', עיפה ויגעה וחלושה בעוונותיה שהם העשרה מיני חצים, שזרק וירה בה המלך האכזר שתפסה במצודתו וכו', וצריכין צדיק אמת בעל כח גדול שיוכל להכניס לתוך כל המקומות שנפלה לשם ולהוציא ממנה כל העשרה מיני חצים שירה בה המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם שמכשיל את כל אחד בחטאים ועוונות וכו', ולנגן כל העשרה מיני נגינה, כי עקר רפואתה של הנשמה שנקראת בת מלך, היא על ידי נגון ושמחה.

הינו כשמרגילים את עצמם לנגן בינו לבין עצמו נגון של שמחה, אפלו שהוא לא בעל מנגן, עם כל זאת לעצמו מפוזים איזה נגון של שמחה או של התעוררות, וזה מכניס באדם התעלות שיעלה מהדכאון הפנימי שתפס אותו. ולכן תראי לקים את זה בתמימות ובפשיטות ותשירי בינך לבין עצמך איזה נגון של שמחה, או שתשמעי איזו קלטת של שמחה שזה דבר גדול מאד מאד, כי הכלי זמר והנגונים מעלים את האדם מהעצבות ומהמרה השחורה אל שמחה רוחנית, ולכן לא בחנם שהצדיקים מאד מאד הפליגו במעלת השמחה והנגונים, שזה יסוד גדול בחסידות להגביה את הנשמה שנקראת בת מלך, ולהחזירה אל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, כי כל נשמה מאד מאד יקרה בעיניו יתברך כי היא חלק אלוך

ממעל ממש, אבל להגיע אל זה צריכים להיות מקרבים אל הצדיק האמת, שהוא יכול למצא את הטוב של כל בר ישראל, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שמכל הנקודות הטובות שמוצא אצל כל בר ישראל עושה מזה נגון נפלא ונורא מאד, עד שהנשמה שהיא הבת מלך יוצאת מהבץ והלכלוך והבור שנפלה לשם.

ולכן אם תקימי את כל זה אזי תזכי לשלות נפש אמתית וכו', ולא תבלבלי את עצמך מאף אחד בעולם ותהיי הכי מאשרת בחייה. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תת.

**למרות שאני משתדל להתקדש, אני נופל שוב ושוב
בראיות אסורות. מה העצה?**

שאלה:

מאת שלמה: שלום לכבוד הרב. השם יברך אתכם וישלח לכם רפואה שלמה, ושתזכו לבוא לגור בארץ ישראל, אמן!
יש לי בעיה קשה מאד שאין לי שום עצה עבודה: כל הזמן אני נופל בראיות אסורות, ואף שאני לומד ומתבודד וקם בחצות וכו', תמיד בסוף אני נופל גם כשטוב לי אני נופל. אני צועק להשם שאני חולה ושיעזר לי, ואז אני מרגיש קצת עליה וישוב הדעת, אף שוב נופל...

על אף שאני ממשיך לעבד את השם במסירות גדולה כי אני מאמין בהשם וברבנו, אני עושה זאת מתוך עצבות גדולה. אני מחכה שהשם ירחם עלי וישכיח ממני הכל, ולפעמים אני מבבלל וחושב שאני ממש שקרן ומשגע. אגא, הרב, תברך אותי ותן לי עצה. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, ד' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל למד אותנו דרך קלה ונעימה, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שצריך כל אדם למצא בעצמו נקודות טובות, כי אין זה עצה לשבר את עצמו ולפל ב'אוש וכו'. כידוע שצריך האדם להזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק את העצבות מאד מאד, ואפלו כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הסמ"ך-מ"ם להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה חס ושלום, אף על פי כן אסור לו לפל מזה, רק צריך לחפש ולמצא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה ממיו איזה מצוה או דבר טוב? ואף שכשמתחיל להסתכל ב'אותו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא גם כן מלא פצעים ואין בו מתם, הינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדשה שזכה לעשות, הוא גם כן מלא פניות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עם כל זה איך אפשר שלא יהיה ב'אותה המצוה והדבר שבקדשה איזה מעט טוב, כי על כל פנים איך שהוא, על כל פנים יהיה איזה נקדה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה. כי צריך האדם לחפש ולבקש למצא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה.

ונהנהיר רבנו ז"ל מאד לילך עם הדרך הזאת - לחפש ולבקש ולמצא בעצמו רק הטוב, ותמיד ידון את עצמו לכף זכות, כי הוא יסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, ולבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום, כי רב בני אדם שרחוקים מהשם יתברך, עקר רחוקם הוא מחמת מרה שחורה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם, מחמת שרואים בעצמם גדל קלקולם שקלקלו מעשיהם כל אחד כפי מה שידע בעצמו את נגעי לבבו ומכאוביו, ומחמת זה הם נופלים בדעתם, ורבן מ'אשים עצמן לגמרי, ועל ידי זה אינם מתפללים

בכונה כלל, ואינם עושים אפילו מה שהיו יכולים לעשות עדין. על כן צריך האדם להשכיל מאד על דבר זה, כי כל הנפילות שבדעתו, אף על פי שהוא מחמת מעשים רעים שעשה באמת, עם כל זה הנפילה שבדעתו והעצבות והמרה שחורה שנופל עליו על ידי זה, הכל הוא רק מעשי בעל דבר, שמחליש דעתו כדי להפילו לגמרי חס ושלום. על כן צריכין להתחזק מאד, לילך עם הגלוי הזה שגלה לנו רבנו ז"ל אשר צריכים לחפש ולבקש בעצמו בכל פעם איזה מעט טוב ונקודות טובות וכו', ועל ידי זה יחיה וישמח את עצמו, ויצפה לישועה עדין, ויוכל להתפלל ולזמר ולהודות להשם יתברך, בסוד (תהלים קמ"ז) "אזמרה לאלקי בעודי", ועל ידי זה יזכה לשוב באמת אל השם יתברך].

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כשבר ישראל שש ושמח עמו יתברך, על ידי זה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר לו את בריתו שלא יכשל, כי באמת פגם הברית בא מהקלפה הנקראת על שם יללה שמכניסה באדם עצבות ומרירות ודכאון וכו' וכו', כי אדם שהוא תמיד שמח אזי הוא זוכה לישוב הדעת, ואז מכניס בדעתו רק את אמתת מציאותו יתברך, ואז נצול מכל מיני ראיות אסורות וכו', אבל תכף ומיד כשאדם נופל בקטנות המחין אזי מסכן הוא נכשל בראיות אסורות, וכל אשה שעוברת על הרחוב הוא מכרח להסתכל עליה וכו', וזה נעשה אצלו טבע שני וזו מחלה כמו כל המחלות וכו' וכו'.

ובכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מ"ה.) אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק א' הלכה ה') ליבא ועינא תרי סרסורי דחטא, אמר הקדוש ברוך הוא אי יהבית לי ליבא ועינא, אנא ידע דאת לי, כי צריכים מאד מאד לשמור על העינים לא להסתכל בראיות אסורות שזה משגע את האדם לגמרי, כמו שכתוב (דברים כ"ח ל"ד) "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה", כי מי שלא שומר על העינים שלו נעשה משגע ממש פשוטו כמשמעו, ואמר

רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ו) ש'רוב המשגעים משתגעים רק מחמת תאוות נאוף.

ולכן אתה צריך לבקש בכל יום ממנו יתברך:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי, ואזכה להיות רק בשמחה, ולשמח בנקדת יהדותי, ועל ידי תקף השמחה אזכה להרחבת הדעת, עד שאכניס בדעתי את אמתת מציאותה, ואזכה לעינים קדושות להסתכל בכל דבר רק על החיות אלקות המחיה ומהוה ומקימת את הדבר הזה, ותשמרני ותצילני מראיות אסורות המטמטמות לי את המח והדעת, ומעקמות את הלב, ומכניסות קשיות וספקות באמונה הקדושה. אבי שבשמים זכני לשמר על העינים שלי, כי אתה יודע את גדל יצרי הבוער בי כתנור להסתכל במקומות המטנפים, ועל ידי זה אני פשוט משתגע, כי כף גלית לנו על ידי חכמינו הקדושים אין יצר הרע שולט אלא במה שעינינו רואות, ולכן זכני לשלט על עיני שלא אלך להסתכל בדברים המטמאים את הגוף והנשמה, אלא זכני לעינים זכות להסתכל רק על רוחניות חיות אלקותה, ועל ידי זה אזכה לישוב הדעת אמתית, עד שאזכה להכלל בה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

אני מכרח להגיד לך שאין עוד דבר שהורס כל כף את האדם כמו מי שמפקיר את עיניו והוא צריך להסתכל על כל אשה שעוברת ברחוב וכו', עד שנעשה משגע לגמרי מזה וכו', ולכן החכם עיניו בראשו ואינו הולך במקומות המטנפים וכו', כדי שלא יכשל בראיות אסורות, ואפלו כשההכרח לו לילך על הדרך, יגיל את עצמו לא להסתכל חוץ לד' אמותיו, ועל ידי זה ינצל מפל רע.

ראה להכניס את עצמך בלמוד ח"י פרקים משניות שזה יעזר לך להרג את היצר הרע הבוער בה, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן י"ט) נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כף וכף בכל יום ולא יעבר וכיוצא. ואמה,

שֶׁאֶפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקִּדְשָׁה מְאֹד שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה עַד שֶׁרְגִילֵין בְּעִבְרוֹת חֵס וְשְׁלוֹם רַחֲמָנָא לִיִּצְלֹן רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אַף עַל פִּי כֵן הַכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּל כֶּף עַד שֶׁיִּכְוֶלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעִבְרוֹת שֶׁרְגִילֵין בָּהֶם חֵס וְשְׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיּוּב חֲזָק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כֶּף וְכֶף יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָה בּוֹדָאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְוֹדָתָם הָרָעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּל מְאֹד; וּמִקְבָּל בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו אֲשֶׁר "כֶּף וְכֶף" סוֹכֵב עַל לְמוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת שֶׁזֶה הוֹרֵג אֶת הַיִּצָּר הָרַע הַבוֹעֵר בּוֹ כְּתוּנָה, וְכֵן "כֶּף וְכֶף" עוֹלָה כְּמִסְפָּר אֱלָקִים, שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְמַתִּיקִים אֶת הַדֵּינִים מֵעֲצָמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תט.

**הָאֵם אֶפְשָׁר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַרְמַח"ל לְמֵרוֹת שֵׁיִשׁ לוֹ
שִׁטָּה יְחוּדִית בְּקִבְלָה?**

שְׂאֵלָה:

סֵאת גְּדִי: שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם כְּבוֹד הָרַב.

רְאִיתִי דְבָרִים פְּלֵאִיִּים עַל דְּמוּתוֹ וְעַל חִיּוֹ שֶׁל הַרְמַח"ל. הָאֵם אֶפְשָׁר לְלַמֵּד בְּסִפְרָיו, שֶׁכֵּן יֵשׁ לוֹ שִׁטָּה יְחוּדִית בְּקִבְלָה? וְהָאֵם אֵין חֲשֵׁשׁ לְלַמֵּד גַּם בְּסִפְרָיו וְגַם בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי תוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּהַעֲלָתָךְ, ד' סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל גְּדֵי נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יְדוּעַ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל בְּשַׁעָה שְׁגָר בְּעִיר מְעוֹדוֹדִיוֹקַע צְוָה לְהַרְבֵּה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו לְלַמֵּד בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוּת אֶת סִפְרֵי "מְסֵלַת יִשְׂרָאֵל",

וכן ידוע שהגך"א זכותו יגן עלינו הפליג מאד במעלת הרמח"ל זכרונו לברכה, ואמר שאם היה בחייו היה הולך אליו רגלי, וכן הפליג במעלתו המגיד הגדול ממעזריטש זכותו יגן עלינו, ולכן אם לבד בוער ללמד בספריו הקדושים מה טוב ומה נעים, ואף שיש לו שיטה אחרת בקבלה מה בכך? העקר זו האמונה הקדושה בו יתברך - להחדיר בעצמו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תי.

חז"ל אמרו: 'לעולם יהיו דבריו של אדם מועטין'. איך זה מסתדר עם ענין ההתבודדות?

שאלה:

מאת שמואל: לכבוד קדשת אדוננו מורנו ורבנו מוהרא"ש שליט"א.

רציתי לשאל את הצדיק שאלה שמאד מפריעה לי: ראיתי במסכת ברכות (בדף ס"א): "אמר רב הונא אמר רב משום רבי מאיר: לעולם יהיו דבריו של אדם מועטין לפני הקדוש ברוך הוא, שנאמר "אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלקים כי האלקים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו דבריו מעטים". לכאורה רואים מזה שצריכים למעט בדברים עם הקדוש ברוך הוא, ואיך זה מסתדר עם ענין ההתבודדות שלמד אותנו רבנו - שצריכים להרבות בדבורים עם הקדוש ברוך הוא בכל יום ויום? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, ד' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שהגמרא אומרת 'לעולם יהיו דבריו של אדם מועטים לפני הקדוש ברוך הוא', זה טובב שאסור לאדם להתלונן ולדבר כלפי מעלה וכו' וכו' כשעוברים עליו איזה משפטים וגלים, שעל זה נאמר (קהלת ה' א') "אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלקים כי האלקים בשמים ואתה על הארץ על כן יהיו דברייך מעטים".

אבל בענין התבודדות, אשרי אדם שמרבה לדבר עמו יתברך, אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד). והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר "איי איי פראסטיק". גם אמר שדבר עם כמה צדיקים גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק - שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק) שמקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש כשר באמת, כי אם על ידי התבודדות. והיה מזכיר כמה וכמה צדיקים מפרסמים אמתיים ואמר שכלם לא באו למדרגתם כי אם על ידי התבודדות שיחה בינו לבין קונו; ותאמין לי

כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהֲרַגַע שֶׁהוּא מִתְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה וּפּוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם בְּבִקְרָה, עַד שֶׁהוֹלֵךְ לִישָׁן וְסוֹגֵר אֶת הָעֵינַיִם בְּלִילָה, אֲזִי אֵין לֵךְ אָדָם יוֹתֵר מִיֵּשֵׁב בְּדַעְתּוֹ כְּמוֹהוּ, כִּי הַשְׂיָחָה בֵּינוֹ לְכִיֵּן קוֹנֵנו מִיֵּשֵׁבֶת אֶת הַדַּעַת שֶׁל הָאָדָם, וְזוֹכָה לְאִמּוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וּלְלֵב אֲמִיץ וְחֲזָק, וּבוֹנֵה לְעֲצָמוֹ אֶת הַבִּטְחוֹן הָעֲצָמִי, וְכֹבֵר אֵינוֹ מִפְּחָד מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַעוּלָם.

הַמֵּאֲחֵל לֵךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תיא.

**אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁהַמְשַׁדְּכֶת שְׁלִי לֹא מוֹסְפִיק צְנוּעָה בְּפָנִימִיּוֹת
וּבְחִיצוֹנִיּוֹת. הֲאֵם לְהַמְשִׁיף?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת יאיר: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב שְׁלִיט"א.
בְּסִיעָתָא דְשְׂמִיָּא הַכְּרֵתִי מִיִּשְׁהִי בְּשׂוּדוֹךְ וְנִפְגָּשְׁנוּ כְּבָר פְּעֻמִּים,
אֲף אֲנִי מִתְלַבֵּט הֲאֵם לְהַמְשִׁיף כִּי לְטַעְמִי הִיא לֹא מוֹסְפִיק
צְנוּעָה גַם בְּחִיצוֹנִיּוֹת וְאוּלַי גַם בְּפָנִימִיּוֹת, וְהַנִּקְדָּה הַזֹּאת
מִפְּרִיעָה לִי. אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת עֲצַת הָרַב שְׁלִיט"א. תּוֹדָה רַבָּה,
חַיִּים טוֹבִים וְאַרְכִּים.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלָתְךָ, ד' סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל יְאִיר נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דַּע לֵךְ, אִם אָדָם מְצָא אֶת בַּת זִוְגוֹ וַיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם הַתְּאֵמָה וּמְשִׁיכָה
וְכוֹ' וְכוֹ', צְרִיכִים לְגַמֵּר אֶת זֶה מַה שִּׁיּוֹתֵר מֵהָר וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מְשׁוּם
דְּבָר, כִּי אֲסוּר לְהַשְׁאֵר פְּלַג גּוּף בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן. וְכֵן כָּתַב מוֹהֲרַנ"ת

ז"ל (לקוטי הלכות יום הכפורים הלכה א' אות א') מי שאינו נשוי הוא פגום בבבית, וחכמינו הקדושים אמרו (קידושין כ"ט): משתבח ליה רב חסדא לרב הונא בדרב המנונא דאדם גדול הוא. אמר לו: כשיבוא לידי הביאהו לידי. כי אתא, חזייה דלא פריס סודרא, אמר לו: מאי טעמא לא פריסת סודרא? אמר לו: דלא נסיבנא. אהדרינהו לאפיה מיניה, אמר לו: חזי דלא חזית להו לאפי עד דנסבת. רב הונא לטעמיה, דאמר: בן עשרים שנה ולא נשא אשה כל ימיו בעברה, בעברה סלקא דעתך? אלא אימא כל ימיו בהרהור עברה. אמר רבא וכן תנא דבי רבי ישמעאל: עד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע עשרים ולא נשא - אומר תפח עצמותיו.

הרי שלך לפניך איך שצריכים להזדרז ולהתחתן, כי רב המנונא בא אל רב הונא וראה שעדין לא התחתן, אמר לו אני לא רוצה לראות את הפנים שלך עד שתתחתן, וידוע שרבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד להתחתן מה שיותר מהר, כי אתה צריך לדעת אשר לפגם פעם אחד בבבית וכו' וכו', לא כדאי להיות בזה העולם, כל כך חמור החטא והעוון הזה, ולכן אדם צריך להיות חזק בעצמו, ותכף ומיד כשמצא את בן או בת זוגו צריכים להתחתן ולא לחכות, ורואים הרבה אנשים שמאבדים את הזוג שלהם רק מפני חששות רחוקים וכו' שמכניס בהם הסמ"ך-מ"ם כדי לסבל סבל יותר גדול וכו', ולכן אם שניכם רוצים אחד את השני, תראו תכף ומיד לגמר את זה בכי טוב ולהתחתן מה שיותר מהר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תיב.

האם זה בסדר להתפלל גם על דברים גשמיים?

שאלה:

מאת רן: שלום לכבוד הרב הקדוש.
 יהי רצון שהשם יאריך ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ויתן לך את הכח להמשיך לעשות את עבודת הקדש שאתה עושה.
 יש לי שתי שאלות בענין התבודדות:
 א. מהי מעלת התפלה והתבודדות בכתל? האם באמת כל אשר מבקשים שם מתגשם?
 ב. האם זה בסדר להתפלל באפן כללי גם על דברים גשמיים מאחר ולא כלם יכולים להתפלל רק על מעלות והשגות רוחניות?
 תודה רבה, אני אוהב אותך מאד ומאחל לך רק טוב, ושתאריך ימיו אתנו!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, ד' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקיטת מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה) היתהבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חזן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מפניו יתברך, שיקרב אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו'. והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם

הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך. ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהיננו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, ורפץ ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד. וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר. ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ואמר רבנו ז"ל שפמה וכמה צדיקים גדולים מפרסמים ספרו, שלא באו למדרגתם, רק על ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש מקטן ועד גדול, כי כלם יכולים לנהג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה, אשרי שיאחז בזה.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות תפלה סימן ל"ז) על כל הדברים, הן על דבר גדול הן על דבר קטן - תתפלל; וכן כתב מוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן רל"ג) שמעתי מאיש אחד מאנשיו, שפעם אחת דבר רבנו ז"ל עמו מענין בגדים, ואמר לו שעל כל דבר צריכין להתפלל, הינו אם בגדו קרוע וצריך לבגד להשם יתברך שיתן לו בגד ללבש, וכן בכל כיוצא בזה דבר גדול ודבר קטן. על הכל ירגיל עצמו להתפלל תמיד להשם יתברך על כל מה שייחסר לו אף על פי שהעקר להתפלל על העקר, דהינו על עבודת השם יתברך לזכות להתקרב אליו יתברך, אף על פי כן גם על זה צריכין להתפלל.

ואמר, שמי שאינו מתנהג כן, אף על פי שהשם יתברך נותן לו בגדים ופרנסה והצטרכות חיותו, אבל כל חיותו הוא כמו בהמה שגם כן השם יתברך נותן לה לחמה וכו', כן הוא חיותו שנותן לו השם יתברך. כי מאחר שאינו ממשיך כל חיותו על ידי תפלה מהשם יתברך, על כן כל חיותו הוא כמו חיות בהמה ממש, כי האדם צריך

להמשיך כל חיותו והצטרכותו מהשם יתברך על ידי תפלה ותחנונים
דוקא.

וכן שמעתי אנכי גם כן מפיו הקדוש על דבר קטן ופחות מאד
שהיה קצת מכרח לי, ואמר תתפלל על זה להשם יתברך. ועמדתי
משתומם, כי היה לי לדבר פלא בעיני להתפלל להשם יתברך על דבר
פחות כזה, וגם כי לא היה מכרח ביותר. ענה ואמר (בלשון תימה):
אין זה כבודך שתתפלל להשם יתברך על דבר קטן כזה?! והכלל,
שעל כל הדברים שבעולם צריכין להתפלל להשם יתברך; עין שם.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתזכה לקיים את זה בתמימות
ובפשטות גמורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תיג.

**הפּרְתִי בְּחֹר שְׂמוּצָא חֵן בְּעֵינֵי, אַךְ אִמָּא שְׁלִי מִנְסָה
לְהֵנִיא אוֹתִי מֵהַשְׁדּוּךְ הַזֶּה. הָאֵם עָלֵי לְלַכֵּת עִם
הָאֲמַת שְׁלִי?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת הַדְּסָה מְלָכָה: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכָבוֹד הָרַב.
שְׂמִי הַדְּסָה מְלָכָה, וְחֲבֵרָה הַצִּיעָה לִי שְׁדוּךְ. הַבְּחֹר הוּא בְּחֹר
דְּתִי, שְׁקֵט וּבְעַל מְדוּת טוֹבוֹת, הוּא מְאֹד פְּשוּט, לְלֹא עֲבוּדָה
מְסֻדְרָת, וְרְצוֹנוֹ לְלַמֵּד יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְעַבֵּד. חֲשַׁבְתִּי שְׂאֲנַחֲנוּ
יְכוּלִים לְהִתְאַוֵּם מִפְּנֵי שֶׁהַדְּרָךְ שֶׁל שְׂנֵינֵנו לְעֵתִיד תּוֹאֲמַת,
וְהָרְצוֹן שֶׁל שְׂנֵינֵנו הוּא לְהִקְיָם בֵּית נְאֻמָּן וְאַמְתִּי.
נִפְגַּשְׁנוּ חֲמֵשׁ פְּגִישוֹת, וּמֵהֶם הִסְקֵתִי שֶׁלְּבַחֲרוּ יֵשׁ אֲמוּנָה
אֲמִתִּית וְכִנְיָה, וְכֵן שֶׁהוּא בִּישׁוּן וְיִודַע לְכַבֵּד מְאֹד אֶת הַזּוּלָת. אֲנִי

בחורה דתיה, ומטרתה הכנה והאמתית היא להקים בית נאמן
בישראל!

אמא שלי שמעה על ההצעה הזו ולא התלהבה בכלל בטענה
שאני יכולה לקבל בחור הרבה יותר טוב מפיני שלא
עברתי חיים כל כך קלים. מה גם שאמא שלי היא נשואה
פעם שניה, ולכן היא מעט פגועה בענינים אלו, ולכן כרגע
אני עומדת בפרשת דרכים. מצד אחד חשוב לי מאד להקשיב
להורים בענין הזה, ומצד שני אני מפחדת להקשיב לאמא
במאה אחוז ואז בעצם לא לממש את הצפיות העתידיות שלי
מעצמי, הרי לכל אדם יש מטרה שונה בעולם הזה. יש לצין
שבתקופה האחרונה אני גרה אצל סבא וסבתא שלי, ואמי
סוברת שאולי אני לא כל כך בשלה לנשואין.

על כל פנים, הייתי מאד שמחה לשמע מהי דעת הרב: האם
כדאי לי ללכת עם האמת שלי ואצליח עם הבחור הזה, או
שכנראה זה עדין לא זוגי ושכדאי לי להמשיך להבנות עד
שאגיע לזוגי האמיתי? אני ממש מעריכה את עזרת הרב
הצדיק ואת צות האתר על היחס והמענה לצבור תודה וחדש
טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלתך, ד' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל הדסה מלכה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שעל פי רב האמא שמה רגלים לכתה שלא
תתחתן וכו', וזה פשוט שגעון וטרורף הדעת שיש נשים שאינן
מפרגנות לבתן להתחתן, ובפרט כשלה לא הלך בחיי הנשואין כמו
שרצתה וכו' והתגרשה וכו' והתחתנה עוד פעם וכו', היא תעשה כל
מיני פעולות שבעולם למנע מבתה להתחתן וכו'.

ולכן מאחר שיצאתם ונפגשתם כְּכֹר חֲמֵשׁ פְּגִישׁוֹת וְאֵת נִמְשַׁכַּת אֵלָיו, וְאֵת רוּאָה הַתְּאֵמָה בֵּינֵיכֶם, אֵת צְרִיכָה לְהִתְעַקֵּשׁ וְלִהְגִיד שְׂאֵת רוּצָה אֵת הַבְּחֹר הַזֶּה, וְאֵת לֹא צְרִיכָה לְצִיַּת אֵת הָאֵמָא בְּדָבָר זֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ כְּתוּב בְּשִׁלְחֹן עֲרוּךְ (יִזְרָה דְּעָה הַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם סִימָן ר"מ סְעִיף כ"ה) אִם הָאָב מוֹחָה בְּבֶן שִׁישָׁא אִיזוּ אִשָּׁה שִׁיחֲפֹץ בָּהּ הַבֶּן אֵין צְרִיךְ לְשַׁמַּע אֶל הָאָב; עֵינֵי שָׂם.

וְזֶה דְּבָר מְאֹד מְאֹד מְצוּי שֶׁהָאֵמָא שָׂמָה רְגֵלִים לְבַתָּהּ, וְיֵשׁ גַּם אִשָּׁה שֶׁשָּׂמָה רְגֵל לְבִנָּהּ לֹא לְהִתְחַתֵּן עִם זֹאת וְכוּ', כִּי עַל פִּי רַב הָאֵמָא שֶׁל הַחֲתָן נִכְנָס לָהּ בְּדִמְיוֹן כְּאֵלוֹ הַכֶּלֶה הַגָּבִיחַ אֵת הַבֶּן שֶׁלָּהּ כו', וְחוֹשֶׁבֶת לְעֲצָמָהּ: "אֲנִי יִלְדְּתִי אוֹתוֹ וְכוּ' וְגִדְלְתִי אוֹתוֹ וְכוּ', וְעַכְשָׁו בָּאָה בְּחוּרָה צְעִירָה וְגוֹנֵבֶת לִי אֵת הַבֶּן?" וְכוּ', אוֹ לְהַפְךָ - הָאֵמָא שֶׁל הַכֶּלֶה נִכְנָס לָהּ בְּדִמְיוֹן כְּאֵלוֹ הַחֲתָן גָּבִיחַ אֵת הַבֶּת שֶׁלָּהּ וְכוּ', וְחוֹשֶׁבֶת לְעֲצָמָהּ: "אֲנִי יִלְדְּתִי אוֹתָהּ וְכוּ' וְגִדְלְתִי אוֹתָהּ וְכוּ', וְעַכְשָׁו בָּא בְּחוּר צְעִיר וְגוֹנֵב לִי אֵת הַבֶּת?" וְכוּ', אֲשֶׁר כְּמוֹכֵן זֶה בָּא מְקַטְנֹת וְחֲסָרוֹן הַדַּעַת שִׁישׁ בְּנָשִׁים וְכוּ', וְכֵן הִטְבַּע הָרַע שְׂאִי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת אֵת זֶה.

ולכן אם יש ביניכם התאמה ומשיכה, תגמרו את זה בכי טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תיד.

**מִנֵּין לָנוּ שֶׁהַנְּהֻגוֹת שֶׁקֶבֶל רַבִּי נֶתָן נֶאֱמָרוּ גַם עֲבוּרָנוּ,
הֲרִי כָּל אֶחָד קֶבֶל הַנְּהֻגָה לְפִי שֶׁרַשׁ נִשְׁמָתוֹ?**

שאלה:

מאת שלו: לכבוד הרב שלום.

ראיתי את תשובתך בענין ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, שָׂם כְּתַבְתָּ שֶׁזוֹ הַנְּהֻגָה שֶׁנֶּתָן רַבְנוּ ז"ל לְרַבִּי נֶתָן וְלַעוֹד כְּפֹה מֵאֲנָשִׁי

שְׁלוֹמוֹ, וְלִכְּן גַּם אֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים כִּי הַבְּנֵי שֶׁרַבְנוּ ז"ל נֶהְגוּ
 לְחַלֵּק לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמוֹ. פְּתָקִים אִישִׁיִּים עִם הַנְּהֻגוֹת, וּמִכָּאן
 נֹבְעֵת שְׂאֵלְתִי: מִיָּן לָנוּ שֶׁהַנְּהֻגוֹת שֶׁקִּבַּל רַבֵּי נִתָּן נֶאֱמָרוּ גַם
 עֲבוּרָנוּ, הֲרִי כֹל אֶחָד קִבַּל הַנְּהֻגָה לְפִי שֶׁרַשׁ נִשְׁמָתוֹ?
 לְמַשָּׁל, יְדוּעַ שֶׁרַבְנוּ ז"ל צִוָּה לְאִנְשִׁים מְסִימִים לְהִתְעַנּוֹת, אֲךָ
 אַחֵר כִּי אָמַר שְׂאֵלוֹ הִיא יוֹדֵעַ אֶת מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדְדוּת לֹא
 הִיא מְסַגֵּף אֶת עַצְמוֹ, וְלִכְאוּרָה זֶה לֹא הַנְּהֻגָה גּוֹרֶפֶת, כִּי מִצַּד
 אֶחָד יֵשׁ אֶת תּוֹרָה נ' שֶׁם נֶאֱמַר שֶׁמִּצְוָה לְהִתְעַנּוֹת, וּמִצַּד שֵׁנִי
 בְּלִקוּטֵי תַּפְלוּת לְמוֹהַרְנ"ת הוּא בַּעֲצָמוֹ מִתְחַבֵּט בְּשֵׂאלָה זֶה
 הָאֵם לְהִתְעַנּוֹת אוֹ לֹא, אִזּוֹ מִכָּאן עוֹלָה הַשְּׂאֵלָה: הָאֵם מִזֶּה
 שֶׁרַבְנוּ צִוָּה עַל אִנְשִׁים מְסִימִים לְהִתְעַנּוֹת גַּם אֲנוּ מִצְיָם
 לְהִתְעַנּוֹת? וּמָתִי? הֲרִי הַנְּהֻגוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, לְפִי הַבְּנֵי
 לְפָחוֹת, הִיוּ מְכֻנּוֹת לְזַמְנֵי מְסִימִים.
 חֲשׂוֹב לִי לְצִיָּן שֶׁכְּשֶׁאֲנִי לוֹמֵד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת אֲנִי
 מִרְגִּישׁ אֶת הַזְּכוּךְ, וְאִין לִי סִפֵּק בְּזֶה, אֲךָ מֵאִיפָּה אֲנוּ יוֹדְעִים
 שֶׁזֶּהוּ הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ, אוֹלֵי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים בְּכֻלָּל תְּקוּן אַחֵר, הֲרִי
 הַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְנוּ עוֹלָה עַל הַכֹּל?
 אֲשֶׁמַּח לְהַכְּוִנָּה, וְהִיא רְצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק בְּמִהְרָה
 וְלִרְאוֹת בְּאוּרוֹ הַגָּדוֹל.

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁנִי לְסֹדֵר בְּהַעֲלֵתָךְ, ד' סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל שְׁלֹו נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַבְנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחֹת הַר"ן סִימָן קפ"ה) לְכַמָּה אִנְשִׁים שִׁיאֲמָרוּ ח"י
 פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְאֶחָד מֵהֶם הִיא מוֹהַרְנ"ת ז"ל, וְלִכְּן מָה טוֹב וּמָה
 נָעִים שֶׁכָּל אֶחָד יִכְנִיס אֶת הָרֵאשׁ שֶׁלוֹ וַיִּגִּיד גַּם לְעַצְמוֹ "אֲנִי גַם בֵּן
 רוּצָה לְהִיּוֹת מִהַכְּמָה אִנְשִׁים הָאֵלּוּ", כִּי אִי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
 גְּדַל הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְגָרֵם בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת שֶׁזֶה

הורג את היצר הרע לגמרי, ואי אפשר לתאר ולשער את גדל התשוקה שנקנסת באדם אחר שזוכה לגרס בכל יום ח"י פרקים משניות, להתחיל ללמד עוד למודים וכו'. וכבר ידוע מה שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנם, ומי שהרבה ללמוד משניות אינו מגיחו להפנס שם, ולכן אשרי מי שיגרס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שזה הצלחה נצחית, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, ומשנ"ה עולה כמספר פרנס"ה - שכל המתמיד במשניות, נמשכת עליו פרנסה בשפע.

וצריך שתדע אשר על ידי למוד משניות יכולים לזכות להיות יותר גדול ממלאך, כמוכא בזהר (כי תצא רע"ז): מארי משנה דאינון מלאכי השרת ממש, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין על בר נש אי יהא כמלאך השם צבאות תורה יבקשו מפיהו, ואי לאו - לא יבקשו תורה מפיהו; הינו אלו שלומדים משניות הם נעשים צדיקים כעין מלאכי השרת המשרתים כביכול אותו יתברך, והם זוכים אחר כך לפרנס את אחרים עם התורה, הינו שיכולים ללמד אחר כך גם עם אחרים.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתהיה חזק בדבר זה כל יום ויום, ואל רב טוב הגנוז תזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תטו.

**כָּבֵר שָׁנָה אֲנִי סוֹבֵלֵת מִכְּאֲבִים וְכַמְעַט שְׂאֲנִי מִשְׁתַּגַּעַת.
מַה יְהִיָּה אֵתִי?**

שאלה:

מאת אודליה: שלום לכבוד הרב.

קדם כל, אני מאחלת לך רפואה שלמה, אנחנו זקוקים לך.

כְּבֵר קָרוֹב לְשָׁנָה יֵשׁ לִי כְּאֲבֵי בְטוֹן, וְלִפְנֵי כַּמָּה חֲדָשִׁים
הִתְחַלְתִּי לִסְבֹּל מִתְחוּשׁוֹת חֹם וְדִלְקוֹת בְּגַב וּבְמַרְפְּקִים. הֵייתִי
אֲצִלָּךְ לִפְנֵי חֲצִי שָׁנָה בְּעֶרְךָ וְשָׁאלְתָּ אוֹתִי אִם עָשִׂיתִי בְּדִיקוֹת,
וּבְרַכְתָּ אוֹתִי בְּרִפּוּאָה שְׁלֵמָה.

כְּשֶׁהִתְאַרְחַתִּי בְּשֶׁבֶת בֵּיבְנָאֵל, מִיִּשְׁהֵי אָמְרָה לִי שְׂאֵם אֶתָּה
אוֹמֵר שְׂאִין כְּלוּם - אִזְ אִין כְּלוּם, וְאִם אֶתָּה אוֹמֵר רְפוּאָה
שְׁלֵמָה - זֶה אוֹמֵר שְׂיִישׁ מִשְׁהוּ וְצָרִיכִים לְבַדֵּק אֶת זֶה. עֵכָשׁוּ
אֲנִי בְּפִחָדִים וְיֵשׁ לְצִיָּן שְׁחוּשְׁשִׁים שְׂיִישׁ לִי מִחֲלַת קְדַחַת יָם
תִּיכּוֹנִית. בְּבִקְשָׁה הַרְבֵּה, הָאֵם תּוּכַל לְהַגִּיד לִי מָה יֵשׁ לִי וּמָה
עוֹבֵר עָלַי? אֲנִי מִחְזִיקָה אֶת עֲצָמֵי לֹא לְהִתְאַבֵּד וְלֹא לְהִשְׁתַּגַּע
מִהַמְּצָב הַזֶּה, אִזְ בְּבִקְשָׁה תִּגִּיד לִי מָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת וְהָאֵם יֵשׁ
לִי מִשְׁהוּ רְצִינִי אוֹ שְׂאֵלוֹ סֵתֶם כְּאֲבִים. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלֵתָךְ, ד' סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹדְלִיָּה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קִבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כ"ד) שְׁגַם חֲכָמֵי הַרּוּפְאִים
אָמְרוּ שְׁכָל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בָּאִים לְאָדָם רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן
הַשְּׂמִחָה, וְלִכְּן צָרִיכִים לְהִתְאַמֵּץ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְלִהְפֹּךְ הַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה זֶה
מָה שְׂמִיבֵיא לְאָדָם אֶת כָּל הַמַּחְלוֹת. וְלִכְּן תִּכְרִיחֵי אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא שְׂמִינִי) אִין הַשְּׂמִחָה מִמַּתְּנַת
לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שְׂשִׂמַח הַיּוֹם שְׂמַח לְמַחַר, וְלִכְּן רָאִי לְחֻטְף שְׂמִחָה
וְלְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל יְדֵי זֶה יִמְשְׁכוּ עָלֶיךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

וְלִכְּן רָאִי לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, וְתִאֲמִינִי לִי שְׁלֹא
חֶסֶר לָךְ שׁוּם דְּבָר, רַק הַפִּחָדִים הֵייתִים שְׁנִכְנָסוּ בְּךָ זֶה מָה שְׂמִתִּישׁ
וּמִפְחִיד אוֹתְךָ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה אֶת נִמְצָאת בְּלַחֲץ תְּמִידִי. אִין לָךְ

שום דבר, את בריאה ושלמה ולא חסר לך שום דבר, את רק מלחיצה את עצמך בדמיון אחד גדול וכו' וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת פרק י"ד הלכה ג') על הפסוק (דברים ז') "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" - זו רעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כ"ח) "ונתן על ברזל על צוארך" - זה רעיון. הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? זה הרעיונות והדמיונות שמסבבים אותו, כי מרב עוונותיו הוא נמצא בלחץ תדירי ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הכל וכו', ושל פחדים וכו', מה יעשה לו זה... ומה יעשה לו ההוא... ובאמת אדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד חושב רק ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש ברוך הוא בתוך מח מחשבתו, אזי מתפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמתי, ואין עליו שום על.

הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, ותמיד תרגישי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תטז.

באים לפתחנו אנשים מכל הסוגים והמגזרים כדי לבקש צדקה. איך נדע למי ראוי לתת צדקה?

שאלה:

מאת ישראלה: לרב מאיר עינינו, שלום רב ובריאות. באים לפתחנו אנשים מכל הסוגים, המגזרים והגילאים, מבגרים וילדים, וגם בצמתים וברחובות נתקלים מדי יום בכול מינו אנשים שאוספים צדקה. איך נדע למי ראוי לתת צדקה? ואיך ראוי לחנך את הילדים בענין זה? נשמח לקבל הנהגה לחיים. תודה!

תשובה:

בעזרת השם ויתברך, יום שלישי לסדר בהעלתך, ה' סיון (ערב חג השבועות) ה'תשע"ד.

שלום רב אל ישראלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים להרגיל את עצמו לתת לכל מי שבא אל פתח ביתו עבור צדקה, ואפלו קצת, העקר לפיטו, כי אף פעם לא יודעים מה זו הצדקה הנכונה, ולכן צריכים לפיט את העני ולומר לו "תאמין לי, אם היה לי הייתי נותן לך כל הון דעלמא", ועל זה יכולים להשתמש עם מה שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמת סימן ב) מתר לשנות בדבר השלום; כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל המעלה של אדם הנותן צדקה אפלו קצת דקצת.

וכך מובא בזהר (וירא ק"ד) בשעתא דקודשא בריה הוא רחמים ליה לבר נש - משרד ליה דורונא, ומאן איהו? מסכנא בגין דיזכי ביה, וכיון דזכי ביה, איהו אמשיך עליה חד חוטא דחסד דאתמשך מסטר ימינא, ופריש ארישיה ורשים ליה, בגין דכד ייתי דינא לעלמא ההוא מחבלא וזדהר ביה, וזקיף עינוי וחמא לההוא רשימו, כדין אסתלק מניה ואזדהר ביה, בגיני כך אקדים ליה קודשא בריה הוא במה דיזכי נבשעה שהקדוש ברוך הוא אוהב את האדם, הוא שולח לו מתנה עני כדי שיזכה בו. וכיון שזוכה בו, מושך עליו חוט של חסד מצד הימין, ופורש את זה על ראשו, כדי שכאשר יהיו דינים בעולם, המחבל שרוצה לחבל וכו' יתרחק ממנו, כיון שראה אותו ויראה את החוט של חסד שנפרש על ראשו, יסתלק ממנו המשחית, וינצל ממנו, ובשביל זה הקדוש ברוך הוא מקדים ושולח לאדם מתנה עני, כדי שיזכה בו].

וכן הוא בזהר (ויקהל קצח). תא חזי זכאה חולקיה דבר נש כד מסכנא אערע לגביה, דההוא מסכנא דורונא דקודשא בריה הוא

הוי דשדר ליה, מאן דמקבל ליה לההוא דורונא בסבר אנפין, זכאה חולקיה. תא חזי, מאן דחייס למסכנא ואתיב ליה נפשיה, קודשא בריך הוא סליק עליה כאלו הוא ברא לנפשיה [בא וראה, אשרי אדם שמגיע אליו עני לבקש צדקה, העני הזה הוא המתנה שהקדוש ברוך הוא שלח לו, ומי שמקבל את המתנה הזה, הינו את העני, בסבר פנים יפות, אשרי לו ואשרי חלקו. ומי שעוזר לו ומרחם עליו ומחיה אותו, הקדוש ברוך הוא מגן עליו ומעלה עליו כאלו ברא אותו].

ומלבד זאת כשמרגילים את עצמו לתת לכל עני המבקש צדקה אפלו משהו כגון כמה פרוטות, והעקר לפיסו וכו', זה חנוך טוב לילדים שצריכים לראות את גדל הענין לעזור לזולת, וכשמגיע עני לבית ודופק על הדלת אף פעם אסור לשלח את הבן או את הבת ולומר לכו תגידו לו שאבא לא בבית או האמא לא בבית, כי אם אומרים דבר כזה קדם כל מרגילים את הילדים לשקר וכו', והעקר חס ושלוש גורמים שבאמת בבית הזה לא יהיה אבא או אמא רחמנא לישזבן, ולכן מכרחים להרגיל את עצמו שכל עני שבא אל פתח ביתו לתת לו בסבר פנים יפות אפלו משהו, רק לפיסו, ואז שכרו גדול בשמים.

המאחל לך חג שמח...

ד' תיז.

**הגיעו אלי זוג שעברו טפולי פוריות רבים ללא הצלחה,
והם על סף יאוש. מה אפשר לעשות בנדון?**

שאלה:

מאת יניב חיים: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
שמענו כי הצדיק נמצא במצב בריאות לקויה, ועל כן אנו

מתפללים לבורא-עולם עבור בריאות איתנה והחלמה מהירה של מורנו ורבנו הקדוש.

הבא אלי ספור קשה של זוג נשוי כש'לש שנים שמנסה להפקד בזרע של קימא, אף לאחר נסיונות וטפולים רבים התברר כי יש בעיה אצל הבעל. לדברי הרופאים האופציה האחרונה הייתה הקפאת זרע, אף גם הנסיונות הללו כשלו. יש לציין שהזוג מתחזקים בתורה ומצוות, אף המצב מביא את בני הזוג לדבורים על גרושין חס וחלילה, וזה כואב מאד, שהרי הזוג אוהבים מאד והם נקלעו למשבר עקב אי יכלת להביא ילדים לעולם. מה אפשר לעשות בנדון? שמענו ממקורבו של הרב על סגלת הפריזון של "מקוה מלכה" ביבנאל. האם זה יכול לעזור להם? בברכה, יניב חיים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלתך, ה' סיון (ערב חג השבועות) ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יניב חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס.) על הפסוק (שמות כ"א י"ט) "ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, ואמרו צדיקים שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש, ולכן אין דבר כזה ליאש זוג שלא יהיו להם כבר ילדים. חכמינו הקדושים אמרו (תענית ב.) מפתח של חיה זה רק בידו של הקדוש ברוך הוא; הינו ענין ההולדה זה רק בידי הקדוש ברוך הוא, ולכן אסור ליאש שום זוג ולומר להם שהם לא יכולים להביא ילדים, כי המציאות הראתה אחרת, ואמרו חכמינו הקדושים (יבמות ס"ד) אמר רבי יצחק: מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים. אמר רבי יצחק: למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר? מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפלתן של צדיקים

מהפכת מדותיו של הקדוש ברוך הוא ממדת רגזנות למדת רחמנות; וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י:) מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים? רבי אליעזר אומר: יפזר מעותיו לעניים. רבי יהושע אומר: ישמח אשתו לדבר מצוה; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים חלק ב' סימן ח') ה"א הנעשה מכסף, מסגל לפריה ורביה; הינו שאשה תתלה על צוארה אות ה"א עשויה מכסף, שזה מסגל להולדה, והיום יכולים לקנות את זה בכל חנות של תכשיטים.

בענין לטבל במקוה מלכה ביבנאל, המון נשים נפקדו על ידי שטבלו שם, כי המקוה הזה נבנה במסירות נפש הכי גדולה שאי אפשר לתאר ולשער כלל, ממש כמו ברוסיה לפני מאה שנה, כי מה שעברנו עד שבנינו את המקוה רק הקדוש ברוך הוא יודע, ולכן המקוה הזה עזר כבר להמון נשים להפקד בזרע של קימא.

ועל כלם, העקר הוא תפלה - לא להתיאש בשום פנים ואפן כלל, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך חג שמח...

ד' תיח.

בצעירותי גנבתי פעמים רבות מספר. האם אוכל לתקן את זה אי פעם?

שאלה:

מאת יהודית: שלום וברכה לכבוד הרב. את עוונותי אני מזכירה היום. כשהייתי קטנה חטאתי הרבה בגזל, ממש היתה לי מחלה - הייתי גונבת הרבה ממתקים מחנות, ובצבא אף גנבתי מתקים של חילות. היתה לי

מחלת נפש ופעמים רבות רציתי להתאבד. ומרב שגנבתני באפן וקיומיו, גם אם ארצה, אני לא יכולה לזכר ממי גנבתני. מזה כמה שנים אני מנסה לחזור בתשובה ולא מעזה לגזל, ואפילו אם השאלתי ביצה מהשכנה אני תמיד משלמת לה עליה או מחזירה. אני מנסה להקפיד על קלה כבחמורה ונפשי נרפאה בזכות התורה. אני תורמת לעתים לכלות יתומות, ויש לי הוראת קבע למוסדות ביבנאל, ולהפצה לזכות הרבים, מדי פעם אני שקמה כסויי ראש בקברי צדיקים ואני משתדלת לעשות מה שאני יכולה, אך איך אדע שלא הכל אבוד מראש?

את חלק מהאנשים שגזלתי מהם אני עדן זוכרת, אך אינני יודעת היכן הם היום, מה עלה בגורלם, והיכן הם גרים... ובכלל, זו רק טפה בים. האם הכל אבוד ונועדתי לחזור בגלגול לא משנה מה אעשה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלתך, ה' סיון (ערב חג השבועות) ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהודית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור להתיאש בשום פנים ואפן, אפלו שעשית מה שעשית, הכל יכולים לתקן, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן; אמת שמי שמרגיל את עצמו לגנב קשה לו מאוד מאד לצאת מזה, וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות גנבה וגזלה סימן א') מי שנפתה לבו לגזל וכיון שהתיר לעצמו גזלת חברו, הרי הוא מוכן לכל חטא ועון, ואין תקנה להסירו מדרכו הרעה; עם כל זאת, הכל יכולים לתקן כי אין לה דבר העומד בפני התשובה, ועקר התשובה היא חרטה על העבר וקבלה

על להבא, ואמרו חכמינו הקדושים (ביצה כ"ט.) גזל ואינו יודע למי גזל יעשה בהם צרכי רבים.

וכתב מוהרנ"ט ז"ל (לקוטי הלכות גולה הלכה ה') שאין לך עוד זכות הרבים יותר גדולה מלתת צדקה להדפסת ספרי הצדיק האמת שבזה מזכים את נשמות ישראל לחזור בתשובה אמתית, ולכן ראי להתחזק ביותר שאת וביתר עז, כי על הכל מועילה תשובה, והקדוש ברוך הוא בוחן לבבות, ואם הוא רואה שאחד מתחרט באמת ומקבל על עצמו מהיום והלאה לא לעשות את השטיות שעשה, אז אינו זו משם עד שמוחלים לו.

ולכן תראי להתחזק ביותר שאת וביתר עז, ושום דבר בעולם שלא יוכל לשבר אותך, ובפרט שאת עוזרת לכלות יתומות שזו גם כן צדקה גדולה מאד, ובזכות זה הקדוש ברוך הוא ימחל לך על הכל, אבל אסור לך להכנס ביאוש ובדכאון, ומכל שכן שלא תבלבלי את עצמך שאת צריכה לחזור בגלגול וכו' וכו', כי העקר הוא תשובה, ואין לתאר ואין לשער את גדל מעלת התשובה שאדם חוזר בתשובה ומתודה על עוונותיו בכל פעם, שעל ידי זה זוכה שנמחקים לגמרי עוונותיו.

אשרי מי שזוכה לחזור בתשובה שלמה, ואפלו על החטאים הכי גדולים מועילה תשובה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (פרכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד, והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפחד מכן אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם

הִיָּה רִשְׁע עָרוֹם וַיִּדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנַי הַפְּרָעָנוֹת אֲלֵא תְּשׁוּבָה, שְׂכָל מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אֵין רְשׁוֹת לְמִלְאָךְ לִיגַע בּוֹ, וּבְשִׁבִיל זֶה הוּא מִסִּית אֶת כָּל אָדָם "מָה לָּךְ לַחְזוֹר בְּתְּשׁוּבָה? וַיִּמָּה לָּךְ לְהַתְּוֹדוֹת?" כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂמִי שְׁחָזוֹר בְּתְּשׁוּבָה וּמִתְּוֹדָה לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵין רְשׁוֹת לְמִלְאָךְ הַמְּוֹת לִגַע בּוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא נַח) אֵין מְכָה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע תְּשׁוּבָה.

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחוּס וִירַחֵם עָלֶיךָ וַיִּקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתְךָ, וְתִזְכִּי לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַמֵּאחֵל לָךְ חַג שְׂמַח...

ד' תיט.

**מִצִּיעִים לִי לַעֲבֹר לְחֻבְרָה מְקַבֵּלָה וְאֵינִי יוֹדֵעַ הָאֵם לְקַבֵּל
אֶת הַהֲצָעָה. מָה דַעְתְּכֶם?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת חֲיִים: לְכַבֹּד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנַחְנוּ מִתְּפִלִּים בְּכָל יוֹם לְרְפוּאָתְכֶם. זְכִיתִי לְהִכָּבֵד לְצַדִּיק לְפָנַי חֲדָשִׁים לְפָדְיוֹן נֶפֶשׁ בְּחֻצוֹת לְאַחַר הַשְּׁעוֹר שְׂמֹסֵר לְנָשִׁים, גּוֹלְלֵתִי אֶת דְּבָרֵי בְּפָנַי הַצַּדִּיק וְסִפְרֵתִי שְׂאֵנִי עוֹבֵד בְּחֻבְרַת הֵיטָק גְּדוֹלָה כְּבָר שֵׁשׁ שָׁנִים, וְכַעַת חֵלֶק גְּדוֹל שֶׁל הַחֻבְרָה פָּצַל וְנִקְנָה עַל יְדֵי חֻבְרַת הֵיטָק אַחֲרָת. גַּם אֲנִי קִבַּלְתִּי הַצָּעָה עֲבוּדָה בְּחֻבְרָה הַחֲדָשָׁה שְׂמַעֲנִינֵת בִּי מְאֹד, אֲבָל הַצַּדִּיק יַעֲץ לִי לְהִשָּׁאֵר בְּחֻבְרָה שְׂאֵנִי עוֹבֵד בָּהּ (הַקְּטָנָה יוֹתֵר) וְאָמַר שֶׁלֹּא כְּדָאֵי לַעֲבֹר כִּי אֲנִי עָלוּל לְמִצָּא עֲצָמֵי נּוֹפֵל בֵּין הַכְּסָאוֹת. בְּנוֹסָף, הַצַּדִּיק בְּרַךְ אוֹתִי שְׂאֵתְקַדֵּם וְשֶׁהַשֵּׁם יְרִים אוֹתִי לְמַעְלָה.

לְאַחֲרוֹנָה הִתְחַלֵּיתִי לְהַרְגִישׁ שֶׁבְּחֻבְרָה הַקְּטָנָה דוֹחֲפִים אוֹתִי הַחוּצָה - אֲנִי לֹא מְסַתְדֵר עִם הָאֲחֻרָאִית שְׁלִי וְיֵשׁ בֵּינֵנוּ חֲכוּכִים

ומאבקי כח מצדה, ובנוסף היא מכפישה את שמי ללא סבה. מנגד, אני מאד מעריך בחברה, ויש לי יחסים קרובים עם המנכ"ל. לפני חדש וחצי הבטח לי שלאחר הפצול יעשו הפרדה בינינו, והיא לא תהיה האחראית עלי למרות שהיא נשארת בחברה הקטנה, אך הם חזרו בהם.

בשיחה שקיימתי לפני שבוע עם מנכ"ל החברה הקטנה שייחסינו קרובים, הוא הציע לי לעבר לחברה הגדולה, ואמר לי שאם לא אסתדר שם בשלש השנים הראשונים, הוא מבטיח שאוכל לחזור חזרה לאותו התפקיד והשכר בדיוק, ומנגד הוא אפשר לי להשאר בחברה, אך לא הבטיח שתהיה הפרדה, ואם כן, אז יכול להיות שלא אהיה שבע רצון מחלוקת האחריות. עוד הוסיף ואמר, שרוב מניות החברה הגדולה הן בבעלותו, ולכן במונח מסים החברה הגדולה היא שלו.

מנגד, החברה הגדולה מאד רוצה שאעבר אליהם, כאשר יש תאום מלא עם החברה הקטנה, לתפקיד כמעט זהה אבל בהיקף גדול יותר, אך מציעים לי שכר זהה לחברה הקטנה עם תנאים מעט משודרגים יותר. נסיתי לבקש תוספת שכר אך נענית עד כה שלא נתן להעלות את השכר, זאת למרות שהקף העבודה יגדל ומנגד, במדה ואשאר בחברה הקטנה, השכר לא יפגע למרות שהקף העבודה יקטן.

לאחר ההתייעצות אתכם ברוך השם צייתי לכם, והנחתי למנכ"ל מכתב על השלחן בו כתבתי שלאחר התייעצות עם רב, כאשר כונתי אליכם, החלטתי להשאר בחברה הקטנה. לאחר יומים עליתי למשרדו לודא שהוא קבל את המכתב, והוא אמר שכן ואחל לי בהצלחה, והוסיף שההנהלה תתכנס יחד לדון במבנה הארגוני והיה בסדר.

המצב היום: הזמנתי לשיחה עם בכיר בהנהלה שעדכן אותי שההחלטה היא להעביר אותי לחברה הגדולה, ואין אפשרות להשאר בחברה הקטנה מאחר והקף הפעילות יקטן ואין מקום לכלם. מנגד הוא ציין שבחברה הגדולה רוצים וצריכים

אותי מאחר וְהִקְפָּה הָעֲבוּדָה גְדוֹל וְאוֹכֵל לְהִתְפַּתַּח מִקְצוּעֵית
 וְלִצְבֹּר יוֹתֵר נִסְיוֹן, וּבְנוֹסֶף זֶה פְּתָרוֹן לִיחֻסֵי הַלֵּא טוֹבִים עִם
 הָאֲחָרָאִית שְׁלִי שֶׁמִּמְשִׁיכָה לְהַכְפִּישׁ אֶת שְׁמִי וּלְהִתְנַכֵּל לִי גַם
 עִכְשָׁו. פְּנִינִי שׁוֹב אֶל הַמִּנְכַּ"ל וּבִקְשָׁתִי לְהַשְׁאֵה, אִךְ הוּא אָמַר
 שֶׁהִדְבָּר הַטּוֹב בְּיוֹתֵר עֲבוּרֵי הוּא לַעֲבֹר וְשֹׂאִין בְּרָרָה אַחֲרָת.
 בְּמִקְבִּיל הוּא רְמוֹז לִי שְׁאֵם בְּכָל זֹאת אֶתְעַקֵּשׁ לְהַשְׁאֵר בְּחֻבְרָה
 הַקְּטָנָה אוֹלִי יִתְנוּ לִי תִפְקִיד אִךְ הוּא יִהְיֶה קֶטֶן מִשְׁמַעוֹתֵית
 מִתִּפְקִידֵי כִּיּוֹם. בְּחֻבְרָה הַקְּטָנָה סָכְמוּ אֶתִּי שֶׁכִּשְׁאֲעֵבֵר אֶקְבֵּל
 גַּם בּוֹנוֹס יָפָה בְּגִלּוֹל שֶׁהַשְּׂכָר שְׁלִי לֹא עוֹלָה וְזֶה מַעֲיֵן תּוֹסֶפֶת.
 בְּרָצוֹנִי לְהִתְיַעֵץ עִם הַצַּדִּיק מִה לַעֲשׂוֹת, וְאֶשְׁמַח לְקַבֵּל
 תְּשׁוּבָה בְּרוּרָה אִיךְ לְהִתְקַדֵּם: הָאֵם בְּכָל זֹאת לְהִתְעַקֵּשׁ
 לְהַשְׁאֵר בְּחֻבְרָה הַקְּטָנָה לְמִרּוֹת הַמַּגְבֵּלוֹת וְלְמִרּוֹת שְׂדוּחֻפִּים
 אוֹתִי הַחוּצָה, או שֶׁכִּדְאִי לַעֲבֹר לְחֻבְרָה הַגְּדוּלָה וּלְהַעֲנוֹת
 לְאֶתְגַּר לְמִרּוֹת שֶׁהַשְּׂכָר לֹא עוֹלָה? אֲנִי נָשׂוּי עִם יְלָדִים בְּרוּךְ
 הַשֵּׁם, וַיֵּשׁ לִי מִשְׁכַּנְתָּא גְדוּלָה שֶׁרַק הִתְחַיַּבְתִּי אֵלָיָה. אֲנִי
 מִתְבַּטֵּל לְמָה שֶׁהַצַּדִּיק יֹאמַר לִי, וְכִמוֹ כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת בְּרַכְתּוֹ
 שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁאֶתְקַדֵּם בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתִהְיֶה לִי פְּרִנְסָה בְּשִׁפְע
 וּבִנְקֵל.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּהַעֲלֵתָךְ, ה' סִינן (עֶרֶב חַג הַשְּׁבִיעוֹת)
 ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל חַיִּים נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מוֹהֲרַנְיָת ז"ל אָמַר: פְּרִנְסָה לֹא זוֹרְקִים, אֲלֵא הַפְּרִנְסָה תִזְרַק
 אוֹתָךְ, וְלִכֵּן אֵם הֵם מִתְעַקְשִׁים שֶׁתְּעַבֵּר לְחֻבְרָה הַגְּדוּלָה, אַזִּי תַעֲשֶׂה
 אֶת זֶה, רַק אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מִשׁוּם דְּבַר, כִּי חָבֵל שֶׁתַּעֲנֶה אֶת
 עֲצֻמְךָ בְּעֵנִיִּים נַפְשִׁיִּים בְּחִנָּם וְכוּ' וְכוּ', הֲרִי פְּרִנְסָה זֶה מֵאֵת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְהֵעֵסֵק זֶה רַק כְּלִי שְׂדִרְכוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן אֶת

הפרנסה, ולכן אתה צריך לתלות עיניך רק אליו יתברך, וכפי שהוא רוצה בן יהיה.

ולכן אל תהיה שבור משום דבר, רק תהיה בשמחה עצומה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אף שמת', ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לה ומרים לה החיים ממות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתפק יותר, ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה. ואם תאמר במה יש לי לשמח? הרי אני עני ואביון ומלא חובות? אלא דע לה שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם בן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמת. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות קמ"ג סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושלא עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתחנה לה את כל צנורי השפע והפרנסה.

ולכן לא כדאי לה להתבלבל משום בלבול בעולם כלל, ובאיזה מקום שישמו אותך תהיה רק שש ושמת, כי סוף כל סוף הפרנסה היא בידי הקדוש ברוך הוא ולא בידי בשר ודם, וכמו שכתוב (תהלים קט"ו) "עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם", ופרשו צדיקים - העצבות שנופלת על האדם זה מחמת שחושב אשר "כסף וזהב מעשה ידי אדם" - שזה תלוי ביד בני אדם, כי באמת אם אדם יודע אשר פרנסתו

היא רק מהקדוש ברוך הוא אֲזִי הוא תמיד שֶׁשׁ וְשָׁמַח וְאִינוּ נִשְׁבָּר משום דְּבַר בְּעוֹלָם.

אתה צריך לדעת שפגלה לפרנסה לברך ברפת המזון מתוך הסדור דיקא, ובקול ובשמחה, וזה מסגל לעשירות נפלאה, כמו שכתוב (משלי י') "ברפת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", הינו כשמברך את ברפת המזון בשמחה עצומה זה מסגל לעשירות, וכן להזהר מאד על נטילת ידים וכו', ולכן מהיום והלאה תקפיד מאד מאד על נטילת ידים כשאתה קם בבקר וכו', וכן כשיוצאים לשרותים וכו', וכן לפני האכילה לטל ידים עם נטלה דיקא וכו', כי נטילת ידים מסגלת להנצל מעניות, כי על נטילת ידים ראשי תבות ענ"י, ומי שמזלזל בנטילת ידים נעשה עני, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת ס"ב:) אָמַר רַב חֲסֵדָא: אֲנָא מִשְׁאֵי מְלֵא חֲפְנֵי מִיָּא וְיַהְבוּ לִי מְלֵא חֲפְנֵי טִיבּוּתָא [אני נטלתי ידי עם מלא מים, ונתנו לי חפנים מלא טוב, כי רב חסדא היה עשיר גדול מאד, והכל בזכות נטילת ידים שהיה מקפיד על זה], ואמרו חכמינו הקדושים (שם) כָּל הַמְזַלְזֵל בְּנִטְיַלַּת יָדָיִם בָּא לִיְדֵי עֲנִיּוּת, וְכֵן נִפְסַק בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (ארח חיים סימן קנ"ח סעיף ט) צריך לזהר בנטילת ידים שכל המזלזל בנטילת ידים חייב נדוי ובא לידי עניות ונעקר מן העולם.

ולכן אני מאד מבקש אותך שתקפיד על נטילת ידים עם שפע, ועל ידי זה תזכה לעשירות גדולה מאד מאד, וכן לברך ברפת המזון בקול גדול כדי שהילדים שלך ישמעו מה זה ברפת המזון בקול, וכן נהגו אנשי שלומנו לברך ברפת המזון בהתעוררות גדולה מאד מאד, כי רבנו ז"ל אָמַר (ספר המדות אות אכילה חלק ב' סימן ג') על ידי ברפת המזון נתודע השם יתברך בעולם; אשרי מי שמקיים את זה ואז אל רב טוב הגנוז זופה, ואל יקל בעיניך דבר זה כי חכמינו הקדושים הקפידו על זה מאד מאד.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד תבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך חג שמח...

ד' תכ.

אני מתפלל המון על צרות ישראל. האם עלי להפסיק ולהתמקד בצרכים שלי?

שאלה:

מאת אברהם: שלום לכבוד הרב שליט"א.

בכל פעם שאני מתפלל, אני מוצא את עצמי מדבר עם השם ותברך על צרות ישראל, ולא משנה על איזה ענין אני מתחיל להתבודד ולבקש מהשם, אני ממש נתקע על ענין צרות ישראל שסובלים כל כך, ומאריך בטענות ומענות למה השם שׂכח מאתנו.

הנה חבר שלי אומר לי שזה דמיון, וצריכים לבקש מהשם מה שכוואב, ושמוהרנ"ת אומר שהדבר הראשון שצריכים לבקש זה על הפרנסה, אבל מה אעשה שזה כואב לי יותר מהכל? האם אני צריך לשנות את מנהגי ולהתפלל דוקא על צרכי הבית וכדומה?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר בהעלתך, ה' סיון (ערב חג השבועות) ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לבקש את הקדוש ברוך הוא על הכל, ולא משנה מה ואיך, העקר שיהיו תפלותיו עם אמת, כמו שכתוב (תהלים קמ"ה) "קרוב הוי"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת". עם כל זאת, למד אותנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ו) אסור לאדם לעמד עצמו על שום דבר, הינו שאסור להתעקש בתפלתו שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דוקא את בקשתו, כי זה הוא כמו לוקח דבר בחזקה, בגזלה. רק

צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן השם יתברך - יתן, ואם לאו - לאו, וזה (אבות פרק ב') 'אל תעש תפלתך קבע', מלשון גזלה, כמו שכתוב (משלי כ"ב) "וקבע את קבעיהם נפש". הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים או שאר צרכים, אסור להתעקש ולעמד עצמו בתפלתו, שדוקא יעשה הקדוש ברוך הוא את תפלתו, כי זה הוא תפלת קבע שלוקח הדבר בחזקה בגזלה, רק יתפלל ברחמים ותחנונים; ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ב): כל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב, שנאמר (משלי י"ג ב) "תוחלת ממשכה מחלה לב", ופרש רש"י: מצפה שתעשה בקשתו על ידי הארכתו, סוף שאינה נעשית, ונמצאת תוחלת ממשכת חנם, והיא כאב לב כשאדם מצפה ואין תאותו באה, עין שם; אסור לבוא בטענות על הקדוש ברוך הוא, צריכים רק לבקש ברחמים ותחנונים שיחוס וירחם על נשמות ישראל, וירחיב לו בגשמיות וברוחניות, אבל לא לבוא בטענות, כי מה אנו יודעים דרכי המקום יתברך שמו.

שלמות התפלה היא לבקש כל דבר שהוא צריך רק ממנו יתברך, וכן כל דבר שמעיק לו ישפך את לבבו לפניו יתברך. אשרי מי שמגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא ומבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך בגשמיות וברוחניות גם יחד.
המאחל לך חג שמח...

ד' תכא.

בעלי מאד מנסה לחזק אותי שאקפיד על תפלת שמונה עשרה. האם זו חובה?

שאלה:

מאת יהודית: השלום והברכה לרב, השם יברכה בכל טוב.

אני אִמָּא לְתִינִיקָת, בְּעֵלֶת תְּשׁוּבָה וּנְשׂוּאָה לְאַבְרָהָ. גַּם לִפְנֵי שְׁהִתִּינִיקָת נולָדָה הַתְּקִשְׁתִּי לְהִתְמִיד בְּתַפְלָה מִדֵּי יוֹם כִּי אֲנִי מַפְזֶרֶת וּמְבַלְבֶּלֶת. אֲנִי מַדְבַּרְת עִם הַשֵּׁם לְאַרְךָ כָּל הַיּוֹם כְּשֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה דְבָרִים, מִתְקַשֶּׂה בְּמִשְׁהוֹ אוֹ צְרִיכָה מְשֻׁהָ, וְגַם מוֹדָה לוֹ כְּשֶׁאֲנִי שְׂמֵחָה. קִשָּׁה לִי לְהִתְמִיד אֶפְלוּ בְּפֶרֶק תְּהִלִּים יוֹמִי, אָבָל אֲנִי מִשְׁתַּדֶּלֶת לְבָרַךְ אֶת בְּרוּכֹת הַתּוֹרָה, בְּרוּכֹת הַשָּׁחַר, וְכֵן אֲנִי מְקַפֵּידָה לְבָרַךְ אֶת בְּרַכַּת הַמְּזוּן וְלוֹמַר אֶת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר.

בְּעֵלִי מֵאֵד מְבֹסָה לְחִזֵּק אוֹתִי בְּעִנְיַן תַּפְּלַת שְׂמוֹנֶה עָשָׂרָה, וְאוֹמַר שְׁכָתוּב בְּשִׁלְחֹן עָרוּךְ שֶׁזוֹ חוֹבַת הָאִשָּׁה, אַךְ רְאִיתִי בְּתִשׁוּבוֹת שֶׁל הָרַב שְׂאִין זֶה חוֹבָה. הָאֵם הַבְּנֵתִי נְכוּן? אֲנִי תֵן לִי הַנְּהִיגָה לַחַיִּים, שֶׁכֵּן בְּעֵלִי אוֹמַר שְׁבִתִּי תִרְאֶה שְׂאִנִּי לֹא מִתְּפַלֵּל שְׂמוֹנֶה עָשָׂרָה, וְתִלְמַד זֹאת גַּם הִיא.

בְּנוֹסֶף, יֵשׁ לִי חֲבֵרָה שְׂגַם הִיא אִמָּא לְתִינִיקָה, שֵׁישׁ לָהּ קִשֵּׂי לְהִתְפַּלֵּל תַּפְּלַת שְׂמוֹנֶה עָשָׂרָה וְהִיא בּוֹכָה לִי עַל כֵּךְ הָאֵם אֲנִי יְכוּלָה לְהִגִּיד לָהּ בְּשֵׁם הָרַב שְׂאִין זֶה חוֹבָה וְשִׁתְּדַבֵּר עִם הַשֵּׁם בְּשִׁפְתָהּ, אוֹ שְׂמָא צְרִיכִים גַּם אֶת זֶה וְגַם אֶת זֶה? בְּתוֹדָה וּבְבִרְכָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַת בְּהַעֲלֵתָךְ, ה' סִינּוֹן (עָרַב חַג הַשְּׁבוּעוֹת) ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְהוּדִית תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אִשָּׁה פְּטוּרָה מִתַּפְּלָה, הִיא רַק צְרִיכָה לֹמַר בְּבִקְרַת בְּרוּכֹת הַשָּׁחַר וּקְרִיאַת שְׁמַע, וְיוֹתֵר מְזָה הִיא לֹא מְחִיבָת, וְלִכֵּן לֹא כְּדַאי לְהִתְבַּלְבֵּל מְזָה כָּלֵל. בְּרַכַּת הַמְּזוּן זֶה מְדַאֲוֵרֵיתָא, וְגַם בְּזֶה אִשָּׁה מְחִיבָת, קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה זֶה שְׂמִירָה לְנַפְשׁ, וְלִכֵּן גַּם עַל זֶה אִשָּׁה צְרִיכָה לְהַקְפִּיד, וְיוֹתֵר מְזָה אֵין לָהּ מַה לְהִתְבַּלְבֵּל.

רק תהיי רגילה לדבר הרבה עמו יתברך בשפת האם שלה, ולבקש ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, והעקר לבקש על נקודת השמחה, כי אם יש שמחה יש כבר הכל, ואם אין שמחה אין כלום. וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזק ולהחזיק מעמד בזה העולם העובר, כי על כל אחד ואחד עוברים נסיונות קשים ומרים, ועל פי רב אדם ממשיך על עצמו בידיו את הצרות וכו', ובפרט כשמדבר מה שלא צריך וכו', וכבר אמר החכם מכל אדם (משלי כ"א, כ"ג) "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ח) שכל הצרות שבאות לאדם זה רק מחמת שהוא מפקיר את דבורו, שזה (תהלים קמ"ח) "רוח סערה עשה דברו" - עקר הרוח סערה שנעשה במחו של אדם הוא הדבור, וכבר אמר התנא הקדוש (אבות פרק ג') סיג לחכמה שתירה; ואמרו (פסחים צ"ט). יפה שתירה לחכמים קל וחמר לטפשים, שנאמר (משלי י"ז כ"ח) "אויל מחריש חכם יחשב".

ולכן הדבר הראשון שאדם צריך להרגיל את עצמו הוא לשותק, וככל שישותק לא יתחרט, ואמרו חכמינו הקדושים (מגלה י"ח). מאי דכתיב (תהלים ס"ה) "לך דמיה תהלה"? סמא דכולה משתוקא [ופרש רש"י: מבחר כל הסממנין היא השתיקה, שלא להרבות דברים, והינו "לך דמיה תהלה"]. כי אתא רב דימי, אמר: אמרי במערבא מלה בסלע משתוקא בתרין [פרש רש"י: אם תרצה לקנות הדבור בסלע, תקנה השתיקה בשתיים]; הרי שלך לפניך שהשתיקה מראה את חכמת החכם, כי החכם תמיד שותק. ומוכא בספר ארחות צדיקים (שער העשרים ואחד - שער השתיקה) אם תשב בחבורה, טוב שיאמרו לך "דבר! מה אתה שותק כל כך"? ממה שתהיה מדבר ויהיו דבריך להם למשא, ויאמרו לך "שתק"; וכן אמר החכם "טוב שתהיה שותק ומשכיל - משתהיה דובר וכסיל", כי רבוי הדבור מראה את מעוט שכלו, וכן אמר החכם "המעט דבריך - וימעטו שגיאותיך", ועל כן עליך לדעת שהבחירה חפשיית, וזה תלוי בה, אם לדבר או לא לדבר.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד נהיה בשמחה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך חג שמח...

ד' תכב.

**מֵאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי אִין לִי חֲשֶׁק לְכָלֹם וְעוֹבְרִים עָלַי
מְשַׁבְּרִים וְגִלִּים. תַּעֲזֹר לִי!**

שאלה:

מאת אברהם: שלום לכבוד הרב. אני אברך בן עשרים וארבע, ומאז שהתחתנתי לפני כחצי שנה התחילו לעבר עלי קשיים גדולים - אני מאד לחוץ, אין לי חשק לכלום, אין לי חשק לאף אחד, ואפלו לבית הכנסת קשה לי ללכת... קשה לי לפרט את כל מה שעובר עלי, אבל אני בטוח שאתם מבינים. אני לא יכול להמשיך ככה, בבקשה כבוד הרב, תעזר לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שרבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן תקפ"ו) לאחד סמוך לחתנתו (כתובות ט"ז): כיצד מרקדין לפני הכלה?, ורמז לו כיצד מרקדין ומדלגין על מה שהיה לפני הכלה, הינו לפני החתנה. זאת אומרת שחתן צריך לשכח לגמרי את העבר שלו, ולעשות היום הזה דיקא התחלה חדשה. בודאי עברו עליך חטאות נעורים וכו', ונשקעת בפגם הברית באפן נורא מאד וכו', וזה טמטם לך את המוח והדעת והשכל וכו', ועקם לך את הלב שאתה מלא קשיות וספקות אחריו יתברך, ואתה מבהל ומבלבל לגמרי, וכי החטא המזהם הזה של הוצאת זרע לבטלה הורג את האדם לגמרי וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (קידושין כ"ט): בן עשרים שנה ולא נשא אשה כל

ימיו בהרהור עברה; ולכן מאחר שהקדוש ברוך הוא זכה אותך שמצאת אשה - 'מצא אשה מצא טוב', אתה צריך עכשו להתחזק ביתר שאת וביתר עז עמה, ואדרבה, לשמח עם המתנה שנתן לך הקדוש ברוך הוא, ותקיים מצות עשה של "ושמח את אשתו" כי אתה עכשו בשנה הראשונה.

הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולספר לו יתברך כל מה שעובר עליך בגשמיות וברוחניות, ובזה שאדם מדבר אל הקדוש ברוך הוא על ידי זה בונה את הבטחון העצמי שלו, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותו, כי כל זמן שאין האדם מדבר אל הקדוש ברוך הוא על ידי זה הוא מבהל ומבלבל מאד, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רכ"ח) בודאי נמצאים כשרים אף על פי שאין להם התבודדות, אבל אני קורא אותם 'פלייטיס' - מבהלים ומבלבלים, ופתאום כשיבוא משיח ויקרא אותם יהיו מערפכים ומבלבלים, אבל אנחנו נהיה דומים כמו האדם אחר השנה שדעתו נוחה ומישבת היטב, כן תהיה דעתנו נוחה ומישבת עלינו בלי מהומה ובלבול וכו'.

ולכן אי אפשר להגיע לישוב הדעת אלא על ידי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ופשיטות גמורה, שזה מרחיב לו את הדעת בגשמיות וברוחניות גם יחד, ועל ידי זה שתהיה חזק בדבר זה תבנה את הבטחון העצמי ותוכל להכנס לבית הכנסת להתפלל את השלש תפלות אשר אין למעלה מזה, כי כף אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') על מאמרם ז"ל (ברכות נד') מחנה ישראל כמה הוי? תלתא פרסא; הינו כל זמן שאדם מתפלל את השלש תפלות בכל יום, הוא נמצא במחנה ישראל, ואיך שהוא רק מתקרר ומתחיל להתרשל מאיזה תפלה לא להתפלל במנין, זה כבר קלפת עוג מלך הבשן שיעקר אותו מהיהדות ויצא ממחנה ישראל.

ועל ידי שאדם חזק להתפלל את השלש תפלות במנין דיקא, על ידי זה ממשיך על עצמו השגחתו הפרטית, כמאמרם ז"ל (ברכות 1) כל הרגיל לבוא לבית הכנסת ולא בא יום אחד הקדוש ברוך הוא

משאיל בו; הינו בזה שאדם רגיל לבוא להתפלל את השלש תפלות מדי יום ביומו, על ידי זה הוא ממשיך על עצמו השגחתו הפרטי פרטית - שהקדוש ברוך הוא משגיח עליו, ואם יום אחד הוא לא בא, ככר הקדוש ברוך הוא מתענין כפיכול למה הוא לא בא? ומשלים לו את חסרונו וכו', הרי שמשתלם להתפלל במנין, שעל ידי זה ממשיך על עצמו השגחה עליונה.

ועל כלם ראה להתפלל הרבה על שמחה, שזה מרחיב את הדעת, ותאמר את התפלה הזו בכל יום, וזה יעזר לך מאד מאד, כי השמחה זו הגאולה, גאלת הנפש:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקוד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיה. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להפלל בך לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותך תתברך, איך שאתה מחיה ומנהיג ומקיים את כל הבריאה בלה, וזכני לאמונה ברוך ומזככת שאזכה לדעת בידיעה ברוך שאתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ועל ידי זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להפלל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תכג.

יש לי חובות עצומים. האם אני צריך לעשות בשביל זה השתדלות נוספת בפרנסה?

שאלה:

מאת יאיר: הייתי אצלכם בקבלת קהל במוצאי שבת פֿרשת ויקהל, וספרתי לרב שאנו מתפרנסים ברוח ברוך השם, אבל יש לנו חובות עצומים שמפריעים לנו מאד. הרב בטל את הענין ואמר לי במפרש שהענין יסתדר.

רציתי לשאל: האם אני צריך לעשות בשביל זה השתדלות נוספת בפרנסה? אני שואל כי המחשבות על כל מיני רעיונות חדשים בפרנסה ובפתוח העסק וכיוצא בזה מאד מפריעות לי בלמוד התורה ובעבודת השם. ובפרט שיש את המשל של החפץ חיים, שיש חבית אחת ולא משנה כמה ברזים נפתח - בסופו של דבר תכולת החבית נשארת אותו דבר, והרי יש לנו עסק, ואם השם ירצה, דרכו יהיה לנו את כל הכסף שצריך גם בלי שנתאמץ.

כמו כן, לא ידעתי שצריך להסתיר את הברכות שהצדיק מברך מעין כל (כלשון הרב), ולצערי ספרתי ל כמה מידידי (שלא נראה לי שמקנאים), ואם חס וחלילה קלקלתי את הברכה אני מבקש שהרב יברך אותי שוב. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לעסק לתת תודה רבה אל הקדוש ברוך הוא על החסד הנם שעשה עמך שתהלה לאל יש לך פרנסה, ואמר רבנו ז"ל

(לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ב') שתודה והודאה זה שעשוע עולם הבא, הינו ששמרגילים את עצמו להודות ולהלל ולשבח את הקדוש ברוך הוא ממשיכים על עצמו הארת העולם הבא בעולם הזה, וזה דבר גדול מאד להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא.

בענין חובות וכו', אתה צריך לבקש הרבה את הקדוש ברוך הוא שתזכה לשלם את כל החובות, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן ע"ז) מי שעושה מעשיו במהירות בלי ישוב הדעת נעשה בעל חוב; ואמר (ספר המדות אות תשובה סימן מ"ו) מי שרוצה לשוב יזהר מלהיות בעל חוב; ואני מכרח להגיד לך שיכולים לצאת מכל החובות אם רק רוצים וכו', והוא על ידי שמרגילים את עצמו לשלם בכל פעם קצת ועוד קצת, ולבסוף זוכים לשלם את הכל, וזה בדוק ומנסה, אבל בדרך כלל אדם חושב "אני חייב מיליון שקל, איך אני פעם אשלם את זה?" ואזי הוא לא משלם כלום, ושוקע יותר ויותר בחובות וכו' וכו', אבל אם אדם רוצה לשלם את החובות, הוא משלם בכל פעם מעט ועוד מעט, עד שישלם את כל החובות.

העקר לבקש ממנו יתברך הרבה מאד שתזכה לצאת מהחובות, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תכד.

השכנה שלי התקפה פיזית על ידי בנה. האם צריכים לדוח על כף לשאר הילדים שלה?

שאלה:

מאת גלה: שלום. בשכנותי גרה אשה די מבגרת, ובערב שבת האחרון קרה לה מקרה מזעזע - אותה אשה התוכחה עם הבן שלה (הוא בערך בן שלשים), ובשיא הוכוח היא

בְּאֵהוּן לְחַנּוּקָה אוֹתוֹ אִזְּ הוּא דְחָף אוֹתָהּ בְּחֻזְקָה, וְהִיא נִפְלָה עַל הָרִצְפָּה וְקִבְלָה מִכָּה חֻזְקָה בְּרֵאשׁוֹ.
 הַבַּת הַגְּדוֹלָה שְׁלֵהֶם נִכְנָסָה לְהִיסְטֵרִיָּה וְסִפְרָה לִּי אֵת כָּל הַמְקָרָה. הִיא לֹא יוֹדַעַת מַה לַעֲשׂוֹת: מִצַּד אֶחָד הִיא רוֹצֶה לְסַפֵּר אֶת הַמְקָרָה לְשֹׂאֵר הָאֲחִים שְׁלֵהָ, כִּי זֶה לֹא מְקָרָה רֵאשׁוֹן וּבִטָּח לֹא אַחֲרוֹן, וְאוֹתוֹ בֶּן מִזְלִזֵּל מְאֹד בְּאִמּוֹ וּמְדַבֵּר אֶתָּה בְּצוּרָה פּוֹגַעַת מְאֹד, וְכִבֵּר גֵּרָם לָהּ לְפַצִּיעָה בְּעֶבֶר לְמִרוֹת שְׂטָעַן שְׂזָה לֹא הִיָּה בְּכֹנָה, וּמִי יוֹדֵעַ מַה יִּכּוֹל לְקִרוֹת בְּהַמְשִׁיךְ? אַךְ מִצַּד שְׁנֵי גַם הָאִמָּא וְגַם הָאָבָא בְקִשׁוֹ מִמֶּנָּה שְׁלֵא תַעְרַב אֶת הָאֲחִים, כִּי לְטַעַנְתֶּם אוֹתוֹ אַח כֶּבֶר הַצִּטְעָר עַל הַמַּעֲשִׂים שְׁלוֹ. בְּנוֹסֶף הָאָבָא שְׁלֵהָ נִזְף בָּהּ וְאָמַר לָהּ שְׂזָה לֹא הַעֲסֹק שְׁלֵהָ. כִּי־צַד עָלֶיהָ לְפַעֵל?

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַעֲלֵתָהּ, ח' סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל גְּלָה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּוִדָּאִי אֶת צְרִיכָה לְסַפֵּר אֶת זֶה לְאֲחִים וְכוּ', כִּי זֶה גּוֹבֵל בְּפִקּוּחַ נֶפֶשׁ, כְּמוֹכֵן שְׁהָאָבָא מְאֹד מִתְבַּיֵּשׁ וְכוּ', אָבָל אִם הֵבֵן כְּבָר עֲשֵׂה דְבָר כְּזֶה לְאִמּוֹ שְׂזָרַק אוֹתָהּ עַל הָרִצְפָּה וְחָבַל אוֹתָהּ בְּרֵאשֵׁה וְכוּ' זֶה כְּבָר נִכְנָס בְּגֵדֵר "לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רַעֲף", וְלִכֵּן אֶת מְחִיבַת לְסַפֵּר אֶת זֶה לְאֲחִים, וְאִם יִרְצוּ לְטַפֵּל בְּזֶה מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְאִם לֹא - אֶת אֶת שְׁלֵךְ עֲשִׂית, וּבִכְלָל כְּשֹׂאֲדָם רוֹאֵה דְבָר שְׁגוֹבֵל עִם פִּקּוּחַ נֶפֶשׁ עָלָיו לְדוּחַ אֶת זֶה וְלֹא לְהַשְׁאִיר אֶת זֶה סֵתָם כְּכֹה.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁתַּמִּיד תְּבַשְׂרֵי לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאֻחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ד' תכּה.

אִיךְ אוֹכֵל לְדַעַת מָה הַתְּפִקִּיד שְׁלִי בְּעוֹלָם הַזֶּה?

שְׁאַלְהָ:

מַאת שִׁירִי: כְּבוֹד הָרַב יֵשׁ לִי שְׁתֵּי שְׁאֵלוֹת שְׁמַטְרִידוֹת אוֹתִי
הַרְבֵּה בַּיּוֹם יוֹם:

א. אִיךְ אֲנִי יוֹדַעַת מָה הַתְּפִקִּיד שְׁלִי בְּעוֹלָם הַזֶּה?
ב. אוֹמְרִים שְׁכַּאֲשֶׁר אָדָם הַצְּלִיחַ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן קֹשֶׁה, הוּא עוֹלָה
בְּדַרְגָּה וְאֵז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיא לִי נִסְיוֹן יוֹתֵר קֹשֶׁה. הָאֵם
זֶה נְכוֹן? וְאֵם כֵּן, לָמָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיא לַאָדָם נִסְיוֹנוֹת
קֹשִׁים בְּכָל פְּעַם מַחְדָּשׁ? הָאֵם הַתְּכָלִית בְּעוֹלָם הַזֶּה הִיא
לִהְיוֹת עֲמוּק בְּנִסְיוֹנוֹת, פְּעַם לֹא לַעֲמֹד בָּהֶם וּפְעַם לַהַצְּלִיחַ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרַב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלֵתָךְ, ח' סִינן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל שִׁירִי תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהַפִּיר אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה וּלְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֶל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, וְאִין עוֹד תְּכָלִית אַחֲרַת חוּץ מִזֶּה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִתְקַרֵּב אֶל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי קִיּוֹם מַצּוּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, שֶׁהֵם רְצוֹנוֹתָיו
יִתְבָּרַךְ, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ לַאָדָם כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת קֹשִׁים וּמְרִים, כְּמוֹ
שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל אֶל מוֹהַרְנ"ת ז"ל (שִׂיחוֹת הַר"ן סִימָן ש') כָּל מָה שְׁאַתָּה
רוֹאֶה בְּעוֹלָם, כָּל מָה שְׁנִמְצָא בְּעוֹלָם, הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן.

וְלִכֵּן אֶת מְכַרְחַת לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹז, וְלֹא לְהִשְׁכַּר
מִשׁוֹם דְּבַר וְכוּ', וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה,
וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִפְּגַעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם

ייום וכו', ועקר ההתחזקות זה שמחה, כי הרגע שאדם הוא תמיד שש ושמח, על ידי זה נתבטלים ממנו כל הנסיונות הקשים והמרים שעוברים בחייו, ולכן צריכים להתפלל הרבה על נקדת השמחה, כי כל זמן שאדם שש ושמח לא חסר לו שום דבר וכו', וגם את הנסיונות הקשים והמרים של החיים עוברים על ידי שמחה.

וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רע"ג) טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם ותברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל, ואמר רבנו ז"ל (ספורי מעשיות מעשה י"ג מיום ששי) שעקר רפואת הבת מלך שהיא נשמתו של האדם, שירה בה המלך האכזר שהוא היצר הרע עשרה מיני חצים שכל חץ היה משוח בעשרה מיני סמים וכו', והצדיק האמת שהוא הבעטליר בלי ידים מוציא את החצים הארסיים מבת המלך שהיא נשמת האדם על ידי העשרה מיני נגינה שמנגן לפניו, ולכן עקר תקון הברית זה רק שמחה, ולהכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כשאדם תמיד שש ושמח, על ידי זה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית.

ולכן אשרי האדם שעושה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ולא מניח את העצבות והעצלות אצלו כרגע, וזה עקר תקונו, ואף שזה בא לאדם יותר קשה מכל העבודות שבעולם וכו', עם כל זאת אי אפשר להתרפאות אלא על ידי שמחה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אומרים שכל המחלות והחלאים הרעים שבאים לאדם זה רק מחמת חסרון השמחה, כי על ידי שמחה הוא נתרפא מהכל, ולכן תכריחי את עצמך להיות רק בשמחה, וזה תקוניך הנצחי.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תכו.

**לפני כחדשים התגלתה אצלי מחלה קשה, והרופאים
אומרים שזמני קצוב**

שאלה:

מאת אלירן: לכבוד הצדיק מיבנאל, שלום ורפואה שלמה.
לפני כחדשים התגלתה אצלי מחלה קשה, וכבר שני רופאים
אמרו לי שאין למחלה הזו מרפא ולפי האבחון זמני קצוב.
מאז חיי אינם חיים, אני לא יכול להרדם בלילה, ואני מרגיש
שאני יוצא מדעתי. כל עולמי חרב עלי והמשפחה שלי שבורה
ומרסקת.
אנא צדיק רחמן תגזר עלי שתהיה לי רפואה שלמה ותעודד
אותי כי אני מרגיש שאין לי תקווה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל אלירן נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ט.) על הפסוק (שמות כ"א י"ט)
"ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, ואמרו צדיקים
שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש, ולכן אסור לך להתיאש
בשום פנים ואפן אלא לבקש ממנו יתברך שיירפא אותך ברפואה
שלמה, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות י.) אפלו חרב חדה מנחת על
צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים.

והנה מוהרנ"ת ז"ל כתב (חיי מוהר"ן סימן תמ"ה) כמה אנשים שבאו
לפניו שהיו חולים גדולים, והוא ראה שמכרחין למות, והיה מדבר
על לבם: מה לכם לדאג מן המיתה? הלא שם הוא עולם נאה ביותר
מכאן; וחזקם ואמצם מאד שלא יפחדו כלל מהמיתה וכו' וכו'.

הכלל הוא, שאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולבקש ממנו יתברך רק דבר אחד, רבוננו של עולם! אני רוצה להכליל לגמרי בה, ולא אכפת לי שום דבר, אלא לזכות להיות דבוק בה, בין בחיי ובין במותי, ויחזור על זה פעמים אין מספר, ואזי כבר לא יפחד מיום המיתה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שבת קנ"ג.) רבי אליעזר אומר: שוב יום אחד לפני מיתתך. שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איזהו יום ימות? אמר להן: וכל שכן ישוב היום שמה ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה; ולכן אתה לא צריך לפחד משום דבר, אלא תקח את עצמך בידיך ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, וזה ידביק אותך אליו יתברך, ויכניס בה בטחון עצמי, וזה בעצמו ירפא אותך ויתן לך אריכות ימים ושנים טובות, כי כל הצרות והיסורים באים לאדם רק מחמת הפחדים שמפחידים אותו וכו', וכל הפחד שבא לאדם הוא רק מחמת שאין לו אמונה, כי כשיש לאדם אמונה בו יתברך, אין לו שום פחד, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות פחד סימן ט') בר דעת אין לו להתפחד מפני קול בעלמא.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ה') העקר הוא אמונה, וכל המחלות והחלאים רעים שבאים לאדם הוא רק מחמת חסרון אמונה; ולכן מי שמכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה שיודע שמלא כל הארץ כבודו, ורוצה רק להכליל באין סוף ברוך הוא, על ידי זה הוא לא מפחד מהמיתה כלל, כי מה כבר יקרה אם ימות? הרי יהיה יותר קרוב אל הקדוש ברוך הוא.

ולכן חזק ואמץ מאד באמונה פשוטה בו יתברך לידע להודיע ולהודיע שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, והכל לכל אלקות גמור הוא, ועוד בחיים חיותך תהיה דבוק בו יתברך, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתהיה לך אריכות ימים ושנים טובות.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תכז.

יש לי מניעות גדולות בענין המשך שלי. האם לותר ולבטל הכל?

שאלה:

מצאת שירי: שלום. אני בת עשרים ושנים, וכבר שנתיים אני יוצאת עם מישהו בן עשרים וחמש. הקשר שלי ושל בן זוגי תמיד נתקל בבעיות בגלל אפא שלו - היא לא מקבלת אותי, כל הזמן יש ריבים בינינו, ובן זוגי תמיד עומד באמצע. תמיד היו לי ספקות לגבי הקשר הזה, ואף היו לנו כמה פרוצדורות שקרו בגללי כי רציתי לחשב, אף תמיד חזרנו בסוף. הוא הציע לי נשואים לפני כחודש, וקבענו תאריך לעוד חצי שנה, אף עכשו אני מתחילה לחשב שאולי אני לא באמת שלמה עם החתנה הזאת... חשוב לי לציין שהוא אדם ממש טוב, אבל תמיד אני מנסה לשנות אותו ומתעצבנת עליו, ויש לי תחושה שהכל על הכתפים שלי. אני לא יודעת מה לעשות, והמתשבות עושות לי רע. האם אני צריכה לבטל הכל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל שירי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי פה את חייבת בהכל, כי הרי הבחור רוצה אותך מאד על אף שיש לו מניעות מהאפא שלו וכו', ונתקל בבעיות רציניות וכו', ואף על פי כן הוא מוכן להתחתן אתך וכו', אבל את פזיזה וכו', וגם כעסנית ועצבנית וכו', ואת מוציאה את הכעס והעצבים שלך על הבחור, אז בודאי את חייבת, ולכן את צריכה לשנות את המדות

שְׁלֵה, כִּי כַעַס שֶׁל הָאִשָּׁה שׁוֹבֵר אֶת הַבַּיִת וְכוּ', כִּי אִם אִשָּׁה חֹזֶקֶה אֲזִי
 הִיא תְּמִיד סְבֻלָּנִית וְעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שִׁיְהִי רַק שְׁלוֹם
 וְאַהֲבָה וְכוּ', אָבָל אִם הָאִשָּׁה הִיא חֲלָשֶׁת אֲפִי וְכוּ', אֲזִי הִיא תְּמִיד
 כְּעִסְנִית וְעִצְבָּנִית וּמוֹצִיָּאָה אֶת זֶה עַל בְּעֻלָּהּ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
 לְהִסְתַּדֵּר לְבָד, כִּי תְּמִיד הַחֲמוֹת מִתְּעַרְבֶת בֵּין הַזּוּג, פַּעַם זֶה הָאִמָּא
 שְׁלֵה, וּפַעַם זֶה הָאִמָּא שְׁלוּ, וְיִדוּעַ שֶׁכֻּלָּה וְחֲמוֹתָהּ אֵף פַּעַם לֹא יִשְׁתּוּ
 בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְזֶה בָּא לְהֵם מִחֲמַת חֲסָרוֹן הַדַּעַת וְקִטְנוֹת הַשְּׂכָל
 וְכוּ' וְכוּ'. עַל פִּי רַב הָאִמָּא שֶׁל הַחֲתָן נִכְנָס לָהּ בַּדְּמִיוֹן כְּאִלוֹ הַכֻּלָּה
 גִּנְבָה אֶת הַבֵּן שְׁלֵה וְכוּ', וְחוֹשֶׁבֶת לַעֲצָמָה: "אֲנִי יִלְדְתִי אוֹתוֹ וְכוּ'
 וְגִדְלְתִי אוֹתוֹ וְכוּ', וְעַכְשָׁו בָּאָה בַּחֲוָרָה צְעִירָה וְגוֹנֶבֶת לִי אֶת הַבֵּן?"
 וְכוּ', אוֹ לְהַפֵּךְ - הָאִמָּא שֶׁל הַכֻּלָּה נִכְנָס לָהּ בַּדְּמִיוֹן כְּאִלוֹ הַחֲתָן גִּנְבָה
 אֶת הַבֵּת שְׁלֵה וְכוּ', וְחוֹשֶׁבֶת לַעֲצָמָה: "אֲנִי יִלְדְתִי אוֹתָהּ וְכוּ' וְגִדְלְתִי
 אוֹתָהּ וְכוּ', וְעַכְשָׁו בָּא בַּחֲוִיר צְעִיר וְגוֹנֵב לִי אֶת הַבֵּת?" וְכוּ', אֲשֶׁר
 כְּמוֹכֵן זֶה בָּא מִקְטָנוֹת וְחֲסָרוֹן הַדַּעַת שִׁישׁ בְּנָשִׁים וְכוּ', וְכֵן הֵטְבַע
 הָרַע שְׂאִי אֲפֶשֶׁר לְשַׁנּוֹת אֶת זֶה, וְלִכֵּן זוּג צְרִיכִים לְהִיּוֹת פְּקָחִים
 כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים וְלֹא לְעַרְבֵי אֶת הַהוֹרִים בְּעֶסֶק נִשְׂוֹאִיָּהם וְכוּ', כִּי הֵם
 רַק יִסְבְּלוּ מִזֶּה. הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה צְרִיכִים לְאַהֲבֵי אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְלְהִבִּין
 אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְלְדַאֵג מְאֹד שֶׁלֹּא יִתְעַרְבוּ הַהוֹרִים בְּחַיֵּי הַנִּשְׂוֹאִין, וְזֶה
 נִשְׂוֹאִין מְצֻלְחִים.

וְלִכֵּן רְאִי לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְיךָ וּתְשִׁנֵּי כּוּוֹן, וְלֹא לְהוֹצִיא אֶת
 הַכַּעַס וְהַעֲצָבִים שֶׁלְּךָ עַל הַבְּחוּר, שֶׁהוּא בְּחוּר נִפְלָא מְאֹד כְּמוֹ שְׂאֵת
 בְּעֲצָמָךְ כּוֹתֶבֶת עָלָיו, וּמָה גַם שֶׁהוּא הַצִּיעַ לְךָ נִשְׂוֹאִין וְכוּ', נִמְצָא
 שֶׁהַבְּעִיָּה אֲצִלָּהּ, וְלִכֵּן אִם אֶת לֹא רוֹצֶה לְאַבֵּד בְּחוּר נִפְלָא כְּזֶה, תִּרְאִי
 לְשַׁנּוֹת כּוּוֹן וְכוּ' וְלְהַפְסִיק לְהַתְּעַצְבֵּן וְלְהִיּוֹת בְּכַעַס וְכוּ', וְאִז כָּל
 הַחַיִּים שֶׁלְּךָ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֵּת שְׁלוֹם...

ד' תכת.

**העלילו עלי במשטרה עלילת שקר שלא היתה ולא
נבראה. מה אני יכול לעשות?**

שאלה:

סאת נדב: נקלעתי לצרה גדולה מאד - כִּמֹּה גוֹיִים שְׁגָרִים לִידי
התנכלו אלי והעלילו עלי במשטרה עלילת שקר שלא היתה
ולא נבראה. לא עשיתי שום דבר רע, אבל בכל זאת אני מִפְחַד
שִׁמָּא יבחרו להאמין להם ויענישו אותי על לא עול בכפי.
אנא, כבוד הצדיק, ברוך אותי ואמר לי מה אני יכול לעשות כדי
להנצל מהעלילה הזו?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נְדָב נְרוּ יֵאִיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהשלמות לאדם בזה העולם היא לבטל את
עצמו לגמרי אליו יתברך, ולהיות רגיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר
איש אל רעהו והבן אל אביו, וזה יכניס בו בטחון עצמי ושלא יפחד
משום ברִיה שבעולם, ולכן תכניס בדעתך אשר אין שום מציאות
בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו תמיד
תלך, וזה יטהר אותך מהכל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו יתברך,
על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצול מכל רע.

אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו תמיד אשר אין
בלעדיו יתברך כלל, ומציר לפניו איך שהכל לכל הוא אור האין סוף
ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור, אשר אין עוד תענוג כתענוג הזה,
ומי שמגיע למדרגה זו שום ברִיה שבעולם לא יכולה לעשות לו רע,
אלא נמתקים ממנו כל הדינים, כמו שפרש הגאון הקדוש רבי חיים

מולאזין זכותו יגן עלינו בספרו "נפש החיים" (שער ג' פרק י"ב) על מאמרם ז"ל (חולין ז:) הריא איתתא דהות קא מהדרא למישקל עפרא מתותיה כרעיה דרבי חנינא, אמר לה שקולי לא מסתיעא מילתיך אין עוד מלבדו כתיב; כי היתה אשה מכשפה שרצתה לעשות פשוט לרבי חנינא, ותכף ומיד אמר "אין עוד מלבדו" ולא יכלה לו, הינו הפרוש הוא שרבי חנינא לא שבטח על זכות קדשת תורתו ומעשיו המרבים, רק שידע ושער בנפשו שזאת האמונה קבועה בלבו לאמתה שאין עוד מלבדו יתברך שום כח כלל, והדביק עצמו בקדשת מחשבתו לבעל הכחות כלם אדון יחיד המלא כל עלמין ואין כאן שום שליטה ומציאות כח אחר כלל, לכן היה נכון לבו בטוח בזה שלא ישלטו עליו פעלות הכפשים, הנמשכים מכתות המרובה טמאה, וזה שאמר לה לא מסתיעא מילתיך אין עוד מלבדו כתיב.

ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להפיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים שלא יוכלו לשלט בו ולא יעשו שום רשם כלל כשהאדם קובע בלבו לאמר הלא הוי"ה הוא האלקיים האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם, וכל העולמות כלל והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בלבו בטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק טהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא, כן יספיק הוא יתברך בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעל לו שום דבר כלל, עין שם.

הרי שלף לפניך, כשבר ישראל מחדיר בעצמו אשר אין בלעדיו יתברך כלל וחי עם זה בידיעה ברורה ומזככת וכו', על ידי זה שום גזרה מאמות העולם לא יכולה לפעל עליו לרעה.

יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון, ואף אחד לא יוכל לעשות לך רע, ויקים אצלך (ישעיה ג"ד י"ז) "כל כלי יוצר עליך לא יצלח".

המאחל לך שבת שלום...

ד' תכט.

**מדוע הצדיקים האמתיים לא עושים עצרות תפלה עבור
אחדות עם ישראל?**

שאלה:

מאת יהודה: שלום רב.

התבוננתי בעולמי הפרטי ושמתי לב לכך שהבריות לא מסתדרות אחת עם השנייה, כלומר אין אהבה ואין חבה, אלא להפך - יש בוז ויש שנאה. אני יודע שהענין הרע הזה הוא מקור להרבה רעות וצרות, ואני משער שזו בעיה כלל ישראלית וכלל עולמית.

לדעתי היה טוב אם הצדיקים האמתיים היו עושים עצרות תפלה גדולות כדי שהבריות ילמדו לחיות יחד בדרך של אהבה ולא בבוז ובשנאה. מדוע הם לא עושים זאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו נוראות נפלאות על הפסוק (יחזקאל ל"ג) "אחד היה אברהם" - שאברהם עבד השם רק על ידי שהיה אחד, שחשב בדעתו שהוא רק יחידי בעולם, ולא הסתכל כלל על בני העולם שסרים מאחרי השם ומונעים אותו, ולא על אביו ועל אמו ושאר המונעים, רק כאלו הוא אחד בעולם; וכן כל הרוצה להכנס בעבודת השם, אי אפשר לו להכנס כי אם על ידי בחינה זו שיחשב שאין בעולם כי אם הוא לבדו יחידי בעולם, ולא יסתכל על שום אדם המונעו, כגון אביו ואמו או חותנו ואשתו ובניו וכיוצא, או המניעות שיש משאר בני העולם המלעיגים ומסיתים ומונעים מעבודתו יתברך.

וְצָרִיךְ שְׁלֵא יַחוּשׁ וַיִּסְתַּכַּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, רַק יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת "אֶחָד הֵיךָ אֲבָרְהֶם", כְּאֵלוֹ הוּא יַחִיד בְּעוֹלָם.

וְלִכֵּן מֵה לֶךְ לְהִסְתַּכַּל עַל אֲנָשֵׁי הָעוֹלָם שְׁלֵא מִסְתַּדְרִים אֶחָד עִם הַשְּׁנַי וְאִין אֲהַבָּה בִּינֵיהֶם וְכוּ', מָה אַתָּה רוֹצֵה עֲכָשׁוּ לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ? הַלְוֹאֵי שֶׁתִּתְקַן אֶת עֲצָמָה, וְלִכֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְדַאֵג שֶׁאַתָּה תִּסְתַּדֵּר עִם כָּלֵם, וְאִזּוּ מִמִּילָא תִרְאֶה עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי, הַבְּעֵיָה הִיא שְׁכָל אֶחָד רוֹצֵה לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְהוּא שׁוֹכַח מִעֲצָמוֹ, וְלִכֵּן הוּא תְּמִיד מְמַרְמֵר וּמְלֵא דְאִגוּת וְכוּ', וְרוֹאֶה אֶת הַבְּעֵיּוֹת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, וְאִינוּ שֵׁם לֵב שֶׁהַבְּעֵיָה אֲצֵלוֹ וְלֹא בְּעוֹלָם וְכוּ'. אֲדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד רַק עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּשָׁלוֹם עִם כָּל אֶחָד, וְאִזּוּ יִרְאֶה עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לֶךְ שֶׁתִּקְוֶן הָעוֹלָם יִהְיֶה רַק בְּעֵת שֶׁתִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שֶׁקִּדְּם יְבוֹא אֲלֵיהוּ הַנְּבִיא, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֲדִיּוֹת פָּרָק ח') אִין אֲלֵיהוּ בָּא לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֲלֵא לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָאכִי ג') "הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֲלֵיָה הַנְּבִיא וְגו', וְהִשִּׁיב לֵב אָבוֹת עַל בְּנֵים וְלֵב בְּנֵים עַל אָבוֹתָם", וְלִכֵּן מֵה לֶךְ לְהִתְבַּלְבֵּל עֲכָשׁוּ בְּכַלְבוּלֵי חֲנָם, רְאֵה אַתָּה לַעֲסֵק בְּתַקְוֶן נִפְשָׁה, וְאִזּוּ הַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב, וְתִרְאֶה עוֹלָם יָפֵה מְאֹד. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּכַּל רַק עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ, הֵינּוּ שְׂמִכְנִיסִים בְּדַעְתּוֹ אֲשֶׁר אִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעַדֵּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו שֶׁאִין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לֶךְ שֶׁבֵּת שְׁלוֹם...

ד' תל.

**כָּכֵל שְׁאֵנִי לּוֹמֵד עַל הַחֲמֵרָה שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית אֲנִי נּוֹפֵל
לְעַצְבוֹת וְדַכְאוֹן. אֵיךְ יּוֹצֵאִים מֵהַמְּצִיאוֹת הַמְּרָה הַזֹּאת?**

שאלה:

מאת דוד: לצדיק היקר מיבנאל, שלום רב וְכֵל הַיְשׁוּעוֹת.
אני בן עשרים ושנים, מאד רוצה להתחתן, אך עדין לא
מציאתי את בת זוגי. מגיל צעיר אני נכשל בפגם הברית, וככל
שאני לומד על החמרה של העברה הזו אני נופל יותר ויותר
לעצבות ודכאון שגורמים לי לחטא שוב ושוב. איך עושים
סטופ ויוצאים מהמציאות המרה הזאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כשאדם תמיד
שש ושמח, על ידי זה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו מפגם
הברית, ולכן אשרי האדם שעושה כל מיני פעלות שבעולם להיות
רק בשמחה, ולא מניח את העצבות והעצלות אצלו כרגע, וזה עקר
תקונו, ואף שזה בא לאדם יותר קשה מכל העבודות שבעולם וכו',
עם כל זאת אי אפשר להתרפאות אלא על ידי שמחה, וכמו שאמר
רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אומרים
שכל המחלות והחללים רעים שבאים לאדם זה רק מחמת חסרון
השמחה, כי על ידי שמחה הוא נתרפא מהכל, ולכן תכריח את עצמך
להיות רק בשמחה, וזה תקונך הנצחי.

אתה צריך לדעת שהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה
מטמטם את המוח ומעקם את הלב, ומכניס באדם קשיות וספקות

עליו יתברך וכו' וכו', כי כל המחשבות של הכפירות והאפיקורסות שנכנסות באדם, זה רק על ידי שנכשלים בחטא המגנה הזה, מלבד זאת מה שאמרו חכמינו הקדושים (נדה י"ג) אמר רבי יוחנן: כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה; ואמרו (שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי: כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נ"ז ה') "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת סעפי הסלעים" - אל תקרי שחטי אלא סחטי; כי מכל טפה וטפה יכול להולד ולד, וכשסוחט את זרעו לבטלה הוא שוחט את ילדיו, והעוון הזה מטמטם את המח והדעת, ומכניס את האדם בחלישות הדעת וביאוש גדול כאלו הקדוש ברוך הוא שונא אותו ולא צריך אותו וכו'.

ובאמת למה כל כך חמור החטא הזה? כי מכל טפת זרע יכול להולד ולד, וכשאדם מוציא את זרעו לבטלה, על ידי זה הוא הורג את הולד וכו', ואם אחד הורג בן אדם - הרי הוא רוצח, ואם הורג שני בני אדם - הוא רוצח שברוצחים וכו', וכן ככל שאדם הורג יותר אנשים - הוא ארכי רוצח, ומכל שכן כשאדם הורג את בנו או את בתו - זה רוצח משגע וכו'. והנה מובא בספרים שאם יסתכלו בטפת זרע, יראו שמתנועע ולד שלם עם ראש, גופה, ידים ורגלים וכו', ולכן כשאדם מוציא זרע לבטלה הרי הוא הורג ולד, ומכל שכן כשמוציא זרעו לבטלה כמה וכמה פעמים, הרי הוא רוצח וכו', ולכן החמירו על זה חכמינו הקדושים יותר מהכל, מלבד שהחטא הזה מכניס באדם שיהיה תמיד ממרמר ומדכא.

ולכן שלח לנו הקדוש ברוך הוא את רבנו ז"ל לדור הזה, כדי להציל את כל אלו הנשמות הנפולות והפגומות, ולהוציא אותם מהשאול תחתית ומתחתיו. ולכן עצתך להתקרב אל רבנו ז"ל על ידי למוד ספריו הקדושים, שאין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל מכניס באדם תקנה לחיות וכו' ונותן עצות איך לצאת מזה, והיה טוב מאד שתעשה לעצמך שעור בספר הנפלא "קדשת ישראל" המדבר מהחטא הזה ועצות איך לצאת מזה, וכן בספר "אוצר הקדשה" שגם כן מלא

עצות איך לצאת מהחטא המגנה הזה, כי מי שנפל בחטא הזה, קשה לו מאד מאד לצאת מזה, כי זה מטמטם לו את כל השכל והדעת עד שנעשה אמלל לגמרי, ולכן תעשה כל מה שביכלתך לקבל על עצמך קבלה חזקה שזהו זה, אתה לא חוטא יותר בחטא המגנה הזה שעל ידו אתה הורס את הבריאות שלך וכו' וכו', כי מובא (שלחן ערוך אבן העזר סימן כ"ג) אסור להוציא שכבת זרע לבטלה, ועוון זה חמור מכל עבירות שבתורה וכו'. אלו שמנאפים בידי ומוציאים שכבת זרע, לא די להם שאסור גדול הוא, אלא שהעושה זה בנדוי הוא יושב, ועליהם נאמר (ישעיה א' ט"ו) "ידיכם דמים מלאו" וכאלו הרג הנפש; ולכן אתה צריך לקחת את עצמך בידיך, ולהפסיק עם הזבל והזהמה הזו שהורסת לך את החיים שלך.

תרגיל את עצמך לומר בכל יום את התקון הכללי עם התפלה שאחריה שתקן מוהרנ"ת ז"ל, ותתודה בכל יום אליו תברך, ואז ושב ורפא לך, ועקר התקון לחטא הזה הוא רק בשמחה, ואף שמי שחטא בחטא המגנה הזה ומוציא זרעו לבטלה, הוא תמיד נמשך אחר העצבות והמרירות והדפאון הפנימי שזה גורם לו שיחטא ועוד פעם יחטא וכו' וכו', כי הקלפה המחטאת את האדם נקראת לילי"ת על שם יללה שמכניסה יללה באדם עצבות ומרירות, שמזה אדם מאבד את שכלו לגמרי ומוציא זרעו לבטלה, ולכן עקר התקון הוא רק להיות בשמחה, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ואף שמי שכבר נכשל בחטא המגנה הזה הוא שרוי בקטנות המחין וכו', ותמיד הוא מבהל ומבלבל וכו', ואינו מוצא את זיווגו וכו', ועוד נכנס בחובות עצומים וכו', אין עצה אחרת אלא להתפלל הרבה להקדוש ברוך הוא שיוצא לשמחה ולצאת מהחטא המגנה הזה שהורס את כל הבריאות, ולכן כדאי לך לומר בכל יום את התקון הכללי שהם העשרה מזמורי תהלים שתקן רבנו ז"ל לומר לפגם הברית, וכן לומר אחריה את התפלה שתקן מוהרנ"ת ז"ל, ומלבד זאת טוב שתאמר את התפלה הזו, וזה יועיל לך מאד מאד לצאת מכל הצרות והחובות והקטנות והבלבולים שמסבבים אותך:

רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי ותוציאני מהקטנות והדחקות שגרמתי לעצמי על ידי חטאי המרבים שחטאתי עויתי ופשעתי לפניה, ובפרט בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא חמור מאד, עד שחכמינו הקדושים אמרו כל המוציא זרעו לבטלה חיב מיתה, מה אמר מה אדבר מה אצטדק, האלהים מצא את עווני, ומפני החטא המגנה הזה נתעבר דמי בי, ונתבלבלה דעתי, ונתעקם לבבי בקשיות וספקות עליה, עד שנפלתי בקטנות המחין, שאבדתי את שכלי לגמרי, ונעשיתי עבד ליצרי הרע, עד שהוא מושל בי, ונתקיים אצלי "עבד פי ימלוך ונבל פי ישבע לחם", שעל ידי זה נפלתי בעניות גדולה מאד, עד כדי כך שאני מכרח להלוות כסף לקנות לחם, וכל כך נפלתי בעיני עצמי ביאוש עמק מאד, עד שאני לא רואה שום דרך איך יוצאים מזה.

אנא רבוננו של עולם, חמל על נפש אמללה כמוני, ותוציאני מקטנות המחין ואזכה להגיע לגדלות המחין, באפן שאהיה חזק להתפלל אליה תמיד, ולהתחנן ולבקש על נפשי, עד שאזכה לצאת מהקטנות ולבוא אל הגדלות, ואתה הודעתני על ידי ראש צדיקה שאין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו שאדם כבר עבר על כל העוונות בכלליות, ובפרטיות על העוון החמור הזה של הוצאת זרע לבטלה, גם כן מועילה תשובה, על ידי שאתחרט על מעשי המגנים שעשיתי עד עכשו, ואזכה לקבל עלי קבלה חזקה לא לחזור אל העוון החמור הזה, וגלית לנו אשר עקר התשובה שמהיום והלאה לא להמשיך בזהמת החטא המגנה הזה.

אנא ממך רבוננו של עולם, חוס וחמל עלי שאזכה להיות חזק בדעתי לא לחזור אל העוון החמור הזה, ואזכה לתקן את מה שקלקלתי, עד שאצא לגמרי מהחובות, ויקים בי מקרא שכתוב ב'צלו ח' מדתי ו' ישבתי ופ' ריו מתוך לחפי, ומעתה אזכה להחדיר בעצמי אמונתך הפשוטה שאתה מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ולא אסיח דעת ממך כרגע, ואזכה להכלל בה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

זכר גם זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אין כזה דבר להתיאש, אפלו שאדם כבר נכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה אסור להתיאש, כי מכל צרה וצוקה יכולים לצאת וכו'.

ולכן הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, ודע לך שהקדוש ברוך הוא אב הרחמן ורחפץ בתשובת רשעים, ואינו חפץ במיתתם, ומכל חטא ועוון יכולים לחזור בתשובה שלמה, ובפרט כשאדם בא בלב נשבר לב נדכא ומתודה על כל עוונותיו, אינו זו משם עד שהקדוש ברוך הוא מוחל לו על כל עוונותיו, וכן כתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו וגו'" ויהתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודין? אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכו', והרי נחמתי ובשתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה. וזהו עקרו של ודוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח; וכתב (פרק ב' מהלכות תשובה הלכה ב') ומה היא התשובה? הוא שיעזב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמר בלבו שלא יעשהו עוד, שנאמר (ישעיה נ"ה) "יעזב רשע דרכו" וגו' וכן תנחם על שעבר, שנאמר (ירמיה ל"א) "כי אחרי שובי נחמתי", ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם, שנאמר (הושע י"ד) "ולא נאמר עוד אלקינו למעשה דינו" וגו'. וצריך להתודות בשפתיו ולומר ענינות אלו שגמר בלבו.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מ"ט) ודע, שעקר התשובה השלמה היא, כשאדם עובר באלו המקומות ממש שהיה מקדם התשובה, כל אחד לפי מה שעבר עליו בימים הקודמים, וכשעובר

באלו המקומות והענינים שהיה מתחלה ממש, ועכשו פונה ערף מהם, וכופה יצרו לבלי לעשות עוד מה שעשה זהו עקר התשובה השלמה, ורק זה נקרא תשובה.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתקים את כל זה, ותראה שתפטר מהצרה הזו שנפלת אליה, והכל יתהפך לטובה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תלא.

**אינני מסתדר עם אבי. האם עדיף שאשאר בישיבה וכהן
אנצל מחסר כבוד הורים?**

שאלה:

מאת משה: לכבוד הצדיק מיבנאל שליט"א.

מאז שהתקרבתי אליכם אני שומע הרבה מחמרת כבוד אב ואם. והנה יש לי אבא טוב, אבל הוא מחמיר בחמרות יתרות מאד עד שזה גורם למתח ועצבים, ולכן נאלצתי לעזב את הבית, ואני גר בכל השבוע בישיבה כפי שמוצא בהלכה שאם לא מסתדרים עם ההורים צריכים להתרחק ממקום מגוריהם.

אבי רוצה שאחזר הביתה לשבתות, והוא אומר שבזה אני מקיים כבוד אב, אך אני נבוך ולא יודע מה לעשות: האם עלי ללכת הביתה על אף שיהיו לי קשיים לכבד את האבא כראוי, או שעדיף שאשאר בישיבה וככה אציל את נפשי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בדאי מצות כבוד אב ואם היא מצוה חמורה שבחמורות, ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פרשה כ"ו) כל העולם כולו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:) שלשה שתפין הן באדם - הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודוני; רואים מזה שאם מכבדים את אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא, עם כל זאת, אם האבא כל כך מחמיר עליך, טוב מאד עשית שברחת אל הישיבה ואתה נמצא שמה, וכך אתה לא נכשל בפגם כבוד אב ואם, כי בפרוש מובא בשלחן ערוך (יורה דעה הלכות כבוד אב ואם סימן ר"מ סעיף י"ט) אסור לאדם להכביד עלו על בניו ולדקדק בכבודו עמהם שלא יביאם לידי מכשול, אלא ימחל ויעלים עיניו מהם, שהאב שמחל על כבודו - כבודו מחול.

ולכן אם האבא מכביד מאד על הבן והולך אתו בתקף הדין, אזי העצה היעוצה לבן לא לבוא הביתה, אלא להשאיר בישיבה, או לגור במקום אחר וכו', כי אם האבא מכביד על הבן והבן לא שומע בקול אביו, הרי הוא פוגם בפגם כבוד אב, ולכן עדיף שלא ימצא שם, ואף שהאבא אומר אני גוזר עליך בתורת כבוד אב וכו', אזי לפי ההלכה הזו אין צריך לשמע בקולו, כי יותר חמור שיתחצף אל אביו אם אביו יכביד עליו או יצער אותו וכו', מאשר לא יהיה שם.

הקדוש ברוך הוא יעזר וישקם (מלאכי ג) "הנה אנכי שלח לכם

את אליה הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם";
שהאב יבין את הבן והבן יבין את האב, ויהיו שלום ואהבה בבית.
המאחל לך שבת שלום...

ד' תלב.

**אבי ובעלי לא מסתדרים, והמצב הגיע לאלימות פיזית.
מה אפשר לעשות?**

שאלה:

מצאת בתיה: לכבוד מוה"רא"ש שליט"א.

אני בשנה הראשונה לנשואי, ובחסדי השם כבר התעברתי,
אבל יש לי בעיה רצינית - אבי ובעלי לא מסתדרים. זה התחיל
בזכחים מלוליים, ומהר מאד זה התפרץ והגיע למצב שבעלי
התעצבן ושבר את המראה ושלחן הזכוכית בבית הורי. מיתר
לצנן שנהיה בלגן גדול וצעקות, ואני נכנסתי להיסטריה, ומאז
אני חוששת להשאיר עם בעלי כי אולי פעם הוא יתעצבן עלי
ויתחיל להתנהג באלימות גם כלפי?
בלי קשר לזה, בעלי יושב שעות מול המחשב, ובמקום שיצא
לעבוד ולהביא פרנסה הביתה הוא מבזבז את הזמן, וזה מאד
מציק לי. איזו עצה הרב יכול לתת לי עבור שני הענינים האלו?
תודה מעמק הלב, ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל בתיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שכל זוג שמתחתנים צריכים לעשות כל

מיני פעלות שבעולם להסתדר לכו, כי תמיד החמות מתערכת בין הזוג, פעם זו האמא שלה, ופעם זו האמא שלו, וידוע שכלה וחמותה אף פעם לא ישתוו בשום פנים ואופן, וזה בא להם מחמת חסרון הדעת וקטנות השכל וכו' וכו', על פי רב האמא של החתן נכנס לה בדמיון כאלו הפלה גנבה את הבן שלה וכו', וחושבת לעצמה: "אני ילדתי אותו וכו' וגדלתי אותו וכו', ועכשו באה בחורה צעירה וגונבת לי את הבן?" וכו', או להפך - האמא של הפלה נכנס לה בדמיון כאלו החתן גנב את הבת שלה וכו', וחושבת לעצמה: "אני ילדתי אותה וכו' וגדלתי אותה וכו', ועכשו בא בחור צעיר וגונב לי את הבת?" וכו', אשר כמובן זה בא מקטנות וחסרון הדעת שיש בנשים וכו', וכך הטבע הרע שאי אפשר לשנות את זה.

וכמו כן קורה הרבה מאד פעמים שהאבא של הבחור מקנא בו ולא מסתדר עם הפלה, או להפך האבא של הפלה לא מסתדר עם החתן, ועל ידי זה נכנסים בוכחים גדולים, ומתחילים באלימות מלולית עד שמגיעים לאלימות פיזית וכו', ולכן זוג צריכים להיות פקחים כשמתחתנים ולא לערב את ההורים בעסק נשואיהם וכו', כי הם רק יסבלו מזה. הבעל והאשה צריכים לאהב אחד את השני, ולהבין אחד את השני, ולדאג מאד שלא יתערכו ההורים בין הנשואין, וזה נשואין מצלחים.

בודאי שהכלה צריכה להיות חכמה ולכבד את חמותה אפלו שהיא שונאת אותה, וכמו כן החתן צריך להיות חכם ולכבד את חמיו אפלו שהוא שונא אותו, וכלל זה צריכים תמיד לזכור אשר כדאי להיות חכם ולא צודק, ההורים מכרחים להיות תמיד צודקים, וכשאתם תגדלו ויהיו לכם ילדים שיתחתנו אזי תבינו את זה, כי לפני שמחתנים ילדים בשום פנים ואופן לא יכולים להבין את זה, כי אצל כל אבא ואמא הבן או הבת שלהם הם הכי טובים והכי צודקים, והצד השני הכי קשים ורעים וכו', וככה זה טבע העולם, ולכן זוג כשמתחתנים צריכים לקחת את זה בחשבון ותמיד לתת צדק

להורים וכו', ואף שמתערבים יותר מדי וכו', צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחמק מהם וכו', ואם זה לא הולך אזי כדאי תמיד לתת להם את הצדק, וכך הם ישמחו שפעלו וכו', אבל כשהזוג יוצא מביתם אזי יעשו מה שהם רוצים בלי ידיעת ההורים, ואלו נשואין מצלחים, והמציאות היא שאי אפשר לשנות את טבע העולם וכו'.

העקר שבני הזוג יסתדרו יחד, ואחד יותר לשני, כי אי אפשר להחזיק בית אלא כשהבעל והאשה מותרים אחד לשני, וזה עקר השלמות של כל זוג - שאחד מותר לשני, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן פ') שעקר השלום כששני הפכים מתאחדים יחד, הינו אחד יש בו מדת החסד, ואחד יש בו מדת הגבורה, שהם שניהם הפכים איש ומים, אבל אם הם מתאחדים זו השלמות של שלום, ולכן כל זוג שרוצים שהשכינה תשרה בתוך ביתם, עליהם להרגיל את עצמם לותר אחד לשני, ולסבל אחד את השני, ואמר החכם מכל אדם (משלי י"ב) "שנאה תערר מדנים ועל כל פשעים תכסה אהבה"; אם יש אהבה אמיתית בין הזוג, אפלו שיקרה משהו וכו', אזי "על כל פשעים תכסה אהבה", אבל אם מאבדים את השכל ונכנסים בלחץ ולא מותרים אחד לשני, על ידי זה מכל דבר קטן עושים דבר גדול וכו' - אזי "שנאה תערר מדנים". ולכן הסגלה הבטוחה לשלום בית - להיות ותרן אחד לשני, ולדעת שאם הקדוש ברוך הוא שדך בינינו, זה סימן שאנחנו נשמה אחת, ועלינו להסתדר יחד.

אתם צריכים לדעת אשר אין עוד דבר טוב ובריא לזוג כשמתחננים, כמו לא לערב את ההורים בחיי הנשואין שלהם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד", וזה הכי בריא שלא צריכים את העזרה של ההורים, וכך לא מחיבים להם כלום וכו' וכו', אף שעל פי רב לזוג טרי זה מאד מאד קשה, כי בתחלת הנשואין צריכים את העזרה של ההורים וכו', עם כל זאת צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להסתדר לבד, ואם לא יכולים להסתדר לבד וצריכים את העזרה של

ההורים, אזי צריכים להיות חכמים ולזכור את הכלל הידוע "תהיה חכם ולא צודק", צריכים לתת תמיד את הצדק למי שעוזר וכו', וכך מונעים הרבה צרות ובעיות בחיי הנשואין וכו'.

ובענין שבעלך מכור למחשב וכו', אני מכרח להגיד לך וכן תגידי לבעלך, אשר היום יש קלפה עצומה שכובשת כל חלקה טובה, ומקררת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והוא הפלי משחית הנקרא מחשב (מכשף) המחבר לאינטרנט, או איפד, או בלקברי, או סמארטפון וכו', שבזה יכולים לראות כל מיני שקוץ תעוב ערם וזהום, ומאמלים את עצמם וכו', כי על ידי שמסתכלים בזבל ובלכלוף הזה וכו', נדבקת בו כל הזהמה של הערם והתעוב וכו' וכו', עד שנעשים מכורים לזה וקשה מאד מאד לצאת מזה, כי זה בדיוק כמו שאחד מכור לסמים וכו' או אחד מכור לשחית אלוהול וכו', כמו כן מי שיש לו מחשב המחבר לאינטרנט או שאר כלי משחית שיכולים לראות בזה כל מיני ערם וזהום וכו' וכו', אדם נעשה מכור לזה וקשה לו לצאת מזה וכו', וזה שורף לו את כל המח ובוערות בו כל התאוות רעות, והראש והמח שלו נעשים מטמטמים לגמרי מרב הנאוף והלכלוף שמסתכלים בזה, והלב מתעקם בעקמומיות עד שנוכנסות בו ספקות באמונה, ונעקר ממנו יתברך.

ולכן העקר ראו לזרק מהבית מחשב שמחבר אל אינטרנט או איפד או בלקברי וכו' וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה). אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים", ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרם לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לכם שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר אל אינטרנט בבית, והבעל או האשה התחילו להתכתב דרך הפיסבוק וכו' וכו', וכך נפלו בפח, ולבסוף או הבעל או האשה ברחו מהבית וכו', ודבר זה מאד מאד מצוי בעתים הללו, ואף שזה נדמה כאלו זו הגזמה וכו', אבל

רבים נפלו בפח בשביל הכלי הארוך הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן.

ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול תחתית רחמנא לישזבן, ומה גם שמאבדים את הילדים, כי ילד או ילדה שלוקחים כלי משחית כזה בתוך ידיהם וכו', הם כבר נופלים בשאול תחתית ומתחתיו, וכבר אני לא מדבר שמי שמכור לזה אין לו ראש ללכת לעבד ולהביא פרנסה, כי הוא דבוק בזהמה ובזבל ובלכלוף הזה, ולכן אשרי מי שמבער את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמר עליו.

הקדוש ברוך הוא שחונן דעת, יכניס דעת בבצלף שיבקש סליחה מחמיו, וישתדל מהיום והלאה לחיות ביחד בשלום ואהבה, ולזכור את הכלל הזה - "תהיה חכם ולא צודק" - תמיד תן את הצדק לחמיה, ואז ישרו ביניכם שלום ואהבה גדולה מאד.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תלג.

מרגע שהתארסתי אני מאד מבלבלת וחוששת להתחתן

שאלה:

מאת ליאת: שלום לכבוד הצדיק מוה"רא"ש.

ברוך השם זכיתי ואני מתחנתת בעוד מספר חודשים. מרגע הארוסין אני מאד מהססת וחוששת שאולי הבחור לא מספיק חזק כמו שרציתי - הוא דתי, ובשנים האחרונות הוא מתחזק ומשתדל ללכת לשעור תורה פעם בשבוע. יש לו רב שאתו הוא מתיעץ לפעמים, ויש לו רצון חזק להקים בית שהולך על פי תורתנו הקדושה וקיום המצוות.

גם אני מתחזקת מאד בשנתיים האחרונות, הייתי אצל רבי נחמן לפני כמה חדשים ברוך השם, והרצון שלי הוא להקים בית בקדושה ובטהרה וללכת בדרך השם ולהתחזק כל חי. כל הזמן עולה בי המחשבה שאולי אני יכולה למצא בחור יותר חזק מסנו, שלומד הרבה יותר וחזק הרבה יותר. אני מאד מבלבלת ומתפללת להשם כל הזמן שיכונן אותי בענין הזה. אשמח לשמע את דעת הצדיק. תודה רבה ובריאות איתנה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל ליאת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להיות כל כך שמחה ועליזה שסוף כל סוף מצאת בחור טוב עם מדות טובות, ופתאום קבלת רגלים קרות וכו', ואת מהססת אולי הוא לא כל כך טוב? וכו', את צריכה לדעת שהכל תלוי באשה, כי אם האשה חזקה ומראה הרבה אהבה לבעלה, אזי היא יכולה לפעל אצלו כל מה שהיא רוצה לטוב או חס ושלוש להפך, כי אשה יש לה כחות הנפש בלתי מגבלים שאי אפשר להסביר את זה, אבל זו מציאות, ולכן מאחר שאת מתחזקת והיית כבר אצל רבנו ז"ל באומן, אזי את צריכה לקבל דעת אחרת לגמרי, כי רבנו ז"ל הוא השדכן המשדך את כל השדוכים על ידי שמכניס דעת במקרביו (עין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ט).

ולכן תהיי פקחית ותחזקי ותעודדי ותשמחי את החתן, ותראי איך שהוא ישתנה לטובה כרצונה, כי רק עם חס ואהבה יכולים לחתך אפלו פלדה וכו', והלואי שהיה לכל הנשים שכל ודעת וכו' איך לכבש את הלב של הבעל וכו', כי אשה יש לה על זה כחות הנפש גדולים מאד, אבל היא לא יודעת איך לנצל את זה וכו', כי עם כעס

ועצבנות ואלימות וכו' וכו' לא מגיעים לשום מקום, אלא למחלקת ומריבות וכו', עד שהרבה פעמים באים על ידי זה לגרושין וכו', והכל תלוי רק בידי האשה, אבל אף אחד לא מלמד אותה את כחה וכו', ולא מלמדים אותה איך לכבש את לב הבעל וכו', ומזה נוצרות כל הבעיות בבית וכו' ונשבר השלום בית וכו'.

ולכן את עכשו עור לפני הנשואין, ואת בחרת בבחור הזה, וראית אצלו את כל המעלות, ופתאום קבלת רגלים קרות עד שיש לך כל כך הרבה ספקות? אין זה אלא שהבעיה אצלה, ולכן תתקני את הבעיה שלך ואז תראי איזה בחור טוב את מקבלת.

יעזר הקדוש ברוך הוא שבזכות רבנו ז"ל שמכניס דעת במקרביו, שתצליחי בחיי נשואיך ונשמע ונתבשר בשורות משמחות. המאחל לך שבת שלום...

ד' תלד.

התינוק שלנו מגדר כחורש, וממליצים לנו על טפול במרכז לילדים חרשים. מה דעתכם?

שאלה:

מאת אבנר ושירה: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.

תודה רבה על הכל, שהשם ישמר אותך וישלח לך רפואה שלמה לאלתר.

זכינו לשבות עם הצדיק בשבת שקלים פרשת פקודי, ואף זכינו להכנס עם שלשת ילדינו הצדיקים לקבל את ברכת הצדיק. רציתי לשאל לגבי התינוק שלנו: הוא בן ארבעה חודשים, ולפי הרופאים הוא מגדר כחורש, ולכן הם הפנו אותי לטפול במרכז לילדים חרשים בתל אביב, שם עושים בדיקות

לילד ומרפאים לו מכשיר שמיעה עד גיל שנה, ובגיל שנה יעשו לו בדיקת M.R.I לראות מה יש באזן. הצדיק ברך את בנו ואמר לנו שהרופאים לא יודעים כלום, והצדקה עם הצדיק שאכן הם לא יודעים מה מקור הבעיה, ואנו בטוחים באמונה שלמה שהכל יהיה תקין. השאלה היא מה לעשות בינתיים: האם ללכת למרכז הזה ולהיות במעקב עד גיל שנה כולל הרפכת מכשירי שמיעה או לא לעשות כלום? אני אוכדת עצות, בבקשה תאמר לנו מה לעשות. תברך מהשמים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלתך, ח' סיון ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל אבנר ושרה שיחיו
לנכון קבלתי את מכתבכם.

אני הייתי לוקח את הבן לבית חולים לנניאדו ושם יבדקו את התינוק, וכן להתייעץ עם ממחים שמבינים ברפואה, כגון הרב פירר גרו יאיר, פי היום הרופאים רוצים לעשות נסיונות על הילדים שזה בכלל לא מוכרח, ולכן עצתי אמונה ללכת שמה ושיבדקו את התינוק ויגידו את חוות דעתם, וכן לשאל את הרב שהוא מאד בקי בכל הרופאים הכי ממחים בארץ, והוא איש טוב ובעל חסד, כמוהו ירבו בישראל וזכותו גדולה בשמים.

העקר היא תפלה - להרבות בתפלה ובתחנונים אליו יתברך, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ג) הטבע מחיבת כף והתפלה משנית את הטבע, ולכן שניכם צריכים להרבות בתפלה ובתחנונים אליו יתברך על רפואת הילד, והקדוש ברוך הוא בודאי ישמע את תפלתכם, ותהיה לו רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, העקר אסור לכם להכנס בלחץ שזה הדבר הכי קשה שיכול להיות, כי הרגע שנכנסים בלחץ מאבדים

את הדעת והשכל וכו', ואז הכל הולך הפוך וכו', ולכן תתאזרו במדת הסבלנות ותרבו בתפלה ובתחנונים אל הקדוש ברוך הוא, שהוא שומע תפלת כל פה, ואין לתאר ואין לשער את מעלת התפלה של ההורים שמתפללים עבור ילדיהם ובפרט בלב נשבר, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ל' סימן ג') בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, אל תבזה את תפלתם. (תהלים ק"ב) "תכתב זאת לדור אחרון" - מכאן שהקדוש ברוך הוא מקבל השבים, "ועם נברא יהלל י"ה" - שהקדוש ברוך הוא בורא אותן בריה חדשה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה רפואה שלמה לילד, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

ד' תלה.

**האם כדאי לי להוציא כעת רשיון נהיגה למרות
שאשתמש בו רק בעתיד?**

שאלה:

מאת בת אל: לכבוד הרב שלום.

אני נשואה מזה חדש ברוך השם, ובין השיחות שלי עם בעלי דברנו על כך שעדין אין לי רשיון. אני חושבת שמטעמי צניעות אשה איננה צריכה לעשות רשיון, למרות שאין בכך פגם של ממש בצניעות, אך אם זה לא נצרך - עדיף שלא. עוד אני חושבת, כי בעזרת השם כשיהיו לנו ילדים ובעלי לא יהיה בביתי, יוצא מצב שרכב יהיה נצרך מאד, אז כן יש מקום לעשות רשיון, בטח אם הבעל ימצא באותה שעה בכולל.

מנגד, בעלי טוען שאין בכך אסור הלכתי הנוגע לצניעות, ואומר שאם בין כך ובין כך אצטרף לעשות רשיון בעתיד, טוב יהיה אם אעשה זאת כעת, כאשר אני פנויה יותר. מה דעתו של הרב בענין?
אודה על הענותך, ובברכת שבת שלום, בת-אל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל בת-אל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי בעלך צודק וזה לא נורא אם תעשי רשיון נהיגה, ובפרט אלו שגרים בישובים קטנים אין עוד צניעות יותר גדולה משהאשה תנהג, ולא תצטרך לחכות זמן רב על נסיעה בתחבורה צבורית וכו', או שתקח טרמפ שזה מסכן מאד, ומכל שכן שזה לא צנוע כלל, ולכן עדיף שהאשה תלמד נהיגה ותקבל רשיון לנהג וכו', ובפרט שזה יותר צנוע שאשה נוהגת לבד ולא נוסעת בתחבורה צבורית וכו', וכודאי יש כללים גדולים שאשה אסור לה לתת טרמפ לאף גבר וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתצליחו בדרךכם, ותשתדלו מאד מאד לותר אחד לשני, כי זה עקר הצלחת חיי נשואין - כשזוג צעיר מותרים אחד לשני, וכל דבר שבא על הפרק הם מדברים יחד ועל ידי הדברות באים להבנה בחיי הנשואין וכו', ועל ידי כך מצליחים ביותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תלו.

**איני שומר שבת ואני מתגלח בסכין, אבל אני מתבודד,
מניח תפלין וקורא תהלים**

שאלה:

מצאת ניר: שלום לצדיק אהובי אבי.

איני שומר שבת ואני מתגלח בסכין, אבל אני מתבודד, מניח תפלין וקורא תהלים. ברוך השם יש לי הוראת קבע צנועה לבית התבשיל, לישיבת 'דמשק אליעזר' ולקרן ההדפסה, ובזה אני מודה לצדיק שמחזק את נפשי השבורה ולבי הרך. אני מאד אוהב מוזיקה קלאסית ממש עד עמקי נשמת. האם יש בעיה לשמע מוזיקה כזו? בתודה מראש, ניר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ניר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שעקר היהדות תלוי בשמירת שבת, כי השבת היא אות בין הקדוש ברוך הוא לבין עם ישראל, ומי שזוכה לשמר שבת בזה הוא מודה בהקדוש ברוך הוא שבא את העולם בששת ימי החל, ובשבת "שבת וינפש", וגדל זכות של אדם שזוכה לשמר שבת אין לתאר ואין לשער כלל, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קי"ח:) כל המשמר שבת כהלכתו אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, שנאמר (ישעיה נ"ו ב') "אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו ושמר ידו מעשות כל רע" - אל תקרי מחללו אלא מחול לו; ואתה צריך לדעת אשר אי אפשר להסביר לבני אדם מה זה שבת, שאז כביכול הקדוש ברוך הוא מאיר אורו יתברך בגלוי רב ונפלא מאד שאין בששת ימי החל, ומי שרק פותח את

העינים יכול להרגיש בשבת אחרת לגמרי, כי שבת זה הקדוש ברוך הוא בעצמו, כמובא בזהר (יתרו פ"ח) מהו שבת? שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, שְׁמָא דְשָׁלִים מְפֻלָּא סְטָרָא; שבת הוא השם של הקדוש ברוך הוא שפכיכול מאיר אורו בגלוי רב ונפלא מאד בלי שום לבושים, ואם אדם היה מכין את עצמו בששת ימי החל ליום השבת, אז היה מרגיש בשבת אור כזה שאי אפשר לתאר ולשער כלל, מלבד שכל יום ויום יכין את עצמו לשבת שזה מה שאנחנו סופרים את הימים, היום ראשון בשבת וכו', היום שני בשבת וכו' וכו', עד שמגיעים ליום השבת שאז התענוג הכי גדול להתענג בו, כמובא בזהר (פקודי רנ"ח) על הפסוק (קהלת ח' ט"ו) "ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכל ולשתות ולשמח והוא ילוננו בעמלו ימי חייו אשר נתן לו האלקים תחת השמש", שזה סובב על השבת שאז הוא מצוה גדולה מאד לאכל ולהתענג בתענוגי שבת, ולשמח עמו יתברך, ובשכר זאת יזכה לעולם הבא.

וכבר אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן ל"ב) מדוע שלא תהיה שמח כל השבת? ומה צריכים כל השבת? רק לאכל ולשמח, כמו שכתוב (שמות ט"ז כ"ה) "ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום להוי"ה היום לא תמצאנהו בשדה". מה בסך הכל הקדוש ברוך הוא אומר לנו? ילדים תאכלו כי היום שבת, וגם את זה לא יכולים לקיים? עיין שם.

וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ז) צריך להזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת, כי מעלת וקדשת שבת גדולה ויקרה מאד, שאי אפשר לתאר ולשער כלל, וצריך לנהג שמחה גדולה בשבת קדש, ולבלי להראות שום עצבות ודאגה כלל, רק להתענג על השם יתברך, ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג, הן באכילה ושתייה, הן מלבושים כפי מה שיוכל, כי אכילת שבת כלה רוחנית כלה קדש, ועולה למקום אחר לגמרי מאכילת חל, ואם היית יודע מה זה להיות בשמחה בשבת, לא היית מפסיק לרקוד כל השבת מרב שמחה שאתה יהודי מאמין בו יתברך, והייתה השבת יקר בעיניך.

הקדוש ברוך הוא יתן לך ישוב הדעת ותתחיל לשמר שבת קדש, שכל הברכות באות מיום השבת דיקא, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה י"א סימן א') על הפסוק (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה" - "ברכת הוי"ה היא תעשיר" זו השבת, שנאמר (בראשית ב' ג') "ויברך אלקים את יום השביעי".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תלז.

האם אפשר לסמוך על אנשים שקוראים בקלפים ומתעסקים בקבלה?

שאלה:

מאת יעקב: לכבוד מוהרא"ש שליט"א, שלום רב. השם יברך אותך בכל מכל כל מתוך רפואה שלמה ובריאות איתנה. מישהי שאני מכיר ספרה לי שהיא הלכה לאשה שמתעסקת בדברים רוחניים, ואותה אשה קראה לה בקלפים ואמרה שהמזל שלה סגור, ובגלל השם שלה - 'יקטרינה' היא לא מצליחה להתחתן. היא אמרה לה שהיא צריכה ללכת לרב ולשנות את שמה.

האם צריכים להקשיב לאנשים כאלו שקוראים בקלפים ואומרים שהם מתעסקים בקבלה? והאם היא באמת צריכה לשנות או להוסיף שם לשמה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים לדעת שכל אלו שקוראים בקלפים וכו' וכדומה זה הכלי הכלי הכלים ואין לזה שום קשר לקדשה, וכמו כן כל מיני פשוטים וכו' ושאר מיני פחדים שמפחידים בני אדם וכו', צריכים להתרחק מזה בתכלית הרחוק, ואין לזה שום שרש בקדשה. יהודי צריך להאמין רק בהקדוש ברוך הוא, ולקיים (דברים י"ח י"ג) "תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך", ופרש רש"י: התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקר אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו, עין שם.

בענין השם וכו', בודאי היא צריכה להוסיף שם תנ"כי, כי השם הוא הנפש, כמו שכתוב (בראשית ב') "וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו", כי השם הוא הנפש, ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא לתת שמות בדויים לילדים שאין לזה שום ערך וכו', ובפרט שזה שם לוועזי, ולכן מה טוב ומה נעים להוסיף שם תנ"כי ולהתפלל אל הקדוש ברוך הוא על מציאת הזווג, כי מה שתפלה פועל שום דבר בעולם לא פועל.

עקר הצלחת מציאת הזווג - לא להיות ברגנית וכו', אלא להתחתן לשם שמים עם חתן בעל מדות טובות, שעל זה צריכים לשים את הדגש יותר מהכל, כי אם יש לאדם מדות טובות יש לו הכל, ואם אין לו מדות טובות אין לו כלום.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תלח.

**אני חוזר בתשובה, ויש לי רק מעט זמן פנוי בכל יום
ללמוד תורה. מה עלי ללמד באותו זמן?**

שאלה:

מאת יצחק: אני חוזר בתשובה, ויש לי רק מעט זמן פנוי בכל יום ללמוד תורה. מה עלי ללמד באותו זמן? האם 'חכמה' ישראל' וקצת הלכות זה מספיק?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יצחק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה זוכה לחזור בתשובה שלמה, אשר אין למעלה מזה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים. ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפתח מנן אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם היה רשע ערום וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך ליגע בו, בשביל זה הוא מסית את כל אדם "מה לך לחזור בתשובה? ומה לך להתודות?" כי הוא יודע שמי שחזר בתשובה ומתודה להקדוש ברוך הוא, אין

רשות למלאך המות לגע בו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה.

רבנו ז"ל שם את הדגש העקר על הלכה, ואמר (שיחות הר"ן סימן כ"ט) שכל בר ישראל מרחק ללמד הלכה בכל יום, ובלי הלכה אדם לא יודע איך להתנהג ואיך להיות יהודי, ולכן צריכים לשים את הדגש העקר על למוד הלכה, ובפרט בעל תשובה שאינו יודע בין מינו לבין שמאלו וכו', צריך ללמד הרבה הלכה, ולכן את עקר הדגש תשים על למוד הלכה, שזה יותר חשוב עכשו מכל הלמודים.

ואמר רבנו ז"ל (שם) שלמוד הלכה הוא תקון גדול מאד מאד, כי על ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל ידי למוד פוסק שמברר הכשר והפסול המתור והאסור הטהור והטמא על ידי זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע. וכן מבאר בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ח"י) שעל ידי למוד הלכה מבררים את הטוב מן הרע, ואמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ב) שעל ידי למוד הלכה זוכים לפשט את כל העקמימות שבלבו, וזוכים לאמונה ברוחה ומזככת, בסוד (תהלים קי"ט ז') "אודך בלישר לבב בלמדי משפטי צדקה"; אם רוצים להגיע לישרות לב שלא יהיה לו שום קשיות וספקות עליו יתברך, אזי העצה ללמד משפטי צדקה, שזה למוד הלכה.

ולכן ראה ללמד הלכה, וזה יקרב אותך יותר ויותר אל הקדוש ברוך הוא, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ב') שעל ידי למוד הלכה זוכים לשעשוע עולם הבא, הינו שממשיכים על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תלט.

**יְצַאתִי עִם מִיִּשְׁהוֹ שְׁלֹשׁ שָׁנִים, וּמֵאֵז שֶׁנִּפְרָדְנוּ אֲנִי
סוֹבֵלֶת מֵעֲצוּבוֹת וְחֲרָדוֹת. מָה עוֹשִׂים?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת עַדִּי: שְׁלוֹם! רְצִיתִי לְהִתְיַעַץ עִם כְּבוֹד הָרַב בְּנוֹגַע לְשָׁנֵי
נוֹשָׂאִים שֶׁמֵּאֵד הַשּׁוֹבִים וְדַחוּפִים לִי.

הַנוֹשֵׂא הָרֵאשׁוֹן הוּא הַזּוּג: יְצַאתִי עִם בֵּן זוּג שְׁלֹשׁ שָׁנִים
וְנִפְרָדְנוּ לְפָנֵי שָׁנָה, אָבֵל בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנָה שֶׁהֵינּוּ פְּרוּדִים
הֵינּוּ מִמְּשִׁיכִים לְהִתְרַאוֹת. מֵאֵד קָשָׁה לִי לְהִתְנַתֵּק מִמֶּנּוּ,
וְכִפֹּה שֶׁאֲנִי מִנְסֶה אֲנִי לֹא מִצְּלִיחָה. הַמְּצַב הַזֶּה גוֹרֵם לִי לְהִיּוֹת
כָּל הַזְּמַן עֲצוּבָה עִם מִצְּבֵי רוּחַ מְשֻׁתְּנִים, וְלִעֲתִים גַּם גוֹרֵם
לִי הַתְּקִפִי חֲרָדָה. אֲנִי מֵאֵד רוֹצֶה לְדַעַת: הֲאֵם הוּא הַזּוּג שְׁלִי
וְלִבְסוֹף נִתְחַתֵּן? וְאֵם הוּא לֹא הַזּוּג שְׁלִי, מִתִּי אֲכִיר אֶת הַזּוּג
הָאֲמִתִּי שְׁלִי וְאֶתְחַתֵּן בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם?

הַנוֹשֵׂא הַשֵּׁנִי הוּא תְּחוּם הַפְּרִנְסָה: אֲנִי עוֹבְדָת בְּבִקְרִים בְּחִנּוֹת
בְּגָדִים, וּמִשְׁעוֹת אַחַר הַצָּהֳרַיִם וְעַד הָעֶרֶב אֲנִי מְקַבֵּלֶת בְּבֵית
לְקוֹחוֹת לְתְּחוּם שֶׁל קוֹסְמֵטִיקָה יוֹפִי. הֵייתִי מֵאֵד רוֹצֶה לְעֲזֹב
אֶת חִנּוֹת הַבְּגָדִים וְלַעֲבֹד רַק בְּקוֹסְמֵטִיקָה, אָבֵל עֲדִין אֵין
לִי חוּג לְקוֹחוֹת גָּדוֹל מִסְפִּיק בְּשִׁבִיל שְׂאוּכַל לְהִשְׁתַּכֵּר רַק
מִזֶּה, וּבְגִלָּל זֶה אֲנִי עוֹבְדָת גַּם בְּבִקְרֵי בְּחִנּוֹת הַבְּגָדִים. הֵייתִי
רוֹצֶה לְדַעַת הֲאֵם אֲצִלִּיחַ בְּתְּחוּם הַקוֹסְמֵטִיקָה, וְאֵם כֵּן, עוֹד
כְּפֹה זְמַן אוֹכַל לְעֲזֹב אֶת חִנּוֹת הַבְּגָדִים וְלַעֲבֹד רַק בְּבֵית
בְּקוֹסְמֵטִיקָה. אֲשִׁמַּח לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה בְּהִקְדָּם, תּוֹדָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל עדי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת, אם יצאת עם בחור שלש שנים רצופות, אני בטוח שלא הייתם נזהרים בנגיעות וכו', ומי יודע מה עוד וכו', ולכן למה עזבת אותו? תמיד כשעוברים על צויו של הקדוש ברוך הוא וכו' נכנסים בו דמיונות, ותמיד חושבים שהדשא במקום אחר ירוק יותר וכו', ולכן אם את יכולה לחדש את הקשר עם הבחור ולהתחתן אתו תקף ומיד מה טוב ומה נעים, וככלל זה צריכים להכניס בעצמו, "כי לפעמים אדם דוחה את בן או בת זוגו בידי", ולכן אם את יכולה להחזיר את הקשר מה שיותר מהר תצליחי בחייה.

בענין פרנסה וכו', עליך לדעת שעל ידי שמירת שבת זוכים לפרנסה בנקל, כמאמרם ז"ל (בראשית רבה פרשה י"א סימן א') על הפסוק (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה" - "ברכת הוי"ה היא תעשיר" זו השבת, שנאמר (בראשית ב' ג') "ויברך אלקים את יום השביעי"; ולכן תתחילי לשמר שבת קדש, ואז לא יהיו לך דאגות של פרנסה.

עליך לחזור בתשובה שלמה, ואז תמצאי את בן זוגך וכן תהיה לך פרנסה בנקל, ותראי לומר את התפלה הזאת בכל יום:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בן זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכנה כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצאת בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרטת על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבלת על

עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שבה בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בן זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך ולגרם לך נחת רוח גדולה מאד, ואזכה לחיים טובים ונעימים, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמ.

**בעלי עזב את הבית ולא מוכן לתת עוד הזדמנות
לנשואין שלנו**

שאלה:

מאת סיון: שלום כבוד הרב.

אני ובעלי נשואים מזה כארבע וחצי שנים ויש לנו ילדה בת ארבע. לפני כחודש וחצי בעלי עזב את הבית בפעם השלישית בעקבות וכוהים ומריבות שהיו בינינו. חשוב לצין שכבר מתחלת הדרך הנשואים שלנו היו מסובכים, ובמהלך החיים המשותפים היו לנו כמה משברים והרבה עליות וירידות. כעת אנחנו כבר בתהליך משפטי, ובעלי לא מוכן בשום פנים ואופן לחזר הביתה ולתת עוד הזדמנות לנשואים שלנו. אני ממש לא רוצה להתגרש ולפרק את המשפחה אבל את בעלי זה כבר ממש לא מעניין, ומבחינתו אין דרך חזרה וגם לא תהיה כי הוא נעול על עצמו ומבחינתו אין יותר על מה לדבר.

אני ממש שבוּרה, אוֹבְדַת עֲצוֹת וּמְבַקֶּשֶׁת אֶת עֲצַת הַרְבּ. תוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, י' סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל סִיּוֹן תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת אֲשֶׁר לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין צְרִיכִים לְחַקֵּק טוֹב טוֹב בְּדַעְתּוֹ אֲשֶׁר אִישׁ וְאִשָּׁה צְרִיכִים לְהִיּוֹת וּתְרַנִּים אֶחָד לְשָׁנִי, וּלְתַת תְּשׁוּמַת לֵב אֶחָד לְשָׁנִי, וְזוֹ שְׁלֵמוֹת הַבַּיִת, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יֵשׁ אֶהְבֵּה וְהִבְנָה הַדְּרִית, אֲבָל הַרְגַע שְׂרוּצִים אֶחָד לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַזּוּלָת, דַּעַו לָכֶם שְׁזֵה הַסֵּמ"ך-מ"ם שְׁבָא לְשִׁבֵר אֶת הַבַּיִת. הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ קוֹרָא אִישׁ לְבָדוּ פְּלַג גּוּפָא - חֲצִי גּוּף, נִמְצָא כְּשֶׁאֲדָם מִתַּחַתֵּן זֶה גּוּף שְׁלָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית ב' כ"ד) "וְדַבַּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", הֵינּוּ שְׁנֵיהֶם חֲצִי חֲצִי, וּבִיחַד הֵם שְׁלָם, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁאֶחָד רוּצָה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַזּוּלָת, זֶה הַסֵּמ"ך-מ"ם, הֵינּוּ שְׁשִׁים עַל אַרְבָּעִים, אֲנִי יוֹתֵר מִמֶּךָ וְכוּ', וְהַרְגַע שֶׁהַבַּעַל אוֹ הָאִשָּׁה חוֹשְׁבִים שְׂאֶחָד יוֹתֵר מֵהַשְּׁנִי עִם עֲשָׂרָה אַחוּזִים, וְהָיוּ פְּחוֹת מִמֶּנִּי עִם עֲשָׂרָה אַחוּזִים, זֶה כְּבָר נִקְרָא סֵמ"ך-מ"ם שְׁשִׁים עַל אַרְבָּעִים.

וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂרוּצָה שְׁלוֹם בֵּית אֲמַתִּי, צְרִיךְ לְדַעַת שֶׁהָאִישׁ וְהָאִשָּׁה הֵם גּוּף אֶחָד, וְכְמוֹ שְׂאֲמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (קִהְלַת ד') "טוֹבִים הַשְּׁנִים מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שְׂכָר טוֹב בְּעַמְלָם: כִּי אִם יִפְלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ וְאִילוּ הָאֶחָד שִׁיפּוּל וְאִין שְׁנֵי לְהַקִּימוֹ: גַּם אִם יִשְׁכָּבוּ שְׁנַיִם וְחָם לָהֶם וְלֹאֶחָד אֵיךְ יָחַם", וְלִכֵּן אִם רוּצִים שְׁלוֹם בֵּית אֲמַתִּי, זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, הֵן מֵהַבַּעַל וְהֵן מֵהָאִשָּׁה, וְלוֹתֵר אֶחָד לְשָׁנִי, וְאִזּוֹ הֵם חֲצִי חֲצִי, שְׁתַּפִּים שְׁלָמִים, וְתִמִּיד יַחֲיוּ בִּיחַד בְּאֶהְבֵּה וּבִהְבָּנָה הַדְּרִית, וַיִּצְלַחוּ בְּחַיֵּי נְשׂוּאֵיהֶם. וְרַב הַמַּחְלָקֶת וְהַמְרִיבוֹת וְהוֹכּוּחִים שֵׁישׁ בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה, נוֹבְעִים מִזֶּה שְׂאֶחָד לֹא רוּצָה לוֹתֵר

לשני, כי אחד מחזיק שהוא יותר צודק מהשני, ומזה באים לידי וכו'ים, ואחר כך למריבות, ואחר כך לפרודים וכו', עד לגרושין וכו'.

כל כך כואב לשמע שזוגות רבים ביניהם, מתוכחים יומם ולילה, וממריים לעצמם את חיהם, וכל אחד יש לו את הספור שלו וכו', ואף אחד לא שם לב שאנחנו כמו דגים בים, וכמו שאמר החכם מכל אדם (קהלת ט) "כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפירים האחזות בפח פהם יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאום", וחכמינו הקדושים דרשו על זה (סנהדרין פ"א:) מאי דכתיב (קהלת ט) "כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה"? מאי מצודה רעה? אומר ריש לקיש: חכה. ופרש רש"י: שהוא רע וחלש וקטן ואוחז בו דגים גדולים פתאום ואינו רואה, ואינו דומה לנאחז ברשתות על ידי מארב ותחבולות; הינו אדם נמצא בתוך הים הסוער שבעולם הזה, וכמו דגים שנמצאים בתוך הים ובכל עת באים דיגים ומורידים רשתות לתוך המים ומוציאים משם דגים, כך הוא בעולם הזה - בכל פעם פתאום מוציאים כמה בני אדם מזה העולם וכו', ואף אחד לא לומד מוסר השכל מזה, שזה יכול לקרות גם לו יום אחד וכו', תמיד נדמה שרק לזולת זה קורה, אבל לי זה אף פעם לא יקרה וכו', ולכן מחמת קטנות הדעת והמחין האלו האיש ואשתו רבים ביניהם, ולא מסתדרים יחד, עד שמתגרשים, ורחמנות גדולה על הילדים שהם נשארים יתומים חיים וכו', והם צריכים לסבל כל החיים, כי אם ההורים מתגרשים זה נשאר צלקת על הילדים למשך כל ימי חייהם.

הקדוש ברוך הוא ששמו 'שלוש' (עין שכת"י), ישים שלום ביניכם, כי (עוקצין פרק ג') לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כ"ט) "הוי"ה עז לעמו יתן הוי"ה יברך את עמו בשלום".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמא.

איזה ספר נחשב לעקרי יותר בקבלה: ה'פרי עץ חיים' או 'שער הכוונות'?

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה.

איזה ספר נחשב לעקרי יותר בקבלה: ה'פרי עץ חיים' או 'שער הכוונות'? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין למוד קבלה וכו', כדאי ללמד קדם את קבלת הרמ"ק שהוא ספר 'אילימה וכן ספר 'פרדס רמונים' שיהיה לו איזה משג מה הם הספירות וכו', ואחר כך טוב להתחיל ללמד את ספר 'אוצרות חיים' ולחזור על זה כמה פעמים, ולהתחיל ללמד 'עץ חיים' שאמר רבנו ז"ל שהוא ספר מוסר, וכמוכן שללמד ולהבין באמת את ספרי הקבלה צריכים ללמד הרבה את ספרי רבנו ז"ל מקדם, כמו שכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות תפלין הלכה ה' אות ל"ח) כי על פי הדברים האלה (הינו על פי דברי רבנו ז"ל) והיוצא בהם המבארים בדברינו, תוכל לעשות להך דרך להבין מעט מזער בדרכי הקבלה של הזהר הקדוש והאריז"ל להוציא מהם דרכים ועצות למעשה. על פי הקדמות נוראות ועצות אמתיות של דברי תורתו של רבנו ז"ל, שכל תורה ותורה וכל מעשה ומעשה היא פותחת שערים רבים של השגת אלקות, שעל ידי זה יכולין להבין גם כל דרכי הקבלה, אם תזכה לשקד על תורתו הקדושה יום יום בשקיפה רבה, עין שם.

וכשאדם בקי בספרי רבנו ז"ל אז בקלות הוא יכול ללמד את

ספרי הקבלה שהם ה'עץ חיים' וה'פרי עץ חיים' וה'שמונה שערים', העקר צריך להיות הלמוד באימה ויראה ברדת ובזיע ובצנעא גדולה, כידוע מה שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה א' סימן ה') על הפסוק (תהלים ל"א י"ט) "תאלמנה שפתי שקר הדברות על צדיק עתק בגאון ובזו" - הדברות על צדיק חי העולמים עתק, שהעתיק בכריותיו בגאון. אתמהה, בשביל להתגאות ולומר אני דורש במעשה בראשית, ובזו - אתמהה מבזה על כבודי. דאמר רבי יוסי בר חנינא: כל המתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא, בכבודו של מקום על אחת כמה וכמה; ולכן יראי השם וחושבי שמו לומדים קבלה בסתר ולא בגלוי כאשר נהוג היום, ולומדים את הלמוד הזה באימה וביראה ברדת ובזיע, כי סוף כל סוף מדברים פה מסתרי תורה שצריכים ללמד בסתר דיקא, ואמרו חכמינו הקדושים (סכה מ"ט): מאי דכתיב (שיר השירים ד' ב') "חמוקי ירכיך"? למה נמשלו דברי תורה כירך? לומר לך מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר; שידוע שזה סובב על סתרי תורה.

ולא כל אחד ראוי לזה, ומכל שכן וכל שכן שמלמדים את זה עם קלים וריקים ופוחזים וכו', ומכל שכן עם נשים וכו' - צריכים לברח משעורים כאלו, כי הם אינם יודעים מימינם לשמאלם. והיום נתרבו הבעלי דמיונות שקוראים את עצמם בעלי מקבלים, ובקלות הם עובדים על בני אדם, כי אין עוד דרך לעבד על בני אדם כמו עם חכמות הקבלה וכו', שוכחים את העקר שהוא הקדוש ברוך הוא, ומדברים גדולות בלשון קבלה, ועל פי רב נופלים גם במחשבות של נאוף, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רמ"ט) כי קבל"ה גימטריא נאו"ף וכו', ולצערנו הרב אנשים שוכחים מהעקר שהוא להסתפל על התכלית הנצחית להיות דבוק בו יתברך בדבקות אמת וכו', ורצים אחר אלו הבעלי דמיונות וכו', שקורין את עצמם בעלי מקבלים וכו', כי טבע של אנשים שאוהבים לרוץ אחר אדם שמדבר גדולות ולשונות של קבלה שהוא לא מביין וכו', ובאמת אלו הקורין את עצמם בעלי מקבלים וכו' אינם אלא בעלי דמיונות גדולים מאד

וכו', וכבר כמה פעמים נתגלה קלונם ברבים שאינם יודעים בין ימינם
ושמאלם, ומדמינים כל מיני דמיונות וכו', ומטעים את הבריות.

ולכן מי שרוצה ללמד ספרי קבלה עליו קדם לחזר הרבה בספרי
רבנו ז"ל שזה יביא אותו לעובדא ולמעשה להיות דבוק בו יתברך
בדבקות אמת, ולהתבודד עמו יתברך, וידוע אשר בלי התבודדות
ושיחה בינו לבין קונו הכל דמיון אחד גדול מאד, ובקלות יכולים
להטעות בני אדם ולהפיל אותם בנוקבא דתהומא רבא וכו' וכו'.

אשרי מי שבורח מאלו הבעלי דמיונות, שהם בעצמם שלוחי
הסמ"ך-מ"ם לְבַטֵּל אֶת הָאָדָם מִלְּלַמַּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא
ומדרש וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמב.

**איך זוכים להרגיש את השם יתברך כל הזמן בבחינת
"שויתי השם לנגדי תמיד"?**

שאלה:

מאת אהרן: לכבוד מוה"ר"ש. אני מודה לכם מאד כי
בזכותכם אני מתחזק יום יום.
אני כל כך רוצה להיות דבוק בהשם ולהיות שמח כל הזמן.
הרבה שנים אני רוצה לזכות לדבקות בהשם ואני לא
מצליח... איך זוכים להרגיש את השם יתברך בברור מכל
דבר ולהבין רמזים מכל מה שקורה לי? ואיך זוכים להרגיש
את השם יתברך כל הזמן בבחינת "שויתי השם לנגדי
תמיד"?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו תהיה בלשון שמדברים בו וכו', והנהגה זו היא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכוללת הכל. כי על כל מה שייחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחפץ ומשתוקק לדבר, אך שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כף, עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ואמר רבנו ז"ל שכמה וכמה צדיקים גדולים מפרסמים ספרו, שלא באו למדרגתם, רק על ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש מקטן ועד גדול, כי כלם יכולים לנהג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה, אשרי שיאחז בזה.

ולכן מי שרוצה להתקרב אל הקדוש ברוך הוא באמת עד

שיזכה להגיע אל דבקות אמתית בו יתברך, עליו לצית את רבנו ז"ל, ולהתבודד בכל יום עמו יתברך, לפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו בתמימות ובפשיטות גדולה מאד, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד). והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר "איי איי פראסטיק". גם אמה, שדבר עם כמה צדיקים גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצית את רבנו ז"ל בתמימות ופשיטות, ואז תזכה להגיע לכל טוב אמתו ונצחיו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמג.

מדוע יש חסידי ברסלב שלא טסים לאומן בראש השנה ומתקבצים בירושלים?

שאלה:

מאת חיים: לכוּבד הרב שיק שליט"א.

זכיתי להתקרב לרבנו הקדוש ואני מתחזק מאד מספריו

וְעֻצּוֹתָיו הַמְתוֹקוֹת מִדְּבַשׁ, אֶף קָשָׁה לִי מְאֹד לְקַבֵּל אֶת עֵינַי
הַנְּסִיעָה לְאוֹמֶן, שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֶן דְּוָקָא,
וּבְכָל שָׁנָה וּשְׁנָה. הֲאֵם זֶה הַכְּרַחֵי? וְמָה הַמְקוּרוֹת לְכַף בְּסִפְרֵי
רַבְנּוֹ?

וְאִיךְ מִסְבִּירִים אֶת זֶה שֵׁישׁ קְבוּץ גְּדוֹל שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב שֶׁלֹּא
טְסִים לְאוֹמֶן וּמְתַקְבְּצִים יַחַד בִּירוּשָׁלַיִם יַחַד עִם אֶחָד מִגְּדוּלֵי
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֹנוּ הַמְפֹרְסָמִים?

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי שְׁלַח, י' סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל חַיִּים נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְנּוֹ ז"ל אָמַר לָנוּ (חֲזִי מוֹהֲרֵי"ן סִימֵן ר"כ) מָה אָמַר לָכֶם, אֵין דְּבַר
גְּדוֹל מִזֶּה, הֵינּוּ לְהִיּוֹת אֶצְלֵי עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. אֶף עַל פִּי שְׁשָׂאָר
צְדִיקִים אֵינָם אוֹמְרִים כֵּן, כִּי אֶצְלָם אֵינּוּ חַיִּיב גְּדוֹל כָּל כֵּף לְהִיּוֹת
אֶצְלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הֲרִי עוֹד קָשְׂיָא אַחַת. [כְּלוּמַר בְּלֹא זֶה כְּבָר
מִקְשִׁים עָלָיו קָשְׁיוֹת הַרְבֵּה תָּמִיד, וְיִהְיֶה קָשָׁה עָלָיו עוֹד קָשְׂיָא זו גַּם
כֵּן מָה שֶׁהוּא מְזַהֵר בִּיּוֹתֵר לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא יוֹתֵר
מִשָּׂאָר הַגְּדוּלִים]. וְאָמַר, שְׁכָל עֶסְקוֹ הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַפְּלִיג אֲז
מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֵז בּוֹזוֹ הַלְּשׁוֹן:
"וְאוֹס זָאל אִיךְ אֵיךְ זָאגִין קִיין גְּרַעסְעֶרס דְּעַר פּוֹן אִיז נִיט פֶּאֶרְהֵנְדֵן,
אִי אַנְדֶּעֶרִי זָאגִין נִיט אַזוֹי, אִיז נֶאָךְ אַ קָשְׂיָא, גָּאָר מִיין זָאךְ אִיז
רֹאשׁ הַשָּׁנָה" [מָה אָמַר לָכֶם, אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה. וְאֵם אַחֲרִים אֵינָם
אוֹמְרִים כֵּן, נוֹ, זו עוֹד קָשְׂיָא עָלֵי, כִּי כָל עֵינַי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה].
גַּם כְּבָר אָמַר: "אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה דָּאַרְפֵן אֶלְע זִין" [עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
כָּלֶם צְרִיכִים לְהִיּוֹת].

וְכָל זֶה הִיָּה בְּאוֹמֶן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאַחֲרוֹן שָׂאז דְּבַר עֲמָנוּ זֹאת.
וְגַם מִכְּבָר דְּבַר עֲמָנוּ הַרְבֵּה שֶׁהוּא מְזַהֵר וּמְצַוֶּה לְכָל מִי שְׂרוּצָה

לשמע ולצית אותו שיהיה אצלו על ראש השנה; ואמר (חיי מוה"ר"ן סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקורבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח') "אכלו משמנים ושתו ממתקים כי חרות הוי"ה היא מעוזכם", וזה נאמר על ראש השנה. ואמר (חיי מוה"ר"ן סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ואמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו (חיי מוה"ר"ן סימן ת"ו) שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אפן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

ידוע אצלנו שהרב הקדוש רבי אהרן הרב מברסלב זכותו יגן עלינו, לא היה יכול להיות אצלו בראש השנה האחרונה תקע"א וכו' (עין חיי מוה"ר"ן סימן ת"ו) ענה רבנו ז"ל ואמר אז בקול חזק מעמק הלב: מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה, הינו מלהיות אצלו על ראש השנה. ואמר בזו הלשון בקול זיע סגיא " וואס זאל איך אייך זאגין קיין גרעסערס דער פון איז ניט פארהנדן, איי אנדעריי זאגין ניט אזוי, איז נאך א קשיא" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה, ואם צדיקים אחרים אינם אומרים כך אז עוד קשיא]. (כלומר הלא בלא זה כבר מקשין עליו קשיות הרבה, ויהיה קשה עוד קשיא זאת גם כן מה שהקפיד כל כך להיות אצלו על ראש השנה דיקא).

וְכַתֵּב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (שם) וּמְכַלֵּל דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁדָּבַר אֶז עִמָּנוּ לְמַדְנוּ כַּמָּה דְּבָרִים: לְמַדְנוּ עוֹד הַפְּעַם עֵצָם גְּדוֹל הַחַיּוּב לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. כִּי אִף עַל פִּי שִׁידְעֵנוּ זֹאת מִכְּבָר, אִף עַל פִּי כֵן מֵרְבוּי דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים אֶז בְּזֶה, וּמִתְנוּעוֹתָיו הַנּוֹרְאוֹת אֶז, הַבִּינּוּ עֵצָם הַחַיּוּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְבָאֵר זֹאת בְּכַתֵּב.

וְגַם אֶז לְמַדְנוּ שֶׁרְצוֹנוּ חֲזֵק לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה תְּמִיד לְאַחַר הַסֵּתְלָקוֹתוֹ, וְשִׂאִין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה.

וְגַם לְמַדְנוּ כַּמָּה צְרִיכִין לְחֲזֵק לְשִׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת מִדְּבַר שֶׁבְקָדְשָׁהּ, בְּפֶרֶט הַמְּנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁצְּרִיכִים לְשִׁבֵּר בְּיוֹתֵר וְלְהִיּוֹת דִּיקָא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַד שֶׁאֶפְלוּ אִם הוּא ז"ל בְּעֵצְמוֹ מְצוּה וּמִסְפִּים לְבָלִי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, חֲלִילָה לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה, וְצְרִיכִין לְהִזְהַר מְאֹד לְבָלִי לְשֶׂאֵל אוֹתוֹ שׁוּם שְׂאֵלָה עַל זֶה, כִּי הוּא יִשִּׁיב בְּדַאי לְבָלִי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ, וְאִף עַל פִּי כֵן בְּנִקְדַת הָאֱמֶת לְאֱמַתוֹ צְרִיכִין לְהִיּוֹת דִּיקָא [וְכֵן הוּא נוֹהֵג לְדוֹרוֹת].

וְעַנִּין זֶה נוֹגֵעַ לְמָה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִכּוֹת י:) 'בְּדֶרֶךְ שֶׁאָדָם רוֹצֵה לִילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ' כְּמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ רָש"י וְהוּא מְדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כ"ב) "לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים", וְכֵן בְּשִׁלּוּחַ מְרַגְלִים שֶׁהִכְרַח מִשֶּׁה רִבְנוּ בְּעֵצְמוֹ לְשִׁלְחָם, אִף עַל פִּי שֶׁבְאֱמַת רְצוֹנוֹ לֹא הָיָה כָּלֵל בְּזֶה. וְעַנִּין זֶה רְאִינוּ מִרְבְּנוּ ז"ל כַּמָּה פְּעָמִים, בְּפֶרֶט בְּעַנִּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְשֶׂאֵלוֹ אוֹתוֹ בְּעֵצְמוֹ וְהִשִּׁיב לָהֶם שְׂלֵא יִהְיוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהַתְּחִילוֹ לְהִתְעַקֵּשׁ, הֲלֹא שְׂמַעְנוּ מִכֶּם גְּדוֹל הָאִזְהָרָה לְהִיּוֹת אֶצְלָכֶם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעֵשָׂה עֵצְמוֹ כְּמַקְפִּיד עֲלֵיהֶם וְגָעַר בָּהֶם שְׂלֵא יִדְבְּרוּ יוֹתֵר, וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָּאוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאִף עַל פִּי כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת רְגִילִים לְעַמֵּד לְפָנָיו, וְשְׂמַעְנוּ וְהִבְנוּ בְּרָמְזוֹ וּבְפִירוּשׁ שֶׁפְּנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ אִינוּ נוֹחֵה בְּזֶה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרַח לוֹמֵר לָהֶם כִּךְ מִחֲמַת שְׂשׂוֹאֲלִים

אותו על זה. וַיֵּשׁ בְּזָה הַרְבֵּה לְסֵפֶר [כְּמוֹבָא (שיחות הר"ן רי"ד) כְּשֶׁאָדָם שׁוֹאֵל לְהַצְדִּיק אִם לַעֲשׂוֹת דְּבָר שְׂיֵשׁ בּוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּשִׁבְלֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא רְאוּי לֹא לְהִשָּׁיב וּלְצוּוֹת עָלָיו שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת. וְאִף עַל פִּי כֵן הַשׁוֹאֵל אֵין צְרִיךְ לְקַיֵּם דְּבָרָיו, וְאָמַר אֲז רַבְּנֵנוּ ז"ל כֹּל מַה שֶּׁהַצְדִּיק מְצַוֶּה לַעֲשׂוֹת צְרִיךְ לְקַיֵּם, רַק כְּשֶׁמְצַוֶּה שְׁלֵא לַסַּע עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצִלּוֹ, זֶה אֵין צְרִיךְ לְקַיֵּם וְכו', עֵינֵי שָׁם].

וְכֵן הוּא נוֹהֵג לְדוֹרוֹת - שְׁכַפְּשׁוּאֵלִין לְהֵרֵב וְהַמְנַהֵיג עַל דְּבָר שְׂיֵשׁ בּוֹ כְּעֵין מְסִירַת נֶפֶשׁ, צְרִיךְ לְהִשָּׁיב לְאוֹ, אִף עַל פִּי שְׁבָאֲמַת לְאָמְתוֹ רְצוֹנוֹ שְׂיִמְסַר נַפְשׁוֹ וַיִּשְׁבֵּר כֹּל הַמְּנִיעוֹת. עַל כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב וּלְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת בְּאָמַת לְאָמְתוֹ, צְרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד לְבִלִּי לְשׂאֵל אוֹתוֹ בְּזֶה כְּלָל, עֵינֵי שָׁם בְּחַיֵּי מוֹהֲרֵינָן כֹּל זֹאת בְּאַרִיכוּת.

לְדַעֲתִי אַחַר כֹּל הַשִּׁיחוֹת הָאֵלוֹ שֶׁרְשָׁמָם מוֹהֲרֵינָת ז"ל אֵין מַה לְהוֹסִיף כְּלָל עַל זֶה, וְסוֹף כֹּל סוֹף אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ "מְמַנִּי אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֲלֵא מוֹהֲרֵינָת ז"ל" וְלִכֵּן מַה יֵּשׁ לְהוֹסִיף עַל דְּבָרָיו? וּמַה שֶּׁאָתָּה כּוֹתֵב "אֲחַד מְגִדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ" אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ בְּמַה אָתָּה מְגִדִיר אוֹתוֹ 'גְּדוּל'... כְּמַה מְטַר הוּא? אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא סוֹבֵל מִפְּחַד גְּבָהִים וְלִכֵּן הוּא מְפַחַד לְנִסְעַ בְּמִטּוֹס וְכו', שְׂיִדוּעַ שְׂמִי שְׁסוֹבֵל מִפְּחַד גְּבָהִים הוּא סוֹבֵל עַל הַעֲצָבִים וְכו', וְלִכֵּן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי זֶה שְׂמִסִּית אוֹתָךְ לֹא לְנִסְעַ לְאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּשַׁעַת שֶׁרַבְּנֵנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ בְּקֶשׁ שֶׁנְּבוֹא אֲלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן דִּיקָא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תמוז.

מה ההגדרה של "ריח נאוף" המזכר בדברי רבנו?**שאלה:****מאת דביר: מה ההגדרה של "ריח נאוף" המזכר בדברי רבנו?****תשובה:**

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דְּבִיר נָרוּ יְאִיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ל"ב) כי רוחו של משיח לא יכול לסבל שום נאוף כלל, אפלו ריח של נאוף וכו', הינו כל דבר שקשור עם נאוף וכו', זה כבר פוגם בנשמתו, וגורם כחם על נשמתו, וכמו שאמר מוהר"ן ז"ל שאפלו אם אדם נכשל בהרהור רע אחד במשך שבעים שנה שחי בזה העולם, גם כן רע ומר מאד, ומכל שכן כשאדם שרוי בנאוף וכו', או אפלו שאין לו רק ריח נאוף וכו', שלא שומר על עיניו וכו', ומסתפל על כל אשה שעוברת בשוק וכו', הוא כבר גורם פגם גדול לנשמתו, ומנתק אותה ממנו יתברך. ולכן צריכים הרבה להתפלל להקדוש ברוך הוא שיהיה נקי מאריך אנפין דקלפה המוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ב) שבכל צד שהוא רק מסתפל וכו', הוא רואה אשה וכו' ומהרהר אחריה וכו', שזו קללה מהתוכחה (דברים כ"ח ל"ד) "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה", כי מי שלא שומר על העינים שלו נעשה משגע ממש פשוטו כמשמעו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ו) שרב המשגעים משתגעים רק מחמת תאות נאוף, ולא עוד, אלא מזה בא שיש להם אחר כך קשיות וספקות על צדיקים הדבוקים בו יתברך.

הקדוש ברוך הוא יציל אותנו מנאוף ומריח נאוף, ונזכה להיות דבוקים רק בו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמה.

האם יש ממה לחשש כשמעסיקים אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות?

שאלה:

מאת אברהם: שלום למורנו הרב שליט"א. אני מקוה שאתם בקו הבריאות. יש לי בית חרשת, ועובדים אצלי רק אנשים חרדים, אך לאחרונה קבלתי הצעה שנראית כטובה לעסק לקבל לעבודה שני אנשי מקצוע שאינם שומרי תורה ומצוות. האם יש ממה לחשש?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שבני אדם מפרידים בין אדם למקום לבין אדם לחברו, וזו טעות חמורה, כי באמת זה הולך ביחד - אם האדם מזלזל במצוות וכו' ואינו בסדר בין אדם למקום וכו', בודאי הוא לא יהיה בסדר בין אדם לחברו, כי אם הוא לא מפחד מהקדוש ברוך הוא, איך הוא יפחד מבן אדם? והוא עלול לגנוב ולגזול ולעשות עול וכו'. ואותו דבר אם רואים שאחד מסתדר עם הזולת צריכים לדעת שהוא מסתדר גם עם הקדוש ברוך הוא, כי כשאדם מתנהג עם הזולת באהבה ובהבנה הדרית, סימן שכבכול עם הקדוש ברוך הוא הוא

גם כן מתנהג ככה וכו', ולהפך - כשאדם פרא אדם ורב עם כל אחד ואחד, ומתלוצץ מכל אחד ואחד, מראה לדעת שכביכול גם עם הקדוש ברוך הוא הוא לא שלם, הינו שאין לו אמונה בו יתברך, כי אי אפשר להפריד בין מצוות של בין אדם לחברו ובין מצוות של אדם למקום, כי זה הולך ביחד.

ולכן אם אחד לא שומר שבת ואוכל טרפות ונבלות, לא יכולים להאמין לו בעסקים שהוא לא יגנב את בעל הבית וכו', וכמו כן אם אדם הולך עם לבוש חרדי וכו' אבל לא מסתדר עם אף אחד, סימן שהוא לא מסתדר גם עם הקדוש ברוך הוא, ומשהו חסר ביראת שמים שלו וכו', ולכן גם לו לא יכולים להאמין בעסקים שהוא לא יגנב את בעל הבית וכו', וכבר אמר הקדוש ברוך הוא לשמואל הנביא (שמואל א' ט"ז) "כי האדם יראה לעינים והוי"ה יראה ללבב", ואם הקדוש ברוך הוא אמר את זה לשמואל הנביא שהיה נקרא 'רואה' שראה את הכל, כי הרי היה נביא, מה נעשה קטני ערך כמונו? ולכן אנחנו צריכים רק לראות אם הוא ירא שמים ומקיים את המצוות בשלמות, אזי יש לו חזקת כשרות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמו.

האם זה נכון שהמשג "הר של זבל" המובא בספורי מעשיות מתכונן לחסידות מסימת?

שאלה:

מאת אלחנן: בספר ח"י מוהר"ן (בהוצאה בה ה'תשס"ו: ההשמטות) מובא מסורת בנוגע למשג "הר של זבל" במעשה מהשבועה בעטלירס, המספרת שר' נחמן אמר שהר של זבל

מתייחס להסידות מסוימת. האם הרב יודע מה מקורה של
מסורת זו? ומה דעתו עליה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלהנן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שההוצאה הזו מלאה שקרים ודמיונות
וכו' מאיזה בעל דמיון זקן וכו' שדבר כל דבר אסור על מי שרק
היה יכול וכו', והוא היה עם הארץ גמור, ולא רק על כמה חסידיות
מסוימות הוא דבר וכו', והכל בשם רבנו ז"ל, אלא רחמנא לישזבן
דבר נגד כל הש"ס עפרא לפומיהו מה שאמר על זה, שאין ראוי לחזור
על האפיקורסות שאמר על למוד גמרא וכו', ולכן אין מה להתייחס
לכל מה שכתוב בהשמטות האלו, וידוע שכל אנשי שלומנו מפחדים
לדבר נגדם וכו', ותהלה לאל אני לא מפחד להגיד את האמת, שהם
סתם פת משגעים ומסממים וכו' וכו', ומה לעשות זו המציאות המרה
שבכל מקום שיש חשך ומדליקים בחוץ פנס של אור אחד, אזי כל
הזבובים והיתושים וכו' מסתובבים סביב האור וכו', וחבל לכבות
את האור בשביל אלו הזבובים והיתושים וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שישלח רפואה שלמה לכל חולי הנפש,

ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמוז.

**אני המפרנסת היחידה, ובעלי יושב כל היום בבית
במקום להביא פרנסה**

שאלה:

מאת רנה: כבר תקופה ארוכה בעלי לא עובד ואני המפרנסת היחידה. הוא נמצא בבית כל היום ואפילו את התפלות הוא מתפלל בבית. יש לנו ששה ילדים בלי עין הרע, ההוצאות גדולות וכל ילד עם הבעיות שלו, וברגע שאני שואלת "מה יהיה? אולי תמצא עבודה כלשהי?" הוא מסתגר בתוך עצמו. הצעתי לו ללכת ליעוץ, אף הוא סרב, ואני ממש מיואשת. מה אפשר לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל רנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכל ההתנהגות של בעלך זה לא נורמלי, כי הרגע שאדם מסתגר בתוך הבית הוא צריך פסיכיאטר דחוף מאד, ואף שזה קשה לומר לך, אבל זו המציאות המרה, ולכן יפה שעה אחת קודם, כי סוף כל סוף יש לך ששה ילדים וצריכים לפרנס אותם, ולכן את צריכה לדבר אתו פתוח ולערב גם את המשפחה, ולא להשאיר את זה כן, כי המצב רק יחמיר יותר ויותר, וחבל לך לחכות אפילו יום אחד.

יהודי מאמין בהקדוש ברוך הוא מכרח ללכת להתפלל את השלש תפלות במנין דיקא, והרגע שאדם לא הולך לבית הכנסת כבר צריכים לחשש שמשהו השתבש אצלו בשכלו וכו', וכן תעשי כל מיני מאמצים שבעולם לערב את המשפחה, כי חבל מאד,

הוא יכול להיות אברך מצוין, אבל הרגע שסוגר את עצמו בתוך הבית ולא יוצא, מרחים לערב פסיכיאטר באפן הכי דחוף.

הקדוש ברוך הוא ישלח לו רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמוז.

האם כשצריכים להתפלל על ענין חשוב ראוי להפסיק את הלמוד ולקרא תהלים?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק היקר.
השם יתן לכם שפע ברכה והצלחה והרבה סייעתא דשמיא בזכוי הרבים ובהצלחת הנער הנושר.
קראתי בספרים של הרב על מעלת וחשיבות קריאת תהלים, ומאידיך על החשיבות בלמוד הגמרא. בישיבה שלמדתי בבני ברק ראיתי שהיו מקרים שרבני הישיבה היו מפסיקים את הלמוד של כל הבחורים כדי לומר פרקי תהלים לרפואת תלמיד חכם גדול או לצרף השעה כגון בטול גזרות קשות. האם כן צריך לנהג או שעדיף להמשיך בלמוד הרגיל של סדר הישיבה ורק לומר שלומדים לרפואת פלוני או להצלחת עם ישראל לנכח המצב הקשה בו אנו נמצאים?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (שבת י) זמן תפלה לחדוד וזמן תורה לחדוד; יש זמן ללמד, ויש זמן להתפלל, ויש זמן להגיד תהלים, ומי שרק שומר את הזמן שלו יש לו זמן להכל. בודאי אם אחד זקוק לרחמי שמים מרבים וראש הישיבה מבקש את התלמידים להפסיק עכשו את הלמוד ולומר עכשו תהלים על זה שזקוק לרחמי שמים, בודאי צריכים לציית אותו.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכר להיות מסדרים עם הזמן, ואז נספיק ללמד הרבה תורה, וכן נספיק להתפלל להקדוש ברוך הוא את השלש תפלות - שחרית, מנחה וערבית, וכן נתמיד באמירת תהלים ושיחה בינו לבין קונו, כי מי שמסדר עם הזמן יש זמן להכל. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תמט.

אני פרוז כמעט שנה, ואינני יודע מה להחליט לגבי ההמשך

שאלה:

מאת אברהם: שלום לכבוד הרב. יש לי ילד בן שנה, אך כבר אחת עשרה חודשים יש לי בעיות בשלום בית ואני פרוז. בעוד כמה ימים יתנהל דיון נוסף, ואני ממש מבלבל ואין לי משג מה להחליט לגבי ההמשך. אודה לרב אם יעץ לי ויתפלל עבורי. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כָּל כֶּף חָבַל שְׂאֵתָה עֵקֶשׁן גְּדוֹל מְאֹד וְלֹא רוּצָה לוֹתֵר לְאַשְׁתָּה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָמַל עָלֶיךָ וְנָתַן לְךָ אִשָּׁה יְקָרָה, וְזִכִּיתֶם לְבֵן חֲמוּדָה, וְתִכְףּ וּמִיד אַחַר הַלְדָּה נִכְנַסְתָּ בְּזִכְרוֹתֶיךָ עִם אֲשֶׁתְּךָ, וּבִמְקוֹם לְהוֹרִיד אֶת הָרֵאשׁ וּלְוֹתֵר וְכוּ' אֵתָה עֵקֶשׁן גְּדוֹל מְאֹד וְרַב אֵתָה וְכוּ', וְשִׁכַּחְתָּ אֶת הַכָּלָל הַמְפָרֵס "תְּהִיָּה חֲכָם וְלֹא צוֹדֵק".

מָה אָמַר לָךְ, מִי שֵׁיִשׁ לוֹ שֶׁכֵּל יָכוֹל לְהִמָּנַע מִגְּרוּשִׁין לְגַמְרֵי, כִּי כְּשׁוּג מִתְחַתְּנִים תְּמִיד צְרִיכִים לְדַעַת שְׁעַכְשׁוֹ מִתְחַבְּרִים שְׁנֵי הַפְּכִים לְגַמְרֵי, כִּי כֶּף אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן פ') שְׁעַקֵּר הַשְּׁלוּם הוּא כְּשֵׁנֵי הַפְּכִים מִתְאַחֲדִים בְּדַעַת אַחַת, וְאִיפֹה יֵשׁ עוֹד שְׁנֵי הַפְּכִים כְּמוֹ בְּנֵי זוּג? הוּא בָּא מִרְקַע אֶחָד וְהִיא בָּאָה מִרְקַע אַחֵר וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים לְחַבֵּר אוֹתָם יַחַד וּלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָם לְחִיוֹת בִּיחָד בְּאֵהָבָה גְּדוּלָּה וּבִהֲבָנָה הִדְרִית, וְאַחַד יוֹתֵר לְשֵׁנִי, וְזֶה לֹא הוּלָךְ מִיּוֹם לְחַבְרוֹ, זוֹ עֲבוּדָה קָשָׁה שְׁשֵׁנִי בְּנֵי הַזּוּג צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בָּהּ, וְצְרִיכִים לְדַעַת וּלְהַבִּין - לָמָּה הִתְחַתְּנוּ? כְּדֵי לְבָנוֹת בֵּית נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׂרִשְׁתָּהּ הַזֶּהָב שֶׁל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת וּלְחַנֵּךְ אוֹתָם בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט ב') "חֲסִדֵי הַיְי"ה עוֹלָם אֲשִׁירָה לְדוֹר וָדוֹר אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי".

אֲשֶׁרֵי הַזּוּג שְׁמִכְנִיסִים אֶת הַדַּעַת הַזֶּה בְּעֲצָמָם, שְׁבִהֲתַחְלָה יִלְךְ לָהֶם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם בָּאִים מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת וּרְקַעִים שׁוֹנִים וְכוּ', וּמָה גַם מַעֲדוֹת שׁוֹנוֹת וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהַהוֹרִים מִתְעַרְבִים תְּמִיד בֵּין זוּג טָרִי וְכוּ', וְעַל הַזּוּג לְהִתְחַזֵּק בֵּיתֵר שְׂאֵת וּבִיטֵר עַז בְּכָל מִינֵי אִפְגָּנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְאַהֲבָה וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי, וּלְהַשְׁתַּדֵּל שְׂתַהֲיָה בִּינֵיהֶם הַבְּנָה הִדְרִית, וְאִזּוֹ שׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר וּלְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, שְׁזֶה קָשֶׁר בְּרִיא וְשָׁלֵם, אֲשֶׁרֵי הַזּוּג שְׁמִקְיָמִים אֶת זֶה.

וְיִדוּעַ מָה שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן רס"ד) שְׁצְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ, כִּי אָמַר הָלֹא הַנָּשִׁים הֵם סוּבָלִים צַעַר וְיִסוּרִים גְּדוּלִים מְאֹד מְאֹד מִלְּדִיָּהֶם, צַעַר הָעֵבֹר וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כְּאֲשֶׁר יִדוּעַ לְכָל עֲצָם מְכֹאוֹבָם וְצַעֲרָם וְיִסוּרֵיהֶם בְּכַמָּה אִפְגָּנִים הַקָּשִׁים וּכְבֵּדִים

מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקרום, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג.) 'דיינו שמגדלות את בנינו ומצלת אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד.

מי יתן שתכניס את הדבורים האלו אל תוך לבך, ולא תצטרך להתגרש, כי חבל מאד מאד שתשבר במו ידיך את הנשואין שלך וכו', בזה העולם צריכים להיות ותן ואז מצליחים בחיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנ.

בשנה האחרונה קרו מקרים טראגיים בבית הספר בו אני עובדת. מה עלינו לעשות?

שאלה:

מאת בת שבע: לכבוד הרב.

אני מורה בבית ספר גדול מאד בבאר שבע, ובשנה האחרונה רבו בו מקרים טראגיים של מות ומחלות לא עלינו. החלפנו את המוזות בבית הספר ואנחנו חסרי אונים. רצינו לשאל מה עלינו לעשות וממה זה בא לנו. יש לצון שמדבר בבית ספר תיכון חלוני. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל בת שבע תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

טוב מאד שהחלפתם את המזוזות במזוזות כשרות, כי כל הבעיות שרק קורות באיזה מקום, צריכים תכף ומיד לבדק את המזוזות אם הן כשרות, כי המזוזה היא שמירה גדולה בבית ובחוץ.

מה טוב ומה נעים להכניס בבית הספר שידברו מהקדוש ברוך הוא - להחזיר בילדים אמונה שזה יסוד גדול ביהדות, כי האמונה הקדושה בו יתברך זה מה ששומר את האדם, ולצערנו הרב נתקם (דברים ל"א י"ז) "הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלה", ולכן כדי להנצל מכל מיני צרות ויסורים וכו', מחלות וחלאים רעים וכו' ומקרים טראגיים וכו', צריכים להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולהכניס אמונה בתלמידים, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן ג') בראותך שנוי מעשה, אל תאמר מקרה הוא, אלא תאמין כי זה השגחת השם יתברך; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ד) לפעמים הקדוש ברוך הוא שולח צער לאדם ומכה אותו ומפיל אותו לחלשה, אין זה כי אם בשביל אמונה; ולכן מכרחים ללמד עם התלמידים אמונה בו יתברך, ואם יש איזו מניעה מצד ההנהלה, אז עושים את זה בדרך עקיפה וכו' וכו', כי סוף כל סוף כלנו בני אברהם יצחק ויעקב, ואני רואה שבית ספר מתיר שיהיו מזוזות על דלתי הכתות, סימן שיש להם אמונה.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנוזכה ככר כלנו לחזר אליו יתברך, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנא.

**אני רוצה לטוס בט"ו באב לאומן, אך הורי לא מסכימים
בגלל המצב הבטחוני השורר שם**

שאלה:

מאת בתיה: לכבוד קדשת מוה"ר א"ש שליט"א.
אני מאד רוצה לטוס השנה בט"ו באב לאומן, אך הורי לא
מסכימים כל כך משום המצב הבטחוני השורר שם, ובגלל
שכדי לטוס בתאריך הזה צריכים כבר להרשם ולשרון מקום
בטיסה, אני אובדת עצות. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל בתיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

עכשו יש גם בן נסיעות מארגנות שנוסעות נשים אל ציון רבנו
ז"ל, ולכן את יכולה גם בן להתחבר עם אחת מהקבוצות האלו, ולא
לחכות עד ט"ו באב, כי עכשו יחסית המצב רגוע בחלק זה של
אוקראינה, ומקייב עד אומן אין שום חשש לנסע, ובלבד שזה יהיה
בקבוצה מארגנת, ואת יכולה להגיד את זה להורים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתגיעי לשמה ותפעלי אצל ציון רבנו
ז"ל כל מה שאת צריכה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנב.

**בתנו מתגוררת לבדה בארצות הברית ולא מוכנה לחזור
ארצה. מה אפשר לעשות?**

שאלה:

מאת אורית: שלום לכבוד הרב.
מזה כשנתיים ימים בתי מתגוררת לסרגוין בהוואי שבארצות
הברית. אנו ההורים מנסים לשכנע אותה לחזור לארץ, אבל
היא לא מוכנה להקשיב, ולמרות שאנו מנסים לדבר על לבה
בדרכי נעם, בכל שיחת טלפון מתעורר בינינו ופוח.
היא רוצה לקבל אשרת עבודה, ואנו בדאגה גדולה שחלילה
היא תתחבר לחברה של גויים. אנו זקוקים מאד לעצת כבוד
איך להתנהל אתה, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל אורית תהיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין עצה אחרת אלא תפלה - להתפלל להקדוש-ברוך-הוא
שיהפך את לב הבת שלכם לטובה, כי מה שתפלה פועלת שום דבר
בעולם לא פועל, ובפרט תפלת אבות על בנים, ועקר התפלה שאתם
צריכים להתפלל - שתמצא בחור יהודי להתחתן אתו, ועל ידי זה
היא תהיה שמורה כבר מהכל.

חזקו ואמצו מאד בתפלה להקדוש-ברוך-הוא, ודעו לכם כי מה
שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ואמרו חכמינו הקדושים
(ברכות ל"ב:) אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה - יחזור ויתפלל, שנאמר
(תהלים כ"ז י"ד) "קוה אל הוי"ה חזק ויאמץ לבך וקוה אל הוי"ה", כי
בדאי אם מתעקשים אצלו יתברך פעם אחר פעם ולא מתעייפים

בתפלה, אָזי רואים ישועות גדולות, ולכן רק זו העצה - להתפלל בכל יום על הצלחת הבת, ותראו נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנג.

**בנותי לא מוכנות לפגוש את אשתי החדשה.
מה אפשר לעשות?**

שאלה:

מאת אסף: לכבוד הצדיק מיבנאל שלום.
אני נשוי בנשואים שניים, יש לי שתי בנות בגילאי תשע ועשר מהנשואים הראשונים, וגם לאשתי יש שני בנים מהנשואים הראשונים.
בנותי לא רוצות בשום אופן לפגוש את אשתי ובזכות בגלל שהתחתנתי אתה, ואני מצדי לא יכול להכריח אותן לפגוש אותה ולקבל אותה. מה עלי לעשות כדי לשפר את המצב? תודה על תשובתך.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שאלו התוצאות של כל גרושין, יהיה מי שיהיה וכו' ויהיה מה שיהיה וכו', והצדק שיהיה עם מי שיהיה וכו', כי מי שסובל בגרושין זה רק הילדים, ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (גיטין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה - אפלו מזבח מוריד

עָלְיוּ דְמַעוֹת, וְנִשְׁאַלָהּ הַשְּׂאֵלָה לְמָה דְוָקָא הַמְזַבַּח מוֹרִיד דְמַעוֹת?
 לְמָה לֹא שָׁאֵר כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ כְּגוֹן הַכִּיּוֹר, הַשֶּׁלֶחֶן, הַמְּנוֹרָה וְהָאֲרוֹן וְכוּ'?
 אֲלָא הַמְזַבַּח מוֹרִיד דְמַעוֹת כְּאוֹמֵר "מִסְפִּיק קְרַבְנוֹת הַבֵּיאוּ עָלַי, וְלִכְּנָן
 אֲנִי לֹא צָרִיךְ יוֹתֵר קְרַבְנוֹת", כִּי בְּגֵרוּשֵׁינָן מִי הַקְרַבְנוֹת? הַיְלָדִים! וְלִכְּנָן
 הַמְזַבַּח דִּיקָא מוֹרִיד דְמַעוֹת, כִּי יֵשׁ עָלְיוּ מִסְפִּיק קְרַבְנוֹת וְהוּא לֹא
 צָרִיךְ שְׂבִיאוּ עָלְיוּ עוֹד קְרַבְנוֹת.

וְלִכְּנָן כָּל מִי שְׂמַתְגַּרֵּשׁ בְּשַׁעָה שְׂיֵשׁ יְלָדִים, וְהוּא עוֹד פְּעַם
 מִתְחַתֵּן, הוּא צָרִיךְ לְקַחַת אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן שְׂהֵיְלָדִים לֹא יִרְצוּ לְלַכֵּת
 לְאִשְׁתּוֹ, אוֹ לְהַפְּךָ אֶל הַבַּעַל הַשְּׂנִי וְכוּ', כִּי דְבַר זֶה טְבַעֵי אֲצַל
 יְלָדִים.

יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַמִּיד תְּבַשְׂרוּ לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תנ"ד.

**כְּבָר עֲשָׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁתִּי יוֹרֵדֶת לְחַיֵּי וְשׁוֹפְכַת אֶת דָּמִי,
 וְאֲנִי לֹא רוֹאֶה פְּתָרוֹן חוּץ מִגְרוּשֵׁינִי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֵאִיר: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק מִיִּבְנָאֵל.

אֲנִי נִשְׂוִי לְאִשְׁתִּי כְּמַעַט עֲשָׂרִים שָׁנָה וּבְרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ
 שְׂמוֹנֶה יְלָדִים, אֶף כָּל הַשָּׁנִים הָיוּ לָנוּ בְּעִיּוֹת חֲמוּרוֹת בְּשִׁלּוּם
 בַּיִת.

אֲשֶׁתִּי יוֹרֵדֶת עָלַי וּמְבַזָּה אוֹתִי בְּנוֹכַחוֹת הַיְלָדִים, הִיא שׁוֹפְכַת
 אֶת דָּמִי וּמוֹצִיָּאָה אֶת הַעֲצָבִים שְׁלָהּ עָלַי עַד שֶׁהִגִּיעוּ מַיִם עַד
 נִפְטָה, וְאֲנִי כְּבָר לֹא יְכוּל לְסַבֵּל אֶת הַהִשְׁפָּלוֹת הָאֵלוּ. אֲנִי לֹא
 רוֹאֶה בְּרָרָה אַחֲרַת אֲלָא לְהַתְגַּרֵּשׁ, וְאֲשַׁמַּח לְקַבֵּל אֶת עֲצַתְכֶם
 בְּעֵינָיו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהחיים לא קלים לאף אחד, ומנסים את כל אחד בנסיגות מאד מאד קשים זה בכה וזה בכה וכו' וכו', וכמו שאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן ש"י) כל מה שאתה רואה בעולם, כל מה שנמצא בעולם, הכל בשביל הבחירה והנסיון, הינו שמנסים את כל אחד בכל מיני נסיגות קשים ומרים לראות לאיפה יבחר לברוך וכו' - אחד בורח רק אל הקדוש-ברוך-הוא וכו', ואחד בורח אל תוך האש ונכנס במחלקת ובמריבות ומסתבך יותר ויותר וכו'.

ולכן אתה מוכרח להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ולא להשכר משום דבר, כי כך גלה הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו: כשאדם פוגם במחשבה - הוא סובל מהילדים שלו, וכשאדם פוגם בדבור - הוא סובל מאשתו, וכשאדם פוגם במעשיו - הוא סובל מבני אדם.

ולכן ראוי לחזור בתשובה שלמה במחשבה דבור ומעשה שלו, ועל ידי זה יתפרדו כל פועלי און, ויתבטל כל הסבל שסובל מהם, ולכן אתה צריך להתאזר במדת הסבלנות, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכר מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה') לפום צערא אגרא, ודע לך כשאדם עוצר את עצמו לא לכעס, בזה, אפלו שנמצא במדור הקלפות וכו' הוא עולה עד עולם האצילות, שהוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות וההמנעות מהכעס שבדרך כלל בא מגאות וישות. אדם צריך לבטל את עצמו כל כליו ואליו יתברך, ושלא יהיה לו אפלו משהו תרעמת על

אשתו וכו', כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת".

אני יודע שכואב לך מאד מהבזיונות שאתה סופג מאשתך, אבל אתה צריך לדעת שהכל הוא בחשבון צדק ממנו יתברך, ולכן אין ברירה אחרת אלא לשתק, וכמו שפרש החיד"א את הפסוק (בראשית כ"ה י"ד) "ומשמע ודומה ומשא" - הינו לשמע, לדם ולסבל, וצדיקים פּרְשׁוּ אֶת הַפְּסוּק (במדבר ז' י"ד) "כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת" - "כף אחת" - הינו כפיפה אחת שאדם כופף את עצמו לפני הזולת, זה כבר שוה "עשרה זהב". ולמה? כי "מלאה קטרת". ואמרו חכמינו הקדושים (יומא כ"ו) "שקטרת מעשרת שלבסוף יהיה עשיר ולא יצטרף טובות מאף אחד, כי בזה שאדם מתכופף רק לזמן מועט, זה כבר שוה עשרה זהב ולבסוף יהיה בעצמו נעשה עשיר.

ולכן אין עצה אחרת לתת לך - רק סבל סבל שזה שוה כסף, כמאמרם ז"ל (ברכות כ.) מתון מתון ארבע מאה זוזי שויןא [אם מחכים רק מרויחים]. אני יודע שזה קשה לך מאד מאד לספג כל כך הרבה בזיונות ושפיכות דמים וכו' וכו', עם כל זאת עליך לזכר שיהיה הרבה יותר סבל כשתתגרש מאשתך וכו', שאז אתה תסבל יותר ויותר, והעקר שהילדים יסבלו סבל בלתי נסבל, ולכן עצור ואל תכנס בלחץ, אלא שתק שתק, ועל ידי זה הכל יתהפך לטובה, ותקבל את הכל לכפרת עוונות.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתקנים את הדברים האלו, ואז טוב לך כל הימים, כי החיים כל כך קצרים, שחבל מאד מאד לריב ולהתופח עם אשתו וכו', אף שתהיה צודק אלף אחוז וכו', מה כבר יהיה אם אתה תהיה צודק? אם יש לך אשה קשה כמו אבן וכו', אזי למה לך לריב עמה ביום ובלילה, ולהראות שאתה צודק וכו', זה לא יועיל בשום פנים ואופן, ולכן שתק שתק וכו', ותאמין לי שזה יכאב לה הרבה יותר שאתה לא עונה לה וכו'.

כָּל כֶּף כּוֹאֵב לְשִׁמְעַ שְׁזוּגוֹת רַבִּים בִּינִיָּהם, מִתּוֹכָהֶם יוֹמֵם וּלְיָלֵה, וּמְמַרְרִים לְעֵצְמָם אֶת חֲיִיָּהֶם, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַסְּפוּר שְׁלוֹ וְכוּ', וְאֵף אֶחָד לֹא שָׁם לֵב שְׁאֲנַחְנוּ כְּמוֹ דְּגִים בַּיָּם, וּכְמוֹ שְׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל אָדָם (קִהְלֵת ט') "כִּי גַם לֹא יָדַע הָאָדָם אֶת עֵתוֹ כַּדְּגִים שְׁנֹאֲחִזִּים בְּמִצּוּדָה רָעָה וְכַצְּפָרִים הָאֲחִזוֹת בְּפֶחַ כְּהֵם יוֹקְשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתְּפוּל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם". וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים דְּרָשׁוּ עַל זֶה (סְנֵהֲרִין פ"א:; מֵאֵי דְכָתִיב (קִהְלֵת ט') "כִּי גַם לֹא יָדַע הָאָדָם אֶת עֵתוֹ כַּדְּגִים שְׁנֹאֲחִזִּים בְּמִצּוּדָה רָעָה"? מֵאֵי מִצּוּדָה רָעָה? אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: חֲכָה. וּפְרַשׁ רַש"י: שֶׁהוּא רַע וְחֻלְשׁ וְקִטְוֹן וְאוֹחִזוּ בּוֹ דְּגִים גְּדוּלִים פִּתְאוּם וְאֵינוֹ רוֹאֶה, וְאֵינוֹ דּוֹמֵה לְנֹאֲחִזוּ בְּרִשְׁתּוֹת עַל יְדֵי מֵאָרֵב וְתַחֲבוּלוֹת; הֵינּוּ אָדָם נִמְצָא בְּתוֹךְ הַיָּם הַסּוֹעֵר שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה, וּכְמוֹ דְּגִים שְׁנִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַיָּם וּבְכָל עֵת בְּאִים דְּיִגִּים וּמוֹרִידִים רִשְׁתּוֹת לְתוֹךְ הַמַּיִם וּמוֹצִיאִים מִשָּׁם דְּגִים, כֶּף הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה - בְּכָל פְּעַם פִּתְאוּם מוֹצִיאִים כְּמָה בְּנֵי אָדָם מִזֶּה הָעוֹלָם וְכוּ', וְאֵף אֶחָד לֹא לוֹמֵד מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל מִזֶּה, שְׂזָה יִכּוֹל לְקַרּוֹת גַּם לוֹ יוֹם אֶחָד וְכוּ', וְתַמִּיד נִדְמָה שָׂרָק לְזוּלַת זֶה קוֹרֶה, אֲבָל לִי זֶה אֵף פְּעַם לֹא יִקְרָה וְכוּ', וְלִכֵּן מִחֲמַת קִטְנוֹת הַדַּעַת וְהַמְחִין הָאֵלוֹ הָאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ רַבִּים בִּינֵיהֶם, וְלֹא מִסְתַּדְרִים יַחַד עַד שֶׁמִּתְגַּרְשִׁים, וְרַחֲמֵנוֹת גְּדוּלָה עַל הַיְלָדִים שֶׁהֵם נִשְׁאָרִים יְתוּמִים חַיִּים וְכוּ', וְהֵם צְרִיכִים לְסַבֵּל כָּל הַחַיִּים, כִּי אִם הַהוֹרִים מִתְגַּרְשִׁים זֶה נִשְׁאָר צְלֻקָת עַל הַיְלָדִים לְמִשְׁךָ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁשָּׁמוֹ שְׁלוֹם יָשִׁים שְׁלוֹם בְּבִיתְךָ וּבְכָל בֵּיתִי יִשְׂרָאֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תנה.

האם לוותר על דרישותי ולתת לאשתי גט או שעלי להתעקש על שלי?

שאלה:

מאת רפי: לכבוד הרב שליט"א.

תודה רבה שכתבתי מְקַדֵּשׁ מְדַמְּנָה הִקָּר לַעַם יִשְׂרָאֵל, וְעוֹנָה לְכֹל אֶחָד בְּסִבְלָנוֹת וְכִפֵּי דַעְתּוֹ, זֶה נְדִיר בְּיָמֵינוּ. תְּבַרַךְ מִפִּי עֲלִיּוֹן.

אני מסתבך עם אשתי כבר כמה שנים, ובכל פעם שהיא כועסת עלי היא מוסרת אותי למשטרה, ואני עובר את תהליך הסכל של מעצה, חקירה והרחקה. יש לי בגללה כבר כמה תיקים פלילים ואף ישבתי בכלא לשתי תקופות קצרות.

אנחנו חיים בנפרד כמוזר, והיא דורשת ממני גט, אבל אני לא מוכן לתת לה אותו עד שתסכים לחלק את ערך הבית שוה בשוה, אף היא מתנגדת לכך בטענה שההורים שלה קנו לנו את הבית והוא שייך לה.

בקצרה, המצב מסבך, החיים שלי כבר לא חיים ואני מיואש. האם לוותר על הכל ולתת לה גט?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רפי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש פתגם עממי: "אי אפשר לאכל את כל העוגה ושהיא תשאר שלמה". אותו דבר הספור שלך - אתה רב עם אשתך כל הזמן כי אתה רוצה להראות שהצדק אתה, וכמוכן כשבני אדם רבים ומתקוטטים אחד עם השני, הם שניהם צריכים לקחת בחשבון שבמריבות ובקטטה לא מרויחים כי שניהם מקבלים את המכות, אחד יותר ואחד

פחות, אבל לשניהם כואב, ולכן אתה צריך להחליט - או להמשיך לסבל עד שאחד מכם ימות וכו' או שתתן גט וכו', ואם אתה כל כך סובל כבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות פחד חלק ב' סימן ג') מי שבורח מן הצרה הוא פקח; ואף שאני נגד גרושין, פי החיים כל כך קצרים וכו', ולמה צריכים להתגרש, ובפרט כשיש ילדים, עם כל זאת במצב שלך שאתה כבר פרוד כל כך הרבה שנים ויש עליך תיקים במשטרה שאתה נכנס ויוצא בכלא כמו שאחד מטיל בכרם של אביו וכו', אזי מה אתה צריך את זה?

ומכל שכן כשאתה בעצמך מודה שהבית זה של אשתך שקבלה את זה מההורים שלה, אזי איזה מחתן אתה לבית? יש פתגם: "אם לא רוצים לסבל מעט - אזי סובלים הרבה", ולכן הבחירה בדיך - אם אתה רוצה לסבל ככה ולהיות בודד וכו', ולהיות יוצא ונכנס בכלא וכו', ולהיות נרדף מהבתי דינים שמכריחים אותך לתת גט וכו' אזי תמשיך לעגן אותה וכו', אבל אם אתה רוצה כבר מנוחה, תן לה גט ותתפטר מהצרות שלך ולא תצטרך לטיל מהחוך אל הכלא, ומהכלא אל החוך וכו'. רואים הרבה פעמים אנשים שגורמים לעצמם יותר צרות ויסורים וסבל וכאב גדול מאשר שנשלח לו מלמעלה וכו', הינו שהוא בעצמו מושך עליו את כל היסורים שבאים עליו וכו'.

שוב פעם, אני נגד גרושין, פי לדעתי החיים כל כך קצרים שלא כדאי להתגרש, ובפרט בשביל הילדים, אבל במצב שלך זה אחרת לגמרי, אתה יודע שאתה לא טלית שכלה תכלת וכו', כי נתת מכות רצח לאשתך וכו', ואזי עכשו אתה אוכל את זה וכו', ולכן במצב שלך אם אתה רוצה שייפסקו הטרדות שמטרידים אותך הבתי משפט והבתי דינים והמשטרה ומי לא, אזי תתן גט ותתפטר מהצרות.

הקדוש-ברוך-הוא החונן דעת לאדם, יתן לך דעת ושכל ותוכל להתפטר מהצרות מה שיותר מהר, אבל תלמד לקח שלא נותנים מכות לאשה וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנו.

**המנהל של בעלי מנסה להכשיל אותו ולגרם לפטוריו.
מה עושים?**

שאלה:

מאת מזל: בעלי עובד כנהג משאית בחברה מסוימת מזה כשמונה שנים, ובכל פעם יש מנהל אחר שמאים על הפרנסה שלנו. דברתי עם המנהל שלו על מנת להשכין רגע מסוים, אך למרות זאת אותו מנהל מנסה להכשיל ולפטור את בעלי. מה עושים? תשובתכם דחופה לי, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל מזל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תקבלו על עצמכם את ובעלך שמירת שבת, ואז הברכה תהיה מצויה ביניכם, כמאמר ז"ל (בראשית רבה פרשה י"א סימן א') על הפסוק (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה" - "ברכת הוי"ה היא תעשיר" זו השבת, שנאמר (בראשית ב' ג') "ויברך אלקים את יום השביעי", ואף אחד לא יוכל לעשות לכם רע וכו', אדרבה, פרנסתכם רק מתרחב יותר ויותר, ולא תצטרכו להיות תלויים באיש מסוים.

זכרו היטב שהפרנסה היא רק בידי הקדוש-ברוך-הוא ולא בידי בשר ודם, וגם הבשר ודם הוא בידי הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אל תכנסו כל כך בלחץ, ואני מבטיח לכם שבזכות שמירת שבת לא יחסר לכם שום דבר.

פעם בא בעל עגלה שמת לו הסוס אל החפץ חיים זכרונו

לברכה ובכה מאד, ושאל אותו החפץ חיים זכרונו לברכה: למה אתה בוכה? ענה ואמר: זה שמפרנס אותי מת וכו'. ושאל אותו: מי הוא זה שמפרנס אותך? אמר: הסוס. והתחיל החפץ חיים זכרונו לברכה לצחק ואמר: אוי לאדם שנפל בקטנות כזו שתולה את פרנסתו בסוס, ושוכח שהזן ומפרנס זה הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ולא הסוס.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנוזכה לזכר את זה תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנז.

**כבר שנתים אני סובלת מבעיה של חסר שווי משקל
וחרדות**

שאלה:

מאת נתלי שירה: שלום כבוד הרב.

כבר שנתים אני סובלת מבעיה של חסר שווי משקל - אני מרגישה כאלו שאני על אניה והכל מסביבי זז, ובחצי שנה האחרונה היו לי גם המון חרדות. ברוך השם זכיתי למצא טפול מתאים, אבל החסר שווי משקל לא עובר כל כך והרופאים לא יודעים מה יש לי.

אני זקוקה לרפואה וישועה, ואני מאמינה בכחה של תפלה ובכחם של הצדיקים, בבקשה כבוד הרב, אני לא יודעת מה לעשות, למי לפנות, ובכלל מה גורם לי לחסר שווי משקל. כבר שנתים אני מחפשת פתרון לבעיה ואני רוצה לחזור לחיים ולהיות אשת חיל לבעלי ואמא מתפקדת וטובה ומלאת חיים לילדי. קשה לי ככה, בבקשה כבוד הרב תפעל למעני!
תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל נתלי שירה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

היום יש תרופה מאד מאד קלה לזה, את צריכה רק ללכת אל רופא ממחה בתחום הזה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שהמלאך רפאל יעמד על ימין הרופא ותמשך לך רפואה שלמה.

אין עוד דבר יותר חשוב מתפלה, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ולכן ראי לבקש את הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך שישלח לך רפואה שלמה מן השמים, ותהיי בריאה לחלוטין ויעברו לגמרי החרדות והחוסר שווי משקל, ותבשרי לי בשורות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנח.

הבעיות הרפואיות שפקדו אותי לאחרונה משבשות את חיי וגורמות לי חסר יציבות בעבודה

שאלה:

מאת אבישג אביה: לכבוד קדשת מוה"ר"ש שלום וברכה. רציתי להתייעץ עם הרב בנושא למוזדים, פרנסה ובריאות. בנושא הבריאות: קרוב לשנה שמופיעים לי שטפי דם בברכיים, עברתי בדיקות, אך למרות זאת הרופאים אינם יודעים מה זה. תמיד הייתי בריאה, אבל כבר תקופה ארוכה שבכל פעם משהו חדש נוצר.

בנושא הפרנסה: אני לא מצליחה למצא עבודה וציבה - או שמפוטרים אותי או שעקב בעיה רפואית אני יכולה להמשיך. ובנושא הלמודים: אני יודעת אם אצליח בלמודים שבחרתי - פסיכולוגיה. אשמח מאד לקבל תשובה ויעוץ בשלשית הנושאים הללו: תודה מקרב לב.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום שני לסדר שלה, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל אבישג תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שהשמחה היא רפואה לכל, וחכמי הרופאים אמרו שכל המחלות והחלאים הרעים שבאים לאדם זה רק מחמת חסרון השמחה, ולכן את צריכה להרחיק ממך את הדכאון הפנימי שיש בך, ואז תצליחי בהכל, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח.

הרגע שתעבדי על נקדת השמחה, הכל יתהפך לטובה - תוכלי ללמד, ותוכלי להתפרנס, ותהיה לך רפואה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנט.

**האם להמשיך לשמע שעורים מהרב שמחזק אותי
למרות שהוא תוקף צבור שלם בעם ישראל?**

שאלה:

מאת אתי: לכבוד הרב הצדיק.

אני חיל בן 21, אני מאד נהנה מתורת רבי נחמן, ואני נורא רוצה להתקרב אליו. אני יודע שבברסלב דוגלים באהבת חנם ולכן נוצר אצלי קונפליקט - יש רב שאינו חסיד ברסלב, אני נורא אוהב לשמע אותו ואני מאד מתחזק ממנו, אבל הוא משתלח ותוקף בצורה קשה את הצבור הדתי לאמי והדרף שלהם. רציתי לדעת: האם זו הדרף של ברסלב? והאם אתה ממליץ לי להמשיך לשמע אותו, כי למרות הכל הוא שנה לי המון דברים לטובה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלי, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אתי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שחסידות ברסלב זו מתנה לכלל ישראל, ולכלל העולם בלו, וזה לא קשור אל שום מפלגה, ואל שום קבוצה, אלא רבנו ז"ל נשלח לזה העולם כמתנה מהשמים. ופעם הסביר רבנו ז"ל בעצמו מה זה ברסלב (עין חיי מוהר"ן סימן של"ט) - איתא במדרש (בראשית רבה פרשה ל"ד סימן כ"א) על הפסוק (יחזקאל ל"ו כ"ו) "ונתתי לכם לב בשר", אל תקרי בשר אלא בסר, שיהיה כל אחד בוטר בחלק של חברו, לב בסר אותיות ברסלב; הינו שכל הצרות שעם ישראל סובלים הן מפני שיש לנו לב אבן, שאחד לא מבין את השני, ולא מענין להבין את השני, כמו שני אבנים וכו', וזה מה שאומר הנביא (שם) "והסרתיו את לב האבן מבשרכם ונתתיו לכם לב בשר", שזו תהיה הגאולה שאדם יהיה לו לב של בשר. ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פד) אהבה דוחקת את הבשר; הרגע שיש לאדם לב בשר, הוא יבין את השני ויאהב את השני ויעזר לשני, וזה כל הענין של חסידות ברסלב, שהם אותיות לב בסר, כי אות ש' מתחלפת באות ס', כי אדם צריך לעבד על מדותיו לעקר ממנו את הלב האבן שזו

מדת האכזריות שיש בו, מדת האנוכיות שיש בו, ואז דיקא יזכה ללב
בשר, לאהב את כל בר ישראל, ולהרגיש בכאב הזולת, וישתדל לעזר,
שזה כל חסידות ברסלב, וזה לא שיך לזרם אחד וכו', זו מתנה לכלל
נשמות ישראל ולכל העולם כלו.

ולכן לא בחנם שלאחרונה מתפרסם הלמוד העמק של רבנו
ז"ל בכל העולם כלו, ולא רק נשמות ישראל נמשכות אל רבנו ז"ל,
מכל החוגים ומכל החסידיות ומכל השיטות וכו', אלא אפלו אמות
העולם מתענינים בלמוד העמק של רבנו ז"ל, איך שמחזק ומעודד
ומשמח את כל הנשמות הנפולות, ומחזק את כלם, ומדריך את כלם
בדרך הנכונה. אשרי מי שיתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז יתהפך לבו לב
האבן, שזה היצר הרע, הסמ"ך-מ"ם, שענינו רק לעשות רע לזולת
וכו', ויהיה נעשה לבו לב בשר, שזה היצר טוב שענינו רק לעשות
טוב לזולת וכו'.

אדם צריך לשמע רק את הטוב, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי
מזהר"ן חלק א' סימן כ"ט) טוב הכל חפצים לשמע, ולכן לך אל רב שהוא
רק מחזק ומעודד ומשמח אותך, אבל לא מתערב בשום פוליטיקה
של שקר וכו' ובשום עניני מפלגות דעות ושיטות וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תס.

**עֲבַרְתִּי טְרָאוֹמָה בְּעִבּוּדָה וּכְבֹר שְׁנֵתִים אֲנִי בְּבֵית, אֶף
כֶּתֶת מִלְחִיצִים אוֹתִי לַחֲזוֹר לְעִבּוּדָה**

שְׁאַלָה:

מֵאֵת רַבָּקָה: הֶרַב שְׁלוֹם.

בְּרָצוֹנִי לְהַבִּיל אֶת עֲצָתְךָ בְּנוֹשֵׂא הַמַּטְרִיד אוֹתִי לְאַחֲרוֹנָה: אֲנִי
נִשְׁוֹאָה עִם שְׁלֹשָׁה יְלָדִים קִטְנִים בְּגִילְאֵי שְׁנֵתִים, חֲמֵשׁ וְשֵׁשׁ.
בְּמִקְצוּעֵי אֲנִי מוֹרָה, אֶף אֲנִי בְּבֵית כְּבֹר שְׁנֵתִים עֵקֶב מִשְׁבֵּר
שְׁעַבְרְתִּי בְּעִבּוּדָה.

בְּעֵבֶר הֶרַב יַעֲץ לִי לְהִשָּׂאֵר בְּבֵית וְלֹא לְצֵאת לַעֲבֹד, וְכֹף עֲשִׂיתִי,
אֶף כִּיּוֹם מְפֹעֵל עָלַי לַחֲץ אֲדִיר לְצֵאת לַעֲבֹד מֵאַחַר וְהוֹרִי
בְּעִצּוֹמוֹ שֶׁל תְּהִלָּתְךָ גְרוֹשִׁין, וְעֲלִינוֹ לַעֲזֹב אֶת בֵּית הוֹרֵי עֵקֶב
מְכִירַת הַבֵּית. מִצְבֵּי הַנֶּפֶשׁ לֹא טוֹב וְקִשָּׁה לִי הַמְחַשְׁבָּה עַל
חֲזָרָה לְעִבּוּדָה. אֲבַקֵּשׁ אֶת עֲצָתְךָ תוֹדָה, רַבָּקָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח, י"א סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל רַבָּקָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה עַל הַמַּתְנֻחַת שֶׁנִּתֵּן לְךָ הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא שְׁלֹשָׁה יְלָדִים חֲמוּדִים, וְלִתְּת תוֹדָה לְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא
מְדִי יוֹם כִּיּוֹמוֹ עַל הַזְּכוּת הַזֹּאת.

אֲסוּר לְךָ לְהַכְנִס בְּלַחֲץ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, הֵן אֲמַת שְׂמֻצָּד
דְּחִקוֹת הַפְּרִנְסָה מְפַעֲלִים עָלֶיךָ לַחֲץ שְׂתַצְאֵי לַעֲבֹד, אֲבָל לְדַעְתִּי
אֶת צְרִיכָה לְהִשָּׂאֵר בְּבֵית וְלֹא לְהַכְנִיעַ לַלַּחֲץ, וְהַעֲקָר תִּרְאֵי לְהַתְחַזֵּק
בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז, וְאֵל תִּתְּנֵי שֶׁהַכָּאֵב שֶׁיֵּשׁ לְךָ שֶׁהַהוֹרִים הוֹלְכִים
לְהַתְגַּרֵּשׁ יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ וְכוּ', וְאֶף שְׂזָה מְאֹד מְאֹד קִשָּׁה לְקַבֵּל דְּבַר כְּזֶה

שְׁהוּרִים הוֹלְכִים לְהַתְגַּרֵּשׁ, שֶׁהַכָּאב הַזֶּה מְשַׁפֵּיעַ עַל הַיְלָדִים מְאֹד מְאֹד לְרָעָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת, אֶת צְרִיכָה לְהַתְחִיל לְחַיּוֹת אֶת הַחַיִּים שֶׁלָּךְ וּלְהַשְׁתַּדֵּל לְשַׂמַּח אֶת עֲצַמְךָ כְּדֵי שִׁיְהִי לָךְ כַּחוֹת נֶפֶשׁ לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים, וְאֶת מְכַרְחַת לְהִיּוֹת אִמָּא בְּרִיאָה.

וְלִכֵּן אֵל תִּכְנְסִי בְּלִחָץ, לֹא שׁוּהַ כָּל הָעֲבוּדָה שֶׁתְּחַיִּי תַּחַת לַחֵץ תְּמִידִי וְכוּ' וְכוּ', תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְקַחַת אֶת הַחַיִּים בְּקִלּוֹת, וְהַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, וְלֹא תִצְטָרְכִי לְצִאת לְעֵבֶד בַּחוּץ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תסא.

אֲנִי וְהַמְשַׁדָּךְ שְׁלִי נִפְרְדְּנוּ וְחִזְרְנוּ כִּמְהָ פְּעָמִים וְאֲנִי מְבַלְבֶּלֶת מְאֹד. מַה הַדְּבָר הַנְּכוּן לַעֲשׂוֹת?

שְׁאַלָה:

מַאת צְפוּרָה: לְכַבּוֹד הָאֲדָמוּ"ר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. שְׁמִי צְפוּרָה, רִוְקָה בֵּת 34, חֲרָדִית מְבֵיַת מְסֻרְתִי, מְמוּצָא תוֹנִיסְאִי, בְּעֵלֶת תְּאָר רֵאשׁוֹן וְעוֹסְקַת בְּחַנוּךְ. לְפָנַי כְּשֶׁנֶּה וְחֻצִי נִפְגַּשְׁתִּי עִם בְּחוּר, גַּם הוּא רִוֶּק בֵּן 34. הוּא גִּדֵּל בְּמִשְׁפָּחָה חִלּוּנִית לְגַמְרִי וְהוּא חוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה חֲמֵשׁ שָׁנִים. הוֹרִיו גְּרוּשִׁים, וְהֵם מְמוּצָא רוֹסִי, אֵךְ בְּכֹל מָה שֶׁקָּשׁוּר לְהִלְכָה הוּא נוֹהֵג כְּעֵדוֹת הַמְזָרָח.

כְּשֶׁנִּפְגַּשְׁנוּ לְפָנַי שָׁנָה וְחֻצִי, לְאַחַר הַפְּגִישָׁה הַבְּחוּר הַחֲזִיר תִּשְׁבָּה חַיּוּבִית, וְלִמְרוֹת שְׁהִיִּיתִי מְסַפֶּקֶת בְּגִלְל הַרְקַע וְהַעֲבָר שְׁלוֹ, הִסְכַּמְתִּי לְהַמְשִׁיךְ לְנִסּוֹת. אַחֲרֵי יוֹם הַבְּחוּר שָׁנָה אֶת דַּעְתּוֹ וְאָמַר שֶׁזֶה לֹא מִתְאִים. לְאַחַר חֻצִי שָׁנָה הַבְּחוּר בִּקְשָׁה

לנסות שוב, ולאחר לבטים רבים נסינו שוב והבחור החזיר תשובה חיובית, אף שוב שנה את דעתו אחרי יום. היום הבחור רוצה לנסות שוב, ולאחר לבטים רבים ושיחה עם הרב של הבחור נפגשנו שוב. הבחור מאד מענין לקדם את הענינים, אף לי יש ספקות לגבי ההתאמה בינינו - א. בגלל העבר שלו, ב. בגלל המשפחה שלו, ג. הבחור קשור לחסידות ברסלב "היכל הקדוש" ואלו אני חרדית ספרדית ולא קשורה לחסידות מסימת, ואני חוששת שאולי בעתיד יהיו בעיות בעקבות זה.

שלחתי מכתב לרב מפרסם, והוא השיב לי "השדוך לא טוב, לא לך ולא בשבילו, לחפש משהו פחות מבלבל". היה לי קצת קשה לקבל את התשובה ולכן שלחתי מכתב נוסף בו צינתי את מעלות הבחור, והרב אמר "אני מברך אתכם, אבל לא מתערב". אני מאד מבלבלת ומלאה בספקות, ובעקבות תשובת הרב אפלו קצת נרתעת וחוששת מחסר יציבות, ומפיון שהבחור קשור מאד לחסידות ברסלב "היכל הקדוש" ואף מרבה לבקר את הרב ביבנאל החלטתי להתיעץ עם הרב: האם יש טעם להמשיך בקשר הזה או שעלי לחתך את השדוך? אשמח לעצה וברכה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלה, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל צפורה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון, אני מוכרח להגיד לך שמי שמקשר אל חסידות ברסלב דרך "היכל הקדוש" יש לו ישוב הדעת אחר לגמרי, וכנראה שהבחור הזה לא מישב בדעתו כלל, ולכן הוא לא שייך אלינו כלל.

הדבר השני, אם אחד מחליף כמה פעמים את דעתו וכו' זה לא

בשבילך כָּלֵל, שְׁדוּף אֲמַתִּי זֶה כְּשֵׁישׁ מְשִׁיכָה אֶחָד לְשָׁנִי בְּלִי לְהִסָּס כָּלֵל.

בְּגִיל כְּזֶה מְבַגֵּר אִם הוּא מִחֲלִיף מוֹנִים כַּמָּה פְּעָמִים וְכוּ' הוּא לֹא מֵיֵשֵׁב בְּדַעְתּוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ אֶת הַבְּחוּר שֶׁשִּׁיף אֵלֶיךָ מְשַׁרְשׁ נִשְׁמַתְךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תסב.

כְּבֵר חֲצִי שָׁנָה הֵבן שְׁלִי לֹא מוֹכֵן לְלַכֵּת לְבֵית הַסֵּפֶר אוּ לְמִסְגֵּרֹת אַחֲרָת. מֵה נִתֵּן לַעֲשׂוֹת?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יַעֲלֵ: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הָרַב.

יֵשׁ לִי בֶן בְּגִיל 10, וְהוּא יֶלֶד בְּעַל צְרָכִים מִיְחָדִים וּמְשֻׁכָּל נוֹרְמָלִי. עַד עַכְשָׁו הוּא הִשְׁתַּלֵּב בְּבֵית סֵפֶר יִסוּדֵי מְמַלְכֵתִי דְתִי וְלִמּוֹד בְּאִפֹּן יְחִידִנִי, אִף לִפְנֵי כַּחֲצִי שָׁנָה לְעֵרֶף חֲלָה אֶצְלוֹ נִסְיָגָה וּמֵאֵז הוּא לֹא חֲזָר לְעֵצְמוֹ - הוּא לֹא רוֹצֵה לְלַכֵּת לְבֵית הַסֵּפֶר הַזֶּה, וְלֹא לְשׁוּם בֵּית סֵפֶר אַחֵר. נִסִּינוּ לְבַרֵּר גַּם לְגַבִּי מִסְגֵּרֹת אַחֲרוֹת אִף אִף אַחַת לֹא מִתְאַיְמָה לוֹ.

יֵשׁ לְצַיֵּן שֶׁהֵינּוּ אֶצֶל הָרוֹפֵא הַמְּטַפֵּל שְׁלוֹ וְהוּא הִנְחָה אוֹתָנוּ לְהוֹרִיד אֶת שְׁעוֹת הַלְמוּד וְעַמְס הַלְמוּדִים שְׁלוֹ. מֵה נִתֵּן לַעֲשׂוֹת עַל מִנְתְּ לְהִיטִיב אֶת מִצְבוֹ? נִשְׁמַח לְבְרַכַּת הָרַב וְהַמְּלַצָּתוֹ. בְּתוֹדָה עֲנֻקִית, יַעֲלֵ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור לדחוק על הילד בשום פנים ואפן וכו', וצריכים לציית את הרופא המטפל שלו ולהוריד את שעות הלמוד ועמס הלמודים ממנו וכו'. יש כל מיני משחקים שיענינו אותו ויעסיקו אותו כדי להוריד את המתח שיש בבית.

אתם צריכים מאד מאד להתחזק ולא לקרא תגר כלפי מעלה חס ושלום, כי מי יודע מה אתם מתקנים בתקון הזה? אף שזה מאד מאד קשה והחיים לא חיים וכו' וכו', עם כל זאת כבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ס"ב.) קבלה דיסורא שתיקוּתא - עצה לקבל את היסורים רק לשחק, ולא להתלונן חס ושלום על הקדוש-ברוך-הוא, כי מה אנחנו יודעים ומבינים וכו' למה באה עלינו צרה כזו, צריכים רק לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (תנחומא כי תצא) צריך האדם להתחזק טובה להקדוש-ברוך-הוא בזמן שהיסורין באין עליו, למה? מפני שהיסורין מושכין את האדם להקדוש-ברוך-הוא, כי כשאדם שבור לגמרי, אז הוא פונה רק אליו יתברך, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי) אשרי אדם שנגעו בו יסורין וכבש רחמיו ולא קרא תגר.

ולכן חזקו ואמצו מאד, ואף שזה כואב מאד מאד, אין עצה אחרת אלא למשך את עצמו אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה.

הקדוש-ברוך-הוא ישמח אתכם ויקל מכם את הכאב וכו', ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסג.

**כָּבֵר אַרְבַּע שָׁנִים אֲנִי מְנַסֶּה לְתַקֵּן אֶת הַיְחֻסִים שְׁלִי עִם
אֲשֶׁתִּי לְלֹא הַצְלָחָה**

שְׁאֵלָה:

מֵאת יוֹרָם: שְׁלוֹם לְרַב.

אֲנִי אוֹבֵד יְעוּזוֹת וְכֹכָב כָּלוּ כְחוֹתֵי. אֲנִי נָשׂוּי עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה, וְעַד לִפְנֵי אַרְבַּע שָׁנִים הֵייתִי מְעַט מְכַנְס בְּעֵצְמוֹ, לֹא
חֲלִילָה אֵינְטֵרְסָנְט, אוֹלָם כְּנִרְאָה לֹא נִתְתִּי מְסַפֵּיק תְּשׁוּמַת
לֵב וְעֶזְרָה. נִתְתִּי, אוֹלָם לֹא מְסַפֵּיק.

לִפְנֵי אַרְבַּע שָׁנִים אֲשֶׁתִּי אָמְרָה שֶׁהִיא רוֹצֶה לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְהִבְנַתִּי
שֶׁיֵּשׁ לָהּ קוֹשֶׁר חֻזַק אֲךָ לֹא פִיזִי עִם גְּבֵר זָר. הִלְכְתִּי לְטְפוּלִים
לְבַד כִּי הִיא לֹא רֹצֶתָה וְלֹא רוֹצֶה עַד הַיּוֹם, הִלְכְתִּי לְרַבָּנִים,
לְמַדְתִּי זוגִיּוֹת, נִתְתִּי וְנִתְתִּי מֵעַל וּמֵעֵבֶר, אָבֵל זֶה לֹא עוֹזֵר...
הִיא מִתְנַהֶגֶת אֵלַי בְּזִלְזוּל וְחֹסֵר הַעֲרֹכָה, אוֹלֵי כִי בְּרוּר לָהּ
שְׂאֵנִי לֹא מְעַנֵּן לְפָרֵק אֶת הַמְשֻׁפָּחָה. הִיא טוֹעֵנֶת שְׂאֵנִי
בְּמִתְחָה, וּפְנִיתִי אֵלֶיהָ הַמּוֹן פְּעָמִים כְּדִי שֶׁתִּסְבֵּיר לִי מַה הִיא
מִרְגִּישָׁה, אֲךָ הִיא לֹא מוֹכֵנָה לְהִסְבִּיר וְלִהְיִיד לִי מַה עָלַי לְתַקֵּן.
הַיּוֹם הִיא פְּחוֹת מְדַבֶּרֶת עַל גְּרוּשִׁים כִּי יֵשׁ לָנוּ אַרְבָּעָה יְלָדִים,
אָבֵל הִיא אוֹמֶרֶת שְׂאֵחֵרִי שֶׁהִילָדָה הַבּוֹגֶרֶת תִּתְחַתֵּן אֲזַ נִחְשָׁב
הֲלָאָה. אֲנִי עֲצוּב וְכוֹאֵב מְאֹד. כָּל הַחַיִּים שְׁלִי זֶה אֲשֶׁתִּי וְיִלְדֵי
וְהַפְּכֵתִי עוֹלְמוֹת בְּאַרְבַּע הַשָּׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת, אוֹלָם הִיא חוֹזֶרֶת
וְאוֹמֶרֶת שֶׁזֶה כְּבֵר לֹא מְשֻׁפֵּיעַ עָלֶיהָ. אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָהּ מְאֹד,
עוֹזֵר בְּבֵית, בְּעַל יָד פְּתוּחָה, אוֹלָם שׁוֹם דְּבָר בְּאַמַּת לֹא זָז
בְּלִבָּהּ. הִיא אוֹמֶרֶת שֶׁזְּמַן רַב אֲנִי מִתְנַהֵג לְהַפְּלִיא, אוֹלָם אֲנִי
מְתוּחָה, אֲךָ לְדַעְתִּי אֲנִי לֹא מְתוּחָ אֲלֵא כְּאוֹב וּמְאֻכָּזֵב.
אֲנִי מִיֵּאֵשׁ מְאֹד וּמְחַפֵּשׁ עֵצָה - אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַמְשִׁיךְ לַחַיּוֹת
כִּי? אָנָּה סִיעֵ לִי, תוֹדָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יורם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא ברא את הטבע של האשה שהיא צריכה הרבה יחס, חם ואהבה, והרבה כבוד, ולכן אם פוגעים בה קשה מאד מאד לפייס אותה, כמאמרם ז"ל (גדה ל"א:) שאלו תלמידיו את רבי דוסתאי בר ינאי: מפני מה איש מחזר על האשה ואין האשה מחזרת על האיש? אמר להם: משל לאדם שאבדה לו אבדה, מי מחזר על מי? בעל אבדה (שנאבדה הצלע מהאיש) מחזר על אבדתו. מפני מה איש מקבל פיוס ואין אשה מקבלת פיוס? זה ממקום שנברא (אדמה רכה וסופגת) וזו ממקום שנבראת (עצם קשה של הצלע שאינה סופגת).

והנה מובא (ספר מנורת המאור ג' כ"ג' כ"ד' חלק ד' פרק א') אם האשה נוהגת כראוי, מצוה על בעלה לכבדה ולשמחה, ושלא יכניענה יותר מדאי, וזהו טוב לו, גם יזהר שלא יונה אותה באונאות שלא פדין או באונאת דברים (דברי צער), ויהא זהיר בתבואה בתוך ביתו כדי שלא יבואו למריבה על זה, ואם יתנהג עמה כראוי יהיה שלום ביניהם, והשכינה מגן בעדם, ואם יאהבנה כגופו מקים את התורה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "והיו לבשר אחד" שהיא צלע מצלעותיו, ודרך לחזר אחריה ולפייסה בכל דבר.

ולכן ראה לקיים את זה ואל תדבר יותר מענייני גרושין וכו' וכו', אפה תתחיל להתנהג בסדר עמה, ולתת לה מחמאות וכו', ולשנות את הטבע שלך לגמרי שלא תהיה כעסן, כי מי שהוא בכעס הוא מאבד את דעתו ושכלו וכו' וכו', ותקנה לעצמך את מדת הסבלנות שזו המדה הכי יפה בחיים, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסד.

**אני שבוּרה לְרִיסִים מֵהַמְתָּנָה לְפָרִי בְטוֹן. מִתִּי תִגִיעַ
הַיְשׁוּעָה שְׁלִי?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת דִּינָה: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב מוה"ר א"ש שְׁלִיט"א. בְּרָצוֹנִי
לְאַחַל לְכָבוֹדוֹ וְגַם לְרַבְנֵי הָרֵבָה בְּרִיאוֹת.

יֵשׁ לִי עֵינֵן שְׁמַאֲד מְטָרִיד אוֹתִי, וּבְרָצוֹנִי לְקַבֵּל אֶת עֲצַת וּבְרַכַּת
הָרַב: אֲנִי נִשְׁוֹאָה כְּכֹר שְׁנֵתִים וְשִׁבְעָה חֲדָשִׁים, אֲךָ עֲדִין לֹא
זָכִינוּ לְפָרִי בְטוֹן. לְפָנַי כְּמֵה שְׁבוּעוֹת הָיוּ לִי שְׁנֵי חֳלוּמוֹת עַל מָרָן
הָרַב עוֹבְדֵיהָ יוֹסֵף זְכָר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה - בְּחֳלוֹם הָרִאשׁוֹן
הוּא אָמַר לִי שִׁיתְפַּלֵּל עָלַי מִלְמַעְלָה, וּבְחֳלוֹם הַשֵּׁנִי הוּא אָמַר
לִי "אֵל תְּדַאֲגִי, תִּמְשִׁיכִי לַעֲשׂוֹת אֶת מֵה שְׁאַתָּ עוֹשָׂה וּבְקָרוֹב
מְאֹד תִּזְכְּרִי לְבֵן זְכָר בְּרִיא וְשָׁלֵם", וְהִלֵּךְ.

בְּכָל פַּעַם אֲנִי נִזְכָּרַת בְּחֳלוֹם וּמִשְׁתַּדֶּלֶת לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
אֲבָל נוֹרָא קָשָׁה לִי כִּי אֲנִי מִרְגִּישָׁה לְבַד, וְכִמְה שְׁבַעֲלִי מִנְסָה
וּמִשְׁתַּדֵּל לְשִׁמּוֹחַ וּלְעוֹדֵד אוֹתִי, וְבֹא בְצָהָרִים הַבֵּיתָה וְעוֹשָׂה
מְאֻמְצִים - זֶה לֹא עוֹזֵר לִי, וְאֲנִי מִרְגִּישָׁה עֲצַב חֲזָק בְּפָנַים עַל
זֶה שְׁאִין לִי יְלָדִים.

כְּבוֹדוֹ בְּרַךְ אוֹתָנוּ וְאָמַר שֶׁיְהִיוּ לָנוּ יְלָדִים, וְעָלִי לְהִתְאַזֵּר
בְּסִבְלָנוֹת, אֲךָ נוֹרָא קָשָׁה לִי. מֵה גַם שְׁבַכְל פַּעַם שְׁשׁוֹאֲלִים
אוֹתִי אִם יֵשׁ לִי יְלָדִים וְאֲנִי עוֹנָה שְׁלֵא, מִיַּד אוֹמְרִים לִי "תִּלְכִּי
לַעֲשׂוֹת טְפוּלִים", וְגַם חֲבָרִים שֶׁל בְּעָלֵי אוֹמְרִים לוֹ תִּגִיד
לְאַשְׁתְּךָ שֶׁתַּעֲשֶׂה טְפוּלִים, וְאֲנִי מְצַדִּי נִרְתַּעַת בְּכָל פַּעַם שְׁאֲנִי
שׁוֹמַעַת אֶת הַמְּלָה הַזֹּאת, וּמִרְגִּישָׁה שֶׁכְּבָר קָשָׁה לִי נוֹרָא.

יֵשׁ לָנוּ שְׁכָנִים מְקֻסְיָמִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם תִּינִיקָת, וּמִדֵּי פַעַם אֲנִי
מִשְׁחַקֶּת אֹתָהּ, אֲבָל בְּפָנַים קָשָׁה לִי וּמִתְחַשֵּׁק לִי לְבָכוֹת
כְּשֶׁאֲנִי רוֹאָה אוֹתָהּ. בְּבִקְשָׁה כְּבוֹד הָרַב, מִתִּי תִגִיעַ הַיְשׁוּעָה
שְׁלָנוּ וְנִזְכָּה לְזֶרַע שֶׁל קִימָא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שליח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל דינה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא מבין אותך, בסך הכל התחנת לפני פחות משלש שנים וכו', מה את כל כך לחוצה? הקדוש-ברוך-הוא בודאי יפקד אותך בזרע של קימא ויהיו לך הרבה ילדים, רק אל תדאגי.

אשריך ואשרי חלקך שזכית לראות בחלום שחכם גדול כמוהו יברך אותך וישמח אותך, ולכן מה את צריכה לדאג? תקבלי על עצמך שהבן הראשון יקרא על שמו, כי הרי דבר הוא שדיקא אותו ראית בחלום, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שזכות תורתו תגן עליך, וגם את תחבקי ילדים.

רק להשתדל לא להכנס בלחץ, כי סוף כל סוף תראי ישועה גדולה שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ראי לשמח עם בעלך ותודי להקדוש-ברוך-הוא על המתנה הנפלאה שנתן לך בעל שמחזק ומעודד ומשמח אותך, שזו מתנה גדולה מן השמים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרי לי בקרוב בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסה.

אין לי אף חברה אמתית ואני מרגישה בודדה מאד

שאלה:

מאת מרים: אין לי אף חברה אמתית ואני מרגישה בודדה

מאד. נכון שיש לי את בעלי, והבעל הוא החבר הכי טוב של

האשה, אבל קשה לי להבין למה כל השכנות שלי והנשים שעובדות אתי מסתיגות ממני ולא נותנות לי לפתח אתן קשה המצב מ'אש ומצער אותי, ואשמח לחזק מ'כבוד הרב. תודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל מרים תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכל אשה ואשה בלי יוצא מן הכלל עוברת את המשברים שלה וכו', אין אשה שלא תעבר איזה משבר וכו', אבל אשה פקחית תמיד מסתכלת על הטוב שבחיים וכו', על חצי כוס המלאה שיש לה וכו', ואיך שרק לא מר לה וכו' היא מחפשת כל מיני תחבולות לשמח את עצמה, או להראות לשכנות שהיא אשה שמחה וכו', היא לא רוצה להיות המסכנה של השכונה, ולכן היא עושה כל מיני פעולות שבעולם להחביא את המשברים שהיא עוברת בבית או בחוץ בעבודה או מצד המשפחה וכו' וכו', וכמעט שכל אשה חזקה עוברת את השלב הזה, ומבחוץ לא נפר כלל, ולכן גם את צריכה לקחת את עצמך בידך ולעשות את עצמך כאלו את שמחה וכו', ולחייך לכלן, ואז תראי איך שיהיו לך הרבה חברות שירצו להתחבר אליך.

זכרי היטב אשר יש פתגם עממי "כשאת שמחה - כל העולם ישמחו אתך, וכשאת עצובה אזי יניחו אותך לבד", כי על כל אחת ואחת עוברים צרות ויסורים וכו', עניות ודחקות וכו', בלבולים וחלישות הדעת וכו', ולכן כל אשה מחפשת אשה שמחה להוציא מהלב שלה את כל המרירות והדכאון שיש לה וכו', ולכן אשה כזו נמשכת אחר אשה שתמיד שמחה ועליזה, מה שאין כן כשרואה אשה גם כן במצב גרוע כמוה וכו', שתמיד היא עצובה וממרמרת

וכו', אַזי היא אינה מענינת בצרות והיסורים של הזולת וכו', ולכן היא נשארת לבד.

ועל כן תעשי כל מיני מאמצים שבעולם רק להיות תמיד בשמחה, ואז תראי איך שכל העולם כלו הוא עולם שמח, כי הכל תלוי באדם בעצמו, כי הבחירה חפשית - אם אשה תהיה שמחה ועליזה ותשתדל לשמח גם נשים אחרות, אַזי היא תהיה כמו מגנט שתמשך אליה נשים שרוצות גם כן להתחזק וכו'. אשרי האשה שתמיד שמחה ועליזה ומשמחת גם נשים אחרות, ואז יהיו לה המון חברות וידידות שיִרצו להתחבר אליה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסו.

איך אפשר לפעל אצל אשתי שהיא תדאג שהבית יהיה מסודר?

שאלה:

מאת דודו: התחתנתי עם אשה טובה ויש לנו ארבעה ילדים, הבטיחה היא שהיא בכלל לא מסודרת - אני חוזר הביתה ורואה מהפכה, כביסה וכלים ולא נעים לי לחיות בבית כזה. אני בוכה ומבקש ממנה שתשתדל לשמור על הסדר כדי שיהיה נעים בבית, אבל היא לא מתייחסת למה שאני מבקש. איך אפשר לפעל אצלה שהיא תשתנה בדבר הזה?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר שלח, י"א סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דודו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה אדון מכבד וכו' לא יודע מה זה לגדל ארבעה ילדים קטנים לכד בלי שום עזרה מהבעל, ולא רק שהבעל לא עוזר, אלא הוא נותן פקדות כמו קצין בצבא, ואני לא מבין אותה, אם אתה מרגיש שהבית לא מסדר וכו' ואם הבית מבלגן וכו', אזי מפשילים את השרוולים ועוזרים לאשה וכו', מה כל כך נורא שהבעל יתן יד ועזרה לאשה?

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כִּאֲשֶׁר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) 'אוקירו לגשיכו כי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג.) 'דיינו שמגדלות את בנינו ומצלת אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד וליקר אותם מאד מאד; עליך לתת לה עזרה, ובפרט שהיא המטפלת בילדים לכד בלי שום עזרה וכו', אזי מה אתה רוצה? מתי תוכל לסדר גם את הבית? לא כל אשה מסגלת לעשות את שני הדברים - הן לגדל את הילדים והן לסדר את הבית, ולא נורא אם אתה תעזר, וכך לא תצטרך לריב אתה, ולא תצטרך לבכות.

הקדוש-ברוך-הוא החונן דעת יתן לך דעת ושכל שתוכל לעזור לאשתך, והשלום בבית יחזר אליכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסז.

אני עוסק בהדפסת הקנטרסים הקדושים שלכם וצריך הרבה התחזקות

שאלה:

מאת יואל: לכבוד מורי ורבי שליט"א.

בחסדי השם יתברך זכיתי בזכיות חנם ואני מדפיס את הקנטרסים שלכם בשלש שפות - באידיש, בלשון קדש ובאנגלית ברבבות עתקים, עם כל זאת אני נמצא בעצבות ודפאון חזק וצריך הרבה התחזקות. ממה נובעת העצבות הזו? אשמח לחזק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יואל גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

איני מבין למה אתה צריך להיות כל כך שבור, מאחר שאתה זוכה ומזכה את הרבים בזכות כזו שמעטים זוכים לזה, הינו אתה מדפיס את הקנטרסים שהם תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל בלשון קלה מאד עד שהמון עם ממש מחיים עצמם על ידי זה, ותהלה לאל אתה מדפיס אותם בשלש שפות - לשון קדש, אידיש ואנגלית, והם נחטפים באלפים ורבבות עתקים, אשר אין לשער את גדל זכותך בעסק הרבים, כי בעוונותינו הרבים עובר על בני אדם עניות ודחקות בפרנסה וכו', נסיונות קשים ומרים עם גדול ילדיהם וכו', והמון בני הנעורים יוצאים לתרבות רעה מחמת גדל הנסיונות הקשים והמרים שיש עכשו בעולם, עד שבכלי משחית קטן יכולים לראות את כל הזבל והלכלוך של נאוף וכו', וממה יעשה הבן שלא יחטא?

ולכן צריכים להדפיס ולהפיץ דיקא את הקנטרסים האלו כדי להפיח רוח חיים חדשה בכל אלו הנשמות הנפולות והשבורות והרצוצות וכו', כי באמת מי שמתבונן בנער של היום כלם מספנים, הנסיונות הקשים והמרים מאד חזקים, וכן גרוי היצר הרע והפתוי לעברות מאד חזק וכו', וכשנפלים ונכשלים בפגם הברית נכנסות בו עצבות ומרירות ודפאון פנימי וקשה לצאת מזה וכו', וכשנמצאים כבר בשאול תחתית ומתחתיו קשה לצאת משם, ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ה') אשר יש נשמות נפולות שנפלו בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו שצריכים להחיות ולהשיב אותם בכל מיני מטעמים המשיבין את הנפש, והצדיק האמת השאיר תלמידים שהם מגני ארץ, והם המגנים על כל אלו שנפלו ונזרקו ונשלכו לעמק בור ודות וכו', ולכן דיקא אלו הקנטרסים שאתה מדפיס בכמה שפות הם הדבורים של המגני ארץ המחיים ומשיבים את הנפש של כל השבורים והרצוצים מחמת חטאייהם ועוונותיהם וכו'.

ולכן אשריך ואשרי חלקך, ומי יתן שירבו כמותך, האם אתה צריך להיות שבור ורצוצ? אתה צריך לשמח ולרקד על נעם חלקך על אשר בנחל שם גורלך, ולא בחנם הסמ"ך-מ"ם מקנא בזכותך הגדולה, ועל כן מפיל עליך יאוש להתיאש מהחיים, ומכניס בך עצבות ומרירות ודפאון פנימי, עד שקשה לך לצאת מזה.

ולכן כלך מהמלכות של הסמ"ך-מ"ם, ואל תפל ברשתו, אדרבה! ראה לשמח על נעם חלקך שאתה מחיה אלפים ורבבות רבבות בני אדם, כי הרי אתה מדפיס בפעם אחת רבבות רבבות של קנטרסים ונתפשטים בכל העולם כלו, האתה תהיה בעצבות ובמרה שחורה? תעשה תכף ומיד תשובה על שנפלת בדעתך והקשבת אל הסמ"ך-מ"ם שמכניס בך יאוש ודפאון, וכאלו כבר אין תקווה לצאת מהצרות שנפלת בתוכם וכו'.

חזק ואמץ מאד מאד ביתר שאת ויתר עז להדפיס יותר ויותר את הקנטרסים, ובזה אתה מחיה אלפים ורבבות רבבות נשמות

פגומות ונפולות וירודות וכו', ומי יתן שעוד אנשים ילמדו ממך וידפיסו את הקנטרסים האלו ויפיצו להמון עם, שפזזה בעצמו אתה מכניע את הסמ"ך-מ"ם, ואתה מוחק אותו לגמרי, כי בזה אתה מכניס תקנה באלו הנשמות הנפולות והשבורות שכבר לכד אותם הסמ"ך-מ"ם ברשותו, ועל כן לא בחננם שהסמ"ך-מ"ם לקח את עצמו עליך להפילך ביאוש ודפאון וכו', כי הרי על ידי הקנטרסים האלו שאתה מדפיס אתה יורה בו חצים וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתתבונן על גדל זכותך בשמים שאתה זוכה ומזכה את הרבים, ומחזיר כל כף הרבה נפשות חלשות ושבורות ורצוצות בתשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסח.

אני עוסק בקרוב בני נער נושרים. מה האפן הטוב ביותר לקרב אותם?

שאלה:

סאת צבי: אני עוסק בקרוב בני נער נושרים, ויש לי קבוצה של חמשים בני נער שקשורים אלי בלב ונפש. ממש רחמנות גדולה עליהם - רבם עברו מה שעברו ונחשפו לדברים שליליים ביותר, הם מבבלבלים מאד בין שני העולמות ורבם שרויים במצב רוח שלילי.

היות ואני יודע שכבוד הרב עוסק רבות בשנים בקרוב רחוקים, גם בצבור החלוני וגם בצבור החרדי אשמח לקבל את עצתו הנבונה של הרב: על אילו נקודות הכי חשוב לעבד אתם? ומה האפן הטוב ביותר לקרב אותם ולהחזיר אותם לתלם של חיים נורמליים וחי קדשה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל צבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע אשר העקר מה שעובר על בני הנעורים בעניני קדשה וטהרה וכו', הינו פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', וכמובא בספר "ראשית חכמה" (שער התשובה פרק ג' סימן י') ומהדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמננו נצול ממנו בבחירתו, עין שם. ואם הוא כתב את זה לפני ארבע מאות וארבעים שנה, כי הוא היה תלמיד הרמ"ק ז"ל שהיה בדורו של האריז"ל, וכבר אז כתב "שאין אדם בזמננו נצול ממנו בבחירתו" מה נאמר אנחנו בדור הזה שהכל פתוח, והכל פרוץ, ובני הנעורים נכשלים בגדול בחטא המגנה והמרור הזה? וכו' וכו', ובפרטי פרטיות עכשו שיש כבר את כל הכלי משחית לבחורים בכיסם - איפון, בלקברי, איפד, אנדרואיד, סמארטפון וכו' וכו', שבהם יכולים לראות את כל הזבל והלכלוך שבעולם, כל מיני ערם ותעוב וזהוהם וכו' וכו', ואין פלא שבחורים צעירים נכשלים בעוון החמור הזה וכו'.

וידוע אשר הקלפה שמחטיאה את האדם בחטא המגנה הזה נקרא לילי"ת על שם יללה - שמכניסה עצבות ומרירות ודכאון פנימי וכו' באדם, ולכן עקר תקון הברית גלה לנו רבנו ז"ל שזה שמחה - ככל שאדם יותר שמח כמו כן זוכה לתקן את מה שפגם, ולא רק זה, אלא אם אדם יהיה תמיד שש ושמח, על ידי זה אמר רבנו ז"ל (לקיטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמר אותו מלכוא אל פגם הברית, כי השמחה שורפת את הקלפות שברא על ידי עוונותיו המרבים, ולכן עקר התקון הוא עשרה מיני נגינה, שזה התקון הכללי שגלה רבנו ז"ל וצוה לפרסמו בכל העולם כלו, ואשרי

מי שזוכה לומר בכל יום את העשרה מזמורי תהלים הנקראים תקון הכללי שהם תקון גמור לפגם הברית.

והעולה על הכל הוא רק שמחה - לדבר תמיד רק ממדת השמחה, וכן לשמח את הבחורים, ולשיר אתם כל מיני נגונים, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל את מעלת הנגינה, ואמר (שיחות הר"ן סימן רע"ג) טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל. ומובא (ספורי מעשיות מעשה י"ג מהשבעה בעטלירס מיום ששי) אשר שם מרמז קצת מעלת הנגון, כי מבאר שם שעקר רפואת הבת מלכה שנפלה חלשות הוא על ידי נגון, הינו על ידי עשרה מיני נגינה וכו', כי המלך האכזר שהוא היצר הרע תופס את הנשמה בתוך עצבות ודכאון פנימי, ומכניס את האדם במרירות עצומה שאלו החצים שירה המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם בתוך נשמת האדם שנקראת בת מלך, כי הנשמה הקדושה של כל אחד מישראל היא נקראת בת מלך כידוע, והיא מנחת במקום שמנחת אצל כל אחד ואחד וכו' וכו', עיפה ויגעה וחלושה בעוונותיה שהם העשרה מיני חצים שזרק וירה בה המלך האכזר שתפסה במצודתו וכו', וצריכין צדיק אמת בעל כח גדול שיוכל להכניס לתוך כל המקומות שנפלה לשם ולהוציא ממנה כל העשרה מיני חצים שירה בה המלך האכזר שהוא הסמ"ך-מ"ם שמכשיל כל אחד בחטאים ועוונות וכו', ולנגן את כל העשרה מיני נגינה, כי עקר רפואתה של הנשמה שנקראת בת מלך, היא על ידי נגון ושמחה; הינו כשמרגילים את עצמם לנגן בינו לבין עצמו נגון של שמחה, אפלו שהוא לא בעל מנגן, עם כל זאת מפזז לעצמו איזה נגון של שמחה או של התעוררות, וזה מכניס באדם התעלות שיעלה מהדכאון הפנימי שתפס אותו.

ומה טוב ומה נעים לשמע גם כלי שיר כגון קלטות נגונים של שמחה, כי הכלי זמר והנגונים מעלים את האדם מהעצבות ומהמרה השחורה ומעלים אותו אל שמחה רוחנית, ולכן לא בחנם שהצדיקים מאד מאד הפליגו במעלת השמחה והנגונים, שזה יסוד גדול בחסידות להגביה את הנשמה שנקראת בת מלך, ולהחזירה אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, כי כל נשמה מאד מאד יקרה בעיניו יתברך כי היא חלק אלוך ממעל ממש, אבל להגיע אל זה צריכים להיות מקרבים אל הצדיק האמת, שהוא יכול למצא את הטוב של כל בר ישראל, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שמכל הנקודות הטובות שמוצא אצל כל בר ישראל הוא עושה מזה נגון נפלא ונורא מאד, עד שהנשמה שהיא הבת מלך יוצאת מהבץ והלכלוך והבור שנפלה לשם.

ועל כן אם אתה רוצה להצליח עם הבחורים שאתה מקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, תרגילים שיהיה להם כל מיני זמר, וחלק גדול מהיום שישירו וירקדו וישמחו את עצמם, וזה יוציא אותם מהמרירות והדפאון הפנימי שנדבקו בהם, וכך לאט לאט תוכל גם להכניס בהם ללמד בכל יום חמש עם התרגום, וכן להרגילם שיגרוסו בכל יום ח"י פרקים משניות שזה הורג את היצר הרע, וזה מכניס חשק לאדם ללמד את התורה הקדושה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנם, ומי שהרבה ללמד משניות אינו מניחו להכניס שם. ולכן אשרי מי שיגרוס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות שזו הצלחה נצחית, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה.

והעולה על הכל תלמד אתם הלכות של חיי יום יום, שמסכנים הם לא יודעים כלום, ולכן ראוי ללמד אתם את יסודות היהדות - נטילת ידים שחרית וכו', ברכות התורה וכו', להתפלל את השלש תפלות ביום - שחרית מנחה וערבית, ברכת המזון וקריאת שמע שעל

המטה וכזו, וכך לאט לאט ישתנו לטובה ויצאו מהרגליהם הרעים, ויחזרו בתשובה שלמה אליו יתברך.

אל תקח את זה בקלות, כי השמחה זה יסוד גדול ביהדות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תסט.

אחי ואחותי מסיתים את כל המשפחה נגד אמונו. האם עשיתי טוב שנתקתי אתם את הקשר?

שאלה:

מאת אשר: לכבוד צדיק יסוד עולם מוה"רא"ש הקדוש. אנו משפחה גדולה, אבי נפטר לפני קרוב לשלשים שנה ואמי גדלה אותנו לבדה. בשנים האחרונות אחותי הסיתה חלק מהאחים שלנו נגד האמא בצורה ממש לא יפה - הם מחפשים דברים קטנים ועושים מהם ענין גדול, ומתנהגים בחצפה ובכפיות טובה.

גם הנכדים מצטרפים אליהם ומזלזלים בה, וכל זאת אחרי שהאמא גדלה את כלם לבדה במסירות נפש כידוע לי בחוש ולא החסירה דבר. אני לא יכול לראות את חסר הצדק המשוע ואת ההסתה של הנכדים שכמעט ולא באים לבקר אותה. האח והאחות שמסיתים את כלם לא רוצים שום שלום, וכל הזמן באים בתרוצים שונים ומשנים בצביעות ודו-פרצופיות... לאחר שהבנתי את תמונת המצב, ולאחר שראיתי שפני האנשים האלה לא לשלום רק לריב ומדנים החלטתי לא לדבר אתם יותר ולנתק את הקשר אתם. האם אני נוהג נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אשר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה עושה דבר גדול מאד שנפרדת מהאחים והאחיות שלך שהם מתעללים באמם, וזה עוון חמור מאד מאד, והם לא יודעים שהם משחקים עם אש. אשה אלמנה שאין לה אף אחד רק ילדיה, והיא גדלה אותם שלשים שנה לבד, ולבסוף מזלזלים בה ועושים ממנה כל מיני צחוק ומצערים אותה וכו', האחים והאחיות הטפשים האלו חושבים שהם עכשו על הגבה וכו', אבל הם לא יודעים שהילדים שלהם יעשו להם לא רק אותו דבר, אלא כפליים, וראוי להם להתביש מאד מאד - כך לזלזל באמא שמסרה את נפשה לגדל אותם, ועכשו לעת זקנתה לזרק אותה בבושות כאלו? וכו'.

ולכן טוב אתה עושה שאתה לא מתחבר אליהם, כי הם בודאי יקבלו את הענש, ואוי לו למי שמצער את אביו ואת אמו שזה החטא הכי גדול, כי אדם צריך למסור את נפשו בשביל כבוד אב ואם, ואבא ואמא תמיד צריכים להיות צודקים וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה פ"ה כ"ו) כל העולם כולו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:) שלשה שתפין הן באדם - הקדוש-ברוך-הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודוני; רואים מזה שאם מכבדים את אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש-ברוך-הוא. אמת שיש דברים שמהורים לא יכולים למנע את הבן או את הבת, כגון להתחתן עם מי שהם רוצים וכו', אבל גם בזה צריכים לעשות בחכמה ולהסביר את נקדתם.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שהאחים והאחיות יחזרו בתשובה
 שלמה ויתחילו לכבד את אמם לפני שיהיה מאחר מדי, כי כך אמר
 הקדוש-ברוך-הוא (שמות כ' י"ב) "כבד את אביך ואת אמך למען יארכון
 ימך על האדמה אשר הני"ה אלקיך נתן לך"; בזכות כבוד אב ואם
 זוכים לאריכות ימים, וההפך מובן ממילא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תע.

**מדוע השם כעס על בקשתם של ישראל למנות עליהם
 מלך, הרי זו מצוה בתורה?**

שאלה:

מאת רני ישראל: למדתי שלפני שעם ישראל נכנסו לארץ
 הם נצטוו למנות עליהם מלך, ומצד שני, קראתי בתנ"ך שעם
 ישראל בקשו שיהיה להם מלך ככל העמים, והקדוש-ברוך-
 הוא הקפיד עליהם מאד. איך זה מסתדר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רני ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא אמר (דברים י"ז ט"ו) "שום תשים עליך מלך
 אשר יבחר הני"ה אלקיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל
 לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא", והמלך הזה יגלה לעם את
 האמונה הקדושה בו יתברך, וילמד תורה לכל העם, ויקרבם אליו
 יתברך.

אבל תכף ומיד כשבאו לארץ ישראל ונכנסה בהם הקלפה של כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, ושכחו את הקדוש-ברוך-הוא, ואז באו אל שמואל הנביא ובקשו מלך, ואמר (שמואל א' ח') "עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים", כי הם לא רצו מלך כמו שהקדוש-ברוך-הוא רוצה, אלא ככל הגוים, כי הרגע שתולים הכל בטבע ומקרה ומזל, בכחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, על ידי זה בועטים כביכול בו יתברך, וזה שאמר הקדוש-ברוך-הוא לשמואל הנביא (שם) "כי לא אתך מאסו כי אתי מאסו ממלך עליהם".

רואים מזה שמצות עשה לשים עליו מלך, שהמלך הזה יגלה את הקדוש-ברוך-הוא לעם, ולהפך, כשרוצים מלך ככל הגוים שהוא יוליכם שולל, זה חטא ועוון חמור מאד, כמו שכתוב (שם) "ויעזבני ויעבדו אלהים אחרים כן המה עשים גם לך", כי הם היו צריכים לקחת את שמואל הנביא לעשות אותו מלך, ושהוא יקרבם אל הקדוש-ברוך-הוא, והם לא רצו אותו אלא מלך שיעקר אותם מהקדוש-ברוך-הוא, ולכן כעס עליהם הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעא.

**בעוד כמה שנים בעלי ישתחרר מהכלא, ואני חוששת
מאד שהוא יצר קשר עם בתי**

שאלה:

מאת נורית: לכבוד הצדיק מוה"ר א"ש שליט"א.

ברצוני לשאל את כבוד הצדיק איך לנהג בענין בתי: היא בת שש וחצי, ובעוד שלש שנים, אביה, הגרוש שלי, אמור להשתחרר מהכלא. מה עלי לעשות במדה והוא יבקש להפגש עמה - האם להסכים או להתנגד?

חשוב לי לציין שהילדה מעניינת להפגש עמו, ויתכן שגם בעתיד היא תהיה מעניינת, אך אני חוששת שיגרמו לילדה נזקים היות והוא אדם מסכן, לא בריא בנפשו ולא מודע לחמרת מעשיו - או כפי שהגדירו אותו במכתן שרות - מרכז בעצמו ולא מודע לצרכי הזולת.

אני פוחדת שאם הם יפגשו ב'מרכז קשר' של משרד הרוחה, בהמשך עלולים להתיר לו להפגש עמה מחוץ למרכז קשה ואני חוששת שהמפגשים עלולים להזיק לנפשה של הילדה היות ולצערי לא ברור לי עד היום האם גם בה הוא בצע מעשים מגנים. אולי אני טועה וחוששת לחנם, אך אני אהיה יותר רגועה ופחות מבלבלת כשאדע את דעתו של כבוד הצדיק בענין ויתרו כל הספקות מעל לבי.
תודה לכבוד הרב על כל פעולכם ועזרתכם, בברכת רפואה שלמה ובריאות איתנה, נורית.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל נורית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין שסוף כל סוף הוא האבא של הבת שלך, ולכן לא יכולים למנע ממנו לראות אותה וכו', אמת את חוששת וכו', אבל בזה את צריכה להיות בקשר עם עזרה סוציאלית ועם הרוחה, ולהסביר להם את החשש שלך.

כל זוג שמתגרשים צריכים לקחת בחשבון שאי אפשר להכריח את הילדים שלא ילכו לצד השני, הינו האמא אי אפשר לה להכריח את הילדים שלה שלא יראו את האבא, והאבא לא יכול להכריח את הילדים שלו שלא יראו את האמא, אין דבר כזה, כי ילדים צריכים לכבד את אבא ואמא אפלו לאחר הגרושין, ואסור להם להתחצף

בשום פנים ואפן נגד ההורים יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, ואף שההורים התגרשו אסור לילדים להתערב, כי זה לא הענין שלהם, הם מכרחים לכבד את האבא והאמא אפלו שהתגרשו, ומכל שכן וכל שכן שההורים צריכים לדעת שלא מסיתים את הילדים אחד על השני, כי זה רק ישניא את הילדים עליהם.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה שלום ואהבה בין נשמות ישראל, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעב.

כתבתם ש"תפלה בכח" פרושו שצריכים לקשר את המחשבה אל הדבור. מה המקור לזה?

שאלה:

מאת נתנאל: לרב היקר שלום והרבה בריאות. כתבתם באחת התשובות שמה שרבנו אמר שצריכים "תפלה בכח" פרושו שצריכים להשקיע את כל הכח לקשר את המחשבה אל הדבור. מה המקור לזה בספרי רבנו? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לך נא וראה בשיחות הר"ן סימן ס"ו, אשר רבנו ז"ל הזוהר מאד כמה פעמים להתפלל בכח גדול, הינו להכניס כל כחו בדבורי

התפלה, ואמר כמה פעמים שהאדם צריך להכריח עצמו מאד לתפלה, לא כמו שאומרים קצת שאין להכריח עצמו לתפלה, רק אדרבא, צריכין להכריח עצמו מאד בכל הכחות לתפלה. שוב אמר: כשאדם מתפלל בכונה דהינו שמקשר המחשבה אל הדבור ומטה אָזְנוֹ וְשׁוֹמֵעַ מֵהַ שְׁהוּא מְדַבֵּר אֲזֵי הַכַּחוֹת נִמְשָׁכִין מִמִּילָא לְתוֹף דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה. כִּי כָּל הַכַּחוֹת מִצְפִּין וּמִסְתַּכְּלִין תְּמִיד עַל זֶה שִׁימְשֻׁכוּ וַיִּכְנָסוּ בְּתוֹף דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, עַל כֵּן כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה נִמְשָׁכִין וְנִכְנָסִין כָּל הַכַּחוֹת שְׁלוֹ מִמִּילָא לְתוֹף הַתְּפִלָּה וְזוֹכֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכַח גְּדוּל אֵף עַל פִּי שְׁאִינוּ מְכָרִיחַ עֲצָמוֹ לְזֶה, כִּי הַכַּחוֹת נִמְשָׁכִין מִמִּילָא לְתוֹף דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה; הֵרִי שֶׁלֶף לְפָנָיִךְ שְׁאֵת עֵקֶר הַכַּחוֹת צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּלִקְשׁוֹר אֶת מַח מַחְשַׁבְתּוֹ בְּתוֹף הַתְּפִלָּה, כִּי בְּפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ל') שְׁבַעַת הַתְּפִלָּה בָּאִים לְאָדָם כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַזֵּרוֹת, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּח מַחְשְׁבָה אֶל הַדְּבוּר שְׁמִדְבָרִים, וְעַל זֶה צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים.

וְכַתֵּב מוֹהֲרַנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות גְּנֵבָה הִלְכָה ד' או"ת ב') כִּי הַיִּצָר הָרַע וְהַסְטָרָא אַחֲרָא נִקְרָא גְּנֵב, כִּי הוּא אוֹרֵב עַל הָאָדָם בְּכָל עֵת כְּמוֹ גְּנֵב מִמֶּשׁ, וְהוֹלֵךְ עִם הָאָדָם בְּכַמָּה מֵינֵי הַטְּעוּיֹת וְרַמְאוֹת וּנְכַלִּים וְעֵרְמִיּוֹת כְּמוֹ גְּנֵב מִמֶּשׁ, וְעַקֵּר הַגְּנֵבָה שְׁלוֹ הוּא בְּעִנְיַן הַמַּחְשְׁבָה שְׁבָאָדָם שְׁשֵׁם עַקֵּר הַתְּחַלַּת שְׁלִיטַת הַיִּצָר הָרַע חֵס וְשְׁלוֹם, אִם אֵין נִזְהָרִין וְנִשְׁמָרִין מִמֶּנּוּ הֵיטֵב, כִּי עַקֵּר הַיִּצָרִין הֵם הַמַּחְשְׁבוֹת שְׁבָאָדָם, כִּי מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת הֵם יִצָר טוֹב, וּמַחְשְׁבוֹת רְעוּת הֵם יִצָר הָרַע, כְּמוֹבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן מ"ט), וְהַיִּצָר הָרַע שֶׁהֵם הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוּת, הֵם אוֹרְבִים עַל הָאָדָם בְּכָל עֵת וְרֹגַע כְּמוֹ גְּנֵב מִמֶּשׁ, כְּדִי שִׁיתְאַחֲזוּ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל אָדָם, כְּדִי לְהַבִּיאוֹ לִידֵי הַרְהוּרִים רְעִים וְתַאוּוֹת מְגִנּוֹת, כְּאִשֶּׁר יוֹדַע כָּל אֶחָד בְּנַפְשׁוֹ, כִּי בְּאַמַּת עַקֵּר הַיִּצָר הָרַע הוּא עַל תַּאוּת נְאוּף, וְזֹאת הַתַּאוּה עַקְרָה תְּלוּיָה בְּמַחְשְׁבָה, וּמִי שְׁשׁוֹמֵר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ הֵיטֵב שְׁלֵא יִתְחַיֵּל לְחַשֵּׁב בְּעִנְיַן זֶה כָּלֵל, וְלֹא יְבוֹא לִידֵי הַרְהוּר, בְּוִדָּאֵי הוּא נְצוּל מִתַּאָוָה זֹאת.

אך עקר כל ההרהורים והתגברות זאת התאווה נמשך מחמת שאין שומרים מחשבתם כראוי, וזה מחמת שהיצר הרע אורב במחשבתו תמיד כמו גנב ממש, וחותר את עצמו תחת מחיצות המחין שהם מחיצות פרוסות בפני זאת התאווה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שיש לכל אדם שלש מחיצות פרוסות נגד תאוות נאוף ומחשבות מגנים, והיצר הרע בנכלי ערמומיותו אורב וחותר את עצמו להכנס במח מחשבתו של האדם מעט מעט בגנבה וערמה גדולה, עד שפתאום בא לידי הרהורים רעים ותאוות מגנות, כי בודאי כל אחד מישראל הוא חפץ מאד להנצל מהרהורים אלו, אבל היצר הרע חותר עליו בגנבה גדולה וגונב את מחשבתו שתצא לחוץ לחשב מחשבות זרות והרהורים רעים, ובפרט בעת התפלה שאדם מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, אז דיקא הוא בא ומכניס באדם מחשבות זרות והרהורים רעים של נאוף וכו', ועקר התגברותו במחשבתו הוא בדרך גנבה ממש, כידוע לכל מי שמשים לב על עניניו, על כן צריך האדם לשמר את עצמו מאד מאד בשמירה יתרה בכל עת באופן שלא יתחיל להוציא מחשבתו אל החוץ חס ושלום, כי באמת המחשבה ביד האדם להטותו כרצונו כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן נ') המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה, כי אי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד כלל, ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים אחרים וזרים, הוא ביד האדם לחזור ולהטותה בעל כרחיה אל הדרך הישרה, לחשב מה שראוי. והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר, שתופסין אותו באפסר וכיוצא, ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישרה, כמו כן במחשבה ממש, שיכולין לתפסה בעל כרחיה להשיבה אל הדרך הראוי.

ובפרט בעת התפלה שהוא מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שאז הוא צריך לקשר את המחשבה שלו אל הדבור, שיחשב מה שהוא מדבר, שזה עקר שלמות התפלה, ועל זה צריכים כחות עצומים, כי הפה מדבר את דבורי התפלה, והמח מחשבה חושב בכל מיני שטיות

ודמיונות וכו', ולכן צריכים כחות עצומים לקשר את מח מחשבתו
בעת התפלה דיקא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעג.

**מה נקרא מציאת חן בשדויה? ואיך בודקים שייש לבחורה
מדות טובות ויראת שמים?**

שאלה:

מאת אורי: לכבוד מורנו ורבנו מוהרא"ש שליט"א, שלום
עליכם.

יש לי כמה שאלות לגבי שדוכים: א. מה נקרא מציאת חן?
ב. איך בודקים שייש לבחורה מדות טובות ויראת שמים?
ג. איך יודעים על מה להתפטר ועל מה לא? למשל פגשתי
בחורה שאמרה לי שהיא לא מוכנה לוותר על האיפון
והאינטרנט והיא לא מוכנה ללבש כסוי ראש. האם צריכים
להתפטר בדברים כאלו או שצריכים להבין שזה לא מתאים
ולהמשיך הלאה? אני מבלבל מאד ולא יודע מה לחפש ועל
מה להתפטר.

אשמח לקבל בבקשה כמה עצות מסך, תודה רבה על הכל,
ויהי רצון שתזכה לקבל פני משיח צדקנו מתוך בריאות
איתנה ואריכות ימים, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אורי גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ב) כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחַר שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, יוֹכֵל לִפְלַל בְּטַעוֹתַיִם וּמְכַשׁוֹלוֹת רַבִּים, וְלִבּוֹא לַיְדֵי רַעוֹת גְּדוֹלוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם. וַיֵּשׁ שֶׁקְּלָקְלוֹ הִרְבָּה, כְּגוֹן הַרְשָׁעִים הַגְּדוֹלִים מְאֹד הַמְּפָרְסְמִים, שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם, וְהִכֵּל הָיָה עַל יְדֵי חֻכְמָתָם וְשִׂכְלָם. וְעַקֵּר הַיְהוּדוֹת הוּא רַק לִילֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת, וְלִהְסַתְּפֵל בְּכָל דְּבַר שְׁעוֹשֶׂה שִׁיְהִיָּה שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְבַלִּי לְהַשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ, רַק אִם יֵשׁ בְּזֶה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ - יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא - לֹא, וְאֲזִי בְּדַאי לֹא יִכְשַׁל לְעוֹלָם.

אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַתֵּן מִפְּנֵי שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָוָה לְהִתְחַתֵּן, וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קִידוּשֵׁין כ"ט:) מִשְׁתַּבַּח לֵיהּ רַב חֲסִידָא לְרַב הוֹנָא בְּדַרְבַּי הַמְּנוּנָא דְאָדָם גְּדוֹל הוּא. אָמַר לוֹ: כְּשִׁיבּוֹא לִידְךָ הִבִּיאֵהוּ לַיְדֵי. כִּי אֵתָא, חֲזִייה דְלֹא פְרִיס סוּדְרָא, אָמַר לוֹ: מַאי טַעַמָא לֹא פְרִיסַת סוּדְרָא? אָמַר לוֹ: דְלֹא נְסִיבְנָא. אֶהְדְרִינְהוּ לְאַפִּיָּה מִיְנִיָּה, אָמַר לוֹ: חֲזִי דְלֹא חֲזִית לְהוּ לְאַפִּי עַד דְנִסְבַּת. רַב הוֹנָא לְטַעַמִּיָּה, דְאָמַר: בֵּין עֲשָׂרִים שָׁנָה וְלֹא נִשָּׂא אִשָּׁה כָּל יְמָיו בְּעַבְרָה, בְּעַבְרָה סְלָקָא דַּעְתָּךְ? אֲלֹא אִימָא כָּל יְמָיו בְּהַרְהוּר עַבְרָה. אָמַר רַבָּא וְכֵן תִּנָּא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל: עַד עֲשָׂרִים שָׁנָה יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְצַפֶּה לְאָדָם מִתִּי יִשָּׂא אִשָּׁה, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ עֲשָׂרִים וְלֹא נִשָּׂא - אוֹמֵר תַּפּוּחַ עֲצָמוֹתָיו.

הָרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ אֵיךְ שֶׁצָּרִיכִים לְהִזְדַּרֵּז וּלְהִתְחַתֵּן, כִּי רַב הַמְּנוּנָא בָּא אֶל רַב הוֹנָא וְרָאָה שֶׁעַדִּין לֹא הִתְחַתֵּן, אָמַר לוֹ אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְרֹאוֹת אֶת הַפְּנִים שֶׁלְךָ עַד שֶׁתִּתְחַתֵּן, הָרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ שֶׁאָדָם מְכָרַח לְהִתְחַתֵּן כְּדֵי לְהַנְצִל מִעַבְרוֹת חַמּוּרוֹת שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, וְכָתַב מוֹהֲרַנֵּ"ת ז"ל (לקוטי הַלְכוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים הַלְכָה א' אוֹת א') מִי שֶׁאִינוּ נִשׂוּי הוּא פָּגוּם בְּבְרִית, וְלָכֵן עַקֵּר הַפְּנוּנָה לְהִתְחַתֵּן הוּא כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת רְצוֹן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשִׁשְׁנִיָּהּם יְהִיּוּ שְׂמוּרִים מִן הַחֲטָא, וְזוֹ הַמְּצִיאַת חֵן הָאֲמַתִּית הֵן שֶׁל הַבְּחוּר וְהֵן שֶׁל הַבְּחוּרָה, אִם שְׁנֵיהֶם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְבַנּוֹת בֵּית גְּאָמֵן בִּישְׂרָאֵל.

אָבֵל אִם בְּחוּרָה מְבַקֶּשֶׁת לֹא לְלַכֵּת בְּכִסּוּי רֹאשׁ וְעוֹד לְהַחְזִיק

את הכלי משחית הנקרא איפון, בלקברי, איפד, אנדרואיד, סמארטפון וכו' וכו' ששם רואים כל מיני זבל ולכלוך וכו' וכו', מבחורה כזו צריכים לברח כמו שבורחים מאש, כי היא בודאי תבגד בבעלה וכו', ולכן ראה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא שיזמין לך את בת זוגך, ותכף ומיד כשיש ביניכם משיכה אחד להשני תראו להתחתן לשם שמים ותבנו בית נאמן בישראל, ותהיה לכם הצלחה גדולה בחייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעד.

אני ובן זוגי מרגישים שאנחנו זוג משמים ורוצים להתחתן, אך ההורים שלי מתנגדים

שאלה:

מאת גל: לכבוד הרב.

אני יוצאת עם מישהו במשך חצי שנה, אני בת תשע עשרה וחצי והוא בן עשרים ואחת וחצי, ושנינו חילים. שנינו מרגישים שזהו זוג משמים, אנו מחזקים אחד את השני ומשתדלים ללמוד בכל יום דבר תורה ביחד. שנינו יודעים שיש לנו עוד המון להתקדם ברוחניות בתור זוג וגם בנפרד, אך יחסית אנו מתקדמים רוחנית מאד ביחד.

הורי מתנגדים מאד לקשר שלנו ורוצים שנפרד, הם אומרים שהוא לא רציני ושהוא לא בשבילי מבחינה כלכלית ומבחינת החבור שלהם אתו, ומעוד סבות שלהם, אך אני מרגישה שאיני יכולה ומוכנה לוותר על הקשר הזה ובעיני רוחי הוא בחור ממש טוב. שנינו רואים בקשר הזה קשר רציני ורוצים להתחתן בעתיד בקדשה ובטהרה. מה לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל גל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם יש ביניכם שפה משתפת ואתם רוצים להתחזק יחד ביראת שמים, ויש לכם משיכה אחד לשני, הרי תראו תכף ומיד לעשות ארוסין ולקבע זמן לחתונה, ומה שההורים מתנגדים וכו' זה משום שתמיד ההורים דואגים מה יהיה בענין פרנסה וכו', ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בנים סימן ג') אין צריך לאדם לדאג על פרנסת בנו, כי כשהם גדלים גדלה פרנסתם עמם; ולכן אין לההורים לדאג בענין פרנסת ילדיהם, כי כמו שהם התחילו עם כלום, ככה הילדים יתחילו עם כלום והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותם, ולכן לדעתי תגמרו את השדוף תכף ומיד, ותראו שסוף כל סוף ההורים יהיו מאד מאד מרצים משניכם.

וכך כתוב בפרוש בשלחן ערוך (יורה דעה הלכות כבוד אב ואם סימן ר"מ סעיף כ"ה) וכן אם האב מוחה בבן שישא איזו אשה שיחפץ בה הבן אין צריך לשמע אל האב; עין שם, כי הרבה פעמים ההורים מגזימים, ולכן אם יש ביניכם שיחה משתפת ומשיכה אחד לשני, ואתם אוהבים אחד את השני, ראו לגמור את השדוף מה שיותר מהר, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעה.

בעוד חדש אני מתחתן, ומשום מה נפלתי לדכאון ואין לי חשק לשום דבר

שאלה:

מאת חיים: אני חתן שעומד להתחתן בעוד כחדש, ומשום מה נפלתי לדכאון, אני ישן כל הזמן ולא בא לי לקום מהמטה. מה אני אמור לעשות כדי לצאת מהמצב הזה? אם הצדיק יוכל לענות לי אשמח מאד, תודה רבה ותזכו למצוות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי פשוט נפל עליך פחד להתחתן וכו', וזה מביא אותך אל עצבות ומרירות ודכאון וכו', ומזה נעשית עצלן ואתה ישן רב היום וכו', ולכן אתה צריך להחליט אם אתה מוכן להתחתן או לא, כי אתה לא יכול לבלבל את הדעת והשכל של בחורה תמימה מפני השגיגות שלך.

לדעתי אתה צריך ללכת אל פסיכיאטר ולקחת כדורי הרגעה, כי אוי ואבוי אם תמשיך ככה את החיים, אתה מאמלל בחורה תמימה על לא דבר.

אתה צריך לדעת שעצבות ומרירות ודכאון זה רוח רעה שנודבקת באדם על ידי חטאותיו המרבים, וזו פשוט מחלה שמבלבלת את דעתו ושכלו לגמרי, וכמאמרם ז"ל (ירושלמי שבת פרק י"ד הלכה ג') על הפסוק (דברים ז') "והסיר הוי"ה ממך כל חלי" - זו רעיון, דאמר רבי

אליעזר (שם כ"ח) "ונתן על ברזל על צנארך" - זה רעיון; הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? זה הרעיונות והדמיונות שמסבכים אותנו, כי מרב עוונותיו ובפרט של פגם הברית, הוא נמצא בלחץ תדירי ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הכל וכו' ושל פחדים וכו' - מה יעשה לו זה... ומה יעשה לו ההוא... ובאמת אדם רודף את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד חושב רק ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך מח מחשבתו, אזי מתפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמתי, ואין עליו שום על.

ולכן אתה צריך להחליט תכף ומיד מה שאתה רוצה, ולא לאמלל בחורה תמימה. יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתהיה לך רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעו.

לאחרונה עוברים עלי הרבה יסורים. איך ממתיקים את הדינים?

שאלה:

מאת גולן: למוה"ר"ש שלום רב.

לאחרונה עוברים עלי הרבה יסורים כמו בעיות בשנים ובזיונות שאני סופג מאנשים, גם הייתי עד היום לתאונה שקרתה מפש מול העינים שלי. אני לא יודע במה להתחזק - אני משתדל להתפלל מנחה וערבית בכל יום, להניח תפלין, לשמור שבת ולאכל בשר רק בכשרות מהדקרת, לתרם לעניים ולישיבות וכן להתבודד בכל יום, לטבל במקוה ולקרא חק

לישראל ותקון הכללי. אשמח לעצה שיכולה להמתיק ממני את הדינים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גולן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך היא רק מחמת שאתה לא שמח, כי אם היית שמח כל החיים שלך היו הולכים בדרך אחרת לגמרי, וכל הדינים שנמשכים על האדם זה רק מחמת חסרון השמחה, כי מי שתמיד שש ושמח על ידי זה מתרחבת לו הדעת, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י') מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת, ואינם מושבין עצמן, והעקר להשתדל לישוב עצמו היטב מה התכלית מכל התאוות ומכל עניני העולם הזה, הן תאוות הנכנסות לגוף והן תאוות שחוץ לגוף כגון כבוד, ואז בודאי ישוב אל השם יתברך, אך דע, שעל ידי מרה שחורה אי אפשר להנהיג את המח כרצונו, ועל כן קשה לו לישוב דעתו. רק על ידי השמחה יוכל להנהיג המח כרצונו, ויוכל לישוב דעתו, כי שמחה הוא עולם החרות, כמו שכתוב (ישעיה נ"ה) "כי בשמחה תצאו", שעל ידי שמחה נעשין בן חורין ויוצאין מן הגלות.

ועל כן כשמקשר שמחה אל המח, אזי מחו ודעתו בן חורין ממש, ואינו בבחינת גלות, ואזי יוכל להנהיג את מחו כרצונו ולישוב דעתו מאחר שמחו בחרות ואינו בגלות. כי על ידי גלות אין הדעת מושב כלל וכי, ולכוא לשמחה הוא על ידי מה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה, כי איך שרק יהיה יש אצל כל בר ישראל נקדות טובות מנקדות יהדותו, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון, ועל כל פנים יש לכלל בר ישראל לשמח במה שזכה להיות

מזרע ישראל, וְשָׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, כִּי הַשְּׂמֵחָה הַזֹּאת עוֹלָה
עַל כָּל הַשְּׂמֵחוֹת, וְעַל יְדֵי שְׂמֵחָה מְתַרְחָבִים מִחוֹ וְדַעְתּוֹ וְכָבֵד יֵשׁ לוֹ
יֵשׁוּב הַדַּעַת אַחַר לְגַמְרֵי.

וְלָכֵן אַתָּה צְרִיךְ לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאַז תִּזְכֶּה
לְיֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, וְתִהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה בֶּן
חוֹרֵין אֲמַתִּי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תעז.

**הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָה לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִי מִשְׁנָה בְּאֲמֻצָּעוֹת
הַסְּמָאָרְטָפּוֹן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חַיִּים: אֵל רוֹם מַעֲלַת כְּבוֹד הַדָּרַת קִדְשׁוֹ, הַרְבַּ הַצַּדִּיק
הַמְּפָרְסֵם אֲדוֹמ"ר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, נִשְׂאֵי מוֹסְדוֹת "הֵיכַל
הַקִּדְשׁ", הַמְּפָרְסֵם לְשִׁבְח וְלִתְהִלָּה בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר.
אַחֲרֵי דֶרֶךְ מְבֹא הַשְּׁלוֹם, הִנְנִי בְּשֵׂאלַתִּי: בְּרִצּוֹנִי לְהִתְחִיל
לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, אֲבָל זֶה קִשָּׁה מְאֹד כִּי
קִשָּׁה לִי לִיחַד זְמַן מִיחַד לְלַמּוֹד זֶה, מֵה שֶׁכֵּן, בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אֲנִי
יְכוֹל לְמַצֵּא פֶה וְשֵׁם כְּמֵה דְקוֹת פְּנוּיּוֹת שִׁיִּצְטָרְפוּ יַחַד לְזְמַן
שִׁיִּסְפִּיק לִי לְלַמּוֹד ח"י פְּרָקִים. הַבְּעֵינָה הַיָּא שְׁלֵא תִמְיֵד יֵשׁ
בְּיַדִּי מִשְׁנֵיּוֹת.

חֲשַׁבְתִּי עַל רַעֲיוֹן לְהַכְנִיס אֶת כָּל הַשְּׂשֵׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה בְּתוֹךְ
הַטְּלַפּוֹן הַנִּידֵד שְׁלִי שֶׁנִּמְצָא אֵתִי בְּכָל מְקוֹם, וְכֵן אוֹכַל לְנַצֵּל
אֶת כָּל הַזְּמַנִּים הַפְּנוּיִים לְלַמּוֹד הַנִּ"ל, אֲבָל בְּלִבִּי יֵשׁ סִפְקָה
גְּדוֹל אִם זוֹ עֵצָה הַגּוֹנָה, הֵיּוֹת שְׁכָלִי הַטְּכְנֹלוֹגִיָּה הֵם הַגּוֹרְמִים
הַגְּדוֹלִים לִירִידַת הַדּוֹר, וְשִׁמְעֵתִי שְׁטוֹב יוֹתֵר לֹא לְלַמֵּד בְּכָלֵל

מללמד על ידי כלי הטכנולוגיה, ושזו רק עצת היצר - לנצל את הכלים הטמאים לתורה ומצוות, ועל ידי זה לפל ברשתו של היצר הרע. והאמת היא שהרגשתי בעצמי שהלמוד באמצעות הכלים הללו אין בו קדושה ואינו מביא תועלת. ובכן רציתי לקבל את חות דעת קדשו בענין זה: האם יש מה לחשש בזה, או שזה יותר טוב מלא ללמד כלל. והשם יתברך יתן לכבוד הרב בריאות שלמה, וכח ועז להגדיל תורה ולהאדירה, ולפרסם את תורת רבנו הקדוש הנחל נובע מקור חכמה זכותו יגן עלינו, עדי נזכה בזכות זה לביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו אמן. המתאבק בעפר רגלך ושותה בצמא את דבריך חיים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א') שהיצר הרע מתלבש את עצמו במצוות, ולכן הוא מסית אותך להכניס באיפון וכו' או בטלפון הנגיד וכו' תנ"ך וששה סדרי משנה וכו' כדי שתוכל ללמד בכל מקום שאתה בא וכו', ואתה לא רואה ולא מבין שזו רק עצת היצר שרוצה להפיל אותך בנוקבא דתהומא רבה. אני מכרח להגיד לך כי היום הזה יש קלפה עצומה שכובשת כל חלקה טובה, ומקררת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והוא הכלי משחית הנקרא מחשב (מכשף) המחבר לאינטרנט, או איפד, או בלקברי וכו', שבזה יכולים לראות כל מיני שקוץ תעוב ערם וזהו ומאמללים את עצמם וכו', כי על ידי שמסתכלים בזבל ובכלוך הזה וכו' נדבקת בו כל הזהמא של הערם והתעוב וכו' וכו', עד שנעשים מכורים לזה וקשה מאד מאד לצאת

מזה, כי זה בדיוק כמו שאַחַד מְכוּר לְסַמִּים וְכוּ' או אַחַד מְכוּר לְשִׁתִּית אֶלְכוּהוּל וְכוּ', כְּמוֹ כֵן מִי שֵׁישׁ לוֹ מַחְשָׁב הַמְחַבֵּר לְאִינְטֵרְנֵט או שָׂאָר כְּלֵי מִשְׁחִית שֵׁיכוּלִים לְרֵאוֹת בְּזֶה כָּל מִינֵי עֵרֶם וְזֵהוּם וְכוּ' וְכוּ', אָדָם נֶעֱשֶׂה מְכוּר לְזֶה וְקִשָּׁה לוֹ לְצֵאת מִזֶּה וְכוּ', וְזֶה שׁוֹרֵף לוֹ אֶת כָּל הַמַּח וּבוֹעֵרוֹת בּוֹ כָּל הַתְּאוֹוֹת הָרְעוֹת, וְהֵרָאֵשׁ וְהַמַּח שְׁלוֹ נֶעֱשִׂים מְטַמְטָמִים לְגַמְרֵי מֵרֵב הַנְּאוּף וְהַלְכָלוֹף שֶׁמְסַתְּפְלִים בְּזֶה, וְהַלֵּב מִתְעַקֵּם בְּעַקְמוּמִיּוֹת עַד שֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ סִפְקוֹת בְּאֶמּוּנָה, וְנִעְקָרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן הָעֵקֶר רֵאָה לְזֶרֶק מֵהַבֵּית מַחְשָׁב שֶׁמַּחְבֵּר אֶל אִינְטֵרְנֵט או אֵיפֹד או בְּלִקְבְּרֵי וְכוּ' וְכוּ', כִּי כִּף אָמְרוּ חֻקְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲרוּן מֵה). אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמָה שֶׁעִינֵינוּ רוֹאוֹת; וְאָמַר הַחֶכֶם "אֵין חוֹצֵץ בְּפָנָי הַתְּאוּהָ כַּעֲצִימַת הָעֵינַיִם", וְאָמַר "אֵין לָךְ אֶבֶר בְּאֶבְרֵי הָאָדָם שֶׁיִּגְרַם לוֹ מְכָשׁוּל כְּמוֹ הָעֵינַיִם".

וְאֵנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁהִרְבֵּה בְּתִים נִהְרָסוּ לְגַמְרֵי רַק מִפְּנֵי שֶׁהָיָה לָהֶם מַחְשָׁב שֶׁמַּחְבֵּר אֶל אִינְטֵרְנֵט בְּבֵית, וְהַבְּעַל או הָאִשָּׁה הַתְּחִילוּ לְהַתְּכַתֵּב דֶּרֶךְ הַפִּיֶסְבוּק וְכוּ' וְכוּ' וְכֵן נִפְלוּ בַּפֶּחַ, וּלְבַסּוּף או הַבְּעַל או הָאִשָּׁה בְּרַחוּ מֵהַבֵּית וְכוּ', וְדַבֵּר זֶה מֵאֵד מֵאֵד מְצוּי בְּעֵתִים הַלְלוּ, וְאָף שֶׁזֶה נִדְמָה כְּאִלוֹ זוֹ הַגְּזֵמָה וְכוּ', אֲבָל רַבִּים נִפְלוּ בַּפֶּחַ בְּשִׁבִיל הַכְּלֵי הָאֲרוּרֵי הַזֶּה וְכוּ' וְנִשְׁבַּר בֵּיתָם, וּלְבַסּוּף הַתְּגַרְשׁוּ רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְלִכֵּן אֶסוּר בְּהַחֲלֵט שֶׁיְהִיָּה בְּבֵית מַחְשָׁב שֶׁמַּחְבֵּר לְאִינְטֵרְנֵט, כִּי זֶה הוֹרֵס כָּל חֻלְקָה טוֹבָה שֶׁל הַיְהוּדוֹת, וּמוֹרִיד אֶת הִירְאָת שְׁמַיִם עַד הַשְּׂאוּל תַּחֲתִית רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּמָה גַם שֶׁמְאַבְדִּים אֶת הַיְלָדִים, כִּי יֵלֵד או יֵלְדָה שְׁלוֹקָחִים כְּלֵי מִשְׁחִית כְּזֶה בְּתוֹךְ יְדֵיהֶם וְכוּ', הֵם כְּבָר נוֹפְלִים בְּשׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמְבַעֵר אֶת הַחֻמֶּץ הַזֶּה מִבֵּיתוֹ, וְאֵז הַשְּׂכִינָה תִשְׁמַר עָלָיו.

וְלִכֵּן מְצֵא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְעַצְמוֹ עֲצָה שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמַצּוֹת כְּאִלוֹ שֶׁיִּכְנִס בְּזֶה אֶת כָּל הַתְּנַ"ךְ וְאֶת כָּל הַשְּׂשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה וְאֶת כָּל הַש"ס וְכוּ' וְכוּ', וְאָמַר לְאָדָם הַנֵּה כִּף תּוּכַל לְלַמֵּד גַּם בְּהִיּוֹתְךָ עַל הַדֶּרֶךְ, וְאָדָם לֹא יוֹדֵעַ וְלֹא מְרַגֵּשׁ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֶׁם לוֹ מַלְפָּדַת תַּחַת

רגליו, ומפילו בנזקבא דתהומא רבה, ולכן הזהר והשמר שלא תעשה דבר כזה, כי תפל בנפילה כזו שלא תוכל לצאת מזה.

אף אחד לא מכריח אותך ללמד בפעם אחת הרבה וכו', ידוע מה שאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל "מעט גם כן טוב", ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פינחס י"א) למה נמשלה תורה לתאנה? שרוב האילנות הזית והגפן והתמרה נלקטין באחד, והתאנה נלקטה מעט מעט. וכך התורה - היום לומד מעט ולמחר הרבה לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשתיים; ואמרו (דברים רבה פרשה ח' סימן ד') הטפש הזה תמה איך יכולים ללמד כל כך הרבה. אמר רבי ינאי: למה הדבר דומה? לכפר שהיה תלוי באויר, טפש אומר: מי יוכל להביאו? ופקח אומר: לא אחד תלה אותו? מביא סלם או קנה ומוריד אותו. כך כל מי שהוא טפש, אומר: אימתי אקרא כל התורה? ומי שהוא פקח מהו עושה? שונה פרק אחד בכל יום ויום עד שמסיים כל התורה כלה; ואמרו (ויקרא רבה פרשה י"ט סימן ב') מי שטפש אומר: מי יכול ללמד את התורה? נזיקין ל' פרקים, כלים ל' פרקים. מי שפקח מהו אומר? הריני שונה שני הלכות היום שני הלכות למחר עד שאני שונה את כל התורה כלה; ואם אדם יאמר הרי איך אני יכול לדמות את עצמי אל החכם הזה שזכה ללמד את כל התורה כלה, על זה כבר אמרו (שם) מי שטפש אומר: מי יכול ללמד תורה שבלבו של חכם? מי שפקח אומר: והוא לא מאחר למדה? אלא הריני לומד שתי הלכות היום ושתיים למחר עד שאני לומד את כל התורה כלה.

וכן אם אדם יאמר הרי אני לומד ושוכח, למה לי ללמד וליגע, על זה כבר אמרו (שם) משל לטרסקל נקוב ששכר בעליו פועלים למלאתו, מי שטפש מהו אומר? מה אני מועיל? מכניס בזו ומוציא בזו. מי שפקח מהו אומר? ולא שכר כל חבית וחבית אני נוטל? כך מי שהוא טפש, מהו אומר? מה אני מועיל ללמד תורה ומשפחה?; עין שם.

ולכן אסור להיות בטלן, אלא ללמד בכל יום קצת מקרא, קצת

משנה, קצת גמרא, קצת שלחן ערוך וכו' וכו', ובמשך הימים והשנים זוכים לסיים את כל התורה כלה, וכשיוצאים מזה העולם התורה מלויה אותו וכו', ומקדמת את פניו שם בעולם הבא. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, והוא מסתכל על תכליתו הנצחית, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעח.

רבנו מדבר רבות על דבקות בהשם יתברך ועל מעלת היחודים. האם כל אדם יכול לזכות לזה?

שאלה:

מאת גיל: שלום לכבוד הצדיק.

קוראים לי גיל, ואני לומד את ספרי ברסלב יחד עם עוד חבד, שנינו בעלי תשובה.

רואים הרבה פעמים בספרים של רבנו שהוא מדבר על דבקות בהשם יתברך ועל יחודים ושמות שמאירים לאדם. האם אלו מדרגות שכל אחד יכול להגיע אליהן או שמדבר רק על הצדיקים שבדור שזוכים לכך? ואם כן, איך זוכים למדרגות כאלו?

תודה רבה על כל התשובות המחזקות בשו"ת ברסלב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גיל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו נוראות ונפלאות על ענין של שיחה בינו לבין

קונו, שאדם ירגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, ויספר לו יתברך כל מה שעובר עליו, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרב אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו', והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שייחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך, ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחספז ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצעק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כה, עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ואמר רבנו ז"ל שכמה וכמה צדיקים גדולים מפרסמים ספרו שלא באו למדרגתם רק על ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש מקטן ועד גדול, כי כלם יכולים לנהג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה. אשרי שיאחז בזה.

וזה עקר התשובה שאדם מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהתודות על חטאיו המרבים שהם עושים מסך המבדיל בינם לבין הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמר הנביא (ישעיה נ"ט ב') "כי אם עונתיכם היו מבדלים בינכם לבין אלקיכם וחטאותיכם הסתירו פנים מכם משמוע", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') שעל ידי

רבוי שיחה בינו לבין קונו ותפלות ובקשות שאדם מתפלל ומבקש את הקדוש-ברוך-הוא, על ידי זה זוכה שמוריד ממח מחשבתו כל מיני דמיונות ועננין שמכסין על עיני השכל, וזוכים לראות בעיני שכלו את השמות של ה' עולמות - ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, והשיחה בינו לבין קונו זו תרבו של משיח שבזה יכבש את העולם, הינו שיכניס בעולם את העננין של שיחה ותפלה ובקשה להקדוש-ברוך-הוא, ועל ידי זה ינקה את מח מחשבתו של האדם, עד שיראה לפני עיניו תמיד את השמות הקדושים.

ואמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו (נעם אלימלך - נח) "וזה סימן לבעל תשובה גמור, כשהשם הקדוש שם הוי"ה ברוך הוא עומד לנגד עיניו, הוא סימן שתקן ביראתו כל חטאיו", ולכן קדם צריכים לחזור בתשובה שלמה, ועד שלא בא לפני עיניו שם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו בכל מיני צרופים וכו', עליו לדעת שעדיין לא נתקבלה תשובתו, כי הרגע שאדם זוכה לתשובה שלמה, על ידי זה נדבק מח מחשבתו באין סוף ברוך הוא, ופתאום מאיר לו תמיד לפני העינים שם הוי"ה יתברך בכל מיני צרופים ויחודים, אשרי עין ראתה זאת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תעט.

אני רוצה להתחתן רק עם חסיד ברסלב. לאן או למי לפנות?

שאלה:

מאת אורטל: שלום לצדיק.

ברוך השם אני מאד מתחזקת, מתפללת המון, ואני רוצה להשתדף רק עם חסיד ברסלב. הבטיחה היא שאני לא יודעת

בדייק לאן לפנות, ומיֵאש אותי שתמיד אומרים לי שקשה למצא חסיד אמת. מה הרב ממליץ? לאן לפנות? תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל אורטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריכים לבקש ממנו יתברך רק את בן או בת הזוג השייכים לשרש נשמתו, ולא לבקש שאני רוצה דיקא את פלוני או את אלמוני וכו', או שהוא בא מעדה זו או מעדה אחרת וכו', או מחסידות זו או מחסידות אחרת וכו', צריכים תמיד לבקש: רבוננו של עולם, חוס וחסל עלי ותן לי את בן זוגי השייך אל שרש נשמתו, ונזכה להתחתן ולבנות בית נאמן בישראל, ולעשות לך נחת רוח, ויהיה ביתנו משכן לשכינת עזך, רק כך צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, אבל לא שאני רוצה בחור מסים וכו' או בחור מחסידות זה וכו', והקדוש-ברוך-הוא יודע טוב טוב מה שטוב בשבילנו, העקר רק לבקש שיהיה שלום ואהבה ביניהם כל ימי חייהם, ויגורו ביחד בהבנה הדדית ובשמחה עצומה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפ.

אשתי פוגעת בי במלים דוקרות ומכאיבות וקשה לי לחיות ככה

שאלה:

מאת דור: לרב אליעזר שלמה שיק שלום.

נתקלתי בכמה מהחברות המחזקות שחברתי, והן מאד דברו אלי.

אשתי פוגעת בי במלים דוקרות ומכאיבות, קשה לי כבר לחיות ככה ולא לזה צפיתי כשהתחתנתי. אשמח לקבל מפר עצה בענין. תודה, דוד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו ואיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

חזק ואמץ מאד ואל תתן שהסמ"ך-מ"ם הרשע ישבר אותך, עליך לזכור כי מנסים את כל אחד בזה העולם לראות אל מי יברח בעת צרה, ולכן תהיה גבר ותחזיק מעמד ואל תשבר משום דבר, ואם תבטל עצמך לגמרי אליו יתברך, אזי יתפרדו כל פועלי און וימתקו כל הדינים ממך, ולכן שתק שתק למחרפי ולמבזי נפשך, כי בודאי מה שעושה הקדוש-ברוך-הוא הכל לטובה גדולה, ואף שלעת עתה אתה לא רואה את הטוב בגלוי וכו', תאמין שמאתו יתברך לא תצא הרעות, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב בנגלה, ותודה לו יתברך על גדל החסד שעשה עמך, וכלל זה תדע - שמכל רע יוצא לבסוף טוב אם רק משליכים את השכל והדעת העצמית, ומוסרים עצמם אליו יתברך בבטול כל הרגשותיו וכו'.

לפעמים נגזרת איזו גזרה רעה מאד על האדם רחמנא ליצלן, והקדוש-ברוך-הוא מחליפה בבזיונות וכו', ולכן שתק שתק על העלבונות ושפיכות הדמים שאתה סובל וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתבשר לי בשורות משמחות והכל יתהפך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפא.

אני מרגיש מבלבל ומתסכל ואין לי מרגוע נפשי

שאלה:

מאת דניאל: אני מרגיש בלבולים ואין לי מרגוע נפשי. האם יש עצה עבור זה?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דניאל נרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן נ"ג) מי שיש לו אמונה חיייו חיים, והוא מבלה ימי חיייו בטוב תמיד, כי כשהולך לו כראוי ויש לו טוב - בודאי טוב לו, ואפלו כשאינו כן (דהינו שאין מתנהג לו כסדר ויש לו יסורין חס ושלום) גם כן טוב, כי הוא בטוח שאף על פי כן השם יתברך ירחם עליו להבא ויטיב אחריתו, כי מאחר שהכל מאתו יתברך בודאי הכל לטובה. אבל מי שאין לו אמונה חס ושלום חיייו אינם חיים כלל, כי תכף כשעובר עליו איזה רעה שוב אין לו שום חיות, כי אין לו במה לנחם עצמו כלל מאחר שאין לו אמונה כלל, ואין לו שום חיות ושום טוב מאחר שהולך בלי השם יתברך ובלי השגחה רחמנא ליצולן, אבל על ידי אמונה מה טוב ויפה החיות שלו; ולכן ראה להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ותכניס בדעתך אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו תמיד תלך, וזה יטהר אותך מהכל, כי כשבר ישראל חושב רק ממנו יתברך, על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצול מכל רע, אשרי האדם שזוכה להכניס במחשבתו תמיד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ומציר לפניו איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור אשר אין עוד תענוג כתענוג הזה.

עליך לדעת כי לזכות לאמונה ברורה ומזככת זה בלתי אפשרי אלא על ידי שאדם מרגיל את עצמו לדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא בלי שום חכמות והשכלות כלל, ולהפך, אי אפשר לדבר עמו יתברך, אלא על ידי שיש לו אמונה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ב) ובאמת, אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם שמלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו') והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי היה מתפלל בהתלהבות גדול, והיה מדקדק מאד לכונן את דבריו. ומחמת שאין לכן אדם אמונה, בשביל זה הוא מתרשל בעבודה הקדושה הזו, נמצא שאמונה ותפלה, תפלה ואמונה, תלויים זה בזה, ולכן אדם קרוב אצל עצמו וראוי לו להשליך את שכלו המדמה וכו' ולדבר הרבה כמו איש פשוט שמרבה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בלי שום חכמות והשכלות כלל, רק כמו איש פשוט תם וישר וירא אלקים, ואפלו שיהיה נדמה לו שאין מי ששומע לו וכו', הכל בא מחמת עוונותיו המרבים, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן כ"ב) הפשע של אדם מכניס כפירה באדם; ולכן על ידי רבוי דבורים שמדברים עמו יתברך, על ידי זה נבנית אצלו האמונה הקדושה בו יתברך.

ולכן תשתדל בכל מיני אפנים שבעולם רק לדבר תמיד אליו יתברך, ואפלו כמה דבורים שאתה מדבר עמו יתברך יהיו יקרים מאד מאד בעיניך, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של בר ישראל שמדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שכל דבור ודבור נשמע ונתקבל בכל העולמות, ובונה לו את הבטחון העצמי, ומוריד ממנו את כל הפחדים והתרודות וכו' וכו', ומכניס בו שמחת החיים, כי על ידי שאדם חזק באמונה פשוטה בו יתברך שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, על ידי זה יש לו רגע נפשי וכו', והוא כבר לא מפחד משום בריה שבעולם, ובפרט כשזוכה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ומבקש ממנו יתברך על נקדת השמחה, כי השמחה האמתית נובעת מאמונה ותפלה, הינו אם אדם חזק בתפלה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ולהתפלל אליו יתברך, על

ידי זה הוא בונה לעצמו את האמונה, ויודע שהכל לטובתו, כמאמר ז"ל (ברכות ס:) לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביר רחמנא לטב עביר, אזי נכנסת בו שמחה אמיתית, ותכף ומיד כשאדם בשמחה זוכה לישוב הדעת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפב.

אני עובדת בפנימיה טפולית של נערים מתבגרים. האם יש עוד סכוי לתקן את החנוף שלהם?

שאלה:

מאת מורן: שלום לרב הצדיק שתמיד מחזק ומעודד אותי, אני נהנית מאד לקרא את תשובותיך. אני עובדת בפנימיה טפולית, ורב האכלוסיה היא עולים מאתיופיה. העבודה מולם מאד לא פשוטה וישנם מקרים קשים של אלימות וסכון. לפעמים אני יוצאת מדעתי וקשה לי לקבל את ההתנהגות שלהם - אני אוהבת אותם ואני נותנת מעצמי עבורם מה שאני יכולה כמו אמא, אבל הם מנגד מאד כפויי טובה.

הם נמצאים בסוף שנה והם כבר בני שמונה עשרה. האם בגיל הזה עוד אפשר לתקן או שבגלל שהחנוף בבית כבר מקלקל לי אין הרבה מה להוסיף אלא רק לנסות להסביר ולכונן? ואיך עלי לנהג כשהם חוצים גבולות אדמים? מחכה לתשובה, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, י"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל מורן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון - את צריכה לדעת כלל גדול בחיים, שמי שעוסק בצרכי צבור באמונה תמיד תהיה עליו בקרת וכו', וכן תהיה כפיות טובה וכו', ומזה אי אפשר להתחמק בשום פנים ואפן וכו', זו מציאות שמי שעושה טובה לזולת הוא יקבל תזרה רע וכו', ולכן הזכות של זה שעוסק בצרכי צבור באמונה רבה מאד מאד, והקדוש-ברוך-הוא משלם את שכרם עוד בעולם הזה, ומכל שכן בעולם הבא.

הדבר השני - העקר לדבר אתם הרבה דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולהסביר להם את תכלית החיים איך שיכולים להצליח בזה העולם על ידי מדת הסבלנות וכו', על ידי שלא נכנסים בכעס ורציחה וכו', שזה מביא את האדם אחר כך להסתבכות שמסתבך עם החק וכו', וכן להרבות בדבורים על קשי החיים שזה לא קל לאף אחד, ומי שנוטה שכמו לסבל אזי הוא רואה מנוחה בחייו, כמו שכתוב (בראשית מ"ט ט"ו) "וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל", הינו מי שרוצה לראות מנוחה בחייו, ולראות את טוב הארץ ואיך שהחיים בן ורדים, זה רק על ידי שמקבל על עצמו לסבל, כי אין עוד מדה טובה כמו הסבלנות, כי הסבלן הוא המנצח, ומאחר שאת אוהבת את העבודה שלך וכו', אזי כדאי להשקיע, כי סוף כל סוף זו הצלת נפשות שלא ילכו לאבוד וכו' ושללא יסתבכו עם החק וכו', כי סוף כל סוף גם הם בני אדם שצריכים להקים בית נאמן בישראל, ולחיות את חייהם, ולכן אשריך ואשרי חלקך שאת עוסקת בעבודה הקדושה הזו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפג.

**האם יש ענין שגם מקוה לגברים יהיה עם השקה
למי גשמים?**

שאלה:

מאת נחמן: לכבוד מוה"ר"ש שליט"א.
האם יש ענין שגם מקוה לגברים יהיה עם השקה למי
גשמים? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, י"ד סיון ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי שגם במקוה גברים צריכים להקפיד לכתחילה שיהיה
עם השקה למי גשמים וכו', ואם יכולים לטבל במעין אין למעלה
מזה בטוהרה.

ידוע שרבונו ז"ל הקפיד מאד מאד על טבילת מקוה, ואמר (לקויטי
מוה"ר"ן חלק ב' סימן קכ"ג) שמקוה אינה מזקת כלל, והדאקטור שיאמר
לו שמקוה מזקת, אינו דאקטור כלל. אדרבה, טבילת מקוה טובה
מאד לבריאות הגוף, כי יש נקבים קטנים הרבה בגופו של אדם והם
נקבי הזעה, שדרך שם יוצא הזעה מן האדם, והם צריכין להפתח,
כי אם נסתמין נקבי הזעה יוכל לחלש ולפל לחלשה, חס ושלום,
ועל ידי טבילה במים נפתחין נקבי הזעה, וזה טוב מאד לבריאות
הגוף. רק שלא יהיו המים קרים ביותר, כי אז מ'א מטרשי להנקבים,
אבל כשאין המים קרים מאד, אזי הטבילה בהם טובה מאד; ואין
צריכים ראיה יותר טובה מזו, ובפרט בענין תקון הכללי, רבנו ז"ל
אמר "התקון הראשון זה מקוה".

ואצל חסידים מאד מאד מקפידים לטבל בכל יום במקוה טהרה, כמוכא בספר (מאור ושמש אמר דבור המתחיל ונראה) וזו לשונו: ובזמנים הקודמים, שהיה דבר השם יקר בימים ההם, ולא היו יודעים מיראת הרוממות כלל, זאת היה מחמת שהיו לומדים תורה ולא נזהרו בטבילה זו. והכת שבת צבי ימח שמם שהיו אז בימים ההם ומזה נעשו אפיקורסים שלמדו ספרי קבלה בטמאת הגוף, והיה העולם שמם עד שבאו שני המאורות הגדולים לעולם - הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, ואדמו"ר הרבי רבנו אלימלך נשמתו בגנוי מרומים, והם פתחו שער להשם צדיקים יבואו בו שלא יהרהר אדם שום הרהור תורה עד שיטבל עצמו לקריו, שחכמי הגמרא לא בטלוהו אלא מפני שאין רב הצבור יכולין לעמד בה, אבל אותן האנשים הרוצים להשיג גופי התורה ומצות צריכין להיות נזהר מאד בטבילה זו וכו'. הכלל העולה מזה - מי שהוא לומד פשטות התורה בלתי טהור אזי אינו יכול להשיג בשום אופן מה היא יראה, ומי שהוא לומד ספרי קבלה ואינו זהיר בטבילה זו יוכל לבוא חלילה לידי אפיקורסות והוא מטמא נפשות ישראל הנגדרים אחריהם, אבל אם האדם מקדש ומטהר עצמו מקטנותו וכל ימיו הוא לומד על טהרת הקדש הוא משיג יראת הרוממות והוא יכול לקרב את נשמות ישראל להבורא ברוך הוא ולהכניסם בגופי התורה ומצות ויראת שמים, ואור קדשתו מופיע על תלמידיו ותלמידי תלמידיו ההולכים בעקבותיו עד סוף כל הדורות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשר לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפד.

אני משדך עם בחורה מצוינת ובעלת מדות טובות, אך המראה שלה מרתיע אותי. האם להתקדם או לא?

שאלה:

מאת אפרים: אל כבוד הצדיק שלום רב וברכה. יעזרף השם וישלח לך כל מלי דמיטב ובפרט רפואה שלמה, אמן!
בחסדי השם זכינו להתחזק ולגלות את השם ואת רבנו הקדוש לפני מספר שנים, ואפלו זכינו להיות באומן בחמש השנים האחרונות וללמד קצת בספריו ועצותיו הקדושות של כבוד הצדיק.

הכירו לי בחורה בעלת תשובה ואנחנו נפגשים. יש כמינה ושפה משתפת, אנחנו מדברים הרבה מרבנו, הולכים יחד למקומות הקדושים, ואני מתפלל שהשם יזכה אותה להגיע גם לרבנו. יש לה אפי מצין, שכל בריא, מדות טובות, ואפלו יחס מעלה לילדים, הענין הוא שאני לא נמשך אליה בכלל ואפלו מרגיש טפה דחיה מהמראה החיצוני. אני יודע ומבין שהחיצוניות זה הטפל וחשבתי שאולי אצליח להתאהב באפי עד שלא יהיה אכפת לי כלל מהחיצוניות ונוכל להתקדם, אך זה לא קרה וקשה לי להתקדם ולהכיר את ההורים שלה וכו'. אני מרגיש תקוע, ואני מבין שאולי זה בגלל הטנוף, הטמטום והזהמה שהיינו בה בעבר בעוונותינו השם ירחם, אך מה עושים כבוד הצדיק? תודה ואהבה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, י"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אפרים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להתחתן לשם שמים מפני שהקדוש-ברוך-הוא צוה אותנו, וכדי להנצל מעברות חמורות, כי כך כתב מוהר"נ ז"ל (לקוטי הלכות יום הכפורים הלכה א' אות א') מי שאינו נשוי הוא פגום בברית, ולכן מאחר שהקדוש-ברוך-הוא זמן לך בחורה כלילת המעלות וכו', אזי מפני תאוות מגנות תאוות גשמיות עם מח מטנף וכו' וכו', אתה רוצה לרחק את המתנה שהקדוש-ברוך-הוא נתן לך? צריכים להתחתן לשם שמים ולהקים בית נאמן בישראל, ותמיד להסתפל רק על הפנימיות ולא על החיצוניות וכו', וכך אמר החכם מכל אדם (משלי ל"א) "שקר החן והכל היפי אשה יראת השם היא תתהלל".

ועל כן תעשה כל מה שביכולתך לחזור בתשובה שלמה על העבר שלך, והקדוש-ברוך-הוא יזכך לך את המח מכל מיני דמיונות ושטיות ותאוות מגנות וכו'.

אני מאד מאד מתפלא עליך שאתה כותב שגלית את השם יתברך ואת רבנו ז"ל וכו', הרי רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, העולם מטעה מאד; אדם יכול להכנס בדמיון שהנה הוא כבר גלה את הקדוש-ברוך-הוא וגלה את הצדיק, ועדין הוא רחוק לגמרי לגמרי מהם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ו) דזה הוא כלל גדול, שאי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק, אם לא שתקן תחלה אות ברית קדש כראוי, ואזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק. דאיתא בזהר (משפטים ק"י) 'סלוקא דיסודא עד אבא ואמא', שהם בחינת חכמה ובינה, שהם י"ה, שהם מחין. נמצא כשתקן אות ברית קדש כראוי, אזי המחין שלו בשלמות ויכול להבין דבורו של הצדיק. כפי התקון של כל אחד, כך הוא השגתו; ולכן אם עדין אתה יכול לכתב דבר כזה וכו' על בחורה טובה כלילת המעלות וכו' וכו', סימן שאתה צריך לעבד עוד הרבה על קדשת וטהרת המח וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתזכה לגמר עם השדודך בכי טוב מה שיותר מהר, ותבנה בית נאמן בישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפה.

באיזה גיל התקרבו רבי נחמן טולטשינער לרבי נתן?

שאלה:

מאת שמעון: בספר אבני ברזל בסימן מ"א כתוב שרבי נחמן טולטשינער התקרבו לרבי נתן בגיל עשרים, אך ידוע גם כתוב בהמשך הספר כוכבי אור ובעוד כמה מקומות, וגם שמעתי את הצדיק אומר שרבי נחמן טולטשינער התאכסן אצל דודו ושמש את רבי נתן, ואז שמע את הדבור "את העולם הזה אי אפשר להשיג, את העולם הבא כן", ואז נקשר אליו ושנן לעצמו הרבה את הדבור הזה וזה היה כשהיה בגיל שמונה.

אין זה מתאיב שכאן כתוב שהתקרבו לרבי נתן בגיל עשרים, ופה כתוב שזה היה בגיל שמונה? אפשר שהצדיק יתייחס לשאלתי, כי מי שעיניו שכל לו יראה שיש פה קשיא. תודה למוהרא"ש על הכל, רפואה שלמה, ארץ ימים בימינה ובשמאלה עשר וכבוד, נחת דקדושה, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, י"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבי נחמן טולטשינער זכרונו לברכה נעשה יתום כשהוא עוד היה ילד קטן, ונתגדל אצל דודו רבי ראובן יוסף זכרונו לברכה, שהיה מתלמידי רבנו ז"ל, והוא גדלו, והוא היה גר בעיר הייסין, ואחר הסתלקות רבנו ז"ל היה מוהרנ"ת ז"ל מתאכסן אצל רבי ראובן יוסף זכרונו לברכה, ורבי נחמן טולטשינער ז"ל היה אז בגיל שמונה, ואז התקרבו אל מוהרנ"ת ז"ל, וכנהוג אז שהתחננו בגיל צעיר ולכן

הוא התחתן בגיל חמש עשרה, ואחר חתנתו חלתה זוגתו ונפטרה והתחתן עם אלמנה ששדכה לו מרת אדל זכרונה לברכה בת רבנו ז"ל, וכך ינק דובשא וחלבא ממוהרנ"ת ז"ל ושמשו כל ימי חייו במסירות נפש הכי גדולה.

[הספר אבניה ברזל יש בזה הרבה טעיות וכו', וכבר תקנע על פי רב האברך אברהם נחמן שמחה ויצהנדר זכרוננו לברכה].

העקר ראה להתמיד בספרי "שיחות הר"ן" ו"חיי מוהר"ן" שהם השיחות שרשם מוהרנ"ת ז"ל, שאמר רבנו ז"ל על שיחותיו הקדושות (חיי מוהר"ן סימן שני"ח) שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו יכולים להיות על ידה איש פשוט, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו כמו שאני רוצה (אזוי וויא איך מיינ איין גוטער ייד) אם ירצה לילך עמה לקיים כפי שיחתו הקדושה, ונכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (שם) וגם אפלו עכשו, כשלומדיון דבריו הקדושים, יש להם גם כן כח גדול לעורר להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלא ונורא מאד ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזה מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו, וכן להפך - מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה חס ושלום באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקיים אותם ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם].

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפ"ו.

**רְבִינִית אַחַת אָמְרָה לִי שֶׁהַשְּׂדוּךְ שְׁלִי מִתְעַכֵּב בְּגִלּוֹל
שֶׁבְּגִלְגוּל הַקּוֹדֵם הָיִיתִי נִשְׂוָאָה לַגּוֹי. מָה הַתְּקוּן לְזֶה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת לִירוֹן: שְׁלוֹם לְרַב.

אֲנִי מִחְפְּשֵׁת אֶת הַזּוּג שְׁלִי כְּבָר הִרְבֵּה מְאֹד זְמַן, וְלֹא יוֹדַעַת
מָה מְעַכֵּב אוֹתִי. פְּעַם אָמְרָה לִי רְבִינִית שֶׁבְּגִלְגוּל הַקּוֹדֵם
הִתְחַתְּנִתִּי עִם גּוֹיִים בְּתִקּוּפַת הָאֵינְקוּוִיזִיצְיָה, אֲנִי לֹא יוֹדַעַת
אִיךָ הִיא יוֹדְעָה דְּבָר כָּזֶה, אָבֵל לֹא זֶה נִכּוֹן, הֲאֵם יֵשׁ תְּקוּן לְזֶה?
הֲאֵם הָרַב יְכוּל לֹמַר לִי מִדּוּעַ לִי זֶה כָּל כֶּף מְסַבֵּר, וְלֵאחֲרָיִם זֶה
פְּשׁוּט? מָה הַשֵּׁם רוֹצֵה מִמֶּנִּי?
בְּבִרְכָה, לִירוֹן.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁלַח, י"ד סִינן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל לִירוֹן תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

קִדְם כָּל, אֶת צְרִיכָה לְזָכֵר שְׁמִי שֶׁמְדַבֵּר מְגִלְגוּלִים וְכוּ' אוֹ
מְנַשְׂמוֹת וְכוּ', זֶה בְּעַל דְּמִיּוֹן מְאֹד מְאֹד גְּדוֹל, וּמְכַל שְׂכָן כְּשֶׁאֲשֶׁה
שְׂקוּרָאֵת אֶת עֲצֻמָּה 'רְבִינִית' מִפְּחִידָה אוֹתָךְ שֶׁאֵת הָיִית בְּאִיזָה גִלְגוּל
בְּתִקּוּפַת הָאֵינְקוּוִיזִיצְיָה וְכוּ', דְּעֵי לָךְ שֶׁמְסַכְּנָה ה'רְבִינִית' הַזֹּאת שֶׁהִיא
מְלֵאָה דְּמִיּוֹנוֹת, וְאוֹי לְאֵלוֹ ה'רְבִינִים' אוֹ ה'רְבִינִיּוֹת' שֶׁהֵם עוֹבְדִים עַל
בְּנֵי אָדָם תְּמִימִים וּמִפְּחִידִים אוֹתָם שֶׁהֵיוּ בְּגִלְגוּל זֶה אוֹ זֶה וְכוּ', שֶׁהֵם
מְסַכְּנִים גְּדוֹלִים מְאֹד, וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן
ס"א) שֶׁיֵּשׁ מְפָרְסָמִים וּמְנַהֲיגִים שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָם, וְאִיךָ
יְנַהֲיֵגוּ אֶת אַחֲרִיִם? וְלָכֵן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר מְאֻנְשִׁים כְּאֵלוֹ וְכוּ'.

בְּעֵנִין מְצִיאַת הַזּוּג שֶׁאֵת כּוֹתְבֶת שְׁלוֹקַח לָךְ כָּל כֶּף הִרְבֵּה זְמַן,

ואת שואלת מה השם יתברך רוצה ממך? אני מכרח לענות לך אשר חכמינו הקדושים אמרו (יבמות ג.) נחית דרגא נסיב איתתא; את צריכה לרדת מדרגה ואז תמצאי את הזיוג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאותנית וכו', ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', וחושבת לעצמה: "אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה?" או "אני הכי חכמה והכי יפה והכי משפילה וכו', אקח את זה?", והיא מסתובבת ומחפשת את בן הזוג שלה כפי הדמיון שנכנס בה כאלו מי יודע מה היא? והיא רוצה שיבוא אליה זוג משהו שעדיין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשת וכו', ומסתובבת ויוצאת לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שיבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחכה עד שיולד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסת את עצמה רואה שהיא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות ג.) נחית דרגא נסיב איתתא - תרדי מדרגה ואל תחזיקי מעצמך כל כך גדלה וכו', ואז תמצאי בקלות בן זוג שיתאים לך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפז.

**בעלי התקרב לברסלב, אף אין לו קביעות ללמוד תורה,
וזה גורם לנו למריבות רבות**

שאלה:

מאת זרהה: שלום לכבוד הרב הצדיק.

אשריך ואשרי חלקך על עבודת הקדש שאתה עושה ומציל

נשמות בכל יום, שהשם יתברך יתן לה אין סוף של שפע,
בריאות ואריכות ימים בנעימים.

חזרתי בתשובה לפני שנה דרך חסידות ברסלב, אני מאד
אוהבת את החסידות ואת כל העצות של רבנו, וישתבח שמו
זכיתי גם להיות אצל רבנו. אני נשואה כחצי שנה, וברוך השם
גם בעלי התקרב לברסלב כמה חדשים לפני החתנה והכיר
רב ברסלבי צדיק ומקסים.

הבעיה היא שעדין אין לבעלי קביעות בתורה, וכל שני וחמישי
יש לנו ריבים בענין. אני לא מתכננת להמשיך לחיות בלי דעת
תורה בבית, ובעלי לא מענין שנלך יחד ליעוץ זוגי אצל אותו
רב. זה פשוט ממוטט אותי נפשית וקשה לי מאד. מה הרב
מיעץ לעשות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, י"ז סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל זהרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הכבוד לה שהתקרבת אל רבנו ז"ל ואת אוהבת את הלמוד
העמק של רבנו ז"ל, וכן זכית להתחתן עם בעל נפלא שגם כן מקרב
אל רבנו ז"ל, אבל אני מכרח להוכיח אותך בתוכחת מגלה - אשה
צריכה לחזק את בעלה שיקבע בכל יום עתים לתורה, שזה היה
הרצון של רבנו ז"ל להתמיד בלמוד התורה הקדושה, והאריך בדבר
זה מאד, כמה אדם צריך ללמד בכל יום כדי לסיים בכל שנה וכו' וכו'
(עין שיחות הר"ן סימן ע"ו), והאשה שמחזקת את בעלה ללמוד תורה היא
מקבלת שכר גדול, כמאמרם ז"ל (ברכות יז.) גדולה הבטחה שהבטיחן
הקדוש-ברוך-הוא לנשים יותר מן האנשים וכו'. אמר ליה רב לרבי
חייא: נשים במאי זכיין? באקרויני בנייהו לבי פנישתא, ובאתנווי
גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן [במה הנשים

זוכות? בזה שלוקחים את הילדים לתלמוד תורה שילמדו תורה, ומחכות לבעליהן שיחזרו מהכולל שלומדים שמה תורה]. עם כל זאת, זה מאד מאד לא יפה שהאשה תרד לחיי בעלה ותתוכח אתו יום יום על זה, עד שיצאו מריבות וכו', וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ג) מענין בני הנעורים ששכיח מאד שנעשה קלקול ביניהם ובין נשותיהם ונפרדים זה מזה איזה זמן, ולפעמים נעשה מזה פרוד לגמרי חס ושלום. ואמר שזה מעשה בעל דבר שמניח את עצמו על זה מאד לקלקל השלום של בני הנעורים כדי שיתפסו במצודתו חס ושלום על ידי זה, כי הוא אורב על זה מאד לתפסם בנעוריהם על ידי קלקול השלום בית חס ושלום שגורם בערמומיותו לקלקל השלום שביניהם.

ולכן אסור לך להתוכח עם בעלך, בשום פנים ואופן, ואף שכונתך היא לטובה, עם כל זאת כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שגם תוכחה צריכים לדעת איך להוכיח, שהכל צריך להיות עם אהבה ועם קרוב וכו', ולא עם בקרת וכו', וידוע מה שאמר החכם מכל אדם (משלי ט') "אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך"; ופרשו הצדיקים: אל תוכיח את האדם בלשון שלילית - 'אתה לץ' וכדומה כל מיני לשונות של גנאי, שאז "ישנאך", אלא תוכיח אותו בלשון חיובית - 'חכם' כמוך ראוי לו להתנהג כך וכך וכו' וכו', ואז הוא "יאהבך". ולכן גם את צריכה ללכת בדרך זו, ואז תצליחי להשפיע על בעלך שילמד תורה, והעקר תשתדלי ללמד אתו ביחד את השיחה הארפה בשיחות הר"ן סימן ע"ו, ששם רבנו ז"ל נותן לנו את 'סדר דרך הלמוד' - איך ללמד תורה, ואיך יכולים להצליח בלמוד תורה.

את צריכה לדעת שבזה העולם כל זוג אם הם רוצים להצליח בחיי הנשואין הם צריכים להיות ותננים לותר אחד לשני, ולא להשתלט אחד על השני, יהיה איך שיהיה ויהיה בשביל מה שיהיה, איש ואשה צריכים להיות ותננים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד

לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית. היתה הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "וידבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וכיחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם - ששים על ארבעים, ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן אם רוצים שלום בית אמתי, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, ולותר אחד להשני, ואז הם חצי חצי, שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרו לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפח.

אשתי לא מוצאת את מקומה, ובכל פעם רוצה לעבר דירה. האם אני צריך להכניע לה?

שאלה:

מאת ידידיה: לכבוד הרב שיק, שלום ושבוע טוב ומברך. בעשר השנים האחרונות אנחנו גרים בקרבתו של הרב שלי,

וזאת לאחר שעברנו כבר כמה דירות כי אשתי לא הסתדרה בשום מקום. מגיל צעיר אני מחבר לרב שלי, הוא גדל אותי וחתן אותי ואני חב לו את חיי, ועכשו אשתי מתעקשת לעבר דירה שוב למקום אחר בלי שום סבה. אני לא מסכים אתה, ונמאס לי לעבר דירה בכל פעם בגלל שהיא לא מסתדרת, ועכשו היא לקחה את הדברים שלה ונסעה לאחותה עד להודעה חדשה. האם אני צריך להכנס לה גם הפעם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, י"ז סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ידידיה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שהפעם אתה מכרח להתעקש ולומר לה (תהלים קל"ב, י"ד) "זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אותי ה'", כי אם היא טיפוס שלא מוצאת את המקום שלה, אזי אין שום הצדקה שתעבר דירה, מאחר שכבר עברה כמה וכמה פעמים, ולכן הפעם תתעקש ואל תרוץ אחריה, כי לפעמים צריכים להגיד לאשה גם 'לא'.

רבנו ז"ל גלה לנו נוראות ונפלאות בענין זה (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ד) ששאלו הסבי דבי אתונא: איפה האמצע של העולם? והראה רבי יהושע בן חנניה עם אצבעו: פה!, שאלו אותו: מי אומר שכך הוא? אמר להם רבי יהושע בן חנניה: תביאו חבלים ותמדדו ותראו שאני צודק; ומגלה רבנו ז"ל שיש בזה סוד נפלא מאד - כשמתחילים הבלבולים של האדם איפה המקום שלו להיות ולגור, אזי העצה להגיד לו: פה! איפה שאני נמצא, שם אמצע העולם! ועם כל זאת, כשהקלות והמשחיתים שברא מחמת עוונותיו מבלבלים אותו ושואלים: מי אומר שאתה צריך לגור פה? אולי אתה צריך לגור במקום אחר? ואחר כך כשילך למקום אחר וכו', גם שמה יגידו לו:

מי אומר שאתה צריך לגור פה, אולי אתה צריך לגור במקום אחר? כי כשאדם חוטא בפגם הברית אזי הוא בורא קלפות ומשחיתים, והם מבלבלים את דעתו ומעקמים את לבו וכו' בקשיות וספקות, ולא מוצא את המקום שלו, אבל אם אדם מאמין בו יתברך, ומכניס בדעתו את אמתת מציאותו יתברך, על ידי זה איפה שרק תשים אותו הוא יהיה רק שמת, כי אין עוד שמחה כשמחת האמונה בהשם יתברך.

ולכן מאחר שאין פה שום סבה מצדקת לאשתך לעבר דירה אחרי שעברתם כבר כמה וכמה מקומות ודירות, אתה לא צריך לשמע בקולה, ותאמין לי שהיא תחזור אליך, היא רק מנסה את החלשה שלך. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תפט.

למרות שאני מקפיד על קלה כבחמורה, משמים עוזרים לי את השפע. מדוע?

שאלה:

מאת אפרים: אני נתון במצב כלכלי קשה מאד שגורם לי לעצבות גדולה ולחסר ישוב הדעת. אני מקפיד על קלה כבחמורה, לומד ומתפלל ומתנהג כמו יהודי ירא שמים, אף אני מרגיש שהשפע שלי סגור מלמעלה. למה משמים מתנהגים אתי ככה? ומה אני יכול לעשות כדי שיפתח לי השפע העליון ויהיה לי די מחסורי? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח, י"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אפרים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שאת כלם מנסים בנסיון העני, ורוצים לראות אל מי יפנה בעת צרה, ובאמת אין עוד צרה כצרת העניות עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (עירובין מא:): העניות מעברת על דעתו ועל דעת קונו, ואמרו (מדרש רבה משפטים) אם יניחו את כל הצרות בכף מאזנים אחת ואת העניות בכף מאזנים שניה, כף המאזנים של העניות תכריע את הכף, כי העניות מוציאה את האדם מדעתו לגמרי.

ועליך לדעת אשר את כל הצדיקים בלי יוצא מן הכלל נסו ובחנו בנסיון העניות, כי זה מה שממרק את האדם מבית ומבחוץ, כי כשאדם אין לו מה להאכיל את אשתו וילדיו ועוללים שואלים ללחם פשוטו כמשמעו אזי נשבר לבו בקרבו לגמרי, ומכל שכן כשנכנס גם בחובות אזי הוא נמצא תמיד בקטנות המחין כמו שכתוב (משלי כב, ז) "עבד לזה לאיש מלוה" - הינו הוא נעשה בחינת עבד ותמיד מפחד ונמצא בקטנות הדעת ואינו יודע לתת עצה לנפשו וזה שובר את האדם לגמרי.

ולכן ראה להתחזק ביתר שאת וביתר עז ודיקא בעת העניות והקטנות הרגל עצמה לדבר אליו יתברך ולבקש ממנו יתברך שיירחיב לך בגשמיות וברוחניות, כי אז בעת העניות והדחקות התפלה עולה למעלה למעלה בסוד (תהלים קב) "תפלה לעני כי יעטף" - שעושה עטופין לכל התפלות וכו' והקדוש-ברוך-הוא מקשיב אליו וממלא חסרונו, ובלבד שלא תתיאש מן התפלה בעת הקטנות והעניות וכו' כי אז בא הסמ"ך-מ"ם ושובר את האדם ומחליש את דעתו כאלו אין מי שישמע לו ורוצה לגרם לו שיפסיק את תפלתו, ובאמת טעות היא, כי דיקא בעת עניותו ודחקותו דיקא אז יוצאים הדבורים שלו עם אמת (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ק"ב) שדיקא בשעה שמסבבין אותו עננין דמכסין על עינא, שזה כלל המחשבות זרות, דיקא אז כשמתפלל עם האמת שלו הינו בתמימות ובפשטות "אבי חמל עלי וכו' אבי עזר לי לצאת מצרותי" וכו' וכו' אז התפלה הזו בוקעת את כל הרקיעים ותפלתו עולה למעלה עד אין סוף ויתפרדו כל פועלי און.

ולכן אל תהיה שבור כלל, אלא ברח לך למקום פנוי שאין שם בני אדם ותשפך שיח ותפלה אליו יתברך בעקשנות גדולה וברחמים רבים, ודיקא "מן המצר קראתי י"ה", ואז יתקיים "ענני במרחב י"ה" (תהלים קי"ח), הינו י"ה הם המחזין שהיו קדם בקטנות, ועכשו יזכה לגדלות המחזין אם לא יתיאש מן התפלה. והשלב הזה עבר על הצדיקים, שהתנסו בעניות גדולה שאין לשער, אבל לא הניחו את עצמם לפל ולהתבלבל ואז דיקא יצאו אל המרחב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תצ.

מדוע לחלק מהאנשים הספרים של הרב לא מאירים כלל, ולחלק כן?

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד הרב הצדיק הרב שיק שליט"א. ברוך השם יש לי רבים מספריכם, ואני מעיד על עצמי שהם מאירים את הנשמה והם ממש חיים לנפש, ואני מכיר כמה וכמה אנשים שולוא ספריכם הם היו מתרחקים ונופלים מהיהדות ומדרכו של רבנו. אך אינני מבין מדוע יש אנשים שלא מתחברים ולא מתלהבים מהספרים שלכם - איך זה יתכן שלא אחד פמוני זה מאיר את הנשמה ולאדם אחר זה לא מדבר כלל?

כמו כן, שמעתי שבמשך השנים היו לכם הרבה תלמידים קרובים שלבסוף התרחקו. מה הסבה לכך? אני מבקש שכבוד הרב לא יקפיד על השאלות שלי, כי אין לי שום כוונה לקנטר חס וחלילה חס ושלום, אני פשוט רוצה להבין. תודה רבה ותזכו לאריכות ימים ושנים טובות, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח, י"ט סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַבְרָהָם נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ פְּרוּשׁ נִפְלָא עַל הַפְּסוּק "מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" - אִם אָדָם מַחְזִיק עֲצָמוֹ כְּ"לֵא", אָזִי "כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג רוּחַנִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת אֶלֶּא כִּשְׁהוּא בְּעֲצָמוֹ כְּלֹא כְּלוּם מִמֶּשׁ, שֶׁפֶּל וְעָנּוּ בְּתַכְלִית הַשְּׁפָלוּת. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן ע"ב) שֶׁעֵקֶר הַגְּדֻלָּה שֶׁמִּקְבָּלִים מֵהַצַּדִּיק זֶה שְׁפָלוּת, וְלִכֵּן כָּל זְמַן שֶׁאָדָם מַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ וְיוֹדֵעַ הֵיטֵב מֶה חָטָא וּפְגָם וְכוּ' וְהוּא שָׁבוּר בְּלָבוֹ וְשֶׁפֶל בְּדַעְתּוֹ וְצוּעֵק מְרָה עַל רַחוּקוֹ וּמְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַכִּי גְרוּעַ שְׁבַעֲוֹלָם, לוֹ הַסְּפָרִים שֶׁזִּכְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחִדּוּשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם חֲמִצָּן לְחַיּוֹ וּמְרַגֵּישׁ בְּהֵם כָּל מִינֵי נַעַם וְעֲרֻבוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת וְכוּ' וְזֶה מֶה שֶׁמִּקְרָבוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל רַבְּנוּ ז"ל וְאֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

אֲבָל כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנְסָה בְּאָדָם אִיזוֹ יִשׁוּת וְגֵאוּת וְכוּ' כִּבְרַ לֹא יְרַגֵּישׁ בְּסְפָרִים אֵלּוֹ כְּלוּם, מִמֶּשׁ כְּלוּם, וְכִכֵּל שֶׁתִּכְנַס בּוֹ יוֹתֵר יִשׁוּת וְגֵאוּת וְכוּ' תַכְלִית הַהַפּוּךְ יִרְאֶה, וְיֹאמֵר הֲלֵא הֵם דְּבָרִים פְּשׁוּטִים וְכוּ'. זֶה טַעַם אֶחָד מִדּוּעַ יֵשׁ שֶׁהַסְּפָרִים לֹא מְדַבְּרִים אֲלֵיהֶם, כִּי עִם יִשׁוּת וְגֵאוּת וְכוּ' לֹא יִכְיֵנוּ וְלֹא יִשְׁכִּילוּ בְּסְפָרִים אֵלּוֹ כָּלֵל.

הַטַּעַם הַשֵּׁנִי הוּא שֶׁהִרְבָּה מְאֹד זָכוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל דִּיקָא עַל יְדֵי סְפָרִים אֵלּוֹ, וְכַמְעַט רַבָּם כְּכֹלם בְּדוֹר הַזֶּה וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלּוֹ הַנִּקְרָאִים 'מְנַהִיגִים' בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ נִתְקַרְבוּ עַל יְדֵי הַסְּפָרִים הָאֵלּוֹ, וְהַטַּעַם שֶׁנִּתְרַחֲקוּ וְכוּ' כִּי הֵם פְּשׁוּט מִתְבַּיְשִׁים מִמִּנֵּי מְאֹד, כִּי הֲרִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הָעֶבֶר שֶׁלָּהֶם טוֹב טוֹב וְאִיךָ שֶׁהָיוּ שְׁקוּעִים בְּכָל מִינֵי לְכֻלּוֹף שֶׁל חָטָאוֹת נְעוּרִים וְכוּ' וְעַכְשָׁו הֵם כִּבְרַ מְשֻׁהָ - זֶה בְּעַל מַקְבָּל, זֶה לְמִדָּן, זֶה מְנַהִיג, זֶה בְּעַל עֲבוּדָה, זֶה בְּעַל הַשְּׂגָה וְכוּ' וְכוּ' וְלִכֵּן

הם מאד מתביישים ממני כי אני יודע טוב טוב את העבר שלהם, ולכן כדי לקרר את המצפון כדאי להם לדבר עלי כל דבר אסור כדי להסתיר את כל העבר שלהם וכו' ובפרט שהיום יש להם כבר גם בן מקרבים והם כבר 'מנהיגים' אזי מתאים להם לומר "אני אף פעם לא התקרבותי על ידו", אבל מי שהיה עמי במשך כל החמשים שנה יודע את האמת.

הכלל, לא צריכים לדבר מזה וכו' יאחזו כל אחד דרכו ונראה בסוף מה יהיו חלומותיו... ולבסוף האמת תצא לאור... ואם לא בדור הזה וכו' אזי דור הבא בניהם ונכדיהם יחיו עצמם בספרים האלו.

צריכים לזכור מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) מי שלועג על ספרים המגלים את הקדוש-ברוך-הוא - סימן שיש לו צואה וטנוף בראש, והלביש את זה רבנו ז"ל במאמרם ז"ל (עירובין כ"א) "הלועג על דברי חכמים נדון בצואה רותחת"; כי מי שמתלוצץ מספרים חדשים המגלים אלקותו יתברך סימן שהמותרות עלו לראשו ומסכבות אותו וכו'.

ואמר רבנו ז"ל (שם) יש שקוראים עצמם מנהיגים ואינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך הם יכולים להנהיג אחרים?

הקדוש ברוך יעזר שנשוב בתשובה שלמה על פגם אמונת חכמים וכל ספר יהיה חשוב בעינינו, כי כך אמר רבנו ז"ל (שם) יש ספרים, ועתידים להיות ספרים, וכלם נצרכים לעולם.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תצא.

**כָּבֵר תְּקוּפַה אֲרָכָה אֲנִי הוֹלֵךְ עִם חֲשָׁשׁוֹת שִׁיקְרָה לִי
מִשְׁהוּ לֹא טוֹב. אֵיךְ מִתְגַּבְּרִים עַל הַחֲשָׁשׁוֹת הָאֵלוּ?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רָם: שְׁלוֹם לְכַבֹּדוֹ.

כָּבֵר תְּקוּפַה אֲרָכָה אֲנִי הוֹלֵךְ עִם חֲשָׁשׁוֹת שִׁיקְרָה לִי מִשְׁהוּ
לֹא טוֹב אוֹ נָזֶק, וְחָשׁוֹב לִי לְהַדְגִּישׁ שֶׁזֶה רַק הֶרְגֵּשָׁה וְאִין סִבָּה
נִרְאִית לְעֵין שְׂבֻאָמֶת יִקְרָה דְּבַר כָּזֶה חֹס וְחִלְיָה.
זֶה גֹרֵם לִי מוּעָקָה וְלוֹקַח לִי אֶת כָּל שְׂמֹחַת הַחַיִּים. אֵיךְ
מִתְגַּבְּרִים עַל הַחֲשָׁשׁוֹת הָאֵלוּ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר קִרְח, כ' סִינן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רָם נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן ט"ו) שְׂאָדָם צְרִיךְ לְשַׁפֵּט
אֶת עַצְמוֹ וְאֶת כָּל עַסְקָיו כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיב) "יִכְלֹכֵל דְּבָרָיו
בְּמִשְׁפָּט"; הֵינּוּ שִׁישְׁפֵט וְיִדוֹן בְּעַצְמוֹ אֶת כָּל עַסְקָיו, בְּזֶה יִסִּיר מֵעָלָיו
אֶת כָּל הַפְּחָדִים, וְיַעֲלֶה יִרְאָה בְּרָה וְנִקְיָה וְתִשְׁאָר אֵךְ יִרְאֵת הַשֵּׁם וְלֹא
יִרְאָה אַחֲרָת. וְזֶה יִסוּד גְּדוֹל אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל שְׂאָדָם יִשְׁפֵט עַצְמוֹ תָּמִיד,
וְיִהְיֶה שׂוֹאֵל אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד "אֵיךְ אֲנִי מִתְנַהֵג? הֲאֵם אֲנִי מַקְיֵם אֶת
דְּבָרֵי הַשְּׁלַחַן עָרוֹךְ שֶׁהֵם הָאוּרִים וְתַמִּים שְׁלֵנוּ בְּדוּרוֹתֵינוּ אֵלוּ?",
וְלִכְּן לֹא בַּחֲנָם שֶׁהִיָּה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל יִסוּד מוּסָד לְלַמֵּד שְׁלַחַן עָרוֹךְ,
וְאָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן כ"ט) שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְכַרַח לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֵיזָה
דִּין בְּשְׁלַחַן עָרוֹךְ, וְרַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עַל לְמוּד שְׁלַחַן עָרוֹךְ יוֹתֵר מִכָּל
הַלְמוּדִים, וּבִפְרוּשׁ אָמַר שֶׁלֹּא יִטוּ אֶפְלוּ מִסְּעִיף קֶטֶן בְּשְׁלַחַן עָרוֹךְ
וְעַל יְדֵי זֶה נִתְבָּרְרַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹבָא (עֵינן לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א')

סימן ס"ב) על ידי למווד פוסקים זוכים לישרות לב שלא יהיו לו שום קשיות על הקדוש-ברוך-הוא.

כי המאמין האמתי שמאמין בו יתברך ומכניס בעצמו שמלא כל הארץ כבודו אזי הוא תמיד ידבר עמו יתברך אשר אין למעלה מזה, כי ברגע שאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך ושופט עצמו על כל פרט ופרט על ידי זה אין עליו שום דין ומשפט למעלה בשמים כמאמרם ז"ל (תנחומא שפטים) כשיש דין למטה אין דין למעלה; ופרש רבנו ז"ל כשאדם שופט עצמו בזה העולם על כל מה שהוא עושה, אזי אין עליו משפט ודין למעלה והוא אינו צריך להתפחד לא משר ולא מחיה רעה. ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בטחון סימן א') מי שיש לו בטחון אין לו שום פחד. ולכן הרגל עצמה לדבר עמו יתברך ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך ותספר לו יתברך את הבעיה והצרה שלך ועל ידי זה ימתקו כל הדינים ממך ויתפרדו כל פועלי און ולא יוכלו להזיק לך, וירדו ממך, והכל יתהפך לטובה ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תצב.

יש לי חלישות הדעת כשאני רואה שחברי זוכים להתקדם ברוחניות, ואלו אני נופל בכל פעם מחדש

שאלה:

מאת אליהו: אני רואה שחברי זכו לדברים גדולים בעבודת השם יתברך - הם לומדים ומתפללים ומקימים את המצוות בשלמות, ואני עדין עומד בחוץ ונופל בכל פעם מחדש אל הטמאה. זה גורם לי חלישות הדעת ויאוש. אשמח לעצתו המחכימה של הרב. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קרח, כ"א סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלֹהֵינוּ נָרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

לדעתך אתה חי בטעות גדולה מאד, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן לד) שכל בר ישראל יש בו נקודה מה שאין בחברו, ולא רק זה, אלא חברו לא יכול לחקות אותו כלל, כי כל בר ישראל נשלח לזה העולם לתקן מה שעליו לתקן בעולם הזה וכן בכל חלקי העולמות מצד נשמתו, ולכן זה שטות להסתכל על הזולת ומכל שכן לחיות בחלישות הדעת מפני הזולת, כי צריכים לדעת שכל אחד נברא בזה העולם בשביל שליחות מיוחדת ששייכת רק לו, ורק הוא צריך ויכול לתקן את זה, ולכן תכף ומיד כשיתודע לו דבר זה כל החיים שלו ישתנו לגמרי.

אדם צריך לשאף רק אל דבר אחד והוא איך לזכות להוציא את "נקודתיו" דיקא, ואיך זוכים לבטל את עצמו כל בלו אליו יתברך ולא לרצות שום רצון אחר, ולכן אפלו שכבר נפל במקום שנפל וכו' ונכשל במה שנכשל וכו' עליו לעשות כל מיני מאמצים שבעולם איך להחזיק מעמד, ודיקא מהירידות והנפילות שלו עליו להתחזק, ולהחזיק מעמד, ולא להשבר כלל, רק לשוב אליו יתברך ממקומו השפל דיקא, כי מי יודע עוד כמה נשמות ירודות ונפולות וכו' נמצאות באותה ירידה וכו' שדיקא הוא יכול להגביה אותן? ולכן דיקא אם הוא יתחזק ויחזיק מעמד יוכל להעלות ולהגביה עוד נשמות לאלפים ורבבות שעברו את הירידות והנפילות שלו ולהחזירם למוטב.

הכלל, אדם אסור לו להסתכל על מה שקורה אצל אחרים בין לטוב ובין להפוך, שזה הלמוד העמק שלמד אותנו רבנו ז"ל על הפסוק (יחזקאל לג) "אחד היה אברהם" - שאברהם אבינו עבד את

הקדוש-ברוך-הוא רק בבחינת "אחד" - שלא הסתכל על אף אחד, וכן כל הבא להכניס אל הקדושה עליו להסתכל רק על עצמו ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שרק מוצא בעצמו, שזה מה שגלה רבנו ז"ל עם התם הקדוש (ספורי מעשיות מעשה ט') שיהתם אמר "מה לי להסתכל על אחרים? זה מעשה שלו וזה מעשה שלי!" והיה תמיד שמח עם הנקדות הטובות שלו והחיה את עצמו אפלו שעבודתו לא הצליחה והיה בבחינת נעל של שלש קצוות וכו', עם כל זאת שמח מאד על עבודתו והצלחתו וכו' אף שהיו בה הרבה חסרונות בעיני אחרים וכו' הוא טען "מה לי ואחרים? העקר הוא כמה הרווחתי מיד ליד" וכו', ושמח מאד מאד עם כל הנקדות הטובות שלו.

ואף שאלו הדברים נראים דברים פשוטים ושטחיים, עם כל זאת, אלו הם סודות עמקים עמק עמק מי ימצאנו בסודן של נשמות ישראל, שכל נשמה יש לה את התפקיד שלה בזה העולם ואסור לקנאות באף אחד בעולם בכלליות, וכן בפרטיות אי אפשר לידע בזה העולם כלל מי יותר גדול ממי וכו' ואם לא איזו עבודה קטנה של איזו נשמה פגומה גדולה יותר מהרבה עבודות גדולות וכו'. אין דבר כזה גדול וקטן, צריכים רק להתחזק עם נקדת עצמו ולהיות תמיד שמח עם הנקדות הטובות שלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תצג.

**כָּבֵר שְׁבוּעִים וְחָצִי אֲנִי הוֹלֵךְ בְּתַחוּשָׁה שְׁשׁוּרִים עָלַי
דִּינִים. אֵיךְ מִמְתִּיקִים אוֹתָם?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֲשֶׁרִי: לְכַבֹּד הַצַּדִּיק הַיָּקָר וְהָאֲהוּב.

כָּבֵר שְׁבוּעִים וְחָצִי אֲנִי הוֹלֵךְ בְּתַחוּשָׁה מִתּוֹחָה שְׁשׁוּרִים עָלַי

דינים, וכאלו בכל רגע עומד לנחת עלי אסון. איך ממתיקים את הדינים ומשתחררים מהפחדים הללו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, כ"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אשרי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חזק ואמץ מאד ואל תירא ואל תחת, רק ברח לך אליו יתברך ותרבה לדבר עמו יתברך כי אין עצה אחרת לתן לך, ואדם צריך מאד לשמח בעת שמתפלל אליו יתברך, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים ק) בשעה שאתה עומד ומתפלל יהא לך שמש, שנאמר (תהלים ק) "עבדו את הוי"ה בשמחה", ואמרו (ילקוט תהלים רמז תרכ"ג) בשעה שאדם עומד בתפלה יהא שמש שעובד לאלוה שאין כמותו בעולם, ואל תהי נוהג בקלות ראש לפניו.

הרי שלך לפניך - אלו שתי העצות העקריות בדרכי רבנו ז"ל - מצד אחד להיות בשמחה עצומה, ומצד שני להרבות בשמחה שזוכה לדבר עמו יתברך, הרי טפה סרוחה וכו' פחותה יותר מפרעוש וכו' זוכה לדבר עם מלך עולם, מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ה"ש מדרגה יותר גדולה מזו שנותנים רשות לאדם לדבר עמו יתברך? ואמרו חכמינו הקדושים (ילקוט תהלים רמז תשס"ד) מי שידע שחטא, ומתפלל בכל יום על החטא ונושא ונותן עם הקדוש-ברוך-הוא - מוחל לו.

ולכן מה לך להתבלבל בבלבולי חנם, יותר טוב שתתחבא בסתר צל כנפיו יתברך ותשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבך השבור והרצוץ וכו', ויותר מזה אתה לא צריך, רק לשמח ולבטח בו יתברך שלא יקרה לך שום רע כי הוא יתברך אב הרחמן ששומע תפלות כל פה. אשרינו שאנו יודעים מרבי כזה שמלמדנו עצות כאלו. המאחל לך שבת שלום...

ד' תצד.

**במה עלינו להתחזק כדי שהנערים החטופים יחזרו
הביתה בשלום?**

שאלה:

סאת דן: שלום לכבוד הצדיק היקר. תזכו לארץ ימים ושנות חיים, בריאות איתנה והרבה סיעתא דשמיא בכל פעלכם. בשעות אלו עם ישראל חרד ודואג לשלומם של שלשת הבחורים החטופים - איל יפרח, גיל-עד שאער ונפתלי פרנקל. כל עם ישראל מאחד בתפלה ובהתחזקות לשלומם ולהחזרתם למשפחותיהם בריאים ושלמים. במה עלינו להתחזק כדי שלנערים אלו לא יאנה כל רע ויחזרו הביתה בשלום?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, כ"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לב מי לא יכאב ולא יחרד לשלומם של שלשת החטופים, בודאי אין לנו עצה אחרת אלא תפלה ובקשה להרבות ברחמים ותחנונים כדי שיימצאו אותם חיים, וננקה לראות בשובם לביתם בשלום.

בודאי ראוי לכל בר ישראל לבקש בכל יום על כלל נשמות ישראל המצויים בצרה וצוקה, בשבי ובחלי וכו' כי כלל ישראל הם נשמה אחת מעולם האצילות, ואנחנו ערבים זה לזה, ולכן צריכים לבקש אחד בשביל חברו, ומכל שכן עבור כלל נשמות ישראל, וזה מאד חשוב בשמים כשבר ישראל מתפלל בכל יום על כלליות ישראל וזו דרכם של צדיקים.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תצה.

האם יש ענין לפתח גם את ספר התורה בעת פתיחת ההיכל?

שאלה:

מאת שמואל: שמעתי שיש מנהג בעדות המזרח שמקורו מהאריז"ל, שבשעת פתיחת ההיכל פותחים גם את ספר התורה עצמו בכדי שקדשת האותיות תחול על הצבור, וכן ראיתי בספר 'כתר מלכות' לבן איש חי שצריכים לומר את ה'ברוך שמיא' כשהספר תורה פתוח. מה דעת כבודו בענין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, כ"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בעת פתיחת ארון הקדש אז הוא עת רצון גדול בשמים, כי נפתחים אז כל ההיכלות, ואי אפשר לתאר את גדל העת רצון שיש אז, ולכן נכון להתפלל ולבקש ממנו יתברך לרחמים ולרצון בשמים.

בענין לפתח אז את הספר תורה, אין נוהגים כן ברוב העדות, כי אין לפתח את הספר תורה אם לא קוראין בו, וכך נוהגים ברוב הקהלות וברוב העדות, ולא ראיתי דבר זה כלל.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תצו.

האם רבנו ז"ל השאיר לנו עצה לימים הטרופים והקשים שלפני ביאת המשיח?

שאלה:

מאת ישי: שלום וברכה אל הצדיק הטהור מוהרא"ש שליט"א.

קדם כל, אִנְחֵנוּ מוֹדִים לָכֶם מִכָּל הַלֵּב עַל זֶה שֶׁעֲנִיתֶם לָנוּ בְּשֵׁאלָה הַקּוֹדֶמֶת, תּוֹדָה רַבָּה. יֵשׁ לָנוּ שְׁאֵלָה נּוֹסֶפֶת: אִנְחֵנוּ רּוֹאִים שְׁקוּרִים לְאַחֲרוֹנָה הַרְבֵּה דְבָרִים מְשֻׁנִּים וְיִסּוּרִים לְכָל מִינֵי אֲנָשִׁים (בְּרוּךְ הַשֵּׁם לֹא לָנוּ), וְזֶה גּוֹרֵם לָנוּ צֶעַר לְרֹאוֹת אוֹתָם סוֹבְלִים. הָאֵם יֵשׁ מִשְׁהוּ שְׁאֲפֹטֵר לַעֲשׂוֹת אוֹ אִיזוּ עֲצָה מִרְבּוֹ ז"ל לְזַמְנֵים הָאֵלוּ שֶׁלְפָנַי בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ לִישׁוּעָה כְּלִלִית וּפְרָטִית לְכָלֵל עִם יִשְׂרָאֵל?

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לְכֵלָם כֹּחַ, וּבְפֶרֶט לְכַבּוֹד הָרַב שֶׁלִּיט"א בְּנֶפֶשׁ וּבְגוּף לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם וְלַעֲזֹר לָעַם יִשְׂרָאֵל כִּי הַעֲצוֹת שֶׁלְכֶם נוֹתְנוֹת לָנוּ כֹּחַ כְּפִשׁוּטוֹ.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבֶת קָדֵשׁ לְסֹדֵר קֶרֶחַ, כ"ב סִינּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְשֵׁי נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אָדָם צָרִיף לְדַעַת שְׁכָל מַה שֶׁהוּא רּוֹאֶה אוֹ שׁוֹמֵעַ זֶה הַכָּל בְּשִׁבְלֵי לְעוֹרְרוֹ שֶׁיָּשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן סִימָן נ"ב) מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְקוֹרָא אוֹתוֹ שֶׁיָּשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שׁוֹמֵעַ אוֹ רּוֹאֶה אִיזוֹ צָרָה וְכוּ' עָלָיו לְהִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה שְׁלֵא יִקְרָה לוֹ אוֹתוֹ דְּבָר, כִּי לֹא בַחֲנָם מְרֹאִים לוֹ אוֹ מִשְׁמִיעִים לוֹ דְּבַר זֶה, אֶלָּא הַכָּל כְּדֵי לְעוֹרֵר

אותו לחזור אליו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה') צריך כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, נמצא כשהעולם נברא בשבילי צריך אני לראות ולעין בכל עת בתקוון העולם, ולמלאות חסרון העולם ולהתפלל בעבורם, ולכן כל מה שקורה בעולם וכו' על האדם לקחת את זה אישית ולהתפלל על דבר זה.

ובפרט זה דבר גדול מאד להתפלל בכל יום ויום על כלל נשמות ישראל שתהיה לכלם רפואה שלמה ופרנסה קלה והמתקת הדינים, ודבר זה מאד מאד חשוב בשמים שיהודי מתפלל עבור חברו, ואמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא צב.) המתפלל בעד חברו והוא צריך לאותו דבר - הוא נענה תחלה, ולכן כשמבקשים על הזולת גם הוא זוכה לישועה.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תצז.

האם באמת היתה מחלקת בין הגאון מוילנא והבעל שם טוב? וכיצד זה נוגע אלינו?

שאלה:

מאת רועי: לכבוד הצדיק.

לאחרונה שמעתי שהגאון מוילנא חלק על הבעל שם טוב, וזה גורם לי קצת בלבול מאחר שאני די מחבר לבעל שם טוב ותלמידיו ולחסידות ברסלב. האם באמת היתה מחלקת ביניהם? וכיצד זה נוגע אלינו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, כ"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רועי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה') כשאדם פגום בפגם הברית, שעל זה נאמר (משלי ב') "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים" - הוא צריך לשמע את המחלקת שבין הצדיקים, וזה מבלבל אותו מאד ועל ידי זה הוא מתרחק מהם לגמרי.

ולכן אמר רבנו ז"ל (שם) ותאמין שכל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים אין זה אלא כדי שיגרושו סטריין אחרנין; כשאתה שומע מריבות שבין הצדיקים תדע שבזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחך.

הכלל, שאנו קטני הערך, אסור לנו להתערב במחלקת שהיתה בין צדיקים גדולים ונוראים כאלו - הגר"א זכרונו לברכה היה מאד מאד גדול שאין לנו משג בגדלתו, וכן הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו היה רבי על אלפי אלפים ורבבות עולמות כמו שגלה לנו רבנו ז"ל, ואין לנו משג בגדלתו, ולכן לקטני ערך כמונו אסור להתבלבל ממחלקת שבין גדולי מבחרי הצדיקים.

וכן יותר מאחר היתה מחלקת בין תלמידי הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו בעצמו, וכן בין תלמידי המגיד הגדול ממעזריטש זכותו יגן עלינו היו כל מיני חלוקי דעות בעבודת השם יתברך, אף לנו הפגומים וכו' אסור להתערב בענינים אלו, אדרבה, עלינו לזכר מי אנהנו, ושרוצים לדחות אותנו ממקור חיותנו, ולכן אסור לנו להכנס במחלקת שבין הצדיקים, ולהאמין בכלם.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תצח.

**האם זה נכון שְהָאָסוּר לְשַׁקֵּר הוּא רַק בְּדַבּוּר אֲבָל בְּכַתָּב
זֶה מִתָּר?**

שאלה:

מאת חנה: לכבוד הצדיק מוה"רא"ש שליט"א.
אני מורה בבית החנוך לבנות שלכם - 'בית פייגא' בארצות
הברית, בפתה הגבוהה, ולמרות שאני לא משתייכת לחסידות
ברסלב כלל, אני מאד מתפעלת מהחנוך שלכם מכל
הבחינות - אמונה פשוטה, תמימות, צניעות, הלכות ועוד,
באפן שאין רואים בשום מקום אחר.
יש לי שאלה: אני עורכת לבנות בחינות על הלמודים, הן
צריכות לעשות אותן בבית ולהחזיר אותן בחתימת הוריהם,
אבל אני רואה שיש תלמידות שחותמות בעצמן במקום
ההורים, וכשאני שואלת אותם על זה, הן משיבות שלמדו
בספר המדות ששקר אסור רק בדבור אבל בכתיב מתר. האם
זה נכון? וכיצד עלי לנהג במקרה זה? תודה רבה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, כ"ב סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאת מורה בבית הספר שלנו ואת רואה
איך שמחנכים את הבנות לאמונה ויראת שמים, לתמימות וצניעות
וכו', שזה יסוד היהדות.

אבל אני מכרח להגיד לך שלא ידעתי שהבנות הן כל כך
חכמניות וכו'... כן, דבר זה מבאר בספר המדות אות אמת סימן
ג': "השקר אינו אלא בפיו אבל לא בכתיב", עם כל זאת, ראוי לומר

לְבָנוֹת שְׂאֵסוּר לְשִׁקָּר וְלַעֲבֹד עַל הַמּוֹרוֹת כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד לֹא יָפֵה
וְאֵסוּר לְהוֹרוֹת הַתֵּר לְעֲצֻמוֹ בְּדַבְרִים אֲלוֹ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ד' תצט.

**מְדוּעַ גְּרָמוֹ מֵהַשְּׂמִימִים שֶׁחֶלֶק מֵהַצְּדִיקִים יִפְטְרוּ בְּגִיל
צְעִיר מְאֹד, הֲאֵם לֹא חֲשִׁשׁוּ שִׁירְנָנוּ אַחֲרֵיהֶם?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יוֹסֵף: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁי הַצְּדִיק.

אֵיטָא בְּמִסְכַּת תַּעֲנִית (דף ה'): 'לִימֹת שְׂמוּאֵל אֲדָזוּטָה מְרַנְנֵי
אֲבִתְרָה', וּפְרָשׁוּ חֲז"ל 'דְּאֲמַרֵי מִדְּמִית זֹטָר שְׂמָא חֵס וְחִלְיָלָה
עֲבָרָה הֵיטָה בּו'. כְּלוֹמֵר כְּשֶׁשְׂמוּאֵל נִפְטָר רַנְּנוּ אַחֲרָיו שְׂמָא
הַסֵּבָה שֶׁנִּפְטָר בְּגִיל צְעִיר הִיא בְּגִלָּל שֶׁהָיוּ בִּידוֹ עֲבָרוֹת.
וְרִצִּיתִי לְשַׂאֵל: מְדוּעַ מִשְּׂמִימִים גְּרָמוֹ שִׁיסְתִּלְקוּ מֵהָעוֹלָם
צְדִיקִים גְּדוֹלִים כְּמוֹ רַבְּנוֹ ז"ל וְהָאֲרִיז"ל בְּגִיל צְעִיר מְאֹד, הֲאֵם
לֹא חֲשִׁשׁוּ בְּשְׂמִימִים שִׁיְהָרְרוּ אַחֲרֵי אוֹתָם צְדִיקִים שְׂמָא עֲבָרָה
הֵיטָה בְּהֶם?

הַשֵּׁם יֵאָרֶיךָ אֶת יְמִיכֶם וְתִזְכּוּ לְרוֹחוֹת רוּחַ נְחֵת, אָמֵן סְלָה. יוֹסֵף.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרֵב שֶׁבֶת קִדֵּשׁ לְסִדְרֵי קָרָח, כ"ב סִיּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יוֹסֵף נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת שֶׁרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר שֶׁזָּכָה כְּכֹר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִגִּיעַ אֶל
מְדַרְגָּה כְּזוֹ שְׂאִין לוֹ עוֹד מֵה לְהַשִּׁיג וְלִכְּן הוּא מְכַרַח לְהוֹרִיד מִמֶּנּוּ
אֶת הַלְּבוּשׁ - זֶהוּ גּוֹפּוֹ הַקָּדוֹשׁ, וְכֵן הוּא אֲצֵל הָאֲרִיז"ל וְעוֹד צְדִיקִים

שנסתלקו בזמן קצור מפני שהשלימו עצמם בזה העולם ולא היה להם
כבר מה לעשות בזה העולם.

ולכן אין לשאל שאלות למה צדיקים נסתלקו בגיל צעיר יחסית,
כי כל אחד השלים עצמו בשנות נעוריו וכו' עד שכבר לא היה לו
במה להשלים עצמו יותר.

וכעין שאמרו חכמינו הקדושים שרבי בון השלים עצמו
בעשרים ושמונה שנים כמו שתלמיד אחר משלים עצמו במאה שנה,
הרי שלך לפניך שיש צדיקים שבקצור זמן משלימים עצמם יותר
מאחרים שחיים אריכות ימים ושנים.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תק.

**הפסקתי להאמין במורי ורבי, ולצערי גם זלזלתי בו. איך
מתקנים את זה?**

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד הרב שיק, שלום ושבוע טוב.
קשה לי לכתב את מה שבלבבי, אבל החלטתי להתגבר
ולהתייעץ עם אדם גדול. אני מקרב לצדיק גדול ומפרסם
ומחשיב אותו כמורי ורבי. הוא עזר לי הרבה מאד בחיים,
הקים אותי על הרגלים ואף עזר לי להתחתן. הוא לווה אותי
בכל שנות הנשואין ותמיד קבל אותי בסבר פנים יפות
כשהייתי זקוק לעצה וברכה.

האמנתי בו בכל לבי וכל דבור שלו היה בשבילי קדוש, אף
בשנים האחרונות נחלשתי והתחלתי לזלזל - בהתחלה רק
בלב, ואחר כך גם בדבור. פשוט הפסקתי להאמין בו. אני
מרגיש לא טוב עם עצמי ורוצה לתקן את אשר שחתי. מה
עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מתפלא עליך - איך אתה יכול להיות כפוי טובה כזה? אתה בעצמך כותב שהוא אוחז בך כל השנים וגם חתן אותך, ואין דבר בעולם שלא עשה לך, ולבסוף תהיה כפוי טובה כזה, הלא החכם מכל אדם אומר (משלי יז, יג) "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו", ולכן תהיה מוכן לכל הפרענויות שיבואו עליך וכו' כי הקדוש-ברוך-הוא משלם מדה כנגד מדה - אחד עוזר לך בכל הענינים, ולבסוף עוד יהיו לך ספקות עליו וכו' זה מראה את גריעות נפשך ושיש לך נפש מגשמת ומתעבת.

ומה שאתה שואל מאיפה זה בא, אני מכרח לומר לך כי שבע תועבות בלבך ואתה נואף כפלב, תחת גב אשתך אתה בוגד בה, כי מי שהוא נואף אשה סימן שהוא חסר לב, וכנראה שאתה שקוע בתאות נאוף מאד עד שאבדת את לבך ואין לך לב יהודי ואפלו לא לב אנושי וכו' כי מי שהוא נואף בכל פעם עם אשה אחרת וכל הראש שלו זה רק בתאות נאוף איך הוא יכול לחשב ישר? הלא כל לבו מלא תועבות רעות וכו'.

ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) מי שאין לו אמונת חכמים הצוואה והמותרות עולים במחו ומסבבים אותו, ולבו נעשה מעקל ומוציא מפיו זבל ולכלוך על הצדיק, כי לא ימצא אדם שידבר על צדיק הדבוק בו יתברך, אלא אם כן שחטא ופגם הרבה בנאוף, וזה ברור שכל נואף שונא את הצדיקים הדבוקים בו יתברך.

ולכן עליך לחזור בתשובה שלמה לפני שיתגלה קלונוך ברבים ותהיה לך מפלה אחר מפלה, ולא תהיה לך שום תקומה כלל.

המאחל לך תשובה שלמה...

ד' תקא.

האם מתר לפתח את ארון הקדש לצרף תפלה אישית?

שאלה:

מאת שמואל: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום וברכה.

ברוך השם אני מתפלל עליכם בכל יום שתהיה לכם רפואה שלמה, ושהקדוש-ברוך-הוא יאריך ימיכם בטוב ושנותיכם בנעימים, אמן כן יהי רצון.

רציתי לשאל אתכם: אם אדם רוצה להתבודד לפני ארון הקדש, האם מתר לו לפתח את ארון הקדש ולהתפלל?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר חקת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשובת חן על התפלות שאתה מתפלל על רפואתי, כי אני צריך וזקוק להרבה רחמי שמים על בריאותי.

בענין פתיחת ההיכל בעת התבודדות, עליך לדעת שזו אחריות גדולה - אם באמת פותח את ההיכל - ארון הקדש כדי לשפך שיח ותפלה אליו ותברך - אין למעלה מזה, אבל מאד מאד צריכים לדעת שזה אך ורק לשיחה בינו לבין קונו, ודבר זה נהוג כשיש חולה מספן וכיו' שאז פותחין את ארון הקדש ושופכים שיח ותפלה לפניו ותברך ברחמים ותחנונים, כי בעת שפותחים את ארון הקדש כאן למטה בו ברגע נפתח שער השמים למעלה, ולכן זה דבר גדול מאד, אבל גם אחריות גדולה שלא יזלזל חס ושלום בהיכל.

אשרי מי שרגיל תמיד לדבר עמו ותברך ושופך שיח ותפלה

לפניו יתברך ברחמים ובתחנונים אליו יתברך, אשר אין למעלה מזה, וזו המתנה שקבלנו מרבנו ז"ל. אשרי מי שמקיים זאת בתמימות ובפשיטות גמורה, ראז אל רב טוב הגנוז והצפון יזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקב.

האם כשאדם לומד מבלי להשמיע לאזניו זה נחשב לו כלמוד?

שאלה:

מאת יחיאל צבי: לכבוד הצדיק הקדוש מיבנאל. האם כשאדם לומד - בעין או בגרסא - ורק מניע את שפתיו אבל לא משמיע לאזניו זה נחשב לו כלמוד? במדה וזה לא נחשב למוד, האם צריך לחזור על כל מה שלמד בעבר שוב פעם בכדי שיחשב לו שלמד את זה? תודה, ויהי רצון שכבוד הצדיק יברך מפי אל עליון ויחולו עליו ברכות תמיד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יחיאל צבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לכתחלה ראוי להוציא מפיו את הלמוד שלומד, כמאמרם ז"ל (עירובין ג"ה) "תנא, תלמיד אחד היה לרבי אליעזר שהיה שונה בלחש, לאחר שלש שנים שכח תלמודו. תנא, תלמיד אחד היה לו לרבי אליעזר שנתחייב בשרפה למקום. אמרו: הניחו לו, אדם גדול שמש. אמר ליה שמואל לרב יהודה: שיננא, פתח פומיך קרי, פתח פומיך

תני, כי היכי דתתקיים ביה ותוריה תיי, שנאמר (משלי ד') "כי חיים הם למצאיהם ולכל בשרו מרפא", אל תקרי למצאיהם אלא למוציאיהם בפה"; כי בזה שאדם מוציא בפיו הוא זוכה, עם כל זאת, כשמעין בספרי שאלות ותשובות או בשאר ספרים הוא יכול לשים עין עיונו ומספיק, אבל בתנ"ך ובמשניות ובגמרא וכו' וכן בטור ושלחן ערוך כדאי להוציא מפיו כדי שיזכר.

מה שהיה היה ואל תבלבל עצמך אחורנית, רק חזק ואמץ להתמיד בלמוד התורה הקדושה אשר אין למעלה מזה, ואפלו כשרק מעין בלמודו זה טוב מאד, כי בשעה שמכניס את עין עיונו בלמודו בו ברגע נשמתו מצמצמת עצמה בידיעת התורה שאין למעלה ממנה. אשרי מי שמבלה כל יום בלמוד ועיון התורה הקדושה אשר אין ערך אליה כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקג.

**הכרתי בחורה נחמדה, אך מאז שהיא ספרה לי
שבעברה הטרדה מינית אני חושש להמשיך את הקשר**

שאלה:

מאת משה: לכבוד הרב שלום.

לפני כתשעה חודשים הכרתי בחורה, התחברתי אליה והרגשתי טוב אתה. לאחר מספר פגישות היא חשפה בפני שהיא הטרדה מינית על ידי אחיה במשך תקופה, וכתוצאה מכך היא הלכה להתלונן במשטרה ואחיה נכלא. מאז ששמעתי את זה אני לא יודע מה לעשות - מצד אחד אני אוהב אותה, ומצד שני אני חושש ממה שקרה לה. הלכתי לשני רבנים שאמרו לי לעזב אותה, וכך עשיתי, אבל מאז לא

הַצְלַחְתִּי לִשְׂכַח אוֹתָהּ וְהִיָּה לִי קֶשֶׁה מְאֹד וְכַמְעַט שֶׁנִּפְלַתִּי לְדַכְאוֹן. הַלְכְּתִי לְרַב חַיִּים קִנְיָבְסְקִי, וְהוּא אָמַר לִי שְׂאֵנִי כֵן יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ אֶתְּךָ בְּקֶשֶׁר וּלְהַתְּחַתֵּן אִתְּךָ, וְאַכֵּן חֲזַרְתִּי אֵלֶיךָ, אֲבָל עֲכָשׁוּ חֲזָרָה הַהִתְלַבְּטוֹת הָאֵם לְהַתְּחַתֵּן אִתְּךָ אוֹ לֹא. בְּבִקְשָׁה תֵּן לִי עֲצָה חַד מִשְׁמַעִית בְּעִנְיֵן הַזֶּה, כְּדֵי שְׂאוּכַל לְהִיּוֹת שְׁלֵם עִם הַהַחְלָטָה שְׁלִי. תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֵר חֻקַּת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מֹשֶׁה נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אִם יֵשׁ בֵּינֵיכֶם מְשִׁיכָה וְהִבְנָה הַדְּדִית אֲזִי תִמְשִׁיךְ וְתִתְחַתֵּן עִמָּה וְתִהְיֶה לְכֶם הַצְלָחָה בְּחַיֵּיכֶם, רַק אִךְ פְּעַם אֶל תִּזְכִּיר לָהּ אֶת הָעֶבֶר שְׁלָהּ וְכוּ'. לְצַעֲרֵנוּ הָרַב קָרוּ דְבָרִים כְּאֵלוֹ גַּם אֲצֵל הַמְשַׁפְּחוֹת הַכִּי חֲרָדִיּוֹת, וְלִמְרוֹת זֹאת הֵם הַתְּחַתְּנוּ וּבָנוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַצְלָחָה גְּדוּלָה.

וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁהִגָּאוֹן רַבֵּי חַיִּים נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח יַעֲצֵךְ לָךְ שֶׁתִּמְשִׁיךְ - אֲזִי אֵינִי לָךְ מַה לְדַאֵג כִּי לוֹ יֵשׁ דַּעַת תּוֹרָה, וְהִלְכָה כְּמוֹתוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחוּ יַחַד, רַק לֹא לְדַבֵּר עִמָּה יוֹתֵר מִזֶּה אִךְ פְּעַם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקד.

**מדוע אין שום אזכור בתולדות רבנו לגבי גורלו של אביו
רבי שמחה?**

שאלה:

מאת נחמן: לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א.
האם ידוע מה עלה בגורלו של רבי שמחה אביו של רבנו - מי
נסתלק קדם מן העולם והיכן מקום קבורתו? ומדוע אין שום
אזכור לגבי זה בתולדות רבנו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אביו של רבנו ז"ל רבי שמחה זכותו יגן עלינו היה צדיק
נסתר מעיני כל בסוד (תהלים ע"ז כ) "ביום דרכך ושבילך במים רבים
ועקבותיך לא נדעו".

ידוע בין אנשי שלומנו שהוא האריך ימים וחי עוד הרבה שנים
אחר הסתלקות רבנו ז"ל, וכן ידוע שבשנת תקס"ט בשבת חנכה שבת
אצל רבנו ז"ל, ואז גלה רבנו ז"ל את המאמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן
ב) "ימי חנכה הם ימי הודאה" והזכיר את שמו ואת שם אביו ברמז
בתורה - "ויולד בן ויקרא את שמו נח לאמר זה ינחמנו ומעצבון
ידינו", שהצדיק מנחם הכל ומשמח הכל. וכל התורה בנויה על
שלשת השמות א"ל אלקים הוי"ה שזה עולה כמספר שמחה, כי
על ידי שלמות הדבור נשלמת השמחה, וכן מזכיר כמה וכמה פעמים
ענין 'שמחה' שזה שם אביו הקדוש שהיה נעלם ונסתר מעיני כל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקה.

**נולדו לנו שלשה ילדים בדרך נס, ואנחנו מקוים לעוד.
האם כדאי לעשות טפולי פוריות?**

שאלה:

מצאת שירה: אני בת ארבעים ואחת, בעלת תשובה מזה שבע עשרה שנה, ויש לי שלשה ילדים בריאים ברוך השם. לשנינו יש בעיית פוריות, והרופאים אמרו שהיו לנו שלשה נסים. הילד הקטן שלנו בן חמש, לפני שנתיים עברתי הפלה, ואנחנו מאד רוצים עוד ילדים. האם כדאי לעשות טפולי פוריות? ואם כן, איזה? תודה רבה לכבוד הרב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שירה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם צריכים לרקוד בכל יום ולתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא שנתן לכם מתנה שלשה ילדים בריאים ושלמים.

מה אתם מחפשים צרות? ולמה לכם להכנס בסכנות? הקדוש-ברוך-הוא נתן לכם מתנות יקרות ולמה לכם לדחוק את השעה ולעשות טפולים?

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתהיה לכם רב נחת דקדשה מילדיכם ויהיו החיים והשלום בביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקוו.

האם גם מי שישן במשך היום צריך לטל ידים לפני שיוֹרד מהמטה?

שאלה:

מאת רמי: לכבוד מוהרא"ש.

אני מקפיד לטל ידים סמוך למטה בכל בקר. האם גם מי שישן במשך היום צריך לטל ידים לפני שיוֹרד מהמטה? תודה רבה, שהקדוש-ברוך-הוא ישלח לכם בריאות איתנה והרבה שמחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת, כ"ד סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רמי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק בלילה צריכים להכין נטלה עם מים, כי כשישן בלילה אזי רוח רעה שורה עליו ואי אפשר להעבירה ממנו רק על ידי נטילת ידים בכלי דיקא.

אבל ביום אינו צריך להכין נטלה עם מים שאין רוח רעה שורה עליו, עם כל זאת, מובא (שלקן ערוף ארח חיים סימן ד' סעיף ט"ו) ישן ביום יש להסתפק אם צריך לערות מים עליהם ג' פעמים ויטלם בלא ברכה, עין שם. עם כל זאת, מובא באחרונים - אבל אינו צריך להכין נטלה ומים סמוך למטתו אלא כשקמים נוטלים ידים ורחיצת פנים וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקז.

**החזון איש אמר "שלשה דברים ששייכים לכלל ישראל
החסידים חטפו לעצמם". מהם הדברים?**

שאלה:

מאת שמואל: שמעתי שהחזון איש אמר "שלשה דברים ששייכים לכלל ישראל החסידים חטפו לעצמם", אף לא שמעתי את המשך האמרה, כלומר מהם אותם דברים. האם זו אמרה מבוססת? ואם כן, האם יודעים מה המשך שלה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת, כ"ה סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע שהחזון איש זכותו יגן עלינו היה אדם פלא וכל מגמתו היתה רק לברר את ההלכה לעבדה ולמעשה, ואת גדל יגיעת התורה שיגע זה בלתי אפשרי להסביר כלל, וכח הרכוז שלו זה פלא פלאים איך שהיה יכול להתרכז בענין אחד זמן רב מאד ולהוציא את נפלאות ההלכה מתוך סגית הגמרא.

עם כל זאת, אהב את כלל ישראל ולא היה אצלו הפרש בין ליטאים לבין חסידים, בין אשכנזים לבין ספרדים, הוא פרגן לכלם וכל עיר התורה "בני ברק" זה רק בזכותו - שעזר לכל הזרמים והחסידיות להתפתח, וכל מגמתו היתה להוסיף ישיבות וכוללים ולהגדיל תורה ולהאדירה, ובזה היה חדוש נפלא ונתקיים בו בשלמות מאמרם ז"ל (אבות פ"ק ו') כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה וכו'. הוא לא היה רב וברח מהמנהיגות כמו שפורחים מאש שורפת, ואף על פי כן כלם נהנו ממנו עצה ותושיה, וככל שברח

מהכבוד כמו כן הכבוד רץ אחריו וכו' ושמו נתפרסם בכל העולם בלו כפאחד מן הקדמונים.

וכך הולכת האמרה שאמר: שלשה דברים שיכים לעם ישראל, עם כל זאת החסידים חטפו את זה לעצמם: א. טבילת מקוה בכל יום - הרי זה שיף לכלם, ובפרטיות טבילת עזרא כדי להיות בטהרה. ב. ללכת עם אבנט (גארטיל) - שזה מדינא דשלחן ערוף שבעת התפלה צריך ללכת עם אבנט (גארטיל), ומשום מה הליטאים זלזלו בזה אף שכלם צריכים לאזור אבנט בתפלה. ג. להתחתן מקדם מאד - שזה דבר הכרחי להשתדל להתחתן בגיל צעיר, ומשום מה הליטאים מזלזלים בזה ומתחתנים בגיל מאחר מאד.

ובאמת, מי שמתבונן בדבריו כל אלו השלשה דברים תלויים זה בזה והם עקרם גדולים ביהדות - להזהר בטבילת מקוה שמטהר את הנפש, וללכת עם אבנט (גארטיל) בתפלה שמפריד בין לבו לערוה, וכן להתחתן בגיל צעיר בפרטיות בדור הזה שהפריצות עושה פרצות בנשמות ישראל, ולכן צריכים להתחתן מה שיותר צעיר כדי שלא יגיע אל החטא החמור ביותר והוא הוצאת זרע לבטלה וכן זנות וכו', ואם היו מציתים מה שכתוב בזה בשלחן ערוף להתחתן מה שמקדם ביותר אזי לא היו כל כך הרבה נושרים ונושרות בין החרדים לדבר השם. וכן כל אלו שעדין רחוקים מקיום תורה ומצוות, אם היו מתחתנים בגיל צעיר לא היו באים לידי שעמום ולא היו לוקחים סמים ולא היו מזיקים וכו', כי הרגע שמתחתנים זוכים לישוב הדעת אמתי ולטהרת המחשבה וכן יש עליו כבר על להביא פרנסה ולכן הוא טרוד ואין לו זמן לשטיות.

הקדוש-ברוך-הוא יכניס רוח טהרה בין נשמות ישראל ונזכה להיות זהירים בשלשה דברים אלו ואז אל רב טוב הגנוז והצפון נזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקח.

אני נשואה בפעם השנייה. עם מי אהיה בעולם הבא - עם הבעל הראשון או השני?

שאלה:

מאת אורלי: אני נשואה בשנית. עם הבעל הראשון התחתנתי בגיל שמונה עשרה, חיינו כחלונים לגמרי, והתגרשתי בגיל עשרים וארבע. בגיל שלשים וארבע התחתנתי שוב, חזרתי בתשובה, וגם בעלי חוזר בתשובה. יש לנו ארבעה ילדים ברוך השם ואנו מנהלים ארח חיים חרדי לגמרי. השאלה שלי: עם מי אני אהיה בעולם הבא - עם הבעל הראשון או השני?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת, כ"ה סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אורלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר שיש לכול אחד כמה זווגים, ואפלו שלא התחתנו רק זה אמר אולי פלוני יהיה טוב עבור פלונית וכו' זה כבר שדוף, וכן הלאה. ויש שהתחתנו והתגרשו וכו' זה גם מצד אותו שרש נשמה.

ולכן מה לך להתבלבל בכלבולי חנם? תשמחי עם בעלך ותשמחי עם המתנות שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא ארבעה ילדים חמודים ובזה שאתם מנהלים ארח חיים על פי התורה הקדושה, ולכן ראוי לכם לשמח יחד ולאהב אחד את השני באהבה אמיתית ולכבד וליקר ולהבין אחד את השני, ולמה לך להתבלבל מהעבר לגמרי?

צריכים להוריד את העולם הבא לזה העולם הינו להחזיר בעצמו שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי מלא כל הארץ

כבודו והכל משגח בהשגחה פרטית, כי דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, וכידיעות אלו מורידים את העולם הבא לעולם הזה, ומכל שכן כשזוכים להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך פאשר ידבר איש עם רעהו, אין יותר טוב מזה, כי אז החיים הם חיים רוחניים לגמרי כדגמת שחיים בעולם הבא שנהנים מזיו השכינה.

ולכן תחיי כבר עכשו עם בעלך הזה כמו שחיים בעולם הבא, ותשתדלו מאד לאהב ולהבין אחד את השני ויהיה שלום בית אמתי ביניכם בלי וכוזים או מריבות וכו', ולמה לך להתבלבל בבלבולי חנם? תחיי עם המציאות וזהו זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקט.

אני לא מרצה מהמראה החיצוני של בעלי וזה גורם לנו מריבות רבות. מה עושים?

שאלה:

מאת ליאת: לכבוד מוה"רא"ש שליט"א, שלום וברכה. ממש דחוף לי שתענה לי ותעזר לי בנושא מאד מאד בעיתי - לאחרונה אני ובעלי רבים המון בפרט בענין מראהו החיצוני שלאחרונה לא נראה טוב בעיני - אני מבקשת מנוח לשנות את סגנון הלבוש שלו למשהו שיהיה יותר מודרני ומתאים לגילו (24), כי הוא מתלבש כמו אדם מבגר עם חלצות מכפתרות ומשבצות, וגם בענין התספורת שלו - אני חושבת שהפאות שלו ממש נראות מצחיק, הן לא צומחות טוב והן ממש דלילות וזה לא נראה טוב כשהן ארכות. ובגלל שזה

מאד מפריע לי, הצעתי לו לקצץ אותן לארץ המתר בהלכה, אך הוא מפוש לא מוכן.

זו הבעיה העקרית שעליה אנו רבים כל הזמן, הרי יש ענין ששאשה לא תתגנה על בעלה, האם אין ענין הפוך - שהגבר לא יתגנה על אשתו? הייתי מצפה שאם דבר כזה היה מפריע לו אצלי הוא היה אומר לי את אותם הדברים, והייתי משתנה בלי להעלב. זה הגיע למצב שאני כבר לא רוצה להתקרב אליו ואימתי עליו שאני אדחה את הטבילות שלי כדי שלא נהיה יחד עד שהוא יסתפר ויחליף את סגנון הלבוש שלו. גם בעלי אובד עצות ושנינו רוצים שלום בית. מה אפשר לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, כ"ו סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל ליאת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שני דברים - א. עם כפיה אי אפשר להגיע לשום מקום, והעצה הכי טובה והכי קלה היא רק הדברות והסברה נכונה ברוח אהבה, ועל ידי זה האשה יכולה לפעל אצל הבעל כל מה שהיא רוצה.

ב. את צריכה לקחת בחשבון שיש גברים שהם סתם בטלנים וכו' והם מזניחים את עצמם וכו' כמו שיש נשים בטלניות וכו' שמזניחות את עצמן וכו' וזו בעיה רצינית, אך זה לא שהם עושים את זה דוקא, הם פשוט לא מודעים לבעיה הזו ולכן הם מזניחים את עצמם בלי שום שכל וכו' ולא בכונה לעשות דוקא כנגד וכו' פשוט הם בטבעם מזניחים את עצמם. ועל זה צריכים לערב גוף שלישי שיסביר או לבעל שמזניח את עצמו או לאשה שמזניחה את עצמה איזה געל זה וכו' ובפרט שאנחנו יודעים שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על הלבוש שהיה נקי ומסדר, ולא יהיה קרוע וכו' וכו', ואמר

רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן קכז) שֶׁהַבְּגָדִים יִתְבַּעוּ אֶת הָאָדָם לְמַה
הוּא הֵלֶךְ כָּל כֶּף מְזַנֵּחַ וְקָרוֹעַ.

וְיָדוּעַ אֶצְלָנוּ אִיךָ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל לִפְנֵי שְׂיָצֵא מִפְּתַח בֵּיתוֹ תָּמִיד
הִרְטִיב אֶת אֶצְבְּעוֹתָיו וְסִלְסַל אֶת הַפְּאוֹת שְׁלוֹ שֶׁיְהִיוּ מְסֻדְרוֹת. וְאָמַר
מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: בְּהַכּוֹל אֲנִי יָכוֹל לְחַקוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל אָבֵל לֹא בְּעִנְיָן
נְקִיּוֹת, כִּי אֶפְלוּ הַסְּלִיּוֹת שֶׁל נְעֻלֵי רַבְּנוּ ז"ל הָיוּ תָּמִיד נְקִיּוֹת, וְזֶה דְּבַר
פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא.

אֲשֶׁה אֲסוּר לָהּ לְאִים עַל בְּעֻלָּה שֶׁתִּדְחָה אֶת הַטְּבִילָה וְכוּ' כִּי זֶה
עוֹוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וּבְזֶה לֹא מְעִנְשִׁים אֶת הַבַּעַל וְכוּ', וְלִכְּן אֲסוּר
לְאִשָּׁה לְאִים עַל בְּעֻלָּה שֶׁתִּדְחָה אֶת הַטְּבִילָה מֵאִיזָה טַעַם שֶׁרַק לֹא
יִהְיֶה, כִּי אֵין עוֹד עוֹוֹן יוֹתֵר חֲמוּר לְאִשָּׁה מִזֶּה.

לְדַעְתִּי אַתֶּם שְׂנִיכֶם צְרִיכִים לְלַכֵּת אֶל גּוֹף שְׁלִישִׁי וְהוּא יִסְבִּיר
לְכֶם אֶת דְּרוֹךְ הַחַיִּים, שֶׁיְכוּלִים לְחַיּוֹת חַיִּים נוֹרְמָלִיִּים וּמְסֻדְרִים עַל
הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקי.

**בְּעֻלֵי נוֹתָן לְבַנְנוּ דְּגָמָא אִישִׁית לֹא טוֹבָה. מָה אֲנִי יְכוּלָה
לַעֲשׂוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מַאת נְוָה: לְכַבּוֹד קִדְשַׁת הָרַב הַצַּדִּיק.

אֲנִי נִשׂוּאָה לְמַעְלָה מִעֲשׂוּוֹ, וְלִצְעָרִי הָרַב בְּעֻלֵי קָם בְּשִׁבְתוֹת
מֵאַחֵר מְאֹד וּמְפֹסֵיד אֶת הַתְּפִלוֹת בְּמִנְיָן. יֵשׁ לִי בֵּן גְּדוֹל כְּמַעֲט
בֶּן עֶשְׂרִי וְהַצְעַר שְׁלִי כָּל כֶּף גְּדוֹל שֶׁהוּא רוֹאֶה שְׂאֲבִיו אֵינוֹ קָם
לְמִנְיָן וְיֵשׁן עַד שְׁעוֹת מֵאַחֲרוֹת, מָה גַם שֶׁהָאֵב אֵינוֹ יוֹשֵׁב לְלַמֵּד

אתו פְּרַשְׁת שְׁבוע או הַלְכוֹת, כִּף שְׁאִין לִילֵד שׁוּם דְּגָמָא אִישִׁית
 - לא אָבָא שְׁקָם לְמַנְיָן וְלֹא אָבָא שְׁלוּמֵד תּוֹרָה.
 מָה אָנִי בְּתוֹר אָמָא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת כְּדִי שְׁהִילֵד הִזָּה כֵּן יְהִיָּה
 תְּלִמִיד חֲכָם וְיִזְכָּה לְאַהֲבַת הַתּוֹרָה בְּעוֹד שְׁאִין לוֹ שׁוּם דְּגָמָא
 אִישִׁית? תּוֹדָה רַבָּה עַל הַכֹּל.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם וַתְּבָרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר חֻקֵּי, כ"ו סִינּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל נוֹה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁאֵשָׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלַתִּי רְגִילִים,
 וְהִיא יְכוּלָה לְהַשְׁפִּיעַ עַל בַּעֲלָהּ כָּל מָה שֶׁהִיא רוֹצֶה אֲבָל הַכֹּל צְרִיף
 לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי נַעַם וּבְאַהֲבָה וְלֹא עִם אִיוֹמִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לֹא
 עִם צְעָקוֹת וּצְרָחוֹת וְכוּ' וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא עִם מְרִיבוֹת וְכוֹחִים וְכוּ' וְכוּ'.

אֶת צְרִיכָה לְהַסְבִּיר יָפָה לְבַעֲלָךְ "הִילֵד גְּדֹל וְהוּא מְחַקֵּה אוֹתָהּ,
 וְלִכֵּן בַּעֲלֵי הַיָּקָר שְׁאֵנִי אוֹהֲבֵת אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד תַּעֲשֶׂה לְמַעַן בְּנִינוּ,
 הֲרִי אֲנַחְנוּ שְׁנִינּוּ רוֹצִים שֶׁהֵבֵן יְגֹדֵל יֶלֶד נוֹרְמָלִי, יֶלֶד מִמְשַׁמֵּעַ וְיֶלֶד
 תְּלִמִיד חֲכָם, וְאַתָּה בַּעֲלֵי הַיָּקָר שְׁאֵנִי אוֹהֲבֵת אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד תִּבִּין
 אוֹתִי, אָנִי לֹא רוֹצֶה לְצַעַר אוֹתָךְ, אָנִי רוֹצֶה אֶת הַטּוֹבָה שֶׁל הֵבֵן שְׁלִנּוּ,
 שֶׁזֶה הִיְהוּם שֶׁל שְׁנִינּוּ... " וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן אֶת צְרִיכָה לְדַבֵּר עִם בַּעֲלָךְ
 וְלְהַסְבִּיר לוֹ, וְאֵנִי בְּטוֹחַ שְׁאֵפְלוּ שִׁיְהִיָּה לוֹ לֵב אֲבָן וְכוּ' וְרֹאשׁ שֶׁל
 דְּלַעַת וְכוּ' הוּא יִבִּין אֶת זֶה אִם רַק תִּדְעֵי אִיךָ לְדַבֵּר אִתּוֹ וְלֹא לְהַתְפַּרֵּץ
 עֲלָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שִׁיְהִיו שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם וְהַבְּנָה
 הַדְּרִית, שְׁבֹזָה מְצַלִּיחִים בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקיא.

**לאחרונה הכניסו את תורת האבולוציה לתכנית
הלמודים. איך אפשר לבטל את הגזרה הקשה הזו?**

שאלה:

מאת גיא: שלום וברכה למורנו ורבנו מאור עינינו.
הזדעזעתי לשמע שמושרד החנוך החליט להכניס לתכנית
הלמודים בבתי הספר הממלכתי והממלכתי דתי את תורת
האבולוציה הכפרנית, השם ישמר מהגזרה הקשה הזאת.
הפצתי אזהרה לכל ידידי ומכירי שישמרו את ילדיהם מהנסייון
המרשע להעביר על הדת את הילדים שלנו. מה עוד עלינו
לעשות למען הצלת ילדי העם היהודי מגזרה זו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, כ"ו סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל גיא נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל, לא גזרו גזרה וכו' רק היו דבורים שיכריחו ללמד את
הטפשות של האבולוציה - שבני אדם באים מקופים אשר ידוע שמי
שהמציא את זה הוא היה בעצמו קוף וכו' כי הקדוש-ברוך-הוא ברא
את האדם בצלם אלקים, כמו שכתוב (בראשית א כז) "ויברא אלקים
את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם",
כי כשברא הקדוש-ברוך-הוא את האדם, הוא ברא אותו כפי הצלם
והדמות של פרצוף כל העולמות כמובא הרבה מזה בכתבי האריז"ל;
האדם נברא בצלם אלקים - רמ"ח איברים ושס"ה גידים והכניס בו
דעת ושכל להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, וכתוב (בראשית ב, ז) "ויפח
באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה", ופרש רש"י: אף בהמה
וחיה נקראו נפש חיה, אך זו של האדם חיה שבכלן שנותוסף בו דעה

ודבור; אדם מעלתו יותר גדולה מחיה כי יש לו את הדבור כי יש בו דעה, ומי שיש בו דעה יש לו דבור, מה שאין כן חיה - אין לה דבור. ולכן הטפש הזה שהמציא את האבולוציה שבני האדם באים מקופים הוא בעצמו היה קוף כי אין לו דעת ושכל.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן ז) מי שהוא בר דעת, והוא מאמין בהקדוש-ברוך-הוא שהוא נמצא ובלעדיו אין שום נמצא - הוא נקרא אדם לשון אדמה לעליון; אדם הוא בדיוק כמו צורת פרחוף כל העולמות שהם רמ"ח איברים כנגד רמ"ח מצוות עשה, ושס"ה גידים כנגד שס"ה לא תעשה, וכשבר ישראל שומר את עצמו מלא לעבר על אחד מהשס"ה לאוין זורם בגידים שלו דם אלקי, וכשאדם מקים מצוה אחת מהרמ"ח מצוות עשה זורם באיברים שלו אור האין סוף ברוך הוא, ואז הוא דומה לכן אדם שדומה כפיכול לכל העולמות, כמו שכתוב (בראשית א כו) "ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" וגו', ואף שלמעלה אין דמות ואין צלם אך כדי לסבר את האוזן דברו בלשון זו, אבל האדם שזוכה להכיר את הבורא יתברך שמו הוא נקרא 'אדם', אבל מי שלא מכיר את הבורא יתברך שמו, אמר רבנו ז"ל שהוא חיה בדמות אדם, והוא מסגל לכל הרע שבעולם, ולכן אין עוד טפשות יותר גדולה מתורת האבולוציה הכפרנית, ועדין לא מכריחים את אף אחד ללמד את זה, ואפלו שיכריחו אין עוד לצנות יותר גדולה מזו, ולכן מה לך לדאג? ומה לך לבלבל את עצמך בבלבולי חנם?

אדרבה, עליך לצחק איך שבני אדם יכולים לפל בדעתם וכו' על ידי הנאוף שבהם וכו' עד שיכולים להמציא המצאות מטרפות כאלו שאדם בא מהקוף וכו', זה בא מאדם חולני שפשוט היה משפל בילדותו והלך לגן החיות והסתכל טוב טוב על הקוף ונראתה לו מאד צורת הקוף וכו' וכו' ולכן נכנס בראשו שהאדם בא מקוף וכו' כי רק אדם חולני יכול להמציא המצאות כאלו בשעה שהנביא אומר (ישעיהו א ג) "ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי

לא התבוננן", ולכן אל תשים לב אל השטיות האלו, כי זה צחוק
מכאיב ולצנות אחת גדולה.

הקדוש-ברוך-הוא יכניס דעת ושכל בעם ישראל ויזכו כלם
להכירו ותברך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה
יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו הוי"ה מלך ומלכותו בכל משלה.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקיב.

**יש לי בת זוג כבר חמשה חודשים. האם להציע לה
נשואין או לחכות?**

שאלה:

מאת יוגב: לכבוד הרב שלום רב!
שמי יוגב, ויש לי בת זוג כבר חמשה חודשים בערך. יש בינינו
משיכה ורגש אחד לשני, ורציתי לקבל את עצתך: האם אני
צריך להמתין ולהכיר אותה יותר טוב, או שאני יכול להתקדם
ולהציע לה כבר נשואים?
אני בן שלשים והיא עשרים ושמונה, ואשמח מאד אם תענה
לשאלתי בהקדם, בתודה ענקית מראש, יוגב.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר חקת, כ"ו סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל יוגב גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, אם יש בינך לבין בת זוגך משיכה ורגש אחד לשני תראו

תכף ומיד לעשות ארוסין וכבר לקבע תאריך לחתונה ואל תחכו. אתה כבר בגיל שלשים, עד מתי תחכה?

יש פתגם עממי "ההזדמנות דופקת רק פעם אחת על הדלת", ולכן זכר כלל זה, כי אם לא תגמר את זה בכי טוב תאבד את המתנה שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא, ואמר החכם מכל האדם (משלי יט, ג) "אוילת אדם תסלף דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו"; אדם עושה טעויות בחייו ואחר כך יש לו טענות על הקדוש-ברוך-הוא - הקדוש-ברוך-הוא הביא לך מתנה בחורה יפה ונעימת הליכות דרבה וכו' ויש משיכה ביניכם וכו', למה לך לחכות? אלא שמע בקולי ותעשו כבר ארוסין וכבר תאריך לחתונה, ולא לחכות לרגע, כי רבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד להתחתן מה שיותר מהר, כי כל זמן שאדם לא נשוי הוא רק חצי גוף וכו' וחצי אין בזה שלמות וכו' ורק כשמתחתנים נעשים אדם השלם.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקיג.

נכשלת במבחן לשכת עורכי הדין. האם להבחן שוב או לוותר על המקצוע הזה?

שאלה:

מאת שפּרה: לכבוד מוהרא"ש הצדיק.

לפני כשלוש שנים שאלתיך האם להפסיק את המודי המושפטים לצרף טפולי פוריות, והשבת לי: "תפסיקי את הטפולים, זה לא בריא לך, ואת הלמודים תמשיכי", ואכן כך פעלתי.

לפני מספר ימים היה לי מבחן של לשכת עורכי דין, בכיתי

ובקשתי מהשם יתברך שייעזרני, אף את המבחן לא צלחתי.
אני מאמינה שהשם יתברך עשה לי זאת רק לטובה, אף עתה
מה עלי לעשות - לחזור לגן בו עבדתי, לגשת שוב למבחן
במועד הבא, או לשלב בין שניהם? ואולי שפא עלי לעזב את
המקצוע הזה? אנא תשיבני.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, כ"ו סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל שפּרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק ולא להשבר משום דבר, כי כף הם החיים
ויש בהם עליות וירידות, ותזכרי את הפלל הזה: "לא כל מה שרוצים
מקבלים - ולא כל מה שמקבלים רוצים", ולכן אסור לך להתיאש
אלא להתחיל עוד פעם עם המבחנים, ואם תהיי עקשנית ולא תעזבי
את הרצון את יכולה להיות עורכת דין מאד מצלחת, אבל צריכים
עקשנות גדולה מאד מאד, ובפרט לא להתיאש מתפלה. ואמרו
חכמינו הקדושים (ברכות לב:) אם אדם התפלל ולא נתקבלה תפלתו
יחזר ויתפלל, כי אסור להתיאש מתפלה, קנה אל הוי"ה וחזק וקנה.

ולכן תראי ששום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, תחזרי על
החמר ותגשי שוב למבחן במועד הבא ותראי שתצליחי. את צריכה
בטחון עצמי, וזה מה שחסר לך, ואם תהיי חזקה בזה לא יחסר לך
שום דבר.

בין כף את יכולה לשלב עוד עבודה כדי שתתפרנסי ממנה, אבל
רק תהיי שמחה ועליזה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקיד.

יש לי קש"י פרנסה ואני נזקק לתמיכתו של אבי. מה עלי לעשות כדי לצאת מהמחנק הזה?

שאלה:

מאת אוריה: שלום. קוראים לי אוריה, ואני בחור חלוני בן שלשים וחמש. אני מודה מראש על תשומת הלב ועל היחס האישי, זה לא מובן מאליו.

יש לי בעיה של פרנסה אותה אני לא מצליח לפתור - תמיד מפטרים אותי מהעבודה ומעולם לא החזקתי יותר ממספר חודשים בעבודה קבועה. אני גר במרכז תל אביב, מקום בו המחירים של מוצרי המזון והבגוד וכו' הנם מהיקרים בארץ, ובכלל מן היקרים בעולם, ועקב קש"י הפרנסה המליים אותי אני נאלץ לבקש כסף מאבי שלא סובל מבעיות כלכליות ומצבו טוב מבחינה כלכלית. בקשות אלו גורמות לחכוכים ולזכוחים בכל פעם שאני צריך כסף. אני לא רוצה לחיות על חשבון אבי למרות שהוא נהנה משפע, ואני מענין למצא עבודה קבועה שתפרנס אותי בכבוד.

אבי מרגיש שלא בנה עם הכסף שהוא נותן לי, והוא נותן לי רק אחרי זכוחים והפעלת לחץ מצדי, זה לא נעים לי, אבל אני נאלץ להפעיל לחץ כי זוהי הדרך היחידה שלי לשרד באזור יקר זה הדורש ממני כסף רב אפילו עבור מוצרי יסוד שמחירים עליה לשיא של כל הזמנים, ואני ממש עצוב שעלי לאלץ אותו לתמוך בי כלכלית כנגד רצונו ואמונתו.

האם יש פסול בעצם הרעיון של עזרה מההורים בפרט שהם עושים זאת בחריקת שנים? האם עלי להפסיק לבקש כסף מאבי אפילו שהוא נהנה משפע? והאם יש תפלה לפרנסה טובה וישירה?

בקשתי מהשם בשפה שלי ובקול רם פרנסה הגונה, כדי

שאוכל להפסיק להטריד את אבי בעניני כספים, אך עד עכשיו בקשתי לא נענתה, ומאז שבקשתי פטרתי מעבודה אחת ומאחרת התפטרתי לאחר שלא הצלחתי לתפקד. אני אומר את התקון הכללי כמעט מדי יום ושמח עד אין סוף בחלקי הצנוע בעולם הזה, ורק בעית הפרנסה גורמת לחכוכים עם אבי. מה עלי לעשות? אולי אני עושה משהו לא בסדר שגורם לבעיה הזו? אשמח לתשובה, עבדכם הנאמן אורי'ה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, כ"ו סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל אורי'ה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות שמחה סימן א) מי שתמיד שמח הוא מצליח, ולכן צא מעצמך ותתחיל לשמח עם עצמך. כנראה ששברו אותך בעת ילדותך והשפילו אותך עד אפס וכו' וכו' עד שאתה מרגיש שאתה לא יצלח וכו', ואני לא יודע למה אתה צריך להתבלבל בלבולי חנם וכו', פרנסה זה בידי הקדוש-ברוך-הוא, ולכן תרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך, וכל מה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך, ואז תראה את הנסים שיעשה אתך הקדוש-ברוך-הוא.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות ממון חלק ב סימן ט) על ידי תשובה הפרנסה בנקל; מי שרואה קשי בפרנסה הוא צריך לדעת שהוא פגם בברית, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן כט) מי שפוגם בברית מאד מאד קשה לו בפרנסה, ועל ידי תקון הכללי יזכה לפרנסה בקלות מאד, ולכן תחזור בתשובה שלמה על החטא של הוצאת זרע לבטלה שזה גורם לקטנות וחסרון הדעת, וזה מה שמביא לאדם לחצים וכו' וזה מה שמשפיל את האדם וכו' עד שהוא מאבד את הבטחון העצמי ואז מרים לו החיים מאד מאד, ובפרט כשצריך לעבר

אֶל שְׁלֹחַן אַבִּי וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שֶׁעָנִי מִבְּקֵשׁ עַל הַפֶּתַח מִתַּנַּת חֲנָם וכו'.

וְלָכֵן לְדַעַתִּי קֹדֶם כָּל תַּתְחִזֵּק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה כִּי כָּךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פט), הַעֲצוּבוֹת מִפְּסִיד הַפְּרִנְסָה, וְלָכֵן תִּרְאֶה לְהִיּוֹת רַק שִׂמְחָה וְתַתְחִזֵּק בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פג) אִמּוּנָה הוּא טוֹב לְפְרִנְסָה, וְלָכֵן חִזַּק וְאָמַץ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁפְּרִנְסָתָךְ תְּלוּיָה אַךְ וְרַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲשֶׁר אִין עוֹד טוֹב מִזֶּה, וְאִם תִּהְיֶה עֹקֵשׁן עַל שִׂיחָה וְתַפְלָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ - תַּפְלָה וּבִקְשָׁה, תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים הַנִּגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקטו.

אָמִי הַכִּירָה בְּן זוּג רְצִינִי. הָאֵם מְסוּד הַקֶּשֶׁר שְׁלֵהֶם הוּא דָּבָר נְכוּן?

שְׂאֵלָה:

מֵאת רוֹנִית: שְׁלוֹם רַב לְכַבוֹד קִדְשַׁת מוֹהֲרָא"ש, וְתוֹדָה רַבָּה עַל הַכֹּל.

רְצִינִי לְהַתְיַעַץ אֶתְכֶם לְגַבִּי אָמִי שֶׁתְּחִיָּה: הִיא בֵּת חֲמֻשִׁים וְשָׁלֹשׁ, וְלַעֲרֵי הָרַב עָבְרוּ עָלֶיהָ חַיִּים מְאֹד קָשִׁים וּמְרוּרִים - הִיא הֵיטָה נְשׂוּאָה לְאָדָם עִם חֲלֵי קֶשֶׁה מְאֹד וּמְנַשׂוּאִין אֵלּוּ אֲנִי וְאֵחִי נוֹלְדָנוּ. לְפָנַי כְּשֵׁשׁ שָׁנִים בְּעֶרְךָ הֵם הַתְּגַרְשׁוּ, וְלֹא אַחַר מִכֵּן הִיא הַכִּירָה בְּן זוּג, יַצָּאָה אֶתּוֹ כְּפָה שָׁנִים לְלֹא נְשׂוּאִין, וְהַקֶּשֶׁר הַסֵּתִיִּים בְּצוּרָה מְאֹד מְכַעֲרַת לְפָנַי כְּחֻצֵי שָׁנָה.

הַיּוֹם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם אָמִי פְּתַחַה דָּךְ חֲדָשׁ בְּעִיר אַחֲרַת הַרְחַק

מכל העבר הלא נעים, והכירה גבר רציני כבן ששים שמאד מענין למסד את הקשר. האם מסוד הקשר הוא צעד נכון עבורה? יש לציין שבחזקתה נמצא אחי הקטן בן התשע עשרה.

שאלה נוספת לגבי שמיה: הוריה נתנו לה את השם 'אילנה', ובנעוריה שנה רב את שמיה ל'רונית'. עכשיו, לאחר שהוריה נפטרו היא רוצה להוסיף בחזרה לשם רונית את השם אילנה. מה דעתו של מוה"רא"ש?
אשמח אם תוכלו להתייחס לשתי השאלות. תודה רבה על הכל, השם יאריך ומיכם ושנותיכם בטוב ובנעימים!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת, כ"ז סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רונית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תראי לחזק את האמא כי מצות כבוד אם זו המצוה הכי חשובה, ותהיי בקשר אתה יום יום ותבטיחי לה שאת אוהבת אותה, לכל הפחות שתרגיש שיש לה אחת שאוהבת אותה ודואגת בשבילה.

בענין חיי נשואיה וכו' צריכים לדעת שאסור לחיות סתם ככה עם גבר בלי נשואין כי זה מביא אחר כך לצרות ורעות רבות. בקלות יכולים לבדק את המדות של הצד השני, ולכן מה טוב ומה נעים שתבדק את המדות שלו אם הוא לא כעסן וכו' ואם הוא לא קמצן וכו'.

בענין השם כדאי לחזור לשם שנתנו לה ההורים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקטז.

בגלל העלות הגבוהה אשתי לא ערכה בדיקת סקירת מערכות. האם יש ממה לחשש?

שאלה:

מאת איציק: שלום וברכה ושבוע טוב לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.

ברוך השם אשתי נמצאת בחדש הרביעי של ההריון, והיום היא היתה אמורה לעבר בדיקת סקירת מערכות, אבל מכיון שדורשים תשלום עבור הבדיקה וכרגע אין לנו, היא לא עשתה את הבדיקה. אחר כך כבר לא יהיה אפשרי לעשות את הבדיקה, ואשתי קצת לחוצה מזה שהיא לא עשתה את הבדיקה. האם יש ממה לחשש? תזכו לשנים רבות ורפואה שלמה, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת, כ"ז סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל איציק גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם צריכים להיות שמחים ועליזים ולעזור אחד לשני, ולא צריכים לדאג כלל, הקדוש-ברוך-הוא יעזור שההריון יעבר בקלות והכל יהיה תקין ואין מה לדאג כלל.

רק תקבלו עליכם לשמר שבת ואז השבת תשמר עליכם, כי הברכות באות רק בזכות שמירת שבת. וכן שאשתך תקפיד להדליק נרות שאז זהו עת רצון גדול בשמים, ואז תתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא: אנא רבנו של עולם! תעזור לי שאעבר את ההריון בקלות ואלד ולד בריא ושלם, ושלא יהיו לי שום קשיים בחדשי העבודה, ותהי הלידה בקלות מאד שלא ארגיש שום כאבים כלל, ואזכה

לבריאיות השלמה ולהיות תמיד שמחה ועליזה, ואזכה לחזור
בתשובה שלמה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרו לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקיז.

כבר שנים אני סובל מבזיונות, לחצים וחרדות

שאלה:

מאת אהרן: לכבוד מוהרא"ש הקדוש, אני מאחל לכם רפואה
שלמה ומשתדל להתפלל עבורכם.

כבר שנים יש לי בזיונות מההורים שלי, מאשתי ומאנשים,
ואני סובל מחרדות ולחצים בראש, אכל למרות זאת אני
משתדל להיות בשמחה במסירות נפש. לא קל לי, ואני לוקח
כדורים בעקבות הרבוי אור שהיה לי כשהייתי בחור ושיבה.
אני יודע שאם לא הייתי לומד בספר שלכם 'אשר בנחל' לא
הייתי מחזיק מעמד. אני רוצה להדבק בבואר עולם ולהרגיש
אותו. איך זוכים לזה?

בבקשה תברכו אותי שאזכה לדבקות אמתית ולרפואה
שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי כל הבעיות שלך הן מפני שאין לך בטחון עצמי. רבנו

ז"ל אָמַר (לקיטוי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) כְּמוֹ שְׁאָדָם צָרִיף לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא נִמְצָא וְאִין בִּלְעֲדֵי נִמְצָא, כִּף אָדָם צָרִיף לְהֶאֱמִין גַּם בְּעֲצָמוֹ שֵׁישׁ לוֹ הֵיכֶלֶת לְהִגִּיעַ אֶל כָּל דְּבָר שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהִגִּיעַ וְאֶסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהִתְחַתְּנָתָּ וַיֵּשׁ לָךְ אִשָּׁה, אֵתָה צָרִיף רַק לְהִתְחַזֵּק עִם אִשְׁתְּךָ - תֵּאָהֵב אֶת אִשְׁתְּךָ, תְּבִין אֵת אִשְׁתְּךָ וְשִׁתְּהִיָּה בְּנִיכִם הִבְנָה הַדְּדִית, תִּשְׁמְחוּ יַחַד וְתַעֲזֹר לָהּ בְּכָל מָה שֶׁהִיא צָרִיכָה עֲזָרָה, וְיִוְתֵר מִזֶּה אֵתָה לֹא צָרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל כְּלוּם - לֹא מִהֶהוּרִים וְלֹא מֵאֲנָשִׁים אֲחֵרִים וְאִז לֹא תְּבוּא לִיְדֵי בְּזִיוֹנוֹת, כִּי כִּף אָמַר רַבְּנֵי ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת נְאוּף חֶלֶק ב' סִימָן יד) מִי שֶׁעוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע עַל יְדֵי זֶה נֶצֶל מִבְּזִיוֹנוֹת; הִרְגַע שֶׁהָאָדָם לֹא מִסְתַּכֵּל עַל הַזּוּלָת, הִרִי מִמִּילָא הוּא לֹא רוֹאֵה שֶׁהַזּוּלָת עוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ צְחוּק וְכוּ' וְהַזּוּלָת מְבֹזֵה אוֹתוֹ וְכוּ', כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא לֹא מִסְתַּכֵּל עַל אֵף אֶחָד אִז אִין לוֹ בְּזִיוֹנוֹת, וְלִכֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל אֵת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם אֵתָה תְּחִיָּה חַיִּים טוֹבִים עִם אִשְׁתְּךָ וְתִשְׁמַח עִמָּה כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (קֹהֶלֶת ט' ט') "רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ כֹּל יְמֵי חַיֵּי הַבְּלִף אֲשֶׁר נָתַן לָךְ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ" וְגו' כִּי אָדָם לֹא צָרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֵרִים כָּלָל.

הַעֲקָר תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה עִם הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ כִּף וְאִז לֹא תְּבוּא לִיְדֵי רַבּוּי אוֹר, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַמְּגִן מִכָּל מִינֵי רַבּוּי אוֹר, וּבִפְרָט עִם שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" - תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּזָה בְּכָל יוֹם לְעֵין בְּכֶמָה מְכַתְּבִים וְזֶה יִתֵּן לָךְ חַיִּים וְהִתְחַזְּקוֹת וְתִהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בַּחַיָּה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקיח.

בעלי שתלטן וזה גורם לנו כל הזמן למריבות. איך משנים את זה?

שאלה:

מאת ארנה: לכבוד הצדיק. יש לי שאלה: אני נשואה פעם שניה, ובעלי שאני חיה אתו עכשו מאד שתלטן. כרגע אנחנו חיים אצל חמותי כי היא אשה מבגרת בת תשעים, ואנחנו מטפלים בה, ונגרמים לנו מזה הרבה מריבות וכוחים. בנוסף לזה, יש לו בת רוקה גדולה שהוא מתנהג אליה כאלו היא הבת זוג שלו, וזה מאד כואב לי. מה עלי לעשות כדי שאני ובעלי נסדר ושבועלי יהיה רגוע ולא שתלטן? תודה רבה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל ארנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדבר עם בעלך פתוח שלא יהיה שתלטן, כמוכן את צריכה להסביר את זה בצורה יפה ומתוך אהבה, וכך לא תבוא לידי מריבות וכוחים, כי מה שפועלים בהדברות אף פעם לא יצליחו בוכוחים ובמריבות.

בענין הבת הגדולה שיש לו וכו' את צריכה להבין שזו הבת שלו, ואני מבין את הקנאה שיש לך וכו', אבל זה בא מקטנות הדעת שיש בך שמשם נובעת הקנאה וכו', סוף כל סוף זו הבת שלו והוא אוהב אותה וזה טבעי. לדעתי חסר לך בטחון עצמי, ולכן תראי

להתחזק ולדבר פתוח עם בעלך ותראי שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

אשרי הבית שמתנהג באהבה וישוב הדעת ובתורות, שהבעל מותר לאשה והאשה מותרת לבעלה כי בית כזה הוא בית מצלח. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקיט.

אחותי מבזה אותי ואת בעלי תמיד כשאנו מגיעים להורים. מה לעשות בנושא?

שאלה:

מאת מיכל: שלום לכבוד קדשת מוה"ר"ש שליט"א. אני נשואה, ותמיד כשאנחנו באים למשפחה שלי אחותי הקטנה בת הארבע עשרה מבזה אותי ואת בעלי. היא לועגת לנו ואומרת שהיא לא תחיה כמוני וכו'. הדבורים הפוגעים האלו מרגיזים את בעלי. מה עלי לעשות בנושא? תודה רבה על הכל ושתהיה לצדיק רפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל מיכל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא מבין אותך איך את מבלבלת את עצמך מאחות קטנה? מה יש לך אתה? ואם האח הקטן בגיל חמש יצחק ממך תפגעיי? אני לא יודע למה את הולכת כל כך בקטנות הדעת ואת עושה עסק מהאחות הקטנה ואת ובעלך נפגעים ממנה.

צְרִיכִים לְצִאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְכֹל הָרֹאשׁ צְרִיף לְהִיּוֹת רַק אֵיף זֹכִים לְהַחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בַּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְלִקְיָם אֶת מְצוּוֹתָיו בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד אַחַד עִם הַשָּׁנִי, זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת הַתְּכַלִּית שְׁלֵנוּ וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם וְאִז נִהְיָה הֵכִי מְאֻשְׁרִים בְּחַיֵּינוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקכ.

הָאֵם בְּיוֹם טוֹב מְדַלִּיקִים אוֹתוֹ מִסֶּפֶר נְרוֹת כְּמוֹ בְּשַׁבָּת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חַיִּים: לְכַבֹּד קְדֻשַׁת אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א. אֲשֶׁתִּי נוֹהֶגֶת בְּעֵנִין נְרוֹת שַׁבָּת כְּפִי שְׁלִמְדָתָם אוֹתָנוּ - הִיא מְדַלִּיקָה שְׁנֵי נְרוֹת בְּשִׁמּוֹן זֵית כְּנֶגֶד זְכוֹר וְשִׁמוּהוּ אֲרַבְעָה נְרוֹת שֶׁל שְׁעוּהוּ כְּנֶגֶד שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא, וּמוֹסִיפָה נֵר שְׁעוּהוּ נוֹסָף עֵבוֹר כָּל יְלֵד. הָאֵם צְרִיכִים לְנַהֵג כֵּן גַּם בְּיוֹם טוֹב?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת, כ"ח סִינּוֹן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל חַיִּים נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

בְּעֵנִין הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת שֶׁל שַׁבָּת, זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד כְּשִׁמְתַּחֲלִים מִיוֹם הַנִּשְׁוֹאֵין לְהַדְּלִיק שְׁנֵי נְרוֹת שֶׁל שִׁמּוֹן זֵית כְּנֶגֶד שְׁמוֹר וְזְכוֹר וְאַרְבְּעָה נְרוֹת שֶׁל שְׁעוּהוּ כְּנֶגֶד שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְכַשֶּׁנּוּלַד עוֹד בֵּן אוֹ בַת מוֹסִיפִים עוֹד נֵר, וְכֵן נוֹהֲגִים בֵּין בְּשַׁבָּת וּבֵין בְּיוֹם טוֹב.

אֲשֶׁרִי הָאֲשָׁה שְׁזוּכָה בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת לְבַקֵּשׁ כָּל מַה שֶּׁהִיא

צְרִיכָה כִּי זֶה עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וּמֵה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת גְּרוֹת - תִּקְבֵּל.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיֵאִיר לָכֶם בְּבֵית אֲוֵרוֹ יִתְבָּרַךְ וַיְהִיֶּה לָכֶם שְׁלוֹם בֵּית אִמְתִּי כִּי גְרוֹת שֶׁל שַׁבָּת זֶה בְּשִׁבִיל שְׁלוֹם בֵּית.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקכא.

הָאֵם יֵשׁ בְּעֵינָהּ לְנִשְׁק אֶת הָאִשָּׁה עַל הַלְחֵי לִיד הַיְלָדִים?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דְּנִי: הָאֵם רְאוּי וְנִכּוֹן לְנִשְׁק אֶת הָאִשָּׁה עַל הַלְחֵי לִיד הַיְלָדִים אוֹ שְׂזָה מַעֲשָׂה לֹא חֲנוּכִי? בְּתוֹדָה מְרֹאֵשׁ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר חֻקֵּי, כ"ח סִינן ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל דְּנִי גְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

כָּל דְּבַר שֶׁל בֵּינוֹ לְבִינָה וְכוּ' צְרִיךְ לִהְיוֹת בְּצַנִּיעוּת גְּדוֹלָה מְאֹד שֶׁהַיְלָדִים לֹא יֵרְאוּ, כִּי זֶה פְּשׁוּט לֹא חֲנוּכִי, וְאִם רוֹצִים לְהַצְּלִיחַ עִם הַיְלָדִים אֲזִי צְרִיכִים לְהַצְּנִיעַ אֶת הַכָּל מֵהַיְלָדִים, וְזֶה לְטוֹבַת הַיְלָדִים.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּהִיָּה בֵּינָךְ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ אֶהְבָּה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, וְתִהְיֶה בֵּינֵיכֶם הַבְּנָה הַדְּרִית וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקכב.

האם כשמוחפשים שדוך צריכים לחפש דוקא בת תלמיד חכם?

שאלה:

מאת נדב מנשה: לכבוד מוה"רא"ש שליט"א, שלום!
בקנטרס 'זוג מן השמים' הרב כותב שלא להסתכל אם המושדכת היא בת תלמיד חכם או לא, ושלא צריך להתבלבל מזה כלל, אבל הרי כתוב שימכר אדם כל מה שיש לו וישתדף עם תלמיד חכם. מה ההסבר לכך?
אשמח אם הרב יברך אותי שאמצא את זוגי במהרה. בצפיה לבא גואל ובנין בית המקדש, נדב מנשה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נדב מנשה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להתחתן לשם שמים. בודאי אם הוא יכול להתחתן עם אשה מיחסת אין דבר יותר גדול מזה כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות יחוס סימן ג') קשה לפני הקדוש-ברוך-הוא להעביר ולבטל גדולי היחוס, ובודאי שיחוס זה טוב מאד. עם כל זאת, כשהאדם לא מוצא את זוגו וכו' אזי שיקח את מי שמציעים לו, כי זה סימן שזו בת זוגו, וצריכים להתחתן כדי להנצל מפגם הברית שזה עוון חמור מאד מאד, ולא להסתכל אם הבת היא בת תלמיד חכם וכדו'.

אדם צריך להציל את עצמו מרדת שחת, כי מי שהוא רוק הוא נקרא פלג גוף - חצי גוף, ונכשל בעוון החמור של הוצאת זרע לבטלה שזה עוון חמור מאד מאד. ולכן, כל מי שמתחתן בגיל צעיר נצל מהחטא המגנה הזה, ולכן אין להתבלבל משום יחוס וכו'.

מתחנתנים עם מי שרק מציעים לו, והעקר להנצל מחטאים ועוונות ולשמח בשמחה אין סופית אשר אין דבר יותר חשוב בשמים כמו שהאדם מתחתן, כי בפרוש גלו לנו חכמינו הקדושים (יבמות סב) כל יהודי שאין לו אשה הרי הוא מנדה בשמים, ואמרו חכמינו הקדושים (קידושין כט): בן עשרים ולא נשא אשה - כל ימיו בהרהור עברה.

ולכן צריכים להתחתן מה שיותר מהר ולא להתבלבל משום דבר ואז אל רב טוב הצפון תזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקכג.

**מאז שהתגרשתי אני מרגישה ששורים עלי דינים.
מה עלי לתקן?**

שאלה:

מאת ענת: התגרשתי לפני מספר חודשים, ואני בצער גדול ומיאשת. לפי גדל הצרות שלי אני פוחדת שיש עלי דיני שמים. מה אני צריכה לתקן או לעשות כדי שאזכה להתחתן עם אדם טוב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל ענת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך

אני לא יודע למה את צריכה להיות כל כך בלחץ, ואני לא יודע למה את צריכה להיות מיאשת? אם החלטת להתגרש בטוח שהיתה

סבה וכו', ולכן את צריכה לשמח שהתפטרות מהצרה ולמה לך לפחד מענש בשמים? כי אם התגרשת היה לזה סבה.

בודאי לכתחלה לא כדאי להתגרש, אבל אם כבר התגרשת מה עליך להתבלבל? חזקי ואמצי מאד להיות רק בשמחה, והקדוש-ברוך הוא יוליך אותך על הדרך הנכונה ולא תצטרכי להתבלבל משום דבר שבעולם.

הקדוש-ברוך הוא יוליך אותך על הדרך הנכונה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקכד.

התפללתי על ענין מסים, ובגלל שקרה ההפך נפילתי מהאמונה והפסקתי להתפלל

שאלה:

מאת נעמי: לאחרונה היתה לי בדיקה חשובה. התבודדתי, התפללתי ובקשתי מהשם שתהיה תוצאה טובה, אך בסוף יצאה תשובה ממש לא טובה. עכשו אין לי חשק להתבודד יותר וירדה לי האמונה. מה לעשות?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נעמי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא מבין אותך - למה נפלת בדעתך? חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ל"ב): אם רואה אדם שהתפלל ולא נענה - יחזור ויתפלל, שנאמר "קנה אל הוי"ה חזק ויאמץ לבך וקנה אל הוי"ה"; ולכן למה

את נכנסת כל כך בעצבות ובמרירות ובדכאון עד שאת אומרת שלא תתפללי יותר? את מי את מענישה אם לא רק את עצמך?

רבנו ז"ל למד אותנו (לקוטי מוהר"ן חלק' א' סימן כ' וסימן קצ"ו) שאדם אסור לו להתעקש בתפלה שהקדוש-ברוך-הוא מכרח לעשות לו דבר זה וכו' אלא להתפלל ברחמים ובתחנונים ושלא ידחק את השעה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות סג.) כל הדוחק את השעה - השעה דוחקתו. ולכן תתחזקי באמונה פשוטה בו יתברך, ותדעי שאנחנו צריכים את הקדוש-ברוך-הוא כי הוא מחיה ומנהיג ומקים אותנו, וכך נשימה שאנחנו נושמים זה רק ממנו יתברך ואין לנו מה להשבר כלל, אדרבה! עלינו לשמח מאד מאד שאנחנו מאמינים באל חי ואנחנו יכולים לדבר אליו.

ולכן אל תכנסי בלחץ ותמשיכי לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב שיהיה לך טוב בחייהך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקכה.

בני גלה לי שהוא עבר התעללות מינית בישיבה. למי עלי לפנות?

שאלה:

מאת ישראל: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום וברכה.

קדם כל ברצוני לאחל לכם רפואה שלמה ושתמשיכו להנהיג אותנו עד ביאת המשיח.

ברצוני להתייעץ עם כבודו בקשר לבני: הוא בגיל שמונה עשרה, ולאחרונה הוא לא רוצה ללכת לישיבה. כשבררתי אצלו מדוע פתאום הוא לא רוצה ללכת לישיבה, הוא ספר לי

שהוא עבר פגיעה מינית קשה ביותר מאחד מחשובי הצוות של הישיבה.

מדוע אני מספר את כל זה לרב? מפני שאני רואה את בני בן השמונה עשרה נהרס לנגד עיני - כל היזם הוא בבית, ועד שהוא קם זה כבר צהרים ובקושי הוא מתפלל וכו' וכו'. האם יש מה לעשות? ולמי לפנות אחרי פגיעה כל כך קשה? תודה רבה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי אתה צריך לקחת את בנך לפסיכיאטר מה שיותר מהר כי הוא מכרח עזרה מיידית, ואסור להזניח את זה, כי מי שעבר פגיעה מינית וכו' החיים שלו נהרסו לגמרי וכו'.

אני לא יודע למה אתם לא פונים אל המשטרה וכו', כי בפרוש אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פ"ק ט') בעוון משכב זכור, אמר הקדוש-ברוך-הוא: אתה זיעזעתה איברך על דבר שאינו שלך, חייך שאני מזעזע עולמי על אותו האיש, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף חלק ב' סימן ח') אסור ללמד זכות על זה שעבר משכב זכור, ולכן אם יש אדם, ובפרט אחד מצוות הישיבה שעשה מעשים כאלו, שיכנס לבית סהר וירקב שמה, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות פדיון שבויים סימן ו') בעוון משכב זכור נתפס בתפיסה. וצריכים לזכר: מגול שמנצל מינית ילדים - תקונו רק לסרס אותו לגמרי, ואחר כך שינמק בבית סהר, כי האדם הזה מסכן שיסתובב בחוץ כי הוא חולה נפש.

הקדוש-ברוך-הוא יציל את הנער שלנו מאלה הנואפים המטרפים המאמללים את הילדים.

הכפל הדבר, תקח תקף ומיד את הבן שלך לעזרה פסיכיאטרית
לפני שזה יהיה מאחר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקכו.

**יש לי רצונות כבירים להתקרב להשם יתברך, אבל אני
מרגישה שאני לא מתקדמת**

שאלה:

מאת שירי: שלום כבוד הרב.

אני ממש אוהבת את השם ובווערת בי אש של אהבה אליו בכל
נימי נפשי! אני רוצה להתקרב אליו עוד ועוד והתשוקה הזו
לא נגמרת! אני כל כך רוצה את קרבת השם, אבל הרי הוא
אין סוף וזה קצת מיאש... בחיי היום היום אני מרגישה כמה
הוא אוהב אותי ודואג לי ומתחשק לי לבכות מאשר. אני כל
כך אוהבת אותו ויש לי כל כך הרבה שאיפות רוחניות שאני
שואפת אליהם, אבל אני מרגישה תקועה ושאני לא יכולה
להתקדם יותר.. יש לי רצון כמו אש ענקית, אבל כשאני
מנסה לעלות יותר אני לא מצליחה וזה ממש מיאש אותי,
כי אני פשוט רוצה להכניס אותו לתוכי, לחיות רק אתו, לא
לכעס, לא להתלונן ולא לפגע. אני רוצה שלמות! איך זוכים
לזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל שירי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן עב) כִּי גַם בְּהִתְקַרְבוֹת
 אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵשׁ יֵצֵר הָרַע גָּדוֹל מְאֹד שֶׁל רַבּוּי אוֹר, שְׂרוּצִים
 יוֹתֵר מִמָּה שְׁיִכּוּלִים, וְכָל זֶה בָּא מִחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמִיחָה, כִּי אִם זֹכִים
 לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה אֲזִי לֹא בָּאִים אֶל רַבּוּי אוֹר, וְצָרִיכִים לְשִׂמְחָה עִם כָּל
 נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁשׁ בּוֹ.

בְּדַאי שְׂאִין דְּבַר יוֹתֵר טוֹב וְיוֹתֵר חָשׁוּב מְלֵאכָה אֶת הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שֶׁזֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי גְדוֹלָה שְׂאוּהֵבִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עִם כָּל הַלֵּב, אֲבָל צָרִיכִים גַּם לְצַמְצֵם אֶת הַהִתְלַהֲבוּת.

יֵעֶזֶר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂכָל הַחַיִּים שְׂלֵךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה וְתַמִּיד
 תְּהִי שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵעֶזֶר שְׂתַמִּיד תְּבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקכז.

**הַתְּאַרְסְתִּי וְהַכֵּל מוֹכֵן לְחַתְנָה, אַךְ פְּתָאוּם יֵשׁ לִי מוּעָקָה
 וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן**

שְׂאֵלָה:

מֵאת אֶסְתֵּר: לְצַדִּיק שְׁלוֹם.

הַתְּאַרְסְתִּי, יֵשׁ לִי תְּאַרְיָר לְחַתְנָה וְהַכֵּל מוֹכֵן, אַךְ פְּתָאוּם הַכֵּל
 מַעִיק עָלַי וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן. אֲנִי מִפְּשֵׁי לֹא יוֹדַעַת מַה
 לַעֲשׂוֹת. בְּבִקְשָׁה, תַּעֲזֹר לִי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

זה קורה הרבה פעמים שבחורה לפני החתנה נכנסת בלחץ גדול ונכנס בה פחד להתחתן, ולכן עליך להתחזק ביה שאת וביתר עז ולא להתבלבל משום דבר כי גדול אדונינו ורב להושיע ואסור לך להתבלבל משום דבר, ולכן תחליטי אם את מוכנה להתחתן או לא, כי את לא יכולה לשגע את הבחור וכן את כל המשפחה.

אל תקחי את זה אישית, יש מקרים כאלו שפּתאום לפני החתנה מפחדים להתחתן. יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה לך בטחון עצמי ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך ותוכלי להתחתן מה שיותר מהר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקכת.

**הגרוש שלי לא מענין לראות את הבנות שלנו. האם
לפעל נגדו דרך עובדת סוציאלית?**

שאלה:

סאת גלית: לכבוד הרב שלום וברכה.

הייתי שמחה לשמע את עצתך לפני שאעשה משהו על דעת עצמי: לצערי אני גרושה עם שתי בנות קטנות - אחת בת שנתים וחצי והשנייה בת תשעה חודשים. אביהן לא משלם לי מזונות ולא כל כך מענין לראותן, אף לי חשוב שהן כן יכירו אותן. אני יכולה להפעיל עליו לחץ דרך עובדת סוציאלית של

בית הדין הרבני כְּדִי שֶׁהוּא יֵרְאֶה אוֹתוֹ, אֲךָ אֵינִי יוֹדַעת אִם
כְּדֵאִי לִי לַעֲשׂוֹת זֹאת אוֹ שְׁפֹשׁוֹת לְוַתֵּר. אֶשְׁמַח לְהִכְוֹנְתָּךְ.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר חֲקֵת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל גְּלִית תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲנִי לֹא מֵבִין לְמָה אֶת דּוֹחֶקֶת אֶת עֲצֻמְךָ אֶל אֵשׁ הַבְּעִיּוֹת - אִם
הָאֲבָא שֶׁל הַבְּנוֹת לֹא מֵעַנִּין לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶן וְלֹא מֵעַנִּין לְשֵׁלֶם עֲבוּרָן
מִזּוֹנוֹת - הוּא לֹא שָׁוָה לְרֵאוֹת אוֹתָם, כִּי אִם אָדָם הוּא אֲכֻזְרֵי כְּזֶה וְלֹא
מֵעַנִּינֹת אוֹתוֹ הַבְּנוֹת הַחֲמוּדוֹת שֶׁלוֹ שֶׁהוּלִיד אֲזִי הוּא לֹא שָׁוָה לְרֵאוֹת
אוֹתוֹ, וְלָמָּה אֶת צְרִיכָה לְהִתְבַּלְּבֵל בַּחֲנָם וּלְחַפֵּשׂ לַעֲצֻמְךָ צְרוּת?

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁקֵם אוֹתְךָ וְתִמְצָאֵי בֶן זֶג נוֹרְמָלִי וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקכט.

**רַבְּנוֹ אָמַר שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ וּלְמַצֵּא אֶת כָּל הָאֲבֹדוֹת
הַשְּׂיֻכוֹת לְשֵׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ. לְמָה הַכּוֹנֶה?**

שאלה:

מַאת דן: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַצַּדִּיק הַיָּקָר, שְׁלוֹמְכֶם יִשְׁגָּא לַעַד.
כְּתוּב בְּסֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת (הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַפְּרוֹת הַלְכָה ח,
אוֹת טו): "וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלָיו וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אוֹר וְחֹשֶׁךְ,
לֵילָה וְאוֹר, חֲרָבָן וּבְגִין - יִקָּשֶׁר הַכָּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַל יְדֵי זֶה

יִזְכֶּה שְׁלֵא יְהֵא נֶאֱבָד שׁוּם יוֹם מִימֵי חַיָּיו, וּבְכֹל יוֹם יִזְכֶּה לְמִצָּא
הָאֲבֹדוֹת הַשְּׂיֻכִּים לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ".
א. בְּאֵילוּ אֲבֹדוֹת מְדַבֵּר כָּאן? ב. מָה הַכּוֹנֵה "הָאֲבֹדוֹת הַשְּׂיֻכִּים
לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ"?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֲקֵת, כ"ח סִינּוֹן ה'תשע"ד.
שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל דֵּן נְרוּ יֵאִיר
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימֵן קפ"ח) שֶׁכֹּל הָאֲבֹדוֹת
נִמְצָאוֹת אֲצֵל הַצַּדִּיק וְלִכֵּן צָרִיכִים לְנִסְעֵ אֶל הַצַּדִּיק לְקַבֵּל אֶת אֲבֹדָתוֹ,
כִּי כִּיּוֹן שֶׁהָאֲדָם יוֹצֵא לְאֹוִיר הָעוֹלָם מִשְׂכִּיחִים מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה
שֶׁלָּמַד וְזוֹ הָאֲבֹדָה שֶׁאֲבֹדָה מִמֶּנּוּ, וְאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ אַחֵר הָאֲבֹדָה
שֶׁלוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי הַתּוֹרָה שֶׁלָּמַד בְּבֶטֶן אָמוֹ, זֹאת אוֹמֶרֶת קֶדֶם
שֶׁיִּרְד לְזֶה הָעוֹלָם, אֲזַ גְּלוּ לוֹ אֶת כָּל הָאוֹרוֹת מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְזָכָה
לְהִתְעַנֵּג מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה, וְכִיּוֹן שֶׁיִּרְד לְאֹוִיר הָעוֹלָם נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ הַכֹּל
וְצָרִיךְ לְחַפֵּשׁ אַחֵר הָאֲבֹדָה שֶׁלוֹ. וְלִזְוֶה זֹכִים דִּיקָא עַל יְדֵי שֶׁמְקַרְבִּים
אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת שֶׁהוּא מְגַלֶּה לָנוּ שֵׁישׁ לָנוּ אֶת כַּחוֹת הַנִּפְשׁ לְחַפֵּשׁ
וּלְבַקֵּשׁ וּלְמִצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְהַחֲיִית אֶת עֲצָמוֹ עִם הַנִּקְדוּת
הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בוֹ.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל וְתָמִיד שֶׁשׁ
וְשִׁמַּח וְלֹא נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, וְזֶה נִקְרָא מְצִיאַת הָאֲבֹדוֹת שֶׁנֶּאֱבָדוּ
מִמֶּנּוּ, כִּי הַשְּׂמִחָה זֶה אוֹר אֱלֹקִי, כִּי יְהוּדִי שֶׁהוּא תָּמִיד שֶׁמַּח סִימֵן
שֶׁהוּא קָרוֹב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִצָּא כִּבֵּר אֶת אֲבֹדָתוֹ, אָבֵל אִם
אָדָם עֹדֵין עֲצוּב, מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וְכוּ' הוּא מְסֻתּוֹכֵב נֶע וְנָד וְלֹא מוֹצֵא
אֶת עֲצָמוֹ, וְזֶה סִימֵן שֶׁעֲדִין לֹא מִצָּא אֶת הָאֲבֹדָה שֶׁלוֹ.

וְלִכֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתְּתָמִיד בְּלִמּוּד רַבְּנּוּ ז"ל שֶׁבְּזֶה תִּקְבֵּל

את דעתו הקדושה ותזכה למצא את אבדתך ותהיה נכלל באין סוף ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקל.

**יְצַאתִי עִם בְּחוּר טוֹב, וּמֵאֵז שְׁעֵזְבְתִי אוֹתוֹ אֲנִי מְרִגִּישָׁה
שֶׁפִּסְפֹּסְתִי אֶת הַזּוּג שְׁלִי**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת עֲנָבִל: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הַצְּדִיק.

שְׁמִי עֲנָבִל, אֲנִי בֵּת שְׁלֹשִׁים, עֲדִין רוֹקָה, וְאֲנִי מֵאֵד מְאֻכְזָבֵת שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא שָׁלַח לִי עַד עַכְשָׁיו אֶת הַזּוּג שְׁלִי. הִיוּ לִי כֹפֶה קְשָׁרִים, אֲבָל בְּגִלּוֹל סוּג הָאֲנָשִׁים הַעֲדַפְתִּי לְפָרֵק אֶת הַקֶּשֶׁר וְלֹא לְהִתְקַדֵּם.

לִפְנֵי עֶשֶׂר שָׁנִים בְּעָרְךָ יְצַאתִי עִם מִישָׁה, הוּא הָיָה בֶן אָדָם טוֹב, אֲךָ אֲנִי הִיִּיתִי צְעִירָה וְלֹא חֲשַׁבְתִּי הַרְבֵּה וְנִתְתִי לְאַחוּתִי וְלַחֲבֵרוֹת שְׁלִי לְטַפְטֹף לִי דְבָרִים נִגְדוּ עַד שֶׁחֲתַכְתִּי אֶת הַקֶּשֶׁה, אֲבָל הַיּוֹם אֲנִי מְרִגִּישָׁה שֶׁהוּא הַזּוּג שְׁלִי וְשֶׁפִּסְפֹּסְתִי אוֹתוֹ. בְּמִשָּׁךְ עֶשֶׂר שָׁנִים לֹא נִפְגַּשְׁנוּ, עַד לִפְנֵי חֲדָשִׁים שֶׁנִּתְקַלְתִּי בּוֹ בְּמִקְרָה בְּאוֹטוֹבּוֹס, אֲךָ גַּם כְּשֶׁנִּפְגַּשְׁנוּ רְאִיתִי אוֹתוֹ מֵרְחוֹק וְלֹא דִבַּרְנוּ.

לִפְנֵי שֶׁבַע שָׁנִים רַב הוֹסִיף לִי אֶת הַשֵּׁם 'חַיָּה', אֲךָ זֶה לֹא עָזַר לִי, וְלִכֵּן לִפְנֵי שְׁבוּעַ הַחֲלֻטְתִּי לְהוֹרִיד אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה. הֲאֵם זֶה הָיָה נְכוֹן לְהוֹרִיד אֶת הַשֵּׁם הַשְּׁנִי?

חָשׁוּב לִי לְצִיץ שֶׁכָּבַר שֵׁשׁ שָׁנִים יֵשׁ לִי בְּבֵית הַקֶּפֶה שֶׁל הַמוֹסָדוֹת שְׁלָכְם בִּיבְנָאֵל, מִדֵּי שָׁנָה אֲנִי תוֹרַמֶת גַּם לְכָבוֹד רֵאשׁ הַשָּׁנָה וּפְסַח, וְלִפְנֵי חֲדָשִׁים גַּם חֲתַמְתִּי עַל תְּרוּמָה בְּהוֹרָאת קִבְעַ. בְּבִקְשָׁה כְּבוֹד הַרַב, תִּבְרַךְ אוֹתִי שֶׁאֲתַחֲתֵן בְּקָרוֹב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום רב אל ענבל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

החכם מכל אדם אמר (משלי י"ט ג) "אולת אדם תסלף דרכו ועל הוי"ה יזעף לבו"; אדם עושה שטיות בחייו ואחר כך יש לו טענות אל הקדוש-ברוך-הוא - הרי היה לך קשר עם בן אדם טוב ורצינתם להתחתן, אלא החברות שלך טפטפו לך בראש נגדו וכו' והכל היה מחמת קנאה שקנאו בך ואת אבדת את השכל שלך וכו' ונתקת את הקשר שלכם וכו' אזי מי חייב לך? על כל פנים, מעכשיו, מה טוב ומה נעים אם את יכולה לחזור ולקשר את הקשר אם הוא לא נשוי.

בדרך כלל למה רוק או רוקה עוברים את הגיל של החתונה? כי הוא או היא מחפשים מה שעדין לא נברא, וכל שדוה שמציעים להם הם אומרים שזה לא בשבילם, וזה מביא אותם להגיע לגיל שלשים פלוס וכו' וכו', ולכן צריכים לקים מה שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות ג:) נחית דרגא ונסיב איתתא - תרד מדרגה ותמצא אשה. אדם גאותן אומר "זו לא מתאימה, אני הכי מצלח ואני צריך דבר שעדין לא נברא", וכן הרוקה אומרת "אני כלילת המעלות, מלכת היפי, מגיע לי את בן המלך שיבוא אלי עם סוס לבן ועם שק מלא כסף" וכו' וכו', ואם הוא לא בא אזי סימן שזה לא שלי. על זה אומרים חכמינו הקדושים עצה נפלאה (יבמות ג:) נחית דרגא ונסיב איתתא - תרד מדרגה אחת ותשא אשה, זאת אומר תרד מהגאונה שלך ותשא אשה ותוכל להתחתן לשם שמים.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לך דעת ושכל ותזכי להתחתן מה שיותר מהר, ואל תוסיפי שמות ואל תגרעי שמות, תקחי רק את השם שנתנו לך בעת הולדה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקלא.

נודע לי שאני מעברת עם תאומות, ומאז אני שבורה מאד ומתסכלת

שאלה:

מאת לילך: לכבוד הרב שלום וברכה.

אני בת שלשים ותשע ולי ארבעה ילדים. אני בשבוע העשרים ואחד להריון, ולפי הבדיקות נראה שיש לנו שתי תאומות זהות. מעבר לכך שאני כל הזמן עיפה, לא מרגישה טוב וחסרת סבלנות, אני מדכאת מאד וכל היום בוכה, חוץ מאשר בזמן שאני מוכרחת לתפקד בעבודה ובבית עם הילדים. הבה הקטן שלי עוד לא בן שנה וחצי, וההריון הזה, שאני בטוחה שהוא ברכה, מאד מקשה עלי כי ממש לא רציתי בת, ובטח לא שתי בנות. אצין שיש לי שתי בנות ושני בנים, ואני מרגישה שההתמודדות עם הבנות מאד מאד קשה מבחינתי, ועכשו להתמודד עם עוד שתי בנות, ועוד תאומות, זה הרבה מעבר לכוחותי.

ברור שכל מה שהשם עושה - לטובה הוא עושה, אני מבינה זאת בשכל, אף מאד קשה לי לקבל את המצב ולהתחבר להריון הזה. כלפי חוץ הדברים נראים בסדר, אבל מבפנים אני מרגישה שהייתי מאד רוצה שזה יסתים, כלומר שהנסיון הזה יסתים. אני מתפקדת מיום ליום בצורה כמעט אוטומטית, ואין לי משג מה יהיה בהמשך - מילא אם אלו היו שני בנים, או אפילו רק בת אחת, אבל שתי בנות??

אני יודעת שיש נשים שהיו שמחות מאד להיות במקומי, אבל קשה לי מאד לשמוח במצב - אני בעמס פיזי ורגשי גדול מאד, ואני לא מסגלת להעניק לילדים או לבעלי שום דבר מעבר לדברים הבסיסיים וההכרחיים, ולסכום - אני לפני התמוטטות ואין לי משג מה יהיה אם וכאשר יגיע זמן הילדה.

אני מבקשת את ברכת כבוד הצדיק ושידריך אותי בעצה
נכונה ויתן לי את הכחות להתמודד ולעשות את התפקיד שלי
בצורה טובה ונכונה, מתוך שמחה ואמונה אמתית, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל לילך תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק מאד מאד פיזית ונפשית, ולזה זוכים על
ידי שמחה, ואף שאני יודע שזה קשה לך מאד עכשו כי אשה בעת
ההריון היא שרויה בפחדים וכו' ונמצאת בלחץ נפשי מאד וכו', עם
כל זאת זו לא עצה להמשיך אל העצבות והמרירות והדכאון וכו'
ובפרטיות לכתב לי שטיות כאלו שיש לך תאומות והלוואי שהיו לך
תאומים... מה אתך? האם חסר משהו כשזוכים להוליד בנות? הלא
בלי בנות לא יהיו בנים וכו', ולכן זו שטות גדול להצטער שנמצאים
בהריון עם בת, ויש אנשים פשוט מטרפים שאם האשה תלד בת
מקפידים עליה מאד וזה מראה את קטנות הדעת שיש לבני אדם
שחושבים כך.

צריכים לשמח עם מה שהקדוש-ברוך-הוא נותן בנים או בנות
העקר לבקש ממנו יתברך שהילדים יהיו בריאים.

ולכן חזקי מאד להיות בשמחה ותפעילי מערכת נגונים ותשמעי
תמיד קלטות של שירים שמחים וזה יגביה את המצב רוח שלך,
ודעי לך שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שמצוה גדולה
להיות בשמחה, והשמחה היא רפואה בין בגשמי ובין ברוחני. אני
יודע ומבין שקשה לך עכשו בעת ההריון וקשה לך להתמודד, ומי
יתן שבעלך יתן לך עזרה בבית עם הילדים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר
לך שתלדי בקלות, ואחר הלדה תקבלי התר מרב מפרסם לירא שמים
לעשות מניעה לתקופת זמן כמו שנתים כדי שתחזרי אל הכחות שלך.

אבל מאד אבקש אותך שאל תמשכי אחר העצבות והעצלות וכו' ואחר הדכאון והמרירות וכו', יבוא יום שתהני כל רגע מהילדים שלך, ואת צריכה לדעת שילדים זה ברכה, ובפרטיות כשהילדים הולכים בדרך השם יתברך ובדרך התורה, איזו נחת זו?

ולכן חזקי ואמצי מאד, ההריון יעבר בקלות ותלדי בקלות, ועוד תהיי הכי מאשרת בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקלב.

**כתבתם בשם רבנו שלעתיד לבוא ינהגו כדעת הרמב"ם.
מה המקור לשיחה זו?**

שאלה:

מאת שמעון: שלום לצדיק היקר.

רציתי לומר לך תודה רבה על הכל, אין שום גמול בעולם כמו זה שהפרתני אותך, ואם לא אתה לא הייתי כלל בחיק התורה, וברוך השם מאז שהפרתני את הצדיק השתנו לי כל החיים מן הקצה אל הקצה.

ראיתי שכתבתם שיש דבור מרבנו שלעתיד לבוא ההלכה תהיה כפסיקת הרמב"ם. חפשתי את השיחה הזו בספרי רבנו ובספר כוכבי אור ולא מצאתי. היכן היא נמצאת? כמו כן, למדתי בעבר שלעתיד לבוא ההלכה תהיה כבית שמאי. אף זה מתישב עם דברי רבנו הנ"ל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

השיחה הזו שלעתיד תהיה ההלכה כהרמב"ם מובאת בהוספות לחיי מוהר"ן, אשר שם מובאות הרבה שיחות שהשמיטו את זה מפני כמה טעמים.

וכן שלעתיד תהיה ההלכה כבית שמאי, את זה אמר האריז"ל.

העקר לא להתבלבל משום דבר, רק לקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה - להרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בשפת האם שלך שזו נקראת 'התבודדות', וכן 'שמחה' - לשמח עם המצוות שזוכה לקיים, וכן להתמיד בלמוד התורה הקדושה - מקרא, משנה, גמרא, מדרשים, ספרי הלכה וקבלה וכו' וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקלג.

**האם יש צורך לומר ודוי בקריאת שמע שעל המטה אם
כבר אמרתי בתקון חצות?**

שאלה:

מאת שלמה: שלום לכבוד הצדיק היקר והנפלא.

מובא בסדורים שאם אומרים ודוי בתקון חצות לא צריכים להתודות שוב בקריאת שמע שעל המטה, כי זה דומה לכלב השב על קיאו, והרי ידוע שכל המרבה להתודות הרי זה משבח. איך מתושבים הדברים? תודה לצדיק אני אוהב אותך!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת, כ"ח סיון ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁלֹמֵה גֵרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

כָּל דְּבַר יֵשׁ לוֹ זְמַן וְעַת וְכוּ', וְכָל סֵדֵר הַתְּפִלָּה יֵשׁ לוֹ אֶת הַתְּקוּנִים שְׁלוֹ, כִּי מִסֵּדֵר הַתְּפִלוֹת יוֹצְאִים צְרוּפִים וְיַחְוּדִים שְׂאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְלִכֵּן וְדוּי שֶׁל שְׁחִרִית זֶה עֲנִיָּן אֶחָד וְדוּי שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע זֶה עֲנִיָּן אֶחָד, וְדוּי שֶׁל סֵדֵר תְּקוּן חֲצוֹת זֶה עֲנִיָּן אֶחָד וְכוּ' וְצְרִיכִים לְאֶמְרָם בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִשִּׁיטוֹת, וְאִין לְשָׂאֵל שְׂאֵלוֹת, כִּי מָה עוֹשִׂים בְּמוֹצָאֵי יוֹם כְּפוּר שְׂאֵז הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל עוֹנוֹתֵינוּ וְתַכְף אִיךְ שְׁגוּמָרִים תְּפִלַּת נְעִילָה כְּבָר מִתְּפַלְלִים עֲרַבִּית וְאוֹמְרִים סֵלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ וְכוּ' וְאִיךְ כְּבָר חָטְאָנוּ?

וְיִדוּעַ שֶׁהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ מִצְאָנוּ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמַר: מִגְּמַר תְּפִלַּת נְעִילָה וְעַד תְּפִלַּת עֲרַבִּית יֵשׁ לָנוּ כְּבָר הֶרְבֵּה עֲבֵרוֹת וְכוּ' (וְהוּא אָמַר כֵּךְ מֵרַב עֲנוּתָנוֹ וְכוּ').

יִדוּעַ מָה שְׂאֶמֶר הַבַּעַל שֶׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ל"ב) "אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב הַוַּי"ה לוֹ עוֹן"; אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂאֵם אִינוּ חוֹשֵׁב מִשֵּׁם הַוַּי"ה בְּרוּךְ הוּא זֶה לוֹ כְּבָר עוֹוֹן חֲמוּר, כִּי בְּאֵמַת הָאָדָם צְרִיךְ תְּמִיד לְחַשֵּׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְיִכְנִס בְּמַח מַחֲשַׁבְתּוֹ תְּמִיד רַק אֶת אֲמַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ כְּרָגַע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְיִי יִכּוֹל לְהַתְּפָאֵר שְׂאוּחֵז כְּבָר בְּמִדְרָגָה זוֹ? וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שֶׁהִגִּיעַ כְּבָר לְמִדְרָגָה כְּזוֹ שְׂאֵם לֹא חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ זֶה לוֹ כְּבָר הָעוֹוֹן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקלד.

**מה הסבה לכך שהוספתם בסדור 'עת רצון'
כונות ייחודים?**

שאלה:

מאת דוד: שלום למוהרא"ש היקר.
ידוע שרבנו הזהיר לא לכון כונות בתפלה אפלו לאלו שהיו
לומדים בכתבי האריז"ל על פי פקדנתו, וידועה גם דעת
מוהרא"ש באין ספר מכתבים שצריכים להתפלל בפשיטות
ובתמימות ולכון את פרוש המלים בלי שום כונות כלל. אם
כן, רציתי לשאל את הצדיק: האם הכונות והייחודים שנדפסו
בסדור 'עת רצון' נועדו לשם למוד בלבד או על מנת לכון בהם
בזמן התפלה? אשמח שהצדיק ישיב לי כי רק מפיו אנו חיים!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר חקת, כ"ט סיון ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהיר מאד אפלו את אלו שלומדים כתבי האריז"ל
לפי הנחיתו, שעם כל זאת כשמתפללים שלא יכנונו שום כונות (עין
לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"כ) ואמר שעקר הלמוד בקבלה כדי לדעת
אשר כאן צריך לכוון וכאן צריך לכוון וכו', אבל להתפלל צריכים כמו
תינוק, וכמו שאמר הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו: אחר כל
הכונות וההשגות שזכה להשיג הוא מתפלל כמו נער, הינו תינוק בלי
שום חכמות רק פרוש המלות, אך מי שזוכה אזי הכונות הם פרוש
המלות שלו, וכל השמות והייחודים באים ממילא לפני עיניו אבל לא
שיקח את זה בחזקה וכו'.

והנה הפרוש "עת רצון" זה רק התחזקות לתפלה כדי שידע

מה לכוון בפרוש המלות בכל מזמור ובכל ברכה, אבל בעת התפלה צריכים לכוון רק בפרוש הפשוט בלי שום כוונות יתרות.

ובאמת, כל אלו שמכוונים כוונות למעשה אינם מתפללים כלל, כי כל הראש שלהם הוא לכוון כל מיני כוונות וכו' ומי שלא אוזח בזוה וכו' זה סתם דמיונות שמדמה עצמו כאלו הוא רואה וכו', ובין כך אינו מכוון בפרוש המלות כלל, נמצא שבכלל לא מתפלל וכו' כידוע לאלו שבקיאים בזוה. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ג"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד, ובפרטיות בענינים אלו כגון שמדפיסים דפים שלמים עם שמות הוי"ה אקו"ק וכו' והאדם מוליך את אצבעו על זה ומסתכל על זה כמו התרנגול שמסתכל בסדור וכו'.

אשרי מי שמתפלל בתמימות ובפשיטות ומכוון בפרוש המלות שבזה כבר כלולות כל הכוונות וכו' וצריכים לשפך תפלות כמים לפניו יתברך שלא יטעה את עצמו בענינים אלו, כי יכולות לעבר לו השבעים שנה בזוה העולם ואף פעם לא כוון פרוש המלות, נמצא שלא התפלל כלל, וידוע שאצל רבנו ז"ל היה העקר רק תמימות ופשיטות בלי שום חכמות כלל. וכל שם הוי"ה שמזכיר בתפלתו ובברכותיו צריך שיאיר לו מאד בהארה גדולה, וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל לאחד שרצה לכוון כוונות: מה רע לכוון פשוט הוי"ה - "גאט"? הינו להרגיש בכלליות שהקדוש-ברוך-הוא נמצא כאן, ואם יזכה אזי ממילא יבואו לפני עיניו כל הכוונות השמות והיחודים שזה בא לאלו הזוכים לזה וכו' לבד בלי שום פעלה וכו'. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תקלה.

אני עובד על עצמי ומנסה לכבש את מדת הכעס ללא הצלחה. מה העצה?

שאלה:

מאת אהרן: שלום וברכה לרב אליעזר שלמה שיק השם ישמרהו ויחיהו.

הספרים של הרב הם מים קרים לדור עיף ואור לעינים, השם יברך את כבוד הרב בהרבה בריאות וכו'.

אני לומד בספרי מוסר וחסידות ורואה מכלם שהמדה הכי גרועה היא מדת הכעס, ואף כתוב שמי שכוועס עליו נאמר "טורף נפשו באפו". הבעיה היא שהנסיון מאד מאד קשה לי, כי מטבעי אני אדם עצבני עם פתיל קצר וכמה שאני מנסה לעבד על עצמי - אני לא מצליח, ובכל פעם אני נופל מחדש בפרט כשקורים לי דברים לא טובים. מה העצה לכבש את הכעס?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק, ב' דראש חדש תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ה) שעל ידי אמונה זוכים למדה היקרה של אריכת אפים, שהיא המדה הכי יפה שרק יש, והיא סבלנות, כי באמת עליך לדעת שהחיים לא קלים לאף אחד, כל אחד יש לו את הנסיונות הקשים שלו זה בכה וכו' וזה בכה וכו', ואין אדם שלא יעבר עליו איזה משבר פרטי או משפחתי וכו', אין דבר כזה, אלא לכל אחד יש את הנסיונות שלו, ועקר השלמות הוא כפי שקונה לעצמו את המדה היקרה של סבלנות, שהוא מאריך אף

על כל מה שעובר עליו ואינו מוציא את כעסו וזעמו על הזולת כלל וכו', רק סובל וסובל בדמימה את הסבל שלו וכו', ואני מכרח להגיד לך שזה הנסיון הכי קשה לאדם להיות סובל וסובל וסובל וכו' את כל מה שעובר עליו ואינו מגיב כלל.

ואיך זוכים לזה? את זה גלה לנו רבנו ז"ל - על ידי תקף האמונה הקדושה בו יתברך - שידע שדבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, בזה הוא יכול לעבר על הכל, כי האמונה שהכל ממנו יתברך זו עקר הנחמה וההצלה של האדם. וכך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא תצא) צריך האדם להחזיק טובה להקדוש-ברוך-הוא בזמן שהיסורין באין עליו. למה? שהיסורין מושכין את האדם להקדוש-ברוך-הוא.

ולכן שתק שתק בשעה שעוברים עליך יסורין, וברח לך רק אליו יתברך, ותרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בשפת האם שלך שזה בעצמו שלמות האמונה הקדושה, כי תפלה ואמונה הולכים ביחד - כל זמן שאדם מדבר עמו יתברך זה סימן שהוא מאמין בו יתברך, כי אם אינו מדבר עמו יתברך זה מראה שעדין רחוקה ממנו האמונה. ולכן בזה שתחדיר בעצמך את אמתת מציאותו יתברך, בזה תוכל לסבל את כל מה שעובר עליך ולא תהיה כעסן ועצבני וכו' ולא תוציא את העצבים שלך על הזולת. וזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי פרק מ"ח) אשרי אדם שנגעו בו יסורין וכבש רחמיו ולא קרא תגר; כי העקר בזה העולם הוא סבלנות והמדה היקרה של אריכות אפים, ואז אם תחזיק בזה כבר תזכה להכל.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תקלו.

**הַמְשַׁפְּחָה שֶׁל הַגְּרוּשׁ שְׁלִי מְכַפֵּיֶשֶׁה אֶת שְׁמִי, וְהַצֵּעַר
שֶׁנִּגְרַם לִי פּוֹגַע לִי בְּבְרִיאוֹת**

שְׁאֵלָה:

מַאת שָׂרָה: הַגְּרוּשׁ שְׁלִי רָמָה אוֹתִי וְשָׁקַר בְּכָל דְּבַר אֶפְשָׁרִי, וְעָכְשׁוּ הוּא וְכָל הַמְשַׁפְּחָה שְׁלוֹ מְמַשִּׁיכִים לְהַפְּיץ עָלַי שְׁקָרִים כְּדִי לְהַגֵּן עָלָיו וְשֶׁהוּא יֵצֵא נָקִי וְטוֹב. אֲנִי רוֹתַחַת וְרוֹעֶדֶת מֵעֲצָבִים בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ. אֲנִי יוֹדַעַת שְׁאִסּוּר לִי לְכַעֵס וְלְהִתְעַצֵּב, אֲבָל אֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְשַׁלֵּט בָּזֶה. מַה לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְהַשְׁאֵר רְגוּעָה וְלֹא לְהִתְעַצֵּב?
אֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהַכֹּל זֶה מֵאֵת הַשָּׁם, וְהַכֹּל זֶה לְטוֹבָה, אֲבָל אֲנִי מוֹרְגִישָׁה שֶׁזֶה כָּבֵר פּוֹגַע לִי בְּבְרִיאוֹת. בְּבִקְשָׁה, תִּתְּנֵנוּ לִי עֲצָה מַה לַעֲשׂוֹת וְאִיךָ לְהִרְגֵעַ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר בְּלֶקֶת, ב' דְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ תַּמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל שְׂרָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁבָכָל גְּרוּשֵׁינ הַצַּד הַחַיֵּב תְּמִיד יִכְפִּישׁ אֶת הַצַּד הַזִּכְאִי וְיִהְיֶה אֵת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ וְכוּ', וְלִכֵּן אֵין לָךְ שׁוֹם עֲצָה אֶלָּא לְהַעֲלִים עֵינַי מִכָּל הַשְּׁקָרִים וְהַכֻּזְבִּים שֶׁמְמַצִּיאִים עָלֶיךָ וְכוּ'. בּוֹדֵאִי זֶה כּוֹאֵב מְאֹד וְזֶה סָבֵל שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְמִי שְׁלֹא עוֹבֵר אֵת זֶה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת, אֵין לָךְ עֲצָה רַק לְשַׁתֵּק וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִגְלֶה לְבִסּוּף אֵת הָאֱמֶת וְיֵצֵא לְאוֹר צְדָקָה.

סִפֵּר לִי פַעַם אַחַת אֲבִרְךָ שֶׁהִתְגַּרְשׁ, וּמִשְׁפַּחַת גְּרוּשְׁתּוֹ הִמְצִיאָו עָלָיו כָּל דְּבַר אִסּוּר שְׁקָרִים וְכֻזְבִּים שְׁלֹא הָיוּ וְלֹא נִבְרָאוּ, וְהָיִיתָ שֶׁהוּא הָיָה חֲסִיד גּוֹר וְנִכְנָס אֶל רֵבּוֹ הַבֵּית יִשְׂרָאֵל זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ וְסִפֵּר לּוֹ

את כל קאב לבו וכל מה שעובר עליו, ענה ואמר לו רבו הבית ישראל זכותו יגן עלינו בקצור נמרץ כדרךכו "אין מספיק סמרטוטים ונגירות לסתם פיות, ולכן שתק ואל תענה". וכך עשה, ולבסוף הכל נשתק לגמרי, ואף שבין כך סבל מה שסבל כמו שספר לי, אבל שמע במצות רבו ושתק, ולבסוף הכל התהפך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתשמיעי לי בשורות טובות.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תקלז.

מה מביא לאדם את הישועה: התפלה או האמונה?

שאלה:

מאת ש"י: שלום. התחלתי להתקרב לחסידות ברסלב וקראתי בספר של אחד מרבני ברסלב של דורנו שצריך לפנות להשם כדי להכיר אותו, וצריך לבקש ממנו שיראה לי הוכחות לקיומו. עשיתי את זה, ובקשתי מהשם שיתן לי הוכחות לכך שהוא קיים, ובאמת קרו לי נסים מעל לדרך הטבע. אחרי תקופה מסוימת קראתי בספרי רבי נחמן מברסלב על ענין המחשבה, שיש לה כח גדול, ושאם חושבים על משהו זה הופך למציאות, ורבנו הביא דגמה לכך שאם אדם יחשב שיש לו מומן - אז יהיה לו. כשקראתי את זה, זה בלבב אותי והחליש אותי מאד, אפילו היו רגעים שנפלתי לעצבות בגלל זה, כי אני לא יודע האם הנסים שקרו לי היו באמת הוכחה מהשם או שהם קרו לי בגלל כח המחשבה וכח התפלה. אשמח שהרב יעזר לי להבין את הדברים, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק, ב' דראש חדש תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שי נרו יאיר

אתה צריך לדעת שליהודי אסור לנסות את הקדוש-ברוך-הוא, וכל ענין האמונה זה הפוך השכל והדעת, ואדרבה, ככל שיש לאדם קשיות ואכזבות בחייו עליו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולא יקשה שום קשיות שזה בא מהחלל הפנוי שמשם כל הקלפות כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ד) שאמונה היא הקו שעל ידו יכולים לעבר את החלל הפנוי שמשם נובעים כל הספקות והקשיות וכו', ועקר האמונה זה תפלה - שאדם צריך להרגיל עצמו לבקש ממנו יתברך כל מה שצריך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') שתפלה, אמונה ונסים תלויים זה בזה, ואדם יכול לראות נסים ונפלאות על ידי תקנה האמונה הקדושה שעל ידי זה ירבה בתפלה.

ומה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ג) שהמחשבה יש לה תקנה גדול, ואם יחזק ויגבר מחשבתו על איזה דבר שבעולם יכול לפעל שיהיה כף, ואפלו שיחשב שיהיה לו ממון וכו', רק שהמחשבה תהיה בטול כל ההרגשות והמחשבה תהיה תקיפה כל כף עד שיראה בעיניו אל מה הוא חושב וכו' - אני מכרח לומר לה שזה לא סותר כלל לתפלה ואמונה, אדרבה, זה דבר אחד - אדם חושב על דבר אחד כגון אני רוצה לקנות שטח ולבנות על זה בית ומכניס בזה מחשבתו שזה יהיה כף ומתפלל על דבר זה בודאות שכף יהיה והוא חזק בזה מאד אזי לבסוף יגיע אל זה, נמצא שזה בכלל לא סתירה, אדרבה, המחשבה והתפלה הם דבר אחד שהוא כל כף חזק במחשבתו שיהיה לו דבר עד שלא מפסיק להתפלל על זה, אזי לבסוף יקבל את זה בודאות.

העקר, אסור להתבלבל משום דבר ושלא יכנסו כף שום קשיות ובלבולים משום ספר שבעולם וכו' רק לסלק את הדעת והשכל ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו בתמימות ובפשיטות גמורה ואז

בו ברגע יתפרדו פועלי און ויזכה להמשיך אליו את הדבר שרוצה, בלבד שיהיה הכל בהתר ולא באסור חס ושלום.

נא ונא ראה לחזק עצמך בעבודה הקדושה הזו של שיחה בינך לבין קונך בלי שום חכמות והשכלות כלל, ותתחזק בשמחה עצומה שאתה יודע מרבי אמת כזה שיוכל להגביה קטני ערך כמונו, פגומים ושבורים ורצוצים כמונו וכו' שגזקה גם כן להשיג רוחניות חיות אלקות ונזכה להרגיש תמיד את הקדוש-ברוך-הוא שנמצא אתנו, עמנו ואצלנו למען נוכל לדבר עמו יתברך תמיד.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תקלח.

אני מתנגדת למכירת הבית, ולכן כבר שלש שנים בעלי מעכב את נתינת הגט

שאלה:

מאת אסתר: לפני שלש שנים קבלתי תשובה מהצדיק לגבי בעלי שעזב את הבית ומענין בגרושין. יש לנו חמשה ילדים לא קטנים (12-24), והבעל ממשיך ללחץ על מכירת הבית. טרם התגרשנו כי קבלתי עצה מהצדיק לא לוותר לו בכלום. כאמור אני עדין ללא גט משום שאני לא מוכנה למכירת הבית, אך השנים חולפות והמצב הזה מאד לא פשוט עבורי ועבור הילדים, בפרט שהוא חי כבר עם אשה אחרת. האם עלי להוסיף להמתין? רב תודות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק, ב' דראש חדש תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, עדין אני מחזיק בתמתי - אסור לך לותר כלל על הבית וכו' כי אדם שיכול לחיות עם אשה בלי נשואין ובלי לקבל גט מאשתו הראשונה, ועוד מתרברב שהוא דתי ותלמיד חכם וכו' הוא אדם מסכן מאד, והוא יזרק אותך בלי רחמנות ובלא כסף ותשארי קרחת מכאן וקרחת מכאן בלי גג על הראש וכו'.

ולכן תחשבי פעמים מה את עושה אם תקבלי גט בלי שיהיה לך קורת גג וכו'.

כלל זה צריכים לדעת - מי שבוגד, או הבעל שבוגד באשתו או האשה שבוגדת בבעלה - אלו הם מפקרים וחשודים על הכי גרוע, ולא צריכים להיות חכמים גדולים להבין את זה, לצערנו הרב זו המציאות המרה.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תקלט.

מה דעתכם בענין חבישת כפה לבנה עם כתוב?

שאלה:

מאת אוריאל: לכבוד קדשת הצדיק מורנו הרב אליעזר שלמה.

מה דעתכם בענין חבישת כפה לבנה עם הכתוב נ נח נחמן נחמן מאומן? מצד אחד יש ענין לפרסם את שם הצדיק, אף

מצד שני יש כאלה שאומרים שזה לא ראוי וגורם לחלול שם רבנו הקדוש. אני שואל את השאלה כי התפללתי בבית כנסת (לא של אנ"ש), והעירו לי על הכפה עם הכתוב בטענה "שאינן אנו עובדים לבני אדם אלא להקדוש-ברוך-הוא".
אשמח לתשובה לתועלת הכלל, וישר כח, בריאות איתנה ונהורא מעליא עד ביאת גואל צדק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק, ב' דראש חודש תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אוריאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מנהגנו ללכת עם כפה לבנה רק בשבת, אבל באמצע השבוע לא. ובכלל, מובא בשם צדיקים שבחל לא לובשים בגדים המיעדים לשבת.

בענין הכפה שכתוב עליה וכו' אתה יודע את דעתי שזה סתם מבזה את דבר רבנו ז"ל ואין לזה שום מקור וכו', וכבר ידוע מה שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ק.) הקורא את רבו בשמו חיב מיתה, וכן אמרו (שם) שנקרא אפיקורס, עין שם. ופה עוד עושים צחוק בגמגום וכו' וכל אנשי שלומנו מפחדים לדבר אתם מזה, ותהלה לאל אני מקים בפשיטות (דברים א, יז) "לא תגורו מפני איש" – לא צריכים לפחד מלהגיד האמת.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שנזכה לקדש שם רבנו ז"ל.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תקמ.

לאחרונה נכנסו בי פחדים שלא אצליח בחיים, וזה גורם לי לחלישות הדעת ועצבות

שאלה:

סאת יונה: שלום לכבוד הרב. לאחרונה נכנסו בי הרבה פחדים שלא תהיה לי הצלחה בחיים, שלא אצליח להתחתן ושלא תהיה לי פרנסה אחרי החתונה, וכל זה גורם לי לחלישות הדעת ועצבות. אשמח לקבל דברי חזקת מכבוד הרב. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק, ב' דראש חדש תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יונה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חזק ואמץ מאוד מאוד ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, כי העקר שיהיה לאדם לב חזק לב אמיץ, ואז יזכה לנצח את הכל, ואמר רבנו ז"ל שעקר גבורת הגבור הוא שלא מפחד משום דבר, אלא רץ בתוך קשרי המלחמה ועל ידי זה עושה גבורות גדולות.

אדם צריך רק להיות חזק מאוד להחזיק עצמו בו יתברך על ידי שיהיה רגיל לדבר עמו יתברך, ואז אין לו מה להתפחד כלל משום דבר שבעולם.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תקמא.

לפני כמה שנים נכשלת ביעוון חמור, ומאז זה רובץ לי על הלב ולא נותן לי מנוחה

שאלה:

סאת אהרן: לכבוד הצדיק מיבנאל.

אני מאד אוהב לקרא בקנטרסים שלך, הם מעודדים אותי ונותנים לי תקווה בחיים!

רציתי להתייעץ עם הרב האהוב: לפני כמה שנים נכשלת ביעוון חמור מאד, מאז ברוך השם חזרת בתשובה והתחזקתי מאד, אבל העוון הזה רובץ לי על הלב ולא נותן לי מנוחה פי כל הזמן אני נזכר בו ונופל לעצבות. תעזר לי בבקשה להתמודד עם המצב הזה ותן לי עצה איך להשתחרר מהרגשות האלו. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ב' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אהרן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה מכרח להתחזק ולא לתת שהסמ"ך-מ"ם ישבר אותך ויכניס בך יאוש, כי לא בחננס צעק רבנו ז"ל בקול גדול ועמק מאד מאד "אין שום יאוש בעולם כלל!" - אין דבר כזה להתיאש (עין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן עח) ואפלו שהאדם נפל במקום שנפל וכו' עדין הוא יכול לחזור אליו יתברך, כי הוא יתברך אב הרחמן, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קיב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, ומי יודע אם לא באת אל הנסיון הזה כדי שתוכל לחזור בתשובה אליו יתברך ולגרם לו יתברך נחת רוח גדולה מאד?

כי בשעה שאדם חוטא אזי גורם חשך גדול על נשמתו וכו'

וגורם צרות רבות ורעות לו ולכל העולם כּלוּ, אֲבָל תִּכְף וּמִיד כְּשֶׁלּוֹקֵחַ
עֲצָמוּ בִּידֵיו וְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲזִי מֵאִיר עַל נִשְׁמָתוֹ אֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא
מֵאֵד, וְכֵן בְּזִכּוֹתָו מוֹחֲלִים לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כְּמֵאמְרָם ז"ל (יומא פה)
יְחִיד שֶׁשָּׁב מוֹחֲלִין לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, צֵא מִהַעֲצָבוֹת וְהִדְכָאוֹן וְהַמְרִירוֹת שֶׁלָּךְ
וְכוּ' וְזָכַר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל אֶת כָּל הַשְּׂבִים אֵלָיו כִּי הוּא
מֵלֵא רַחֲמִים וְיוֹדֵעַ יְצִרְנוּ.

הַרְגֵל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים
עִמוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא חֶסֶד גָּדוֹל, כִּי הַדְּבוּר וְהַיּוֹדוּי שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ
זֶה מְבִיא אֶל הָאָדָם אֶת הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּמוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל
עֲוֹנוֹתָיו.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקמב.

**בן זוגי הודיע לי שאינו מתכּוּן לשמור שבת גם בעתיד.
האם יש טעם להמשיך בקשר?**

שאלה:

מאת רעות: לְכַבּוֹד הָרַב.

אֲנִי בַת עֶשְׂרִים וְתִשְׁעֵ, וְיוֹצֵאת עִם בַּחֹר כֶּבֶר שְׁנָה וְחֲצִי.
הַבַּחֹר מְנִיחַ תְּפִלִּין בְּכָל בִּקּוּר אֲבָל אֵינוֹ שׁוֹמֵר שַׁבָּת, וְאוֹמֵר
לִי שׁוֹב וְשׁוֹב שֶׁהוּא לֹא מֵתְכַנֵּן לְשׁוֹמֵר גַּם בְּעֵתִיד. הַקֶּשֶׁר שֶׁלֵּנוּ
כִּרְגַע בְּצִמְת דְּרָכִים כִּי אֵין בִּינֵינוּ הַסִּפְכָּה לְגַבִּי הָעֵתִיד בְּכָל
הַנוֹגֵעַ לְשַׁבָּת וְחֻנוּף יְלָדִים וְכוּ', וְהוּא מֵאֵד עֲקֵשׁ וְדַעְתָּן וְקִשָּׁה
לְהַגִּיעַ אֶתוֹ לְפִשְׁרוֹת בְּנוֹשָׂאִים הָאֵלוּ. כְּמוֹבֵן שַׁבָּתוֹר שׁוֹמֵרֵת
שַׁבָּת אֲנִי לֹא יִכּוֹלָה לְהִתְפַּשֵּׁר בְּכֻלּוֹם. הָאֵם יֵשׁ טַעַם לְהִמְשִׁיךְ
לְנִסּוֹת אוֹ שֶׁהַקֶּשֶׁר הַזֶּה אֲבֹד? תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּלֶקֶת, ב' תַּמּוּז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רֵעוּת תַּחֲיִיה

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁחִלּוּל שַׁבָּת זֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, וְאִין פְּשָׁרְנוֹת
עַל עֲנִינֵי שַׁבָּת, אֲדַרְבֶּה, הֶרְמַב"ם ז"ל מֵבִיא (פָּרָק ל' מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת הִלְכָה טו)
מִחֲלִיל שַׁבָּת יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי, וְלִכְּנֵן אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לְךָ שֶׁעַל שַׁבָּת
לֹא מִתְפָּשְׂרִים, וְחֻבֵּל מְאֹד שְׁלֹא יוֹדְעִים אֶת חֲמֻרַת הַשַּׁבָּת, וְאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשִׁלַּח) מִי שֶׁמְשַׁמֵּר אֶת הַשַּׁבָּת מְרַחֵק מִן
הַעֲבָרָה, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַא דְּבֵי אֶלְיָהוּ רַבָּא פָּרָק כו) קְדָשֵׁת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְקְדָשֵׁת שַׁבָּת וְקְדָשֵׁת יִשְׂרָאֵל - שְׁלֹשֶׁתָם חֲשׂוּבִים
כְּאַחַת, וְלִכְּנֵן אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לְךָ שְׁלֹא כְּדַאי לְהַכְנִס עִם אֶחָד שְׂאוּמֵר
בְּפִרוּשׁ שְׁלֹא יִשְׁמַר שַׁבָּת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתִּזְכֶּי לְמַצָּא אֶת בֶּן זִוְגֶךָ הַשִּׁיף
לְשֵׁרֵשׁ נִשְׁמַתְךָ וְתִהְיֶי הַכִּי מְאַשְׁרֵת בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקמג.

**איך אנשים מצליחים לשרד בעולם הזה בלי העצות של
רבי נחמן מברסלב?**

שאלה:

מאת דן: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַצַּדִּיק הַיָּקָר.

הַשֵּׁם יַחֲזִק בְּרִיאוֹת גּוֹפְכֶם וַיִּזְכֶּה אֶתְכֶם לְהוֹצִיא מֵהַכּוֹחַ אֶל
הַפֶּעַל אֶת כָּל רְצוֹנְכֶם וְחִשְׁקְכֶם בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם בְּכָלֵל, וּבְהַצְלַת
לְעַר הַנוֹשֵׁר בְּפָרְט.

ברוך השם בשנים האחרונות התקרבותי לחסידות ברסלב ואני משתדל להשתמש בעצות הקדושות המובאות בספרי רבי נחמן מברסלב ובספרי תלמידיו הקדושים, כגון: התבודדות, גם מעט זה טוב, חפוש הנקדות הטובות, לחשב כאלו היום נולדתי, היה את הרגע וכו' - עצות חשובות, מעשיות ותועלתיות מאד. ורציתי לשאל: האם יש לרב הסבר אף אנשים חרדים שאינם מקרבים לרבי נחמן שורדים בעולם הזה המלא יגונות וצרות בלי להשתמש בעצות אלו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ב' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, וראוי לך לשמח מאד מאד עם ההתקרבות שזכית להיות מקרב אל רבנו ז"ל, ועקר ההתקרבות הוא ללמד את ספריו הקדושים ובפרט את ספרי 'שיחות הר"ן' ו'חיי מוהר"ן' שרשם מוהרנ"ת ז"ל בעצמו, ולהשתדל לקיים כל אשר נאמר שם.

יש דבור מרבנו ז"ל שאמר לאנשי שלומנו: "מכם אתם יכולים להבין מה שעובר על בני האדם"; והפירוש, מה אתם שיש לכם כל כך הרבה התחזקות וכל כך הרבה דבורים המקרבים את האדם אל הקדוש-ברוך-הוא ואף על פי כן עובר עליכם מה שעובר, תתארו לעצמכם מי שאין לו את הדבורים האלו באיזה פנים הוא נראה?

אתה לא יכול לתאר ולשער מה שקורה בחוץ, בני אדם הולכים שבורים, רצוצים ומיאשים וכו' ואף אחד לא חושב שהוא גם כן יכול להיות דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, וזה אצלו פרחק מזרח ומערב, אנשים לא יכולים להאמין שגם הם יכולים להיות קרובים

אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל זה אצלם כמו לעלות לשמים וכו'.

אתה צריך לדעת שכתוב אצל שמואל הנביא (שמואל א, טז) "כי לא אשר יראה האדם, כי האדם יראה לעינים והוי"ה יראה ללבב"; רואים מסתובבים אפלו המון חרדים וכו' וכו', ואמר רבנו ז"ל פעם: אני כבר לא יכול לסבל את הפירות והאפיקורסות שיוצאת מהשורולים שלהם וכו' זאת אומרת אפלו מכלם נודפים כפירות ואפיקורסות וכו', כי כל זמן שהאדם לא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כאשר ידבר איש אל רעהו זה סימן שהאמונה אצלו לא חזקה, כי האדם צריך להגיע למדרגה כזו שירגיש את אמתת מציאותו יתברך שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ותמיד ידבר עמו יתברך, כי את הגלוי הזה יגלה משיח צדקנו לכל העולם כלו כמו שכתוב (צפניה ג) "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם הוי"ה" ורבנו ז"ל מחדיר את זה בנו כבר עכשו, ולכן ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי שמחזק ומעודד ומשמח אותנו, ומביא אותנו אל הקדוש ברוך הוא לדבר אתו, שאין למעלה מזה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שיתגלה אורו של רבנו ז"ל, שזה אורו של משיח, לכל העולם פלו ובפרט לאחינו בני ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקמד.

האם כדאי לנסע לקבר יוסף בנסיעת נשים מארגנות?

שאלה:

מאת רובית: שלום לרב היקר השם ישמרהו ויחי! הן מה הרב חושב על נסיעת נשים לציון יוסף הצדיק? היום יש אוטובוסים ממגנים ואבטחה, אף בכל זאת, האם שיה לנסע?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ב' תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רוֹנֵית תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

זֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד לְהִיּוֹת בְּקַבְרֵי צַדִּיקִים, כִּי כָּךְ אָמַר רַבְנוּ ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קעג) עַל יְדֵי הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת אֲפִי עַל פִּי שְׂאֵינוּ רְאוּי לְכָךְ; וְלִכֵּן זֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד אִם יְכוּלִים לְנַסֵּעַ אֶל הַצִּיּוֹן שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק אֲבָל מִכְרָחִים לְנַסֵּעַ רַק בְּאוֹטוֹבוּסִים מְמַגְנִים וְאַבְטָחָה צְמוּדָה שֶׁל חִילִים וּלְצִיַּת לְהוֹרְאוֹת שֶׁל כַּחוֹת הַבְּטָחוֹן, וְלֹא לְהִיּוֹת חָכֵם בְּעֵינָיו לְנַסֵּעַ בְּלִי רְשׁוֹת וְכוּ' וְלֹא לַעֲקֹף אֶת הַשְּׁמִירָה כִּי זֶה גוֹבֵל בְּפִקּוּחַ נַפְשׁ וְאֶסוּר לְהִיּוֹת חָכֵם בְּעֵינָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּמִּיד נִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּקַבְרֵי צַדִּיקִים שְׁזֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקמה.

**מַה יְהִיָּה עִם הַגְּזֵרוֹת הַקְּשׁוֹת שְׂמַאיֹמוֹת לַעֲקָר אֶת
הַתּוֹרָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?**

שאלה:

מֵאת יִשְׂרָאֵל: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.

כִּיָּאֵם אֲנִי בֶן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וּבְרוּךְ הַשֵּׁם זְכִיתִי לְסַיֵּם אֶת
הַחֲמֻשָּׁה חֲמֻשֵׁי תוֹרָה פְּעָמִים וְאֶת הַש"ס מְשֻׁנוֹת שְׁלֹש
פְּעָמִים, וְהַכֵּל בְּזַכּוּתְכֶם.

בְּרַצּוֹנִי לְשַׁאֵל: מַה יְהִיָּה עִם הַגְּזֵרוֹת הַקְּשׁוֹת שְׂמַאיֹמוֹת לַעֲקָר
אֶת הַתּוֹרָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? אֲשַׁמַּח לְתוֹשׁוּבָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ב' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך מאד מאד לשמח שזכית לסיים את החמשה חמשי תורה וכן ששה סדרי משנה וכן את הש"ס, ואתה צריך להמשיך ככה כל ימי חייך - ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא והלכה, כי זה עקר התכלית שאדם ירבה בלמוד התורה הקדושה אשר אין למעלה מזה. ובפרט מי שלומד על פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל אין למעלה מזה, וחקמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ראש השנה פרק ד הלכה ח) כיון שקבלתם עליכם על תורה - מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם, ולכן תמשיך להתמיד בלמוד התורה הקדושה, שזה ילוה אותך בעולם הזה ובעולם הבא.

בענין הגזרות שאתה כותב שישפיתו את התורה חס ושלום וכו' כבר הקדים רבי שמעון בר יוחאי ואמר (שבת קלח) חס ושלום, התורה לא תשתכח מעם ישראל, שנאמר (דברים לא, כא) "כי לא תשכח מפי זרעו"; רבי שמעון בר יוחאי הבטיח שהתורה הקדושה לא תשתכח מעם ישראל, וראו במשך כל הדורות שרצו להשפית את התורה מעם ישראל אבל לא הצליחו, ולכן אל תדאג, סוף כל סוף עם ישראל יחזרו בתשובה שלמה וכלם ילמדו תורה ואין לה מה לדאג כי עם ישראל הם עם קדוש.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקמו.

**מדוע יש כל כף הרבה מחלקת על חסידות ברסלב ועל
'היכל הקדש' בפרט?**

שאלה:

סאת יעקב: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א הצדיק
מיבנאל, שלום וברכה.
קדם כל ברצוני לאחל לרב ולרבנית רפואה שלמה.
יש לי שאלה שמאד מפריעה לי: מדוע יש כל כף הרבה
מחלקת על חסידות ברסלב בכלל ועל 'היכל הקדש' בפרט?
תודה רבה, אשמח לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ב' תמוז ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (מדרש הגדול) כל הקדוש ביותר - חרב
ביותר; ככל שהקדושה יותר גדולה אזי מתגבר הסמ"ך-מ"ם להעלים
ולהסתיר את הקדושה, רואים שעמי ארצות שונאים תלמידי חכמים,
ואלו שלא יודעים מה זו חסידות מתנגדים על החסידות, כי החסידות
שגלה הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו ותלמידיו הקדושים
זה גלוי אלקות, והלומדים חולקים על זה. וכלם חולקים על חסידות
ברסלב כי זה נראה להם מאד מוזר, והם לא יודעים שדיקא חסידי
ברסלב הם דבוקים בו יתברך ומדברים עם הקדוש-ברוך-הוא,
ומתמידים בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל.

ועל פלם, גם בברסלב חולקים על "היכל הקדש" שרבנו ז"ל
אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נט) שהצדיק בונה "היכל הקדש", והוא
מקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, וידוע אשר בחמשים השנים

האחרונות דיקא תלמידי "היכל הקדש" הם המבצעים את השליחות של רבנו ז"ל שאמר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן יד) שצריכים לקרב את הרחוקים אל הקדוש-ברוך-הוא, והם מישמים את צואתו של מוהר"ן ז"ל שאמר ארבעה ימים לפני ההסתלקות שלו: "העובדה שלכם תהיה יפוצו מעינותיך חוצה", כי מי עוד מפיץ בחמשים השנים האחרונות את ספרי רבנו ז"ל כמו תלמידי "היכל הקדש", שהקימו כבר שלשה דורות מפיצים, שכל אלו שמפיצים היום זה אף ורק מפני שראו אצל תלמידי "היכל הקדש" איך שמפיצים את ספרי רבנו ז"ל יום יום וליילה לילה בלי שום גזמא בכל קצוי תבל, ועל כלם שהם דיקא מוסרים את נפשם בשביל לישם את סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל המוכא (שיחות הר"ן סימן עו) שבשום מקום בברסלב לא מדברים מזה.

עכשו לשאלתך, האם זה פלא שמדברים על תלמידי "היכל הקדש"? הרי זה גירא בעיני דשטנא, הסמ"ך-מ"ם שונא את רבנו ז"ל בתכלית השנאה כמו שספר רבנו ז"ל בעצמו (ספורי מעשיות מעשה ז) שקדם שירדה נשמתו לזה העולם צעק הסמ"ך-מ"ם בכל העולמות "אם הנשמה הזו תרד אין לי כבר מה לעשות", אמרו לו "הנשמה הזו מכרחת לרדת כי קץ בא הקץ ואתה תצא ותמצא לך עצה נגדו", וחזר עם זקן שצחק וכו' וכו', ואמר הסמ"ך-מ"ם שיש לו כבר עצה נגד רבנו ז"ל. ואמרו אנשי שלומנו שהעצה הוא שיצחקו מדעת רבנו ז"ל, ואיפה עוד לומדים כל כך הרבה תורה כמו ב"היכל הקדש"? שמסימים את התנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי ירושלמי ותוספתא וכל המדרשים כלם וכו' וכו', מי בכלל דבר מזה פעם בברסלב?

ועל כלם, מי עוד מפיץ את אור רבנו ז"ל כמוהם? ולכן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד על כל תלמיד מתלמידי "היכל הקדש" להכניס בו ספקות ובלבולים וקרירות לקרר אותו וכו', ולצערנו הרב יש הרבה שנופלים כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב סימן עא) אשר צריכים כחות הנפש להשאיר אצל הנעם העליון,

כי מגרשים מההיכל הזה, ולכן אל יקשו לך שום קשיות, אדרבה, שמח תשמח שיש לך שיכות עם "היכל הקדש".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקמוז.

איך יתכן ששאלת החטופים נהרגו, הרי הם היו בחורי ישיבה ושומרי תורה ומצוות?

שאלה:

סאת סער: כלנו שמענו בעצב רב על כך שמצאו את הנערים החטופים ללא רוח חיים, ויש לי שאלה שמאד מכבידה עלי: איך זה יתכן שדוקא הם שהיו בחורי ישיבה ושומרי תורה ומצוות - נהרגו, ואלו גלעד שליט שאינו שומר תורה ומצוות כן נצל ונחזר הביתה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק, ג' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל סער נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל, אתה צריך לדעת שעל השם יתברך לא שואלים שאלות, כי לא כל דבר מבינים ושכלנו קטן מלהבין את דרכי הבורא יתברך שמו, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן נ"ב) בודאי צריך שיהיו קשיות על הנהגת השם יתברך, כי אם לא, היה כביכול דעתו יתברך כדעתנו, וזה לא שידך כי איך בשור ודם טפה סרוחה וכו' שהיום כאן ומחר בקבר יכול להבין בשכלו המצמצם את דרכי המקום ברוך הוא יתברך שמו? וכן איך אנו יכולים להבין את דרכי הצדיקים הגדולים והדבוקים בו יתברך? וסיים רבנו ז"ל: אשרי

מי שאין לו שום קשיות עליו יתברך, וכן אין לו קשיות על דרכי הצדיקים אשר מעלתם למעלה מאתנו. והנה אדם צריך לדעת (דברים לב, ד) "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא"; יש הרבה דברים שאנחנו לא מסגלים להבין ולכן לא כדאי להכנס בכלל בקשיות וספקות וכו'.

דבר שני, אני מכרח לומר כי שלשת הילדים קדשו שם שמים בצורה כזו שכבר הרבה שנים לא היה קדוש שם שמים כזה, הם זכו לאחד את עם ישראל כלו ונתגלה היפי והחן של עם ישראל אשר כלם צדיקים כמו שכתוב (ישעיה ס') "ועמך כלם צדיקים", וכבר רבות בשנים לא היה דבר כזה שיהיו מאחדים כלל נשמות ישראל בדאגה ובתפלה ובצפיה להצלתם, ונפלו כל המחצות בין נשמות ישראל - אין ספרדים אין אשכנזים אין חסידים אין ליטאים אין דתיים ואין חלוניים וכו' וכו' כלם היו רק עם לב אחד בדאגה לשלום הילדים החטופים שנחטפו על אנשי פראי אדם חיות טרף רוצחים בדם קר.

האחדות הזו בין כלל נשמות גרמה יחוד עליון, ומי יתן ששכבר תהיה תמיד אחדות בין עם ישראל רק בשמחות.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ס) שלפעמים נרצחים נשמות ישראל כדי לעשות יחוד עליון שלא עלה יחוד כזה וכו' ומי יודע מה גרמו השלשה ילדים האלו על ידי מסירות נפשם עבורו יתברך, הלא הרוצחים המתעבים הרגו אותם רק מפני שהיו יהודים.

ולכן עליך לדעת שהיחודים שהם גרמו בכל העולמות רבות בשנים לא היה, וראינו בחוש איך כלל נשמות ישראל בלי יוצא מן הכלל התאחדו יחד ולא היו להם שום דאגות, רק דאגה אחת - מה שלום הילדים, והאחדות הזו מאד חשובה בשמים.

ולכן אסור להכנס בקשיות ובספקות עליו יתברך כי מה אנו יודעים איזו נחת רוח שלשת הילדים גרמו לו יתברך על ידי מסירות נפשם על קדוש השם.

הקדוש-ברוך-הוא יאמר כבר לצרות ישראל די ונזכה להגאל גאלת עולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקמח.

האם כדאי להפסיק את הטפול התרופתי שלי כדי שאוכל להכניס להריון?

שאלה:

מאת מירי: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. רפואה שלמה ואיתנה ויהי רצון שתאריך ימים בטוב ובנעימים. שמי מירי, ואני אפא לשלשה ילדים מקסימים ברוך השם. בהריון האחרון שלי שהיה לפני שש שנים חויתי לידה מאד קשה עם הסתבכות, והדבר גרם לי לחרדות שלאחר לידה, ובעקבות זאת התחלתי טפול תרופתי של לקיחת כדור מסוג סרוקסט פעם ביום עד היום.

קצת ברצוני להכניס שוב להריון, אך אני חוששת להפסיק לקחת את הכדור כדי שלא יחזרו לי החרדות. התייעצתי עם רופאים לגבי הריון יחד עם התרופה ודעתם שנייה במחלקת - חלק אומרים שאפשר וחלק אומרים שלא. בנוסף, לפני שנה שאלתי רב לגבי המשך הילודה והוא ענה "כרגע לא, קדם הבריאות". בעלי ואני מאד רוצים עוד ילד. מה הצדיק מיעץ לנו לעשות?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, ג' תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל מִירֵי תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הָרַב צוֹדֵק וְכֹדַאי לָךְ לְחִכּוֹת עוֹד וְלֹא לְהַפְסִיק אֶת הַכְּדוּרִים, וְזוֹ פְּשׁוּט סִפְנָה לְהַכְנִס בְּהַרְיוֹן כְּשִׁלּוּקֵי חַיִּים כְּדוּרִים.

אֵת וּבִעֲלֶיךָ צְרִיכִים לְשַׁמַּח מְאֹד עַל הַמַּתְנֻנּוֹת הַיְקָרוֹת וְהַיְפּוֹת שֶׁנִּתְּנָן לָכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְכֻלָּל טוֹב לָךְ לְהַתְחַזֵּק בְּמַדַּת הַשְּׂמֵחָה וְלְשַׁמֵּעַ קְלִטוֹת שֶׁל שְׂמֵחָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן כד) שֶׁהַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגוֹשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, וְלִכֵּן אֵת צְרִיכָה לְהַכְרִיחַ עֲצֻמָּךְ לִהְיוֹת רַק בְּשְׂמֵחָה.

תְּשַׁמְרֵי מְאֹד לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה כִּי הַבְּרִיאוֹת שֶׁלָּךְ בָּאָה קִדְּם הַכֹּל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקמט.

הָאֵם כְּדַאי לָנוּ לְעֵבֶר לִיבְנָאֵל לְמָרוֹת שְׂאִינּוּ יוֹדְעִים מִמָּה נִתְפָּרְנֵס שָׁם?

שאלה:

מַאת אֵלֵיהוּ: אֲנַחְנוּ זוג עם אַרְבַּע בָּנוֹת, וְאָנוּ שׁוֹקֵלִים לְעֹזֵב אֶת תֵּל אֲבִיב וְלְעֵבֶר לִיבְנָאֵל. אֲנַחְנוּ דְּתַיִים אַךְ לֹא חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב. כָּאֵן יֵשׁ לָנוּ מִשְׁפַּחְתּוֹן וְאָנוּ לֹא יוֹדְעִים מִמָּה נִתְפָּרְנֵס בִּיבְנָאֵל. הָאֵם הַמְּעַבֵּר לִיבְנָאֵל הוּא צֶעֶד נִכּוֹן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע אצלנו שמוהרנ"ת ז"ל היה אומר בשם רבנו ז"ל "פרנסה לא זורקים, צריכים שהפרנסה תזרק אותך", ומאחר שיש לך פרנסה קבועה איפה שאתה גר, אזי למה לך לבוא ליבנאל שספק אם יהיה לך מקום פרנסה?

ולכן לדעתי תשאר במקום שאתה נמצא ותהיה שמח עם אשתך וילדיך, והשמחה תרחיב לך את דעתך, ותדע כי חסידות ברסלב זו לא איזו שיטה או איזו דרך מסימת וכו' וכו', דבר רבנו ז"ל זה מתנה לכל העולם כולו, כי רבנו ז"ל מחזק מעודד ומשמח את נשמות ישראל להיות דבוקים בו יתברך באמונה פשוטה ולהרבות בדבורים עמו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנ.

אין לי שלום בית תקין, וזה גורם לי להכשל בראיות אסורות. מה עושים?

שאלה:

מיאת גלעד: שלום כבוד הרב.

אני כותב בבכי גדול ובבלבול עצום. אני אברה, ולפעמים כשלא טוב לי עם אשתי אני פוגם בעינים (לא בבגדית), והולך לראות סרטים וכל מיני תכניות של דמיונות ומאבד את המח בהבלים ובדברים מכערים. אני מרגיש שהמח שלי נשרף, יש

לי צער ואינני יודע איך לחזור בתשובה ומה אמר בבית דין של מעלה.

אני כל כך רוצה כבר שהמשיח יבוא ויעביר את רוח הטמאה, ואני מתחנן לכבוד הרב, אתה צדיק, בבקשה תזכיר אותי בתפלה שימעיטו לי את התאוה הזו, כי אני רוצה להמשיך ללמוד בצורה נורמלית ולחיות עם אשתי למרות כל הקשיים. אני יודע שלכל זוג יש קשיים, אבל אני כזה מפקר שישר אני זורק את השכל והולך לפגם.

אני לומד בספרים של הרב הרבה ברוך השם, ואני אוהב את הרב מאד מאד ומדבר מדבריו. אתה צדיק רחמן, בבקשה תתפלל עלי כי זה כבר מעבר לכוחתי. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גלעד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד על שלום בית ואמר (שיחות הר"ן סימן רסד) שצריכים לכבד וליקר את האשה, כי כמה היא סובלת צער לדה וצער גדול וכו' ולכן אדם צריך תמיד לדון את אשתו לכף זכות, ואף שהיא אשה קשה מאד מכרחים לדון את האשה לכף זכות ולחיות אתה בשלום ואהבה, וזה יסוד גדול בקדשת הברית, כי הרגע שיש לאדם שלום בית יש לו פת בסלו וכו' והוא נזהר מעברות חמורות, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רסג) שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מה שביקלתו להפיל את האדם שלא יהיה בשלום עם אשתו כדי להכשילו בעברות חמורות וכו'. ולכן תפסיק להתוכח עם אשתך, תראה רק לפנק אותה ולדון אותה לכף זכות, ותשתדל שאהבה והבנה הודית ישרו ביניכם וכו', ואז אף פעם לא תבוא לידי רע שזה פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה שנגרם על ידי הסתכליות רעות.

זכר גם זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מג.) אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות וכו', תפסיק לטמאות את עיניך עם תרוץ שאתה לא מסתדר עם אשתך וכו', כן תסתדר, ואז תהיה איש כשר. וזכר שרבנו ז"ל הקפיד על אחד שאין לו שלום בית ולא רצה רבנו ז"ל שהיהוא יושב בשלחנו כשהוא פלג גוף וכו'.

תפסיק עם השטיות שלך, ודע לך שזו קללה מהתוכחה (דברים כח, לד) "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה"; אדם שתמיד מסתכל על נשים וכו' ועל תמונות תועבה הוא פשוט משגע ומטרף ודעתו פגומה מאד, וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות פרק א' הלכה ה') ליבא ועינא תרין סרסורי דחטאה, אמר הקדוש-ברוך-הוא: אי יהבית לי ליבא ועינא אנא ידע דאת לי; אם אדם שומר על עיניו בידוע שהוא בחלקו של הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן שמר מאד על עיניך ותלמד בכל יום את המאמר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ב ותאמר עליו את התפלה בלקוטי תפלות תפלה ע"ח, וזה יועיל לך מאד, ולכן תהיה חזק מדי יום ביומו להיות רגיל בתורה והתפלה הזו ותנצל מתבערת נאוף שבוערת בך כתנור. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנא.

**מה דעתו של כבוד הרב בנוגע לאלו שהכריזו שהם
הולכים לנקם בערבים בגלל רצח שלשת החטופים?**

שאלה:

מאת שימי: לכבוד הרב שלום.

כלנו עדין מזעזעים ודואבים מהבשורה הפרה על מציאת שלשת הגופות של הנערים החטופים - גלעד שאפר, נפתלי פרנקל ואילי פרח השם יקם דמם, והלואי שלא נדע עוד צער

כְּזֶה מַעֲלֵם. הַיּוֹם פְּרָסְמוֹ הַדְּעוֹת בְּשֵׁם כְּמֹה אֲנָשִׁים שָׁהֵם
מִתְכַּוְּנִים לְנֶקֶם בְּעַרְבִים בְּבַחֲיַיִת מִדָּה כִּנְגֵד מִדָּה בְּגַלְל
הַרְצַח הַנוֹרָא. מַה דַּעְתְּכֶם בְּעִנְיָן? הָאֵם מִתָּר לַעֲשׂוֹת זֹאת?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּלֶק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל שִׁימֵי נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲתָה צָרִיךְ לְדַעַת שְׂיִהוּדִי הוּא לֹא נִקְמָן, יִהוּדִי הוּא רַחֲמָן, וְאִסּוּר
לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּאֱלִימוֹת כִּי זֶה לֹא דֶרֶךְ שֶׁל יְהוּדִי, יִהְיֶה מִה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה
מִה שְׂהֵצֵד הַשְּׁנִי עָשָׂה, יִהוּדִי צָרִיךְ תְּמִיד לְלַכֵּת בְּמִדַּת הַרְחֻמְנוּת, כִּי
זֶה סִימָן שֶׁהוּא יִהוּדִי טְהוֹר, כְּמֵאמָרָם ז"ל (שַׁבָּת קנא:): כָּל הַמֵּרַחֵם עַל
הַבְּרִיּוֹת מֵרַחֲמִים עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם, וְכֹל מִי שֶׁאִינּוֹ מֵרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת
אֵין מֵרַחֲמִים עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם.

זוֹ לֹא דֶרֶךְ יִהוּדִית לְלַכֵּת וּלְהַתְנַכֵּל לְאֲנָשִׁים חַפְּסִים מִפְּשַׁע, וְלֹא
הוֹלְכִים בְּאֱלִימוֹת עִם סֵתָם אֲנָשִׁים שֶׁהֵם בּוֹדְאִי לֹא הָיוּ קְשׁוּרִים אֶל
הַרְצַח הַמֵּתֵעֵב וְכוּ'. אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁבוּעֶרֶת בְּךָ מִדַּת הַנִּקְמָה וְכוּ' אֲכַל לֹא
הוֹלְכִים לְהַזִּיק לְאֲנָשִׁים שֶׁהֵם בְּכֻלָּל לֹא קְשׁוּרִים אֶל זֶה, זֶה לֹא דֶרֶךְ
שֶׁל יְהוּדִי, וְלִכֵּן זֶה רְשָׁעוֹת וְאֲכַזְרִיּוֹת לְהוֹצִיא אֶת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה עַל
סֵתָם אֲנָשִׁים חַפְּסִים מִפְּשַׁע מִפְּנֵי שֶׁהֵם אֵינָם יְהוּדִים וְכוּ'.

אֲנִי בְּכֻלָּל נִגְדֵךְ כָּל מִינֵי אֱלִימוֹת וְנִגְדֵךְ כָּל מִינֵי הַפְּגָנוֹת, מִי שְׂזוּכָה
לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יַעֲבֹר לוֹ וּמֵה שְׁחַטֵּף בְּיוֹם
הַזֶּה זֶה מִה שְׂיִשְׁאַר מִמֶּנּוּ - לוֹ אֵין כְּבֹר זְמַן לְכָל הַשְּׁטִיּוֹת הָאֵלוֹ -
נִקְמָנוּת וְכוּ' אֱלִימוֹת וְכוּ' וְהַפְּגָנוֹת וְכוּ', הוּא יוֹשֵׁב עִם הַגְּמָרָא וְלוֹמֵד
בַּתְּשׁוּקָה עֲצוּמָה דָּף אַחַר דָּף וְכוּ' וְכוּן יוֹשֵׁב עִם הַמְּשֻׁנְיוֹת וְגוֹרֵס פֶּרֶק
אַחַר פֶּרֶק וְכוּ' וְכוּן גּוֹרֵס אֶת הַזֶּהר דָּף אַחַר דָּף וְכוּ' אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד
דְּבַר יָקָר מִזֶּה, וּבַפֶּרֶט כְּשֶׁאֲדָם זוֹכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל וּמִתְבּוֹדֵד

להקדוש-ברוך-הוא אין למעלה מזה, כי הוא ממשיך את האור אין סוף ברוך הוא בזה העולם.

ולכן כלן מכל אלו החמומי מח שהולכים לנקם נקמה בבני אדם חפים מפשע, וזה בכלל לא דרך יהודית.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנזכר להחזיר בעצמנו את מדת הרחמנות, ואמרנו חכמינו הקדושים (ירושלמי בבא קמא פרק ח' הלכה ז') בזמן שאתה רחמן המקום ירחם עליך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנב.

אני עובד במחשב על הוצאת ספר קדש, אך במקביל נכשלתי בראיות אסורות

שאלה:

מאת לוי: שלום כבוד הרב.

אני עובד על הוצאת מהדורה מפארת של לקוטי מוהר"ן, אבל לפני כמה זמן נפילתי חזק בקדשת העינים כשהסתכלתי במחשב באיזה מקום. נמאס לי מעצמי שאני כזה מפקר ויכול להיות תקופה מסוימת בסדר, ואחר כך לפגם בעינים, אני ממש מבלבל ונמאס לי.

אני רוצה לחזר בתשובה שלמה ושהשם יקבל את תשובתי, אך היצר הרע אומר לי "תחטא ותשוב" ובכל פעם מפיל אותי. האם הרב יכול לעזור לי? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל לוי גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן א) שיהיצר הרע מתלבש במצוות, והנה אתה איש חם ובויער בך יצר הרע כתנור והנה אתה רוצה להדפיס לקוטי מוהר"ן וכו' וקניית לעצמך מחשב כאלו שאתה רוצה להדפיס לקוטי מוהר"ן מפאָר, ובין כך אתה גולש בזבל ולכלוף וטמאָה של גאוף שקוץ תעוב וזהו ואתה מסתכל בנשים ערמות וכו' שזה מביא אותך להוצאת זרע לבטלה שזה החטא הכי גדול, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (נדה ל) כל המוציא זרע לבטלה חיב מיתה, כי מכל טפה יכול להבראות בן או בת, וכשאדם מוציא את זרעו לבטלה הרי זה הורג את בנו או את בתו וכו', היש רוצח יותר גדול מזה שאדם רוצח במו ידיו את בנו או את בתו? ובהוצאת זרע לבטלה הוא ממית את ילדיו במו ידיו.

ולכן אל תדפיס שום ספר, לא צריכים את הטובות שלך, רק תברח מהמחשב (מכשף) שזה כמו כשוף, כי הרגע שנכנסים וגולשים במקומות המטנפים לא יכולים לצאת מזה, ועל זה נאמר (משלי ב) "כל באייה לא ישוּבוֹן ולא ישיגו ארחות חיים", כי מי שנכנס בזהמה ובזבל הזה להסתכל על נשים ערמות וכו' כבר קשה לו לצאת מזה, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה.) אין יצר הרע שולט אל במה שענינו רואות. ולכן תעזב את הזבל והלכלוף הזה, ודע לך שהסמ"ך-מ"ם שם לך מלכדת תחת הרגלים שתפל בה, כאלו שאתה רוצה להדפיס ספר לקוטי מוהר"ן מפאָר וכו' ובו ברגע הוא מכשיל אותך בראיות אסורות.

ולכן אוי ואבוי לאדם שאינו שומר על עיניו ומפקיר את עיניו להסתכל בזבל ולכלוף ומטמא את עיניו שזה סתם שגעון, כמו שכתוב בתוכחה (דברים כח לו) "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה"; אנשים שמרגילים את עצמם להסתכל על נשים ערמות וכו' הם פשוט משגעים ומטרפים וממשיכים על עצמם את היצר הרע,

שְׁזָה הוֹרֵס לָהֶם לְגַמְרֵי אֶת הַחַיִּים שְׁלֵהֶם. וְלִכֵּן רָאָה בְּאֵיזָה פֶּחַ נִפְלְתָּ
וּנְכַשְׁלָתָּ.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיַמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל יְדֵי פֶלֶא
עֲלִיוֹן וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מִשְׁמַחֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תקנג.

**הַתְּבַרְכְּתִי בְּכִשְׁרוֹן מוֹזִיקָלִי טוֹב. אֵיךְ אֲנִי יוֹכֵלָה לְמַמֵּשׁ
אֶת הַתְּפִקִּיד שְׁלִי בְּעוֹלָם בְּעֶזְרַת הַכִּשְׁרוֹן הַזֶּה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שִׁירֵי: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב.

אֲנִי יוֹדַעַת לִנְגֹן בְּגִיטָרָה וּבְאוֹרְגָנִית, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַתְּבַרְכְּתִי
בְּכִשְׁרוֹן מוֹזִיקָלִי טוֹב. אֵיךְ אֲנִי יוֹכֵלָה לְמַמֵּשׁ אֶת הַתְּפִקִּיד שְׁלִי
בְּעוֹלָם בְּעֶזְרַת הַכִּשְׁרוֹן הַזֶּה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּלֶק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל שִׁירֵי תַחֲוִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת יוֹכֵלָה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד חֻכְמַת הַנְּגִינָה, וְאִם יֵשׁ לָךְ כִּשְׁרוֹן
מוֹזִיקָלִי תִנְצְלִי אֶת זֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (שיחות הר"ן סימן
קעג) שֶׁעַל יְדֵי שִׁירָה וְנִגּוֹן יְכוּלִים לְצַאת מֵהַבֵּץ שֶׁנִּפְלוּ לְשֵׁם וּלְדַבֵּק
אֶת עַצְמָם בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַנְּבִיאִים לֹא הִגִּיעוּ לְמַדְרַגְתָּם
בְּנִבּוּאָה אֶלָּא עַל יְדֵי שְׂמֻחָה בְּתַף בְּנִבּוּל וּבְמַחּוּל וְכו', כִּי הַשְׂמֻחָה
מְדַבֵּקת אֶת הַנְּשֻׁמָה בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּבְפִרְט מִי שְׁזוּכָה לְשִׁיר עִם

כלי שיר, הוא מתעלה ברוחניות מעלה מעלה, ורבונו ז"ל הפליג מאד במעלת השיר עם כלי זמר.

ולכן תמשיכי בעבודה הקדושה הזו והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך שתוכלי לנגן לנשים אחרות ולקרב אותן גם כן אל הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנד.

**הראש שלי מלא בהרהורים רעים ואני נכשל בראיות
אסורות. בבקשה, תעזר לי!**

שאלה:

מאת יהודה: לכבוד מורנו ורבונו מוהרא"ש שליט"א, השם ישמר אתכם וישלח לכם רפואה שלמה.
אני נמצא במצב רוחני גרוע מאד - אני לא יכול להתרכז בכלום, לא בלמוד תורה ולא בתפילה, כל הראש שלי מלא במחשבות והרהורים רעים ואני נכשל בראיות אסורות. אני מיאש ומרגיש שאין לי יכולת להתגבר על זה. בבקשה תעזר לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהודה גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להתחזק ואל תפל ביאוש ודכאון שזה בעצמו עצת

היצר הרע לשבר את האדם עד שישנא את עצמו, כי אתה צריך לדעת ש'כמו שאסור לשנא את הזולת כך אסור לשנא את עצמו.

רבנו ז"ל למדנו למוד עמק עמק מי ימצאנו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפב) והוא שאדם צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו את הטוב שיש בו, כי כל בר ישראל יש בו נקודות טובות ואין זו חכמה לחפש ולחטט רק אחר הרע שיש בו, ולכן תתחיל לדון את עצמך רק לכף זכות וחסף מצוה אחר מצוה, ותהיה כל כף בשמחה עד ששמחת המצוות תוציא אותך מהשאול תחתית שנפלת אליו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כד) על ידי שמחת המצוות יכולים לצאת ממקור הטמאה וכו' מעולם העשייה ולעלות מהירידה הכי נמוכה עד למעלה מנפשין ורחין ונשמתין שהם עולמות עשייה, יצירה ובריאה עד שיגיע אל עולם האצילות להשיג אלקותו יתברך בבחינת מטי ולא מטי וכו', וכל זה רק על ידי שמחת המצוות. אשרי מי ששמח עם המצוות שזוכה לקיים ואז טוב לו כל הימים.

תראה להתפלל במנין שלש פעמים ביום - שחרית מנחה וערבית, ומזה בלעם מפחד, כי טמאת בלעם זה נאוף שמכניס באדם כל מיני הרהורים רעים הרהורי נאוף מגנים, העקר לבלבל את האדם שלא יחשב ממנו יתברך, ולכן הוא הכה את אתונו נגד שלש רגלים - פסח שבועות וסכות, שעם ישראל לא ישמחו עם המצוות שזוכים לקיים, וכן נגד השלש תפלות - שחרית מנחה וערבית ברבים, ולכן תוציא את המרירות והדכאון ממך עד שתזכה להיות בשמחה תמיד, ואמרו חכמינו הקדושים (לקוט בלק רמז תשע"א) מה נחלים הללו בני אדם יורדין לתוכן כשהן טמאים וטובלים ועולים טהורים, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות - בני אדם נכנסים לתוכן כשהם מלאים עוונות ויוצאים מלאים מצוות, ולכן תחיה עצמך בזה שתבוא שלש פעמים ביום להתפלל במנין, ועל ידי זה יתפרדו כל פועלי און, ותשרף את כל הקלפות שבראת מחמת רבוי עוונותיה.

רק חזק ללכת תמיד עם פנים שמחות ועליזות שעל ידי זה יראו

בפניך את פני הצדיק כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן קנג) על ידי אנפין נהורין נראין בפניו פני הצדיק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנה.

**מדוע ענין ההפצה הוא דבר כל כך חשוב
בחסידות ברסלב?**

שאלה:

מאת ישי: שלום לכבוד הרב. שמעתי בשמכם שעל כל אחד המקרב לרבנו הקדוש מטלת החובה לצאת בעצמו ולהפיץ את ספריו הקדושים שרבנו, והוספתם שאשרי ואשרי מי שמפיץ את הקנטרסים שחברתם. אני התקרבותי לרבנו בשנים האחרונות, והאמת היא שקצת קשה לי לעשות את זה, אולי בגלל שאני לא ממש מבין מה הענין בזה. אשמח לקבל הסבר וחזק לענין. תודה רבה, ישי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק, ה' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהקנטרסים והחוכרות הם תמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ונכתבו אחרי יגיעות וטרחות של עשרות שנים בספרי רבנו ז"ל, והם נתחברו באפן כזה אשר אפלו הכי ירוד ופחות וכו' יכול למצא גם במקומו את אלקותו יתברך, וכן אפלו מי שכבר יודע ללמד והוא למדן או מקבל וכו' אם רק ישליך את שכלו

וְחִכְמָתוֹ הַמְדַמִּית אֲזִי יִמְצָא בָהֶם טַעַם וְחִיּוּת לְנַפְשׁוֹ. כִּי בְאֵמַת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל שְׂיָכִים לְרוּם גְּבֵהֵי מְרוּמִים לְאֵלוֹ שֶׁהֵם כְּפָר בְּמַדְרָגָה גְּדוּלָּה וְהֵם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת לֹא לִפְלֵ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, וְכֵן לְהַפְּוֹד אֵלּוֹ שְׁנַמְצָאִים בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה - שְׂיִזְכּוּ לְצֵאת מִזֶּה.

וְהִיּוֹת שְׁכָל פֶּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ עֲרֻבוֹת לְשָׁנֵי כִּי יִשְׂרָאֵל עֲרֻבִים זֶה לְזֶה, וְלָכֵן עָלִינוּ לְגִלוֹת אֶת אִוֶּר רַבְּנוּ ז"ל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וּלְקַרְבָּם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן עָלִינוּ לְעַסֵּק בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה חוֹצָה וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי בְמִשְׁךְ עֲשָׂרוֹת הַשָּׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת שְׁנַתְּפַשְׁטוּ אֵלּוֹ הַקְּנֻטְרִסִּים וְהַחוֹבְרוֹת, נִתְקַרְבוּ אֶלְפִים וּרְכֻבוֹת אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶפְלוּ אֵלּוֹ שְׁנַקְרָאִים הַיּוֹם "רַבְּנֵי בְּרִסְלָב" גַּם נִתְקַרְבוּ אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל דְּרַךְ אֵלּוֹ הַקְּנֻטְרִסִּים.

וְלֹא בַחֲנָם שֶׁהִסְמָךְ-מ"ם אֲוֶרְבַּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא שׁוֹנֵא אֶת רַבְּנוּ ז"ל שְׂרוּצָה לְהַכְחִידוֹ לְגַמְרֵי מִן הָעוֹלָם (עֵינִן סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מַעֲשֵׂה ז'). וְלָכֵן עָלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוֹת אֶת הַסְּגָלָה לְעַם סְגָלָה (עֵינִן לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן כ"א) וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הַנִּיחַ לָנוּ צְנוּאָה אֲרַבְעָה יָמִים קָדָם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וְאָמַר "הַעוֹבְדָה שְׁלָכְם יִהְיֶה יְפוּצוֹ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוֹצָה", וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן י"ד) שְׂצָרִיכִים לְהַשְׁקוֹת לְאוֹתָם שֶׁהֵם בַּחוּץ עִם תּוֹרָה.

וְלָכֵן אֲשֵׁרֵי מִי שְׂיִקְרַב עוֹד אַחֲרֵים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְפֶרְטִיּוֹת מִי שְׂיִוָּדַע שְׁפָגַם בְּכִרְיָתוֹ, עַקֵּר תְּקוּנוֹ לְקֶרֶב רְחוּקִים כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֶפֶר הַמְּדוֹת אוֹת נְאוּף סִימָן מ"א) תְּקוּן לְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה שְׂיִשְׁתַּדַּל לְהַחְזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְאִין לָךְ הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה כְּמוֹ לְהַפִּיץ אֶת הַקְּנֻטְרִסִּים וְהַחוֹבְרוֹת הָאֵלּוֹ שְׂמַדְבְּרוֹת מְכָל מִינֵי נוֹשָׂאִים שְׁבַעוּלָם וּמוֹשְׁכוֹת אֶת הַלֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְלָכֵן כָּל מִי שְׂמַדְבֵּר נֶגֶד הַפְּצַת אֵלּוֹ הַקְּנֻטְרִסִּים וְהַחוֹבְרוֹת שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלָּה שֶׁהוּא שְׂקוּעַ עַדִּין בְּנְאוּף וְרָאשׁוּ מְלֵא

מותרות וצואה (עין לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א). אשרי מי שזוכה לקרב רחוקים ועל ידי זה ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא גם על עוונותיו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנו.

התגרשתי פעמים מסבת אלימות קשה, וגם הילדים שלי סובלים מאד. למה?

שאלה:

מאת אסיה: שלום. אני מבקשת לשאל שאלה שמטרידה אותי מאד: עברתי ועדין אני עוברת בחיים קשים. כל הזמן אני נופלת, והנחמה שלי היא שלפחות אני קמה חזקה יותר. התגרשתי פעמים מסבת אלימות קשה, וגם הילדים שלי עוברים חיים קשים. אני אשה מאמינה מאד, הבנות שלי לומדות בבית ספר דתי, ואני לא יודעת למה נגזר גם על הילדים שלי לסבל... אני מרגישה אשמה בכל מה שקורה להם. אשמח לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אסיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור שאסור לך להאשים את עצמך כי כשחיים עם רגשי אשמה זה הדבר הכי גרוע ומביא לתוצאות שליליות בחיים ונכנסים בתוך דכאון פנימי.

את צריכה להאמין שהכל ממנו יתברך, ומי יודע ומכיר את

רזי וסתרי הגלגולים וכו'. לדעתי עכשו תחכי ואל תרוצי להתחתן מאחר שהתגרשת פעמים מסבת אלימות קשה וכו' ולכן עכשו תראי להשקיע בילדים ולתת להם חם ואהבה וכו' ואף פעם לא לעשות עליהם שום בקרת וכו', רק לדבר עמהם בצורה חיובית, וזה יעזור להם לשקם את עצמם.

נא ונא תהיי חזקה ותדעי לך שבודאי כל מה שאת עוברת זה משרש נשמתך וכו' ולכן אסור לך להשבר בשום פנים ואפן רק להחזיק מעמד ובשום פנים ואפן לא להכנס ביאוש פי רבנו ז"ל צעק בקול עמק מאד (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! ולכן חזקי ואמצי מאד לא להשבר בשום פנים ואפן.

הרגילי את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה שזו שלמות האמונה הקדושה, כי מי שמאמין בו יתברך שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא אזי תמיד ידבר עמו יתברך, ועל ידי תקף האמונה בו יתברך תזכי למדת הסבלנות שהיא המדה הכי יקרה לזכות אליה, הינו לא להתעצבן בשום פנים ואפן, וכל מה שעובר עליך תאמרי "גם זו לטובה", ואז באמת הכל יתהפך לטובה ותזכי לראות נחת מכל יוצאי חלציה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנז.

בכל פעם שאני רוצה להתבודד, אני שומעת קול פנימי שמחליש את דעתי

שאלה:

מאת גלית: לכבוד הרב היקר

אני מרגישה שמאד קשה לי לדבר עם השם יתברך - בכל פעם שאני מנסה לדבר המלים לא יוצאות לי מהפה, ויש לי

קול פנימי שאומר לי עד כמה אני לא בסדר, ומה פתאום אני באה לדבר עם השם... ושאני אינטרסנטית... ואז אני שותקת. אני מאד רוצה להתקרב להשם יתברך. איך מתגברים על המחשבות האלו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גלית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שהסמ"ך-מ"ם מסבב כל אחת בדמיונות אחרים, כי הרי הקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו והוא שומע תפלות כל פה, אך מחמת שהאדם חטא, בשביל זה הוא לא מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמונה סימן כב) הפשע של האדם מכניס כפירה באדם; כי המאמין האמתי שמאמין שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא הוא תמיד פותח את הפה שלו ומדבר אליו יתברך.

ולכן אני מאד מבקש אותך, תעשי כל מה שביכולתך רק לשמח שזכית להבראות מזרע ישראל ולא עשני גויה כגויי הארצות, והשמחה הזו שתשמחי בנקודת יהדותך זה ירחיב לך את הדעת והשכל ותוכלי לדבר ולהתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר אין למעלה מזה. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ע) על ידי שמחה תבוא תפלתך בהיכל מלך.

ולכן אל תהיי בטלנית, את לא רואה שהסמ"ך-מ"ם רוצה לשבר אותך ומכניס בך דמיונות כאלו הדבורים לא יוצאים מהפה שלך וכו' וכאלו התפלות שלך לא מתקבלות בשמים וכו' שכל זה הוא דמיון אחד גדול, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ישועה סימן כב) מי שמתפלל בשמחה יזכה לשמח בישועתו. ולכן הדבר הראשון שאת צריכה

להתפלל בכל יום ובכל שעה - על נקדת השמחה, וכשתהיי שמחה ועליזה לא יחסר לך שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנח.

בעלי עזב את הישיבה לצרף פרנסה. האם תהיה לנו הצלחה?

שאלה:

מאת ליאת: לכבוד הצדיק היקר שמחזק ומעודד אותנו - תודה רבה על הכל, ושהשם ישלח לך וגם לאשתך הרבנית רפואה שלמה, ותזכו לבוא לגור ביבנאל בארץ הקדש בקרוב. אנחנו נשואים כמעט שנתים, ועד עכשו בעלי למד יום שלם בישיבה שספקה לנו מגורים וקהלה תומכת. לאחר התלבטות החלטנו לעזב את הישיבה שבעלי לומד בה, כי בעלי רוצה לשלב למוד תורה עם עבודה. עד עכשו אני עבדתי והצלחתי לפרנס אותנו, ועכשו אנו מצפים ללדה בעוד כמה חודשים כך שכבר לא אוכל לעבד. אני מאד חוששת לעזב משהו מכר וידוע, ובעקר חוששת שלא נצליח להתפרנס בכחות עצמנו. אני מתפללת שהשם ישלח לי אמונה בו שהוא המפרנס, ואני רוצה מאד להאמין בבעלי שהוא יוכל לקחת את זה עליו, אבל כל הזמן יש לי חששות וחסר בטחון. אני מבקשת חזק והכונה בענין, וגם נשמח לברכה להצלחת ההריון הזה. תודה רבה ושבת שלום.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ליאת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (אבות ב, ב) טוב תורה עם דרוך ארץ שיגיעת שניהם משפחת עוון; צריכים את שניהם - הן ללמד תורה והן לעבד, ורבנו ז"ל רצה ששכל אחד מאנשי שלומנו תהיה עבודה מסדרת, ולכן לא נורא שבעלך יוצא עכשו לעבד, ואני מאד מקוה להקדוש-ברוך-הוא שתהיה לכם פרנסה בשפע, וזה תלוי בך, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן ט) שכל העשירות באה לאדם בזכות האשה.

ולכן את צריכה מאד לחזק את בעלך ולהראות לו המון אהבה, ולקרב אותו, וזה ירחיב את דעתו ותחזיו ביחד בשלום ואהבה גדולה מאד, וזה יביא ברכה והצלחה בביתכם, כי איש ואשה זכו שכינה ביניהם, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, ולכן תראי המון אהבה לבעלך.

אל תדאגי, הקדוש-ברוך-הוא יעזר שההריון יעבר בקלות ותלדי בקלות, רק תתפללי בכל יום אליו יתברך ותאמרי לפני יתברך: רבנו של עולם! חוס וחסל עלי בזכות שאני מזכירה לפניך את שמות הצדיקים - אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבנו נחמן מברסלב זכותם תגן עלינו, תעשה עמי שדוד הטבע כמו שגלית לנו על ידי ראש צדיקה, שפאשר מזכירים את שמות הצדיקים נעשה שדוד הטבע, ואזכה להוליד בקלות מאד ותשמרני ותצילני כל ימי ההריון שלא אכנס בדכאון ובעצבות ואזכה להיות שמחה ועליזה, ובביתנו

ישרו השלום והאהבה, ונזכה לפרנסה בנקל, ואף פעם לא נכנס
בחובות, ואזכה להכלל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

את זה תתפללי בכל יום כמה וכמה פעמים, ותראי שהקדוש-
ברוך הוא ישמע את תפלתך ותזכי לכל טוב אמתי ונצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקנט.

**בתקופה האחרונה אין לי הצלחה בפרנסה. מה יכול
לעזור לי?**

שאלה:

מאת משה: לכבוד הרב.

אני בן עשרים ושש. יש לי קשיים בפרנסה, ובחצי שנה
האחרונה עבדתי בשלשה מקומות. אני מאמין שהכל מאתו
יתברך, אבל נכנס בי סוג של פחד בלתי מסבך מהעבודה.
אשמח אם הצדיק יעזר לי, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבדק את התפלין שלך ותקפיד להניח בכל יום תפלין
כשרות, וכך תבדק את המזוזות שלך, כי כל הצרות שיש לאדם ובפרט
חסרון פרנסה, זה מפני שאין לו תפלין כשרות ואין לו מזוזות כשרות.
תשתדל לשמח מאד מאד עם נקדת יהדותך ובזכות זה יתרחב לך

ברוחניות ובגשמיות גם יחד, ואתה צריך לדעת ששמחה מסגלת
לפרנסה בנקל, וככל שאדם שש ושמח יותר נשפעת עליו פרנסה.

ולכן תמסר את נפשך על נקדת השמחה והקדוש-ברוך-הוא
ימתיק ממך את כל הדינים על ידי פלא עליון ותהיה לך פרנסה
בשפע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקס.

**האם כדאי להכניס הביתה מחשב עם אינטרנט
לצורך עבודה?**

שאלה:

מאת חני: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
לאבי יש עמته לתפלות בקברי צדיקים והוא מענין שאעבד
אצלו בתחום ההתרמות, לצורך כך אצטרף להכניס הביתה
מחשב שמחבר לאינטרנט, וכמוכן שמדבר על אינטרנט עם
סגן ברמה הכי גבוהה וקפדנית שאפשר אני נשואה טריה
(ש'לשה חודשים), ואני מתלבטת האם כדאי לי לעשות את
הצעד הזה לצורך פרנסה או לותר על העבודה. מה דעתכם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חני תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך - ברגע שיש בבית מחשב (מכשף) המחבר

לאינטרנט הרי את מביאה את השטן בתוך הבית שלך ואת ההשלוכות של זה מי יודע וכו', זה כלי משחית כזה, ממש עבודה זרה של פעור.

תכף ומיד שיש את זה בבית מתחילים לגלש במקומות המטנפים וכו' וזה מביא לבסוף עד שבירת הבית לחלוטין על ידי הפיסבוק וכו', ולכן טמא טמא יקרא וחבל לך לשבר את הבית שרק עכשו את מתחילה לבנות וכו'.

הכלי משחית הזה שבר כבר הרבה בתים, וחבל שזוג שרק עכשו התחתנו כבר יכניסו צלם בבית וכו' שלבסוף הבית יתפרק, ולכן הרחיקי את התועבה הזו מהבית ולא להתקרב אל זה כלל אפלו שזה על חשבון הפרנסה (שאגב זה ספק ספקא שזה יביא לכם פרנסה).

הקדוש-ברוך-הוא ירחם על עם ישראל ויצילנו מהכלי משחית הזה אשר רבים חללים הפיל והמון בתים נשברו בשביל זה, ורב בני הנעורים שיצאו לתרבות רעה זה רק בשביל הכלי שופכים הנה. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסא.

האם מתר לאשה להסתובב בבית ללא כסוי ראש כשרק הבעל רואה?

שאלה:

מאת שירה: שלום וברכה לרב!

רב זמני אני בבית מטפלת בשני ילדי הקטנים, ולעיתים מרב ההתעסקות בצרכי הבית כסוי הראש שלי נופל. אני מרגישה שיותר קל לי לתפקד ברגע ובצורה מאווררת כשאני ללא

הכסוי, וכמובן שאף אחד מבחוץ לא רואה אותי כן, רק בעלי
 כשהוא מגיע. מה דעתך על כך? האם זה בסדר?
 נשמח לברכה שנזכה להתישב במקום קדוש. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שירה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כתוב בזהר (נשא קכ"ה). בבית שאשה הולכת בגלוי שער קלה
 תבוא לבית הזה, וכן הילדים לא יצליחו בבית זה, עניות תשרה בבית
 זה, ולכן אני לא יודע למה לך להכנס בצרות כאלו?

היפי והחן של אשה יהודית כשהיא הולכת בצניעות, ואשה
 נשואה מחיבת מן הדין ללכת עם כסוי שערות ראשה אפלו כשהיא
 נמצאת בחדרי חדרים ואין על זה שום התר כלל.

ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה ט' סימן י"ב) שהכהן
 אומר לסוטה מדרך בנות ישראל שדרך להיות מכסות ראשה,
 והלכת בדרך הגויים שהן מהלכות ראשה פרועות וכו', ואמרו
 חכמינו הקדושים (כתובות ע"ב). דת יהודית שאשה לא תלך בפרוע
 ראש, הינו בגלוי שער, ולכן אין שום התר על זה ולא כדאי לאשה
 להכניס את עצמה בסכנה בשביל זה כי כפי דברי הזהר זה מאד
 חמור.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסב.

**אני רוצה לטוס לאומן בט"ו באב, אך אבי מעדיף שאטוס
בחרף יחד אתו. מה לעשות?**

שאלה:

מאת תהלה: לכבוד מוה"ר א"ש שליט"א, השם ישלח לכם רפואה שלמה ושתזכו לבוא ולהשתקע בארץ, אמן!
אני בחרה בת שמונה עשרה, ואבי הוא חסיד ברסלב. כל השנה חסכתי כסף כדי שאוכל לטוס לאומן לרבי נחמן מברסלב יחד עם קבוצת נשים בט"ו באב, אך כשדברתי על זה עם ההורים שלי הם הביעו התנגדות. אבי מעדיף שאסע יחד אתו ועם אחי הקטן בחרף, אך אני רוצה לנסע דוקא בט"ו באב כי הבנתי שאז זה זמן מסגל לנשים.
אבי ואני סכמנו שנתייעץ אתכם, ומה שתפסקו - נעשה. מה דעתכם בענין? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל תהלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שמצות כבוד אב ואם זה מהמצוות הכי חמורות ואין להקל כלל בזה כי על זה נאמר (שמות כ') "למען יארכון ימיה על האדמה", וזו סגולה לאריכות ימים ושנים כמו שפרש רש"י.

מכרח להיות שיש להורים סבה למה הם לא נותנים לך לנסע, ובפרט שהאבא הוא חסיד ברסלב והוא יודע את גדל הנחיצות של כל בר ישראל להיות על כל פנים פעם אחת בחייו אצל ציון רבנו ז"ל ואת גדל ההבטחה שהבטיח רבנו ז"ל על זה ושום צדיק בעולם לא הבטיח הבטחה כזו.

עם כל זאת את צריכה להסביר להורים שכאשר נוסעות קבוצה גדולה של נשים ובפרטיות בט"ו באב אזי אין מה לחשוש כלל, כי אז הוא זמן למציאת זוגים, ובשנים האחרונות התחילו המון נשים לנסע אל ציון רבנו ז"ל בט"ו באב.

ולכן אני לא יודע למה הם מתנגדים לנסיעה שלך אל ציון רבנו ז"ל כי יפה שעה אחת קדם, ומי שעדיין אף פעם לא היה בציון רבנו ז"ל כדאי לו לחטף זכות כל כך גדולה כזו שאין כמוה כלל, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל: ענש הגלגול זה ענש מאד קשה, אבל אם הייתי יודע שאם כשאתגלגל עוד פעם לזה העולם אזכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל - כדאי וכדאי לעבר את הענש הזה, כי להיות בציון רבנו ז"ל אין למעלה מזה.

ולכן תשתדלי להסביר להורים את גדל תשוקתך להיות אצל ציון רבנו ז"ל, וידוע שרובנו ז"ל היה תלמיד איש אלקי קדוש הוא רבי יודל מדאשיב זכותו יגן עלינו, והוא נסע אל רבנו ז"ל, ובנו רצה גם כן להצטרף אל הנסיעה, ואביו מנעו כי לא היה לו מספיק כסף לשניהם לנסע, ולכן לא לקח עמו את בנו. והנה אך נכנס רבי יודל זכותו יגן עלינו אל רבנו ז"ל, בט"ר התחיל לדבר ענה ואמר לו רבנו ז"ל בזו הלשון: "הענין שלי הוא חדוש ופלא, האבא מאמין בי, והבן מאמין, ואיך יתכן שהאבא ימנע את הבן מלנסע אלי?", והתבייש רבי יודל זכותו יגן עלינו והבין שעשה טעות.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שנוצה להיות תמיד מקשרים אל רבנו ז"ל ולחנך את ילדינו בדרך התמימה והישרה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסג.

**האם שׂיף לעבר לגור בכפר חב"ד לתועלת חנוך ילדינו
אף שאיננו חסידי חב"ד?**

שאלה:

מאת אילת: שלום וברכה לצדיק.

תודה רבה אינה מספיקה על כל הדעת הנפלאה שמקבלים מהשאלות והתשובות, הקנטרסים וספר 'אשר בנחל'. אין לתאר את היפי ופשטות הדברים הכתובים ששונים לכל נפש, ממש מים קרים על נפש עיפה. אני מאחלת לצדיק הרבה כחות וסיעתא דשמיא להמשיך ולהגדיל תורה עוד ועוד והלואי ואזכה לצאת בעצמי ולהפיץ.

בעלי פרק על לפני שנתים ועברנו למושב דתי לאמי. ילדי לומדים בכפר חב"ד אבל אחר הצהריים הם מתחברים עם ילדים מהשכונה, אי אפשר למנוע את זה, ואני רואה שאם נמשיך ככה הירידה שלהם לא רחוקה.

אני עובדת בכפר חב"ד, ורציתי לדעת האם מתאים שנעבר לגור שם למרות שהבית שלנו לא נחשב חסידי, והאם זה

יהיה לתועלת הילדים למרות שאבא שלהם שונה?

אצין שהילדים אוהבים את חסידות חב"ד ויש להם חברים מבית הספר, ובעלי מסכים לעבר בשבילנו. אודה מאד לתשובה כי בנפשי הדבר הרבה בריאות ושתזכו לבוא כפר לגור ביבנאל, אמן!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אילת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תכלית הבריאה היתה רק כדי להפיר את השם יתברך ולקיים את מצוותיו יתברך שהם רצונו יתברך, והתכלית להוליד ילדים היא להמשיך את האמונה הקדושה בו יתברך מדור דור, ולכן מה לא עושים בשביל הילדים שישארו מאמינים בני מאמינים וגם כן יקומו את מצוותיו יתברך? ולכן אם יש מקום אחד שמלהיב את לבבות הילדים אל האמונה הקדושה ואל קיום מצוותיו יתברך בודאי את צריכה תקף ומיד לעבר לשם ולגור שם, ובפרט שהילדים אוהבים להיות שמה ויש להם שם חברים וגם את עובדת שם, בודאי ראי לעבר לגור שם מה שיותר מהר וזה יהיה גם לטובת בעלך, וכך יתאחדו כל המשפחה בחיק האמונה הקדושה.

ולכן אל תתמהמהי כרגע ותעברי דירה לגור בכפר חב"ד שזה נבנה עוד על ידי הרבי הרי"צ זכותו יגן עלינו, ואור החסידות ישפיע על הילדים להיות שמורים מכל רע ויזכו להיות גם יהודים בריאים בנפשם בחזוק האמונה הקדושה ובקיום מצוות מעשיות דיקא, וכן בעלך יתחזק על הצד הכי טוב, ולא צריכים להיות חסידים כדי להכנס לגור שם, אלא אדרבה, הרגע שתכנסו לגור שם החברה והסביבה תשפיע עליכם את אורו יתברך באור החסידות שגלה לנו אור שבעת הימים הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו ותלמידיו הקדושים ותלמידי תלמידיו שבכל דור.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתציתי אותי בזה ותעברי מה שיותר מהר ותצליחי בגדול.

העקר תשתדלי שיהיה לכם שלום בית אמתי, ואהבה אחד לשני, והכנה הודית, שזה יסוד מוסד בהצלחת הזוג.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תקסד.

**הבחורה אתה אני יוצא לא מספיק אינטליגנטית לטעמי,
ואני לא יודע מה להחליט לגביה**

שאלה:

מאת ישי: אני בחור בן שלשים וחמש, ואני יוצא עם בחורה בת עשרים וארבע וחצי. היא בחורה יפה, בעלת אפי מדהים ותכונות טובות, שמורה, לומדת לתאר ראשון ועובדת, בעלת כח נתינה נדיר ושמחת חיים. אך בעיה אחת מפריעה לי: הרבה פעמים אני מרגיש שהבחורה לא מספיק אינטליגנטית בשבילי, ולא מעט פעמים אני מרגיש שאני צריך לצמצם את עצמי ולהסביר לה דברים ב"ת" הרחבה. יש לה תגובות לא חכמות, ואני מרגיש שהיא לא מאתגרת אותי שכלית, אך יש גם לא מעט פעמים אם זה בפלאפון או בפגישות שאני כן מספק פחות או יותר מרמת השיחה והתקשרות שלנו, ואז אני מרגיש שזה בסדר וזה מספיק טוב בשביל להתקדם עוד, במיוחד לאור שאר הדברים שיש בה, אך בכל פעם מחדש צצה שוב ההרגשה של הפער השכלי שיש בינינו.

חשוב לי שיש לה חסר בטחון שבטח גם משפיע על היכולת שלה להביא את עצמה לידי ביטוי. בנוסף, אצין שהבעיה הזאת של "לא מספיק אינטליגנטית" צצה ברב הבחורות שהיה לי קשר אתן, למעט שתי בחורות שאחת לא רצתה אותי מהסבה שאני לא הייתי מספיק אינטליגנט בשבילה, והשניה רצתה מאד אך אני לא הצלחתי להמשיך אליה פיזית.

נראה לי שיש לי "רדארים" לתגובות לא חכמות, או לא מספיק חכמות, זאת אומרת שאני מאד לחוץ על הענין הזה, ומאד בודק את זה כל הזמן. אני לא בחור מלמד, אני עצמאי, אבל מחשיב את עצמי כבן-אדם עמוק, חושב, ולפעמים יותר מדי, הענין שאתה הבעיה הזו יותר מרגשת משאר הבחורות.

אז מצד אחד אני חושש לותר מכיון שבשאר הדברים היא מוצאת חן בעיני מעל ומעבר - מראה, אפי וכו', וגם מפאת גילי אני מרגיש שזו ההזדמנות האחרונה, אך מצד שני אני חושש שלא אוכל להשלים עם זה, והבעיה הזו תעלה ותצוף ביותר שאת לאחר הנשואין. אשמח לעצתך, תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס, ח' תמוז ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ב) שעקר היהדות הוא תמימות ופשיטות, וצריכים להשליך ממנו את החכמות של הכל, אתה כבר בגיל שלשים וחמש ובודאי אתה מונח במדור הקלפות של פגם הברית ושורה בנאוף וכו', והנה זכה אותך הקדוש-ברוך-הוא סוף כל סוף עם בחורה כלילת המעלות ביפי ובדעת ובשכל ובאפי וכו' ואתה נעשית חכמולוג והולך עם חכמות שעוקרות אותך מהשרש וכו'.

לדעתי החכמות שלך שבאים מרב העוונות זה מוליך אותך שולל לגמרי ומשגע אותך עד שאינך יכול להחליט מה אתה רוצה, ובין כך השנים לא מחכות לך וכו'.

ולכן לדעתי השלך את החכמות והדמיונות של הכל שנדבקו בך וכו' ותכף ומיד תגיד לבחורה כלילת המעלות "כן", ותראו להתארס וקבר לקבע זמן לחתונה, ותתחתן עמה ותבנה בית נאמן בישראל.

רבנו ז"ל למד אותנו שאדם צריך להשליך את החכמות של הכל שנדבקו בו, שזה נובע מישות וגאות שנחלקו בו, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"א) אשר גאות ונאוף תלויים זה בזה, ולכן חזר

בתשובה ותוריד את הישות והגאות והחכמות והדמיונות שנכנסו
 בך, ותבשר לי בשורות משמחות שהחלטת להתחתן עמה.

זכר פתגם עממי "הזדמנות פז דופקת רק פעם אחת על הדלת",
 וזה נאמר עכשו עליך. אקנה שתפקח את עיניך ותצית ותצליח בגדול.
 המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הַסֵּפֶר הַזֶּה נִדְפָּס

לְכָבוֹד נְשֻׁמַּת

חֲסִידָא וּפְרִישָׁא, מְנוֹרָה הַטְּהוֹרָה,

אֲסִפְקֻלְרִיא הַמְּאִירָה

מֵאוֹר עֵינֵינוּ חַיִּית נְפִשְׁנוּ, מְקָרֵב לְבָבוֹת

יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים

מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

הַרְבֵּה הַגְּאוֹן הַצְּדִיק

מוֹהַר"ר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֹמֹה זִלְה"ה

בֶּן

הַגַּה"צ רַבִּי מְנַחֵם זֵאֵב זִצ"ל

עָלָה בְּסֶעֱרָה הַשְּׁמִימָה

י"ז שְׁבַט תשע"ה

תְּהֵא נְשֻׁמַּתוֹ צְרוּרָה בְּצְרוּר הַחַיִּים תַּחַת

בְּנֵפֵי הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, זְכוּתוֹ וְצַדִּיקוֹתוֹ תִּגַּן

עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם שְׁנֹזְפָה לְהַנּוֹת מֵאוֹרוֹ

הַבְּהִיר וְהַתְּגִלוֹת כְּבוֹד שְׁמִים

שְׁפַעַל וְעָשָׂה בְּעוֹלָם

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת

הרבנית הצדקת

מרת יחנא שפרה ע"ה

בת הרה"צ רבי אשר ישעיה

ראטענברג מקוסון זצ"ל

בת מרת סאסיא ע"ה

אשת עטרת ראשינו

כ"ק אדמו"ר

רבי אליעזר שלמה זצוק"ל

נפטרה ט"ז תמוז ה'תשע"ה

ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה הודפס
 לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
 שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

דרור יצחק בן דליה
 דליה בת רוברט
 טל כהן בן רות מסעודה
 חנה אניטה בת שרה
 ניסים רועי בן טובה
 חיה מושקא בת רוחמה רחמנא
 שלום בן יעל
 יעל בת ציביה
 מרים בת רבקה
 רחמים בן יאסי
 יעקב בן רחל
 שלומית בת אורה
 עוז אפרים בן בלומה
 רבקה בת לאה
 אדל בת אסתר מלכה
 עמוס בן יהודית
 אופיר רפאל בן גאולה
 גאולה בת סיסה
 אתי אסתר בת דליה
 יצחק בן לאה
 אסתר בת דונה דבורה
 אורית בת חנה
 ישראל בן ורדה
 שילת בת אורית
 לירן אליהו בן משה דוד
 אורה בת אסנת
 אלון אהרון בן גילה
 נורית בת נעמי

ישראל בן פרידא פיגא
 שרה בת שרה
 גל נחשון בן לאה
 מורן נחשון בת מזל
 לרפוי' ליאת שרה בת צילה
 עמית נועה בת ציפורה
 אביאל בן סגולה
 מלכה בת גילה
 בנימין בן אהרון
 הדסה בת תמר (נאנאג"אן)
 עמוס בן גילה
 דבורה בת רבקה
 ישראל בן אראלה
 כרמית בת שרה
 יוסף חי בן אורלית
 בת אל שמחה בת אסנת
 נחמן ישראל בן אורלית
 סימא בת ברכה
 שרגא בן חנה
 ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
 שפיקה בת מרים
 תקוה בת שפיקה
 יעל בת שרה
 אברהם בן דזי
 אריה בן רות
 רונית שפרה בת מינה
 מרים בת שרה
 מיכאל דוד בן חנה

לרפואת הרבנית
 יחנא שפרה בת סאסיא
 לרפוי' לירן בן סוזאן
 אברהם בן פרידה
 סוזאן בת רבקה
 חנה בת יפה וב"ב
 שמעון מאיר בן חנה
 בת שבע בת רוחמה
 אסתר בת רוחמה
 דן בן אסתר
 יעל טובה בת עירית
 רחלי בת דורית
 יוסף בן יפה
 אסף בן כרמלה
 רז בן יעל
 משפחת אריאל
 מיכל בת לאה
 נאורה בת מיכל
 יעקב בן לאה
 מעיין אדל בת גילה
 דוד בן רחל
 כרמלה בת שרה
 רינה בת זיזל
 חובב בן מרים
 אליעזר שלמה שמעון בן מרים
 מאיר אליהו בן דליה
 גולן בן אסתר
 כרמית בת מרים לזש"ק

הספר הקדוש הזה הודפס
 לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
 שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

עבי בן חנה טובה	הודיה רחל בת ורד	יונה בן שולמית
רבקה בת חנה טובה	יהודה בן שרה	ספיר הודיה בת גלית
מרדכי אליהו בן גילה	רבקה בת לאה	מאיר בן זיווה
אסתר בת יפה	יוסף בן סומבול	אלינור בת שמחה
אליעזר שלמה בן אסתר	מנשה בן חנה	פרחיה בת רינה
יאיר בן עדינה	שמואל ג'פרי בן נוגה	לרפ' תמר בת שמחה
מלכה בת שמחה	לרפ' מלכה בת זהבה	ויונה בת רחל
עידו בן מיכל ליאור	מנחם זאב בן מלכה	אברהם בן חדוה
שושנה בת אורלי	מלכה בת דבורה דיל-ברא	יסכה בת רויטל
נחמן בן אדל	יואב בן שושנה	אליעזר שלמה בן יסכה
שרה בת יפה	שמעון בן תרצה	רחל בת יסכה
מרים בת שירה יהודית	יצחק ישראל בן מרים	אסתר מלכה בת יסכה
תהילה בת שירה יהודית	מורן בת בריזט	פייגא בת יסכה
שלמה בן שרה	מאיר בן רחל וב"ב	רפאל נועם מאיר בן חנה
אברהם בן מזל	נחמן נתן בן שמחה	גליה בת יעל
אסתר בת רינה	שרה בת מרים	יניב בן תקוה
יעקב בן סילביה	יעקב בן שרה קלוטילד	אליעזר שלמה בן יניב
יפית בת אילנה	יפה בת חנה	מלכה בת יניב
דורית בת שושנה	נפתלי בן רחל	רמי חיים בן תקוה
עומר רחמים בן סלימה	רבקה בת מרים	הרצל טוביה בן לאה
ליאור יצחק בן רות	נתן בן רחל	דינה בת גרסיה
סמדר בת ריזין	פנינה חנה בת יהודית	ישי בן שרה סווטה
מלכה בת סמדר	אדי בן רונית לזיווג	חנה ברכה בת נחמה
אליעזר שלמה בן סמדר	שאול בן עליזה	אופיר בן אילנה
נתן בן רחל	אסף בן רונית	אבישג בת דינה שמחה
לודמילה בת סופיה	ליאור בן עליזה	משה בן ברוריה
דוד בן לודמילה	אליעזר שלמה בן רינה	מיכל רונית בת שרה
משפחת תפוחי	סהר שני שושנה בת ענת	אברהם בן ורד

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

מרים טבנסקי בת יודקה	צדוק ושרית מלמד ומשפ'	ודים בן גינדה
איליה בן גינדה	משפ' גרמה בועז	גליה בת קולט
פרץ בן יחזקאל	מנחם מנדל בן מיכל רינה	דוד רועי בן שרה אורית
חנה בת רגינה	דרור בן זהבה וובו	שלמה בן קלודין שרה
אורלי בת עליזה	רחלי בת לימור לגאס לזש"ק	אביעד בן קלודין שרה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה	שרה בת חיה ציונה	מיכל בת קלודין שרה
ר' אליהו בן עיישה	יניב בן כוכבא	אסתר מלכה בת ליהי
רחמים בן אהובה	חלי בת כוכבא	אדל בת ליהי
שרה בת יקוט	נעמה בת מנוחה לזיווג הגון	גולן בן מרגלית
יקוט בת חנה	רוגב ויגב ושולמית לוי	רחל בת דונה דבורה
פליקס מסעוד אשר בן עליזה גזליה	רימונה בת נינה	רויטל בת רות
ליאור בת שרה	לרפו' לרוני בן שרה	משפחת שמחי
שרה זהרה בת סעידה	אהרן בן דינה	אברהם בן ישי וב"ב
לואזה בת חסן	בן ציון בן לאה	אנדריי בן בלה
משה בן לאה	***	משפחת טויטו
ליזט בת פרחא	לעילוי נשמת	משפחת טרייסמן
יעקב בן שלום	רבי אליעזר שלמה	שיראל בת אורית
אליהו בן כמוס	בן מלכה	אביאל משה בן אורית
רפאל בן סוליקה	חיים בן מרים	יעל בת אורית
דוד בן משה ורדה	מרים בת מסעודה	אדל בת אורית
אסתר בת ניסים ועיישא	רחל בת שרה	סמדר בת ורדה לזש"ק
אלברט אברהם בן מסעוד ועזיזה	תומר עמוס בן רבקה	משפחת עובד
אשר בן סוליקה	הלן בת דוד ואסתר	להצלחת משפ' מלכה והילדים
	יורי בן סופיה	אמנון ורוחמה בסל
	סופיה בת יודקה	משה וגילה בשארי
	שרה ריבה בת אטה	לרפו' שושנה זוהרה בת צביה
		שלמה חי בן דיאנה לזיווג הגון

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִית
הַחֻטָּאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכָל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכָל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכָל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חִסִּדֵי בְּרֶסְלַב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֶׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרָה מְזַמְּרִים אֵלָיו לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרָנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבַפֶּרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל
נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׁגִלָּה
תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יִי, וּמִלֶּךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי, לְשֵׁם יְחוּד
קוֹדֵשׁ בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: ב אֲמַרְתָּ
לִי אֲדֹנָי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל עָלִיךְ: ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּהָ, וְאֲדִירִי כָּל חֲפְצֵי-בָם: ד יָרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ
בַל אֲסִיף נִסְפִיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי: ה
יִי מְנַת חֲלָקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי
בְּנַעֲמִים, אֶף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי: ז אֲבָרְךָ אֶת יִי אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי,
אֶף לִילוֹת יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יִי לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט: ט לֶכֶן שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף בְּשָׂרִי
יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תַתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֵאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פָּנֶיךָ,
נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יִי לֹו עֹוֹן, וְאִיִן בְּרוּחוֹ רְמִיָה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשֹׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלֵה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נְהַפֵּךְ לְשֹׁדִי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹודִיעָךְ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹודה עָלַי פֶּשַׁעִי לִי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עֹוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסִיד אֵלֶיךָ לְעַת מִצּוּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרֵנִי רְנִי פֶלֶט תִּסּוּבְּבֵנִי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְךָ זֹו תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִיִן הִבִּין בְּמַתַּג וְרִסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֵל דֵּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֵת בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֲבַד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֹאוֹת שְׁוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֹוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוּם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֵקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפֵצֶת בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכֵת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְה בַּחֲמָה כִּלְה וַאֲיִנְמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשְׁלַ בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאַכְל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלִיָּה אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאַנְהָ הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתַתְעַטֵּף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזַּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינְתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְׁכַּח חֲנוּת אֵל אִם קָפֵץ בְּאֶף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גְּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְל, וְ
 רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּינֵם דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אלי"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטי: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פרוש ענן למסך, ואש להאיר לילה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושבועם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח: ה' אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו' תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֹתִי: ז' זָכַר יְיָ לִבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הִיסוּד בָּה: ח' בַּת
 בְּכַל הַשְּׂדוּדָה אֲשָׁרֵי שִׁישָׁלֵם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֹת לָנוּ: ט'
 אֲשָׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסָּלַע:

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: ב'
 הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדָלוֹ: ג' הַלְלוּהוּ בַּתְּקַע
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבָּל וְכִנּוּר: ד' הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בַּמְנִים וְעַגְב: ה' הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בַּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה: ו' כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יי שבות עמו יגל יעקב ישמח
 ישראל: ותשועת צדיקים מיי מעוזם בעת צרה: ויעזרם יי ויפלטם
 יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו: